gemeente Barneveld

Jaarverslaggeving 2023



Inhoudsopgave

1. Aanbieding **1**

2. Financieel resultaat **7**
Resultaat programma's
Verschillenanalyse

3. Programma's **11**
Programma 1 – Participatie en ondersteuning
Programma 2 – Bedrijvigheid en bereikbaarheid
Programma 3 – Woon- en leefomgeving
Programma 4 – Bestuur en interne dienstverlening

4. Paragrafen **39**
Paragraaf 1 – Lokale heffingen
Paragraaf 2 – Weerstandsvermogen
Paragraaf 3 – Onderhoud kapitaalgoederen
Paragraaf 4 – Financiering
Paragraaf 5 – Grondbeleid
Paragraaf 6 – Verbonden partijen
Paragraaf 7 – Bedrijfsvoering

5. Jaarrekening **82**

6. Bijlagen **99**
1. Accountantsverklaring
2. Verloop voorzieningen grondexploitaties
3. Overzicht programma's en producten
4. Budgetoverheveling
5. Kerngegevens en beleidsindicatoren
6. Sisa staat
7. Taakvelden
8. Incidentele baten en lasten

Aanbieding

Aan de raad

Barneveld, 7 juni 2024

Aanbiedingsbrief

Inleiding

Met genoegen bieden wij u de Jaarverslaggeving, met bijbehorende jaarrekening, aan van de gemeente Barneveld voor het jaar 2023. Het markeert een belangrijk moment waarop wij terugblikken op de gebeurtenissen, behaalde prestaties en uitdagingen die het afgelopen jaar de koers van onze gemeente hebben bepaald. Met het coalitieakkoord 2022-2026 'Ondernemend, Betrouwbaar en Zorgzaam' als inzet en kompas is er in 2023 verder gebouwd aan een gemeente Barneveld waar het nu en in de toekomst goed samenleven is. We hebben koers gehouden en ons tegelijk wendbaar en weerbaar opgesteld. We hebben snel gehandeld bij onvoorziene zaken zoals de opvang van ontheemden en het verstrekken van energietoeslagen, om onze rol als een zorgzame gemeente te vervullen. In een tijd van wereldwijde onzekerheid en uitdagingen hebben wij samen met onze inwoners, organisaties en ondernemers als gemeenschap veerkracht getoond en zijn we erin geslaagd om ons aan te passen aan de nieuwe omstandigheden. Wanneer we de Jaarverslaggeving 2023 overzien, dan constateren wij dat er veel is bereikt, ook al zijn bepaalde zaken soms vanwege procedures en arbeidskrapte anders verlopen dan we hadden voorzien.

Te midden van dit alles is de financiële positie van de gemeente Barneveld onveranderd solide gebleven en verschaft het de gemeente een goede uitgangspositie voor de komende jaren. De jaarrekening laat een positief resultaat zien van € 21,1 miljoen. Een substantieel overschot, zo beseffen wij, dat vraagt om een nadere toelichting. Daarvoor benoemen wij een aantal incidentele oorzaken. Dan gaat het om de uitdagende, grillige wereldwijde omstandigheden in combinatie met complexe procedures bij onszelf maar ook bij onze partners, die langer duren dan verwacht. Ook gaat het om de schaarste met betrekking tot capaciteit en grondstoffen. Deze beïnvloedden sterk de uitvoering en zorgden op onderdelen voor vertraging. Dat alles bij elkaar opgeteld maakt dat het proces van begroten steeds lastiger is geworden en dat nog meer dan dat we al deden, de nadruk moet komen te liggen op het maken van een realistische planning c.q. realistische begroting. Een proces dat we bij het opstellen van de Programmabegroting 2024 actief hebben ingezet en dat we komend jaar krachtig zullen voortzetten.

Afgezien van de solide financiële positie zien we tegelijk ook dat het financiële perspectief voor de gemeente nog steeds onzeker is. Ook al heeft het Rijk recent aangekondigd om de eerder aangekondigde daling van de rijksinkomsten enigszins te verzachten. Feit is dat de inkomsten vanuit het Rijk de komende jaren blijven dalen. Bovendien zullen ze meer fluctueren en tijdelijk van aard zijn, terwijl de gemeente tegelijkertijd steeds meer structurele taken op haar bordje krijgt. Dat vraagt onverminderd om aanpassingsvermogen en het maken van scherpe keuzes.

In dit jaarverslag nemen wij u mee bij de behaalde prestaties, lichten wij de financiële verschillen toe, duiden het positieve resultaat en doen u tenslotte een voorstel voor het bestemmen van dat resultaat. Graag leggen wij hierover verantwoording af. Naast het bespreken van de belangrijkste prestaties en de uitdagingen waarmee we zijn geconfronteerd, geven we ook aan wat we hebben geleerd. We hopen dat dit jaarverslag niet alleen een terugblik biedt, maar ook inspiratie geeft naar de directe toekomst toe. Met het oog op een passende en florerende ontwikkeling van onze prachtige gemeente Barneveld. Voordat we overgaan naar de meer uitgebreide toelichting op inhoud en cijfers, nemen we u eerst graag mee in een korte terugblik op het jaar 2023, waarin we de context van ons speelveld schetsen. Een context met daarbinnen ontwikkelingen, die bepalend zijn geweest bij het realiseren van onze resultaten.

Terugblik op 2023
In 2023 hadden we - zoals gezegd - te maken met verder toenemende geopolitieke spanningen, een afkoelende (wereld)economie, historische renteverhogingen, geen extreme maar nog steeds hoge inflatie en een voortdurende krapte op de arbeidsmarkt en schaarste als het gaat om grondstoffen. Ook werden we geconfronteerd met de val van het kabinet met in november de Tweede Kamerverkiezingen tot gevolg. Deze ontwikkelingen hadden dichterbij huis ook direct invloed op de uitvoering van onze taken.

Zo zagen we dit jaar een stijgend beroep op de zorg. De zorgvragen in verband met vergrijzing, jeugdhulpverlening, middelen gebruik namen toe in aantal en complexiteit. Daarnaast vereiste de nasleep van de coronacrisis ook aandacht. Er waren onderwijsachterstanden opgelopen en de mentale gezondheid van kinderen stond onder druk. Evenzo de bestaanszekerheid van en deel van de huishoudens. Daarnaast ging de extra opvang van ontheemden uit Oekraïne en van vluchtelingen volop door. Op al deze zaken is door ons gehandeld, maar leidde er ook toe om keuzes te maken door sommige zaken even niet te doen.
In de fysieke leefomgeving van onze gemeente vroegen de verschillende grote opgaven op wonen, leefbaarheid, landelijk gebied en een duurzaam en gezond Barneveld om 'ruimte', wat de volledige realisatie van iedere opgave afzonderlijk bemoeilijkt. Zo bouwden we ondanks de fors gestegen rente toch ook in 2023 meer woningen voor onze inwoners, maar hebben we tegelijk te maken met regelgeving omtrent stikstof, verduurzaming en vergroening. Met name de problematiek met betrekking tot netcongestie wordt steeds scherper gevoeld en zetten de

ambities onder druk. Dat geldt ook voor de effecten op ons natuursysteem en mobiliteitsnetwerk.

Bovengenoemde zaken hadden ook direct effect op het handelen van organisatie en bestuur. Om met name voortdurend flexibel te zijn zonder je doelen uit het oog te verliezen.De kunst om je op het juiste moment aan te kunnen passen. Dat hebben we zo goed als dat kon gedaan en daarvoor hebben we in 2023 onze organisatie verder in gereedheid gebracht: wendbaar en vooral ook omgevingsbewust.

Wat hebben we bereikt?

Tegen de achtergrond van de geschetste ontwikkelingen, zijn we ook in 2023 erin geslaagd om mooie resultaten te behalen. Aan de hand van de ankerpunten 'ondernemend, betrouwbaar en zorgzaam' (van het coalitieakkoord) noemen wij een aantal:

Een bloeiende en ondernemende gemeente

Aantrekkelijk ondernemingsklimaat:

- Samen met ondernemers een de basis gelegd voor een nieuwe economische visie
- Uitbreiding werkterreinen Harselaar verder in procedure gebracht richting realisatie. Evenzo werklandschap Stroe en woonwerklandschap Voorthuizen.
- BTO als succesvol project ‘aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt ‘ gesteund. Actief betrokken bij de doorontwikkeling naar een Techniekhuis.
- Uitvoeren van de Veluweagenda t.b.v. toeristische sector. Ruiternetwerk aangelegd en verbeteringen doorgevoerd in fietsenknooppuntennetwerk. Mountainbikeroutes in onderzoek.
- Op dit moment bezig met ca. 20 vakantieparken om een revitaliserings- en doorontwikkelingsslag te maken.
- Via accountmanagement ervoor gezorgd om allerhande initiatieven aan bod te laten komen. Zoals het onderzoeken van een lokaal energienet.
- Banden met initiatiefnemers van evenementen geïntensiveerd en hen gefaciliteerd. Een veelheid aan gevarieerde evenementen verspreid over de gehele gemeente. Naast stimulering ook gehandhaafd op een veilige uitvoering.

Bereikbaarheid:

- Naar aanleiding van de pauzering door het Rijk van de nieuwe aansluiting A1/A30, hebben wij intensief lobby gevoerd richting minister en Tweede Kamer. Dit heeft ertoe geleid dat in ieder geval uit het oogpunt van verkeerveiligheid nader onderzoek wordt gedaan voor een tijdelijke te nemen maatregel (in de zogenaamde 'botsbocht').
- Na uitvoeren van diverse onderzoeken en in overleg met de provincie een verbod voor (doorgaand) vrachtverkeer ingesteld in Garderen. Dit na jaren lang aandringen van de lokale bevolking.
- Ook in 2023 tal van concrete bereikbaarheidsmaatregelen uitgevoerd; aanpassingen wegen (bijv. 30km/ zone op de Hondsdraf in Voorthuizen), fietspaden, extra voorzieningen OV (bushaltes nabij scholen en wijken, bijv. opzetten buurtbushalte aan de Postweg in de Glind).

Veiligheid:

- Er is een integraal veiligheidsplan vastgesteld welke de basis vormt voor de veiligheidsaanpak voor de komende 4 jaar.
- Integrale aanpak middelengebruik vastgesteld met acties aanpak, lachgas, drugs en drugshandel
- Samen met onder meer sport en onderwijs Aanpak gezonde leefstijl en middelengebruik opgezet
- Door extra capaciteit de aanpak van ondermijning binnen de gemeente geïntensiveerd
- Meer procesregie kunnen voeren op de (acute) zorg voor personen met onbegrepen gedrag
- In het kader van bewustwording informatie een veiligheidsdag georganiseerd bij de Midden Nederland Hallen waar circa 10.000 bezoekers aanwezig waren.

Woningbouw:

- Er zijn 607 nieuwbouwwoningen opgeleverd (314 in 2022) en is met de realisatie van 64% betaalbare woningbouw in belangrijke mate voldaan aan de Woondeal.
- In 2023 zijn er 133 voor ouderen geschikte woningen opgeleverd zijn er 39 startersleningen verstrekt.
- We vangen nog steeds 300 Oekraïners op een vijftal locaties. Verder hebben we 164 statushouders gehuisvest. Een verdubbeling ten opzichte van 2022.
- Er is een voorkeurslocatie voor het AZC bepaald en in procedure gebracht, aan de Nijkerkerweg in Barneveld. Voor de huisvesting van ca. 300 personen.

Vitaal platteland:

- Programmatische aanpak gestart onder de naam Vitaal Landelijk gebied met perspectief op ontwikkelingsruimte duurzame landbouw.
- Extra inzet gedaan voor het begeleiden van initiatieven van agrariërs, die overwegen te stoppen.
- Daarvoor ter ondersteuning een streefbeeld en toetsingskader met betrekking tot functieveranderingsbeleid voorbereid en voorgelegd.
- Actief bijdrage geleverd aan diverse gebiedsprocessen. Naast het reeds gestarte Zoals gebiedsproces Veenhuizerveld gestart onder regie van de provincie het GEUS-gebiedsproces (Garderen-Elspeet-Uddel-Speuld).

Duurzaamheid:
- Energiecoöperaties ondersteund en nieuwe regels voor boerderijmolens vastgesteld.
- Haalbaarheidsstudie energiehub Harselaar afgerond en energieweb is gestart.
- Isolatie- en bespaar aanpak uitgevoerd gericht op bewustwording en advies t.a.v. isolatie, en verduurzaming (800 gesprekken). Met gerichte aandacht voor minima.
- Nieuwe woonwijken, bedrijventerreinen en reconstructies van bestaande omgeving worden zo veel mogelijk klimaatadaptief ingericht in combinatie met maatregelen bevorderen biodiversiteit, zoals de voorbereiding van de aanschaf van een specifieke maaimachine
- Bomenbeleidsplan gestart. Evenals het vergroenen van dorpen: geveltuintjes en bomenplan Barneveld-centrum, Oldenbarneveld plein, Voorthuizen (groen slinger) en schoolpleinen

Een betrouwbare gemeente; open en dienstverlenend

Versterken van bewoners- en overheidsparticipatie:
- Een veelheid aan participatietrajecten – groot en klein – uitgevoerd. Bij onder andere het pastoriebos, de omgevingsvisie, Oldenbarneveldplein en AZC. Participatie is veel meer een vanzelfsprekend geworden. De organisatie en inwoners weten elkaar beter te vinden
- Participatiebeleid geëvalueerd, aanbevelingen uitgevoerd en acties geformuleerd op wat we verder kunnen en moeten ontwikkelen in onze samenwerking met inwoners en partners de komende 2 jaar. Er hebben
- Gebiedsgericht werken verder geïntroduceerd. Samen met dorpen en wijken gewerkt aan het borgen van de dorps- en wijkplannen in concrete gebiedsagenda's voor de meer korte termijn.

Eigentijdse Dienstverlening:
- Eind 2023 is een groot aantal aanvraagprocessen zijn verder gedigitaliseerd en kunnen inwoners de voortgang van de aanvraag zelf inzien.
- De digitale toegankelijkheid van de verschillende websites is verbeterd.
- Er zijn 5 onderzoeken uitgezet via inwonerspanels, over veiligheid, houtstook, klimaatadaptatie, omgevingsvisie en onze eigen dienstverlening en communicatie.
- Extra inzet gedaan op heldere en tijdige communicatie en gemeentelijke uitingen in begrijpelijke taal. In het bijzonder bij de grote gemeentelijke projecten.

Robuuste en toekomstbestendige organisatie:
- Verder geïnvesteerd in een toekomstbestendige organisatie: van een traditioneel ingerichte organisatie naar een organisatie waarin de maatschappelijke opgaven centraal staan. Ook ingezet op het versterken van strategisch vermogen, proactief voorsorteren op ontwikkelingen en onze medewerkers daarop ondersteunen.
- De organisatie maakt steeds meer gebruik van kennis en inzichten van buiten en laat dat naar binnen doorwerken in haar organisatie, prioritering en aanpak.
- Opgetreden als zelfbewuste partner binnen en buiten de regio. Via inzetbrieven in het kader van verkiezingen, maar ook door proactieve stellingname bij het nationale programma "Ruimte voor defensie".

Een zorgzame gemeente

Groeien naar zelfstandigheid:
- In de nasleep van de Coronacrisis met steun van Nationaal programma onderwijs samen met het onderwijs en preventieve partners onderwijsachterstanden bij leerlingen weggewerkt.
- Gestart met de voorbereiding van de WISE-aanpak om het (overmatige) alcohol- en drugsgebruik onder jongeren terug te dringen en kansrijk opgroeien te bevorderen.
- Het gezonde leefstijl akkoord is lokaal verder uitgewerkt. Samen met het veld de basis gelegd voor het versterken van de preventieve aanpak.
- Via buurtgerichte aanpak (Rootselaar-West) eerste stappen gezet om scholen en organisaties gerichter samen te laten werken om jeugd beter te kunnen begeleiden, is er een kleinschalig initiatief gestart als alternatief voor de residentiele jeugdhulp, en zijn er via pilot "de proeftuin" minder ondertoezichtstellingen gerealiseerd.
- Geïnvesteerd in onderwijs- en sportvoorzieningen, in bevorderen van deelname voor iedereen, verenigingen gesteund,
- Impuls gegeven aan cultuurparticipatie. Samengewerkt aan opstellen brede cultuurvisie voor de gemeente.
- Stichting Connect is van start gegaan ter ondersteuning jongerenwerk, sport, cultuur en gezondheidsbevordering.

Meedoen naar vermogen:
- Om geldproblemen duurzaam te voorkomen en bestaanszekerheid te vergroten is het integrale programma Bestaanszekerheid gestart gestart
- Energietoeslagen verstrekt aan 2250 huishouden
- Vanuit de armoede-impuls is de schoolkostenregeling eenmalig verhoogd en aan 350 kinderen toegekend.
- Aanpak laaggeletterdheid opgesteld en gestart met allereerst de focus op signaleren en herkennen.
- Deelname aan sport en cultuur via inzet van fondsen binnen bereik van iedereen te brengen
- Actieve inzet gedaan op opvang van Oekraïners, het huisvesten van statushouders op basis van een verhoogde taakstelling, inburgeringstrajecten uitgevoerd en waar dat kan toegeleid naar werk.
- Voorbereidingen en besluitvorming gedaan voor de komst van een AZC.

Samen oud worden (uitwerking Integraal zorgakkoord):
- Het landelijke Integrale Zorgakkoord regionaal uitgewerkt met partners als speerpunt vitaal ouder worden.
- Met behulp van de verkregen middelen onderzoek naar maatregelen om zorg en ondersteuning beter aan te laten sluiten op de behoeften van ouderen.

Wat heeft het gekost?

Positief saldo van € 21,1 miljoen
De gemeente Barneveld heeft 2023 afgesloten met een per saldo positief (voordelig) resultaat van € 21,1 mln. De laatst vastgestelde begroting ging uit van een voordelig resultaat van € 2,8 mln. Dit betekent dat het verschil tussen de laatst vastgestelde begroting en het uiteindelijke resultaat nog € 18,3 mln voordelig is (waarvan € 18,3 mln incidenteel en € 0,04 mln structureel). Van dit voordelige verschil heeft afgerond € 5,9 mln betrekking op grondexploitaties:

- € 16,2 mln negatief vanwege afgesloten projecten Harselaar-Centraal, Tolnegenwest Oost en Schoolterrein Hessenweg
- € 2,9 mln positief vanwege tussentijdse winstneming lopende grondexploitaties
- € 19,3 mln positief vanwege vrijval verliesvoorziening (€ 16,2 mln dekking afgesloten projecten en € 3,1 mln verlaging verliesvoorziening)

Een ander significant effect heeft te maken met het feit dat diverse werkzaamheden vooralsnog niet (volledig) konden worden uitgevoerd en zijn doorgeschoven naar 2024 via budgetoverhevelingen (€ 4,8 mln positief) die na de Tweede Tussenrapportage 2023 zijn opgesteld en door uw raad in februari 2024 zijn vastgesteld. De resterende € 7,6 mln aan meevallers komt door verschillende oorzaken waarbij de meeste een incidenteel karakter hebben. Een aanzienlijk deel van de meevallers komt voort uit hogere rijksbedragen en meer baten uit lokale heffingen. Een nadere analyse met meer detail wordt in hoofdstuk 'financieel resultaat' en in 'bijlage 3' gegeven.

Financiële Positie
Met behulp van de diverse indicatoren (financiële kengetallen en benodigd weerstandsvermogen) wordt inzicht verkregen in de ontwikkeling van de financiële positie. Belangrijk daarbij is rekening te houden met het feit dat één indicator of kengetal weinig zegt en dat deze vooral in samenhang een goed inzicht geven. Belangrijke effecten op de indicatoren kengetallen ontstaan onder andere vanuit investeringen (groei van materiële vaste activa en schulden), ontwikkeling grondexploitatie, beschikbaar weerstandsvermogen, het risicoprofiel en totale baten.
In de jaarrekening zien we een positieve ontwikkeling in de kengetallen en daarmee ook een verbetering in de financiële positie van gemeente Barneveld ten opzichte van eerdere jaren. Belangrijk om uit te lichten is dat:

- Zowel de schuldquote (91,8%) en netto-schuldquote (85,1%) zijn sterk verbeterd en liggen onder de norm, met name vanwege hogere baten.
- De solvabiliteit (34,8%) is ten opzichte van 2022 gestegen met 4,2% en ligt boven de streefwaarde van 30%.

Een belangrijke oorzaak van deze positieve ontwikkelingen binnen de kengetallen zijn de positieve rekeningresultaten van de afgelopen jaren. Daarbij moet echter niet vergeten worden dat deze positieve rekeningresultaten voor een belangrijk deel ontstaan omdat we de begrote werkzaamheden niet of niet geheel uitvoeren en doorschuiven naar de toekomst. Voor 2023 spelen ook ander incidentele effecten mee waaronder met name incidentele resultaten (baten) binnen grondexploitaties.
Als we kijken naar de indicator 'benodigd weerstandsvermogen' zien we dat de benodigde weerstandscapaciteit met 28% is toegenomen, dit voornamelijk omdat de potentiële risico's met betrekking tot de grondexploitaties significant zijn gestegen. De beschikbare weerstandscapaciteit is niet meer voldoende. Bij deze jaarstukken doen we daarom een voorstel om een een deel van het positieve resultaat aan te wenden om de beschikbare weerstandscapaciteit aan te vullen naar de gewenste minimale streefwaarde.

Ontwikkelingen
Alles overziend, dan noteren wij voor onszelf in ieder geval de volgende aandachtspunten welke gedurende 2023 hebben gespeeld en de komende tijd zullen blijven spelen:
- Allereerst hebben we te maken met grilligere omstandigheden en fluctuaties die elkaar snel opvolgen. De ontwikkeling van de rentestand en inflatie is er bijvoorbeeld zo één. Enerzijds was er sprake van forse stijging, al ingezet in 2022, en anderzijds kwam daar in 2023 ook al weer meer grip op.
- Een ander punt dat wij constateren is de grote onderlinge afhankelijkheid in de uitvoering. Complexe procedures met onze partners en wisselende, veelal ook extra regelgeving van hogerhand. Dat zorgt vaak voor vertraging.
- Verder is de zeer krappe arbeidsmarkt een belangrijke factor. Niet alleen bij onze eigen organisatie, maar ook bij onze partners, waardoor zaken alsnog worden doorgeschoven en/of formatieplaatsen moeilijk ingevuld worden of tijdelijk ingevuld moeten worden met externe inhuur waaraan een hoger prijskaartje hangt.
- Begroten is steeds lastiger geworden. Met name het maken van een realistische planning. Daarop valt echt nog meer winst te behalen. Tegelijk hebben we bij het opstellen van de Programmabegroting 2024 hier al betekenisvolle stappen gezet onder het motto van

‘realistisch begroten”. Die beweging is in 2024 ingezet en zien we begrijpelijkerwijs nu nog onvoldoende terug in 2023.

Tenslotte willen nog 'korter en scherper op de bal' gaan zitten. Juist vanwege die snel wijzigende omstandigheden gedurende het uitvoeringsjaar. Daarvoor willen wij de eerste en tweede Tussenrapportage zo goed mogelijk benutten. Dat zijn belangrijke momenten om tussentijds bij te sturen en om aan te geven wat er via overhevelingen eventueel door zou moet schuiven. Ook zijn het momenten om zo goed mogelijk in te schatten welke eventuele extra baten of lasten dan wel vice versa er nog zitten aan te komen. Die rapportages willen we meer centraal stellen en waar nodig verder doorontwikkelen.

Resultaatbestemming

Budgetoverhevelingen
Van het positieve resultaat wordt € 4,8 mln veroorzaakt door budgetoverhevelingen. Deze budgetoverhevelingen zijn veroorzaakt doordat werkzaamheden niet (volledig) verricht konden worden door diverse oorzaken. Het is belangrijk dat deze werkzaamheden nog wel worden uitgevoerd in 2024. Op 7 februari 2024 heeft de raad besloten om op basis van de voorlopige budgetoverheveling al rekening te houden met geprognosticeerde budgetoverhevelingen van € 5,0 mln. Nu de omvang van de budgetoverhevelingen definitief is stellen wij u voor om aan de algemene reserve een bedrag van € 4,8 mln toe te voegen voor de overheveling van budgetten naar 2024 conform de specificatie in bijlage 4.

Regionale Afspraken Jeugdhulpregio Foodvalley 2024
Op basis van regionale afspraken is besloten om additionele projecten/functies te organiseren via de Jeugdhulpregio Foodvalley. Dit betekent ook dat er een additionele bijdrage nodig is van de deelnemers. Voor gemeente Barneveld bekent dit dat er een bedrag van € 0,1 mln beschikbaar gesteld moet worden aan de Jeugdhulpregio Foodvalley in 2024.

Bestemmingsreserve 'verantwoord groeien'
De komende jaren heeft gemeente Barneveld een groeiambitie. Gezien deze groeiopgave stellen wij voor (i) een bestemmingsreserve in te stellen genaamd 'bestemmingsreserve verantwoord groeien' en (ii) om € 8 mln van het resultaat toe te kennen aan deze bestemmingsreserve. Het doel van de bestemmingsreserve is de dekking van incidentele lasten vanuit nieuwe beleidsimpulsen en dekking van structurele lasten voor majeure investeringsopgaven, voor beide geldt dat deze dienen te vallen onder de noemer ‘verantwoorde groei’ zoals geformuleerd in de kadernota 2025.

Algemene Reserve
Wij stellen u voor om € 8,3 mln, beschikbaar te stellen aan de algemene reserve met als doel om de weerstandscapaciteit op een afdoende streefwaarde te krijgen. Dit betekent dat de weerstandscapaciteit voldoende is voor dekking van de potentiële risico's en het verwachte negatieve resultaat zoals opgenomen in de eerste tussenrapportage 2024, maar dat er ook nog ruimte is voor onvoorziene omstandigheden.

Vaststelling

De Jaarverslaggeving 2023 bieden wij u hierbij ter vaststelling aan. De hierin opgenomen jaarrekening en het hierin opgenomen jaarverslag zijn gecontroleerd door onze accountant.

Wij stellen u voor:
1. De jaarverslaggeving 2023 vast te stellen;
2. De grondexploitatie per ultimo 31 december 2023 af te sluiten voor de projecten Harselaar-Centraal, Tolnegenweg Oost en Schoolterrein Hessenweg en het resultaat ervan per saldo vast te stellen op €16.206.628 negatief;
3. Het verlies van de projecten Harselaar-Centraal en Tolnegenweg Oost te dekken met de daarvoor gevormde verliesvoorziening;
4. De te verwachten resultaten van de geactualiseerde grondexploitaties op eindwaarde vast te stellen zoals opgenomen in de Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG);
5. De hoogte van de verliesvoorziening grondexploitaties vast te stellen op €8.939.260 per ultimo 2023 en daartoe €19.316.534 te laten vrijvallen;
6. Ten behoeve van bijdragen vanuit ontwikkellocaties een storting te maken van €7.945.235 in de reserve bovenwijkse voorzieningen;
7. Ten behoeve van de groeiopgave voor gemeente Barneveld een bestemmingsreserve in te stellen onder de noemer 'Bestemmingsreserve verantwoord groeien'. De 'Bestemmingsreserve verantwoord groeien' kan aangewend worden voor de dekking van incidentele lasten vanuit nieuwe beleidsimpulsen en dekking van structurele lasten voor majeure investeringsopgaven, voor beide geldt dat deze dienen te vallen onder de noemer ‘verantwoorde groei’ zoals geformuleerd in de kadernota 2025 ;
8. Het positieve resultaat over 2023 ad €21,1 mln als volgt te bestemmen:
    a. Aan de algemene reserve een bedrag van €4,8 mln toe te voegen voor de overheveling van budgetten naar 2024 conform de specificatie in bijlage 4;
    b. Een bedrag van €0,1 mln beschikbaar stellen voor de Jeugdhulpregio Foodvalley in 2024 conform regionale afspraken;
    c. Een bedrag van €8,3 mln, toe te voegen aan de algemene reserve;
    d. Het resterende deel van het resultaat, €8 mln, beschikbaar stellen aan de 'Bestemmingsreserve verantwoord groeien';
9. Décharge te verlenen aan het college van Burgemeester en wethouders voor het gevoerde beleid.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

W. Wieringa
Secretaris

J. van der Tak
Burgemeester

Resultaat programma's

De gemeente Barneveld heeft in 2023 een voordelig resultaat behaald van € 21,1 mln. De laatst vastgestelde begroting gaat uit van een voordelig resultaat van € 2,8 mln. Dit betekent dat het verschil tussen de laatste begroting en het uiteindelijke resultaat nog € 18,3 mln voordelig afgerond (waarvan € 18,3 mln incidenteel voordelig en € 0,0 mln structureel voordelig).

Van het voordelige verschil heeft € 5,9 mln betrekking op grondexploitaties welke jaareinde pas bepaald worden en heeft € 4,8 mln betrekking op budgetoverhevelingen. Het resterende verschil van € 7,6 mln bestaat uit meerdere samengestelde effecten waarvan de belangrijkste hieronder (onder kopje 'verschillenanalyse') uiteengezet worden. Om de financiële transparantie te vergroten is er een uitgebreidere toelichting opgenomen in bijlage 3.

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Programma's	**- 86.977**	**- 90.587**	**- 98.822**	**- 76.138**	**22.683 V**
Lasten	- 134.946	- 130.031	- 154.588	- 165.021	- 10.433 N
1. Participatie en ondersteuning	*- 63.507*	*- 60.000*	*- 72.249*	*- 72.675*	*- 426 N*
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	*1.599*	*- 5.298*	*- 6.973*	*- 22.020*	*- 15.047 N*
3. Woon- en leefomgeving	*- 64.102*	*- 58.105*	*- 65.666*	*- 62.775*	*2.891 V*
4. Bestuur en interne dienstverlening	*- 8.935*	*- 6.629*	*- 9.701*	*- 7.552*	*2.149 V*
Baten	47.969	39.445	55.767	88.883	33.116 V
1. Participatie en ondersteuning	*18.666*	*10.752*	*23.305*	*24.438*	*1.133 V*
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	*- 6.546*	*924*	*910*	*21.716*	*20.806 V*
3. Woon- en leefomgeving	*24.817*	*23.869*	*26.271*	*37.654*	*11.383 V*
4. Bestuur en interne dienstverlening	*11.031*	*3.900*	*5.281*	*5.076*	*- 205 N*
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	**97.559**	**84.383**	**93.070**	**97.252**	**4.182 V**
Lasten	- 23.415	- 29.054	- 27.365	- 26.560	805 V
Algemene dekkingsmiddelen	*1.489*	*- 1.631*	*- 1.602*	*- 1.345*	*256 V*
Overhead	*- 25.115*	*- 27.323*	*- 25.663*	*- 24.065*	*1.598 V*
Vennootschapsbelasting	*211*	*-*	*-*	*- 1.149*	*- 1.149 N*
Onvoorzien	*-*	*- 100*	*- 100*	*-*	*100 V*
Baten	120.975	113.437	120.435	123.812	3.377 V
Algemene dekkingsmiddelen	*119.887*	*113.008*	*119.939*	*122.926*	*2.988 V*
Overhead	*1.088*	*429*	*497*	*886*	*389 V*
Saldo van baten en lasten	**10.582**	**- 6.204**	**- 5.751**	**21.114**	**26.866 V**
Mutatie reserves					
Mutatie reserves	**3.274**	**3.652**	**8.508**	**- 21**	**- 8.530 N**
Toevoegingen	- 26.856	- 6.209	- 12.914	- 19.338	- 6.424 N
Onttrekkingen	30.130	9.861	21.422	19.316	- 2.106 N
Mutatie reserves	**3.274**	**3.652**	**8.508**	**- 21**	**- 8.530 N**
Gerealiseerd resultaat	**13.856**	**- 2.551**	**2.757**	**21.093**	**18.336 V**

Verschillenanalyse

De onderstaande tabel bevat de belangrijkste verschillen tussen het gerealiseerde resultaat en de laatst vastgestelde begroting.

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Programma's	Structureel	Incidenteel	Totaal verschil
Voordelen				
01. Budgetoverhevelingen	P1 tm P4		4.789 V	4.789 V
02. Onderwijsbeleid	P1	250 V	515 V	765 V
03. Maatschappelijke zorg, w.o. opvang Oekraïners	P1		715 V	715 V
04. Uitkering Integraal Zorg Akkoord (IZA)	P1		470 V	470 V
05. Hogere lasten Jeugd vangnetvoorziening	P1	- 1.000 N		- 1.000 N
06. Landelijke energietoeslag	P1		- 1.234 N	- 1.234 N
07. Bereikbaarheid	P2	111 V	694 V	805 V
08. Grondexploitaties bedrijventerrein en woningen	P2 en P3		5.943 V	5.943 V
09. WABO Leges	P3		1.141 V	1.141 V
10. Huisvesting en Accommodaties	P3	239 V	357 V	596 V
11. Milieu en Ruimtelijke Ordening	P3	100 V	411 V	511 V
12. Toeristenbelasting, Boetes en Dwangsommen	P4	200 V	350 V	550 V
13. Verkoopresultaat Grond Bedrijventerrein Harselaar	P4		570 V	570 V
14. Inhuur Extern Personeel Dienstverlening	P4		- 1.411 N	- 1.411 N
15. Informatievoorziening en Automatisering	P4	-	1.744 V	1.744 V
16. Minder Doorbelaste Uren Intern Personeel	P4		- 933 N	- 933 N
17. Treasury	P4		824 V	824 V
18. Algemene uitkering	P4		1.886 V	1.886 V
19. Overige mutaties diversen	P4	143 V	1.462 V	1.605 V
Totaal afwijkingen		**43 V**	**18.293 V**	**18.336 V**

Toelichting op de belangrijkste verschillen

Hieronder wordt ingegaan op de belangrijkste oorzaken voor de afwijking van het uiteindelijke resultaat (in vergelijking met de begroting) in 2023 zoals opgenomen in de bovenstaande tabel:

1. Voorstel budgetoverhevelingen 2023 naar 2024 € 4,789 miljoen voordelig.
Op 7 februari 2024 zijn de door de gemeenteraad de voorgestelde budgetoverhevelingen vanuit 2023 naar 2024 vastgesteld, opgeteld een bedrag van totaal € 5,069 miljoen. In bijlage 4 is een specificatie van deze budgetoverhevelingen opgenomen. In sommige gevallen wijkt de nu werkelijk voorgestelde budgetoverheveling af van het voorstel van februari 2024. In de bijlage 4 is zowel het oorspronkelijk opgenomen bedrag opgenomen als het werkelijk bedrag van de budgetoverheveling. Verschillen kunnen onder meer worden veroorzaakt omdat in 2023 toch meer lasten zijn gemaakt dan initieel was ingeschat of dat de middelen al zijn toegevoegd aan reserves.

2. Onderwijsbeleid € 0,765 miljoen voordelig
Binnen inburgering en onderwijsachterstandenbeleid is sprake van een voordeel van voordeel € 0,525 miljoen, waarvan € 0,250 miljoen structureel. Dit wordt met name veroorzaakt omdat we vanaf 2023 bestaande lasten kunnen dekken door een nieuwe specifieke uitkering. Daarnaast is er sprake van niet-ingezette vacature ruimte (€ 0,257 miljoen), hogere diverse baten (€ 0,102 miljoen) en hogere lasten voor leerlingenvervoer (€ 0,119 miljoen nadelig).

3. Maatschappelijke zorg, w.o. opvang Oekraïners € 0,715 miljoen voordelig
Dit bestaat voor € 0,519 miljoen aan lagere lasten opvang Oekraïners. Dit voordeel wordt conform het raadsbesluit bij de tweede tussenrapportage 2023 toegevoegd aan de reserve Opvang en ondersteuning nieuwkomers in brede zin. Voor het overige deel bestaat het voordeel uit niet ingevulde vacatureruimte en hogere baten dan begroot (€ 0,196 miljoen).

4. Integraal Zorg Akkoord (IZA) € 0,470 miljoen voordelig
Een voordeel van € 0,470 miljoen heeft betrekking op het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Dit is een specifieke uitkering, welke via de gemeente Ede (als penvoerder) is ontvangen. Doordat deze uitkering pas in november 2023 bekend werd, kon dit niet meer in de begroting worden opgenomen, terwijl de lasten al wel waren begroot.

5. Hogere lasten Jeugd vangnetvoorziening € 1,000 miljoen nadelig
Van het totale nadeel betreft € 0,100 miljoen nagekomen kosten tot en met 2022. De overige ruim € 0,900 miljoen heeft betrekking op gemaakte kosten in 2023. Er is sprake van minder cliënten, maar de kosten per cliënt zijn toegenomen. Er wordt verwacht dat dit nadeel structureel is.

6. Landelijke energietoeslag € 1,234 miljoen nadelig
Een nadeel van € 1,234 miljoen heeft betrekking op hogere lasten voor de landelijke energietoeslag. Bij de decembercirculaire 2023 is hiervoor een extra uitkering ontvangen. Dit kon niet meer in de begroting 2023 worden verwerkt waardoor de extra last in programma 2 zit maar

de bijbehorende baten in programma 4.

7. Bereikbaarheid € 0,805 miljoen voordelig
Het voornaamste verschil wordt veroorzaakt door een verschil in gerealiseerde kapitaallasten binnen verkeer. Een aantal projecten is vertraagd, waardoor de kapitaallasten pas later gaan lopen (voordeel € 0,498 milioen). Verder waren er minder kleine verkeersmaatregelen nodig dan verwacht (voordeel € 0,168 milioen) en zijn er binnen parkeren met name meer opbrengsten (leges / boetes / parkeeropbrengsten) ontvangen dan begroot (voordeel € 0,139 milioen).

8. Grondexploitaties bedrijventerrein en woningen € 5,943 miljoen voordelig
Binnen de grondexploitaties is sprake van een winstneming binnen bedrijventerreinen op Harselaar Zuid Fase 1A van € 1,249 miljoen en een tussentijdse winstnemingen binnen grondexploitatie woningen: Bloemendal (€ 0,822 miljoen), Oostbroek (€ 0,426 miljoen) en Holzenbosch I (€ 0,380 miljoen).

Daarnaast is er een voordeel vanuit verschillende mutaties op de verliesvoorziening van in totaal € 3,066 miljoen, voornamelijk veroorzaakt door een vrijval van € 5,509 miljoen voor Bloemendal, een toevoeging aan de verliesvoorziening voor Verbindingsweg (€ 0,901 miljoen), de Eendracht (€ 1,183 miljoen), Thorbeckelaan-Zuid (€ 0,205 miljoen) en Thorbeckelaan-Noord (€ 0,153 miljoen). Voor een uitgebreidere toelichting op de resultaten en voortgang van de grondexploitaties verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid.

9. WABO Leges € 1,141 miljoen voordelig
De werkelijke leges WABO zijn € 1,141 miljoen hoger dan begroot. Dit voordeel ontstaat enerzijds doordat er in 2023 meer vergunningen zijn verleend dat verwacht. Anderzijds zijn er ook relatief veel grote vergunningaanvragen geweest, bijvoorbeeld vanuit woningbouwproject Bloemendal.

10. Huisvesting en Accommodaties € 0,596 miljoen voordelig
Binnen huisvesting en accommodaties is er sprake van verhoogde huuropbrengsten als gevolg van indexering/doorbelasting kosten (€ 0,072 miljoen) en hogere SPUK bijdrages vanuit het rijk binnen onderwijs/sport (€ 0,273 miljoen). Daarnaast zijn investeringen/projecten vertraagd met als gevolg lagere lasten (€ 0,251 miljoen).

11. Milieu en Ruimtelijke Ordening € 0,511 miljoen voordelig
Binnen bestemmingsplannen is er een voordeel van € 0,292 miljoen wegens lagere uitvoeringslasten en meer ontvangen baten (exploitatiebijdrage plankosten De Lanen Oost). Daarnaast is er sprake van een beperktere invulling dan begroot omtrent Biodiversiteit (€ 0,091 miljoen). Verder kon de CDOKE bijdrage gebruikt worden als dekking voor een bestaande formatieplaats (€ 0,128 milioen).

12. Toeristenbelasting, Boetes en Dwangsommen € 0,550 miljoen voordelig
Er zijn hogere baten voor toeristenbelasting van € 0,274 miljoen, dit komt door de stijging van een aantal (bij de gemeente bekende) recreatieve objecten en het “omslaan” van forensenbelasting in toeristenbelasting doordat een vakantiepark nu heel het jaar verhuurd kan worden. Verder heeft het herinrichten van het invorderingsproces geleid tot een voordeel van € 0,276 miljoen aan toenemende opbrengsten aan boetes en dwangsommen.

13. Verkoopresultaat Grond Bedrijventerrein Harselaar € 0,570 miljoen voordelig
De verkoop van grond op bedrijventerrein Harselaar heeft per saldo geleid tot een eenmalig voordeel.

14. Inhuur extern personeel € 1,411 miljoen nadelig
Het inhuren van personeel binnen verschillende teams zorgt voor een nadeel van € 1.411.000. Dit komt voor een aanzienlijk gedeelte door openstaande formatieplaatsen die niet tijdig genoeg zijn ingevuld, hierdoor moet tijdelijke capaciteit worden ingehuurd.

15. Informatievoorziening en Automatisering € 1,744 miljoen voordelig
Er zijn minder software en vervangingsimplementaties afgerond afgelopen jaren zodat er minder software en onderhoudskosten nodig waren (€ 0,435 miljoen). Niet ingevulde vacatures en allocatie van personele lasten op andere projecten zorgen voor een voordeel van (€ 0,495 miljoen). Verder is er sprake van minder afschrijvingen doordat het langer doorlopen van thuiswerkkosten (€ 0,248 miljoen). Projecten omtrent informatievoorziening laten een overschot zien van (€ 0,566 miljoen) door inbesteding in plaats van uitbesteding (o.a. inrichting MS 365), vanwege uitstel en allocatie lasten op andere projecten.

16. Minder Doorbelaste Uren Intern Personeel € 0,933 miljoen nadelig
Wegens minder doorbelaste uren van intern personeel aan investeringen en grondexploitaties is de doorbelasting naar deze posten ook lager. Het nadeel bestaat voor € 0,629 miljoen uit de lagere doorbelasting naar investeringen en € 0,338 miljoen betreft de grondexploitaties.

17. Treasury € 0,824 miljoen voordelig
Het voordeel wordt met name veroorzaakt door meer rente baten op onze liquide middelen. In 2023 is er gemiddeld 3% rente ontvangen op uitstaande middelen meer dan begroot.

18. Algemene Uitkering € 1,886 miljoen voordelig
In de decembercirculaire 2023 zijn extra decentralisatie uitkeringen toegekend. Het gaat hier om onder andere de Energietoelage (€ 1,499 miljoen) en de Invoeringskosten Omgevingswet (€ 0,396 miljoen).

19. Overige mutaties diversen € 1,605 miljoen voordelig

De overige mutaties diversen bestaan uit meerdere (minder significante) samengestelde effecten, deze zijn onder deze post samengevoegd.

Wat hebben we bereikt?

De gemeente Barneveld wil dat inwoners van de gemeente Barneveld voldoende kansen krijgen op het ontwikkelen of het bevorderen van zelfstandigheid en daarmee op deelname aan de samenleving. We streven naar een samenleving waarin iedere inwoner naar vermogen meedoet, waarin mensen zich met elkaar verbonden weten. En we zorgen voor een professioneel vangnet. Eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid vormen hierbij het uitgangspunt. Omzien naar elkaar en onderlinge zorgzaamheid zijn van groot belang. Hierin zit de drieslag zelf – samen – gemeente. Het motto voor beleid en uitvoering binnen het sociaal domein is: op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning en hulp indien nodig.

Groeien naar zelfstandigheid
We willen dat alle kinderen in de gemeente Barneveld gezond en veilig opgroeien en zich ontwikkelen tot zo zelfstandig mogelijke burgers. In 2023 zijn er lokaal en regionaal diverse maatregelen en projecten in gang gezet. Zo vraagt de nasleep van de coronacrisis om aandacht, want er zijn onderwijsachterstanden en de mentale gezondheid van kinderen staat onder druk. Met het Nationaal Programma Onderwijs zijn in samenwerking met scholen en preventieve partners verschillende acties in gang gezet. Ook is er een start gemaakt met de voorbereiding van de WISE-aanpak om het (overmatig) alcohol- en drugsgebruik onder jongeren terug te dringen en kansrijk opgroeien te bevorderen. Verder is het onderwerp ‘opgroeien in armoede’ onderzocht en dit heeft geleid tot een voorstel voor signalering en bewustwording op scholen. Het ‘Gezonde Leefstijl’-akkoord is lokaal uitgewerkt om gezond leven te stimuleren. Door het preventieve veld is een visie- en positioneringsdocument ondertekend, dat de basis vormt voor het verder versterken van de preventieve aanpak. De financiële beheersbaarheid van de uitgaven voor jeugdhulp blijft een uitdaging en blijven werken aan transformatie is prioriteit. De ‘proeftuin Jeugdbescherming’ laat goede resultaten zien in het verlagen van het aantal ondertoezichtstellingen. Daarnaast zijn er in de regio meerdere projecten uitgevoerd om het aanbod van jeugdhulp te transformeren.

Meedoen naar vermogen
De bestaanszekerheid van huishoudens staat onder druk. Daarom hebben we in 2023 extra ingezet op de armoede impuls en het zo vroeg mogelijk bereiken van huishoudens met schulden. Om bestaanszekerheid duurzaam te vergroten zijn we gestart met het bouwen van een programma bestaanszekerheid. Om ook inwoners die moeite hebben met lezen en schrijven sneller en beter te bereiken zijn we in 2023 gestart met plan van aanpak laaggeletterdheid 2023-2026. De krapte op de arbeidsmarkt zien we ook terug in het bijstandsbestand. Inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt vinden snel werk, terwijl inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt langer afhankelijk zijn van ondersteuning bij het vinden en behouden van werk.

In de gemeente Barneveld is een sterke sociale samenhang en is er veel sprake van ‘samenredzaamheid’. Door middel van inzet op onderwijs, cultuur, sport en ontmoeten hebben we hieraan bijgedragen. Met de Brede SPUK-regeling voor sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis, die we in 2023 aanvroegen en gehonoreerd kregen, versterkten we onze inzet hierop. Tegelijkertijd bevorderen we door middel van maatschappelijk werk en bemoeizorg de zelfredzaamheid van mensen die hierbij een steuntje in de rug nodig hebben.
We werken als gemeente aan een goede relatie tussen overheid en inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Iedereen telt mee, hoort erbij en moet mee kunnen doen. Ook nieuwkomers in de Barneveldse samenleving en mensen met een beperking.
Belangrijk is dat bevolkingsgroepen niet tegenover elkaar komen te staan en criminaliteit zo weinig mogelijk kans krijgt.

Samen Oud worden
Mensen worden gemiddeld steeds ouder en blijven langer vitaal. Het aantal ouderen in de gemeente Barneveld stijgt hierdoor. Meer ouderen betekent echter ook meer kwetsbare ouderen. We willen dat ouderen zich goed voelen en kunnen meedoen in de samenleving. Daar blijven we ons voor inzetten, samen met anderen, om goede oplossingen te bedenken en uit te voeren. Zo hopen we dat ouderen zich gewaardeerd en gelukkig voelen.
In 2023 zagen we dat de voorzieningen zoals huishoudelijke ondersteuning en vervoer voor ouderen onder druk staan, onder andere door een stijging in gebruik en omdat de middelen en menskracht niet onbeperkt zijn. Andere voorzieningen bleven redelijk stabiel, maar de vraagstukken werden wel complexer.
Om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen laten wonen, werken we samen met lokale aanbieders van wonen, welzijn en zorg. Door het verbeteren van sociale voorzieningen en preventieve zorg, proberen we het welzijn van ouderen te vergroten en de druk op de zorg te verlagen.
Ook zetten we in op het ondersteunen van mantelzorgers en zorgden we voor een mantelzorgwaardering.
Het Integraal Zorgakkoord, dat landelijk werd vastgesteld in 2022, is hierbij een belangrijk stimuleringsmiddel. Hierin staan afspraken om de zorg goed, betaalbaar en toegankelijk te houden. In 2023 werkten we aan een regionale uitwerking van dit Zorgakkoord in de regio Gelderse Vallei. Hiervoor stelden we samen met regiopartners een regiobeeld en regioplan op. In het regioplan is een van de speerpunten het bevorderen van vitaal ouder worden. Hierbij

onderzoeken we domein overstijgend hoe zorg en ondersteuning beter kunnen aansluiten bij de behoeften van ouderen, zodat ze zich thuis voelen en actief kunnen blijven deelnemen aan de samenleving. Op basis van dit regioplan hebben gemeenten in de regio gezamenlijk middelen ontvangen voor de uitvoering in de periode 2023 tot en met 2026.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Hervormingsagenda Jeugd
In juni 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 vastgesteld, ondertekend en aangeboden aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer. De definitieve vaststelling van de Hervormingsagenda Jeugd is de start van de grootste hervorming van de jeugdzorg sinds 2015. Deze agenda heeft als doel knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken. Een ander doel is het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar maken voor de toekomst. Eind 2023 is een lokale en regionale Starfoto gemaakt op basis waarvan verdere acties worden bepaald. Onlangs is gebleken dat de jeugdhulpregio FoodValley voldoende robuust is, dit n.a.v. de robuustheidsscan die in alle jeugdhulpregio's is gedaan.

Opvang en ondersteuning vluchtelingen Oekraïne en asielzoekers
Ook over 2023 was er vanuit de gemeentelijke organisatie en maatschappelijke partners inzet nodig rondom de realisatie van opvang en ondersteuning van Oekraïense ontheemden. In 2023 zijn het aantal gemeentelijke opvangplekken voor Oekraïense ontheemden uitgebreid van 285 in januari 2023 naar 325 per oktober 2023. Schoolgaande kinderen in basisschoolleeftijd zijn vanaf het schooljaar 2023-2024 voor een groot deel doorgestroomd naar reguliere basisscholen in de gemeente. De kinderen die vanuit de Tijdelijke Opvang Voorziening (TOV) Oekraïne nog niet konden doorstromen naar een reguliere basisschool, zijn doorgestroomd naar de Springplank. Deze nieuwkomersschool is in augustus 2023 gestart voor alle kinderen in de gemeente die fulltime taalonderwijs aangeboden krijgen. Op het moment dat ze voldoende op taalniveau zijn zullen zij doorstromen naar een reguliere school. De schoolgaande kinderen in de VO leeftijd volgen onderwijs op het ISK. Voor de volwassen Oekraïense ontheemden is vanuit de gemeente een voorziening ingericht voor Nederlandse taalles, uitgevoerd door een professionele taalaanbieder. Hier zijn in 2023 89 Oekraïense ontheemden mee gestart.

In 2023 is het besluit genomen dat er een asielzoekerscentrum in Barneveld wordt gerealiseerd voor de periode van maximaal 10 jaar aan de Nijkerkerweg in de vorm van een woonwijk. In 2023 is er via een bestuursrapportage de locatiekeuze voor de betreffende locatie onderbouwd. Tussen de voorlopige locatiekeuze van het college (begin april 2023) en de definitieve besluitvorming in de gemeenteraad (5 juli 2023) zat een fase van communicatie en participatie voor belanghebbenden. Er is een participatietraject opgestart met gesprekken met direct omwonenden en verschillende informatiebijeenkomsten voor omwonenden, maatschappelijke partners en ondernemers en vervolgens een verdiepende themabijeenkomst. Na de definitieve besluitvorming in de gemeenteraad is vervolgens met het COA eind september 2023 een bestuursovereenkomst afgesloten waarin afspraken zijn opgenomen over bijvoorbeeld de duur van de opvang, het aantal opvangplekken en het type opvangcentrum. De afgelopen periode stond in het teken van het verder uitwerken van de plannen. In november 2023 heeft een eerste bijeenkomst plaatsgevonden met de klankbordgroep azc.

Brede SPUK-Regeling voor sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis
In september 2023 deed de gemeente Barneveld een integrale aanvraag voor de Brede SPUK-Regeling voor sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis. Met deze regeling werd een aantal voormalige rijksuitkeringen vervangen, maar kwam er op een aantal onderdelen ook extra geld beschikbaar. Deze aanvraag werd gehonoreerd, waardoor de gemeente extra middelen voor de periode 2023-2026. In het plan van aanpak, dat in september door het college werd vastgesteld, is beschreven op welke wijze we uitvoering geven aan de regeling. In 2023 lag in de aanpak wat meer de nadruk op continuering van bestaand beleid, waarbij in 2024 en verder meer de nadruk zal liggen op versterking van beleid.

Integraal zorgakkoord: regioplan
In navolging op het landelijke integraal zorgakkoord (IZA) stelde gemeente Barneveld samen met gemeenten en partners in zorg- en welzijn een regiobeeld en regioplan op. In het regioplan staan afspraken om de zorg goed, betaalbaar en toegankelijk te houden. Op basis van dit regioplan hebben gemeenten in de regio gezamenlijk middelen ontvangen voor de uitvoering in de periode 2023-2026. In 2023 werd dit geld grotendeels besteed aan de continuering van bestaand beleid. In de komende jaren zal bestaand beleid worden versterkt en uitgebreid.
In samenhang daarmee, werkt de gemeente samen met regiopartners aan een Regioplan voor het Integraal Zorgakkoord. Met het Regioplan en de daarvoor beschikbare middelen, zetten partners in op het versterken en verbeteren van de samenwerking tussen sociaal domein, wonen en zorg.

Integraal veiligheidsplan
De gemeente Barneveld heeft samen met de gemeenten Nijkerk en Scherpenzeel, Politie en het Openbaar Ministerie en andere (veiligheids)partners een nieuw Integraal Veiligheidsplan (IVP) vastgesteld. Hiermee ligt er een plan op hoofdlijnen voor de periode 2024-2027 waarin de prioriteiten, ambities en strategische doelen op de thema's ondermijnende criminaliteit, digitale veiligheid, zorg en veiligheid en middelengebruik vastgesteld zijn. Door middel van een jaarlijks uitvoeringsplan en een halfjaarlijks veiligheidsbeeld maken we inzichtelijk en geven we structuur aan de concrete acties voorvloeiend uit het IVP.

Huishoudelijke hulp en de Valleihopper
In 2023 hebben we een sterke stijging gezien in het aantal inwoners dat gebruik maakt van de huishoudelijke hulp. Van 817 naar 898 huishoudens. Dit is een voorzetting van een trend van de laatste jaren. Veroorzaakt door de vergrijzing en de afschaffing van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in 2019. Sinds de invoering van het abonnementstarief voor de Wmo in 2019 kunnen huishoudens gebruik maken van bepaalde Wmo-voorzieningen voor een vast tarief van € 20,62 per maand, ongeacht inkomen, vermogen of gebruik. Door het abonnementstarief is het gebruik van Wmo-voorzieningen sterker gestegen dan verwacht. In de praktijk leidt het gestegen gebruikt ertoe dat de toegankelijkheid van Wmo-voorzieningen onder druk komt te staan, juist voor kwetsbare groepen. De (her)invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage staat gepland vanaf 2026; deze is straks maximaal 272 euro per maand. Doordat de hoogte van de eigen bijdrage afhankelijk wordt van het inkomen en het vermogen, wordt rekening gehouden met de financiële draagkracht van inwoners.
In 2023 is besloten de huidige aanbesteding van de Valleihopper eind 2024 te beëindigen. En er vindt een nieuwe aanbesteding plaats, die per 1 januari 2025 ingaat. De aanbesteding is bedoeld om de Valleihopper voor te zetten in de huidige vorm.

1.1 Zelfredzame inwoners

113 Maatschappelijke zorg

Speerpunt Iedereen kan meedoen

Doel	Meer (kwetsbare) inwoners kunnen meedoen aan de samenleving.

Verantwoording	***Inclusieagenda*** Medio 2023 werd het beleidskader inclusie vastgesteld; de bijbehorende Lokale Inclusieagenda verscheen begin 2024. Het inclusiebudget (bestemd voor onderzoek, workshops, campagnes en bijeenkomsten) gaat daardoor pas vanaf dit jaar besteed worden. Op verzoek van de raad is sociale inclusie een nadrukkelijker onderdeel geworden. ***Impuls armoedebeleid*** Naast onze reguliere ondersteuning op het vlak van re-integratie (576 uitkeringen Participatiewet per 1-1-2023) hebben we in 2023 extra taken uitgevoerd: de energietoeslag 2023 en de armoede-impuls. De energietoeslag is aan zo'n 2.250 huishoudens uitgekeerd met een inkomen t/m 150% van de bijstandsnorm (en ook in 2024 nog aan te vragen). Vanuit de armoede-impuls is ook de schoolkostenregeling eenmalig verhoogd; deze is aan 350 kinderen toegekend in 2023. Naast lokale inzet, werken we met overheid (gemeenten en UWV), onderwijs, werkgevers- en werknemersorganisaties samen in de arbeidsmarktregio Foodvalley. In 2023 zijn diverse activiteiten ingezet om inwoners van Foodvalley een plek te geven op de arbeidsmarkt. Het werkgeversservicepunt heeft in 2023 in totaal 563 arbeidsplaatsen vervuld binnen de regio, waarvan 83 voor de gemeente Barneveld. In 2023 is het plan van aanpak laaggeletterdheid 2023-2026 vastgesteld en hiermee is een start gemaakt, bijvoorbeeld via inzet op training in het herkennen en signaleren van laaggeletterdheid. Dit deden we bij team werk en inkomen in de eigen gemeentelijke organisatie, maar ook bij een groep professionals en vrijwilligers die werkzaam zijn in de wijk. Om geldproblemen duurzaam te voorkomen en bestaanszekerheid te vergroten zijn we in 2023 gestart met het bouwen van een integraal programma Bestaanszekerheid. Op het vlak van bestaanszekerheid is het volgende in 2023 opgepakt: • 3 partijen zijn voor langere tijd gecontracteerd voor het bieden van terugval- en opstartplekken voor beschut werk en Wsw. • Berenschot heeft in opdracht van ons onderzoek gedaan naar de negatieve effecten van het verdeelmodel op het te ontvangen BUIG budget. De Vangnetaanvraag BUIG over 2022 is toegekend. SZW heeft het verdeelmodel voor de BUIG verder doorontwikkeld, wat voor Barneveld gunstiger uit lijkt te pakken. • Vanuit het innovatiebudget sociaal domein, zijn we samen met burgerinitiatief StaB (Samen tegen armoede in Barneveld) gestart met een pilot 'Financiële problemen bespreekbaar in de wijk'. Stadsring en Sterk uit Armoede hebben voor Barneveld een training ontwikkeld en verzorgd. De (ontwikkeling en het verzorgen van de) training is geëvalueerd de pilot zetten we voort. • De brede ondersteuning vanuit het toeslagenschandaal is op gang gekomen, voor gedupeerde ouders en kinderen. • De pilot met het Sociaal Juridisch Steunpunt in Voorthuizen is met een jaar verlengd, vanwege het succes in het eerste jaar. ***Inburgering*** De eerste groep statushouders is gestart met de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP), onderdeel van de nieuwe wet inburgering. De MAP is een samenwerking tussen BTO, Interbeek Support en de gemeente en bevat een theoretisch gedeelte en een praktijkgedeelte. Bij dit praktijkgedeelte zijn diverse werkgevers in de gemeente betrokken. In 2023 hadden we te maken met een verhoogde taakstelling qua statushouders, voor het eerste half jaar 73 statushouders en het tweede half jaar 61. Dit heeft ook invloed gehad op de instroom Participatiewet en de begeleiding die we in het kader van de Wet Inburgering als gemeente bieden. Door de verhoogde taakstelling hebben we een groter beroep moeten doen op inzet van begeleiding door Vluchtelingenwerk, zij hebben daarom een aanvullende subsidie toegekend gekregen voor 2023. Gemeenten krijgen middels een SPUK financiële middelen voor het bekostigen van de inburgeringstrajecten. Uitvoeringskosten, zoals de inzet van gespreksvoerders, vallen hier niet onder. Vooralsnog lijken de toegekende middelen vanuit het Rijk voldoende te zijn om de kosten van inburgeringstrajecten te bekostigen. Dit wordt met de toestroom van statushouders gemonitord.

1.2 Sociale en vitale samenleving

122 Sociaal-cultureel werk

Speerpunt Cultuur- en Sport stimulering

Doel	Stimuleren van deelname aan en optimaliseren van de maatschappelijke slagkracht van sport en cultuur.
	Stimuleren van een vitale culturele infrastructuur In 2023 zien we cultuuraanbieders in hun ontwikkeling verder bijkomen van de corona-impact. Waar publiek de weg naar de ene aanbieder weer makkelijker weet te vinden, is het voor andere culturele organisaties nog niet op het niveau van voor corona. We ondersteunen de brede culturele infrastructuur door de tijdelijke coronagelden te investeren in het Cultuur Platform, gericht op ontmoeten, netwerken, kennisdeling en deskundigheidsbevordering. *Integrale cultuurvisie* In 2023 is na het collegeakkoord op het plan van aanpak een uitvoerig onderzoek, analyse en participatietraject (trede 2-3) gedaan. De culturele subsidiepartners, het brede culturele veld (verenigingen, ZZP-ers, cultuur en erfgoed organisaties) inwoners, maatschappelijke organisaties en

Verantwoording	beleidscollega's van verschillende teams in de gemeentelijke organisatie zijn betrokken om input te geven. Door deze brede betrokkenheid beogen we (verder) stappen te zetten om de brede maatschappelijke waarde en impact van cultuur (sociaal, artistiek, economisch, toeristisch, historisch en ruimtelijk) mee te nemen in de visie en uitvoering. Een aandachtspunt dat uit de analyse- en participatiefase van de integrale cultuurvisie komt is versterking en ondersteuning van de cultuursector op bestaanszekerheid, maatschappelijke impact, aanbodontwikkeling en publieksbereik. In 2024 zal een integrale cultuurvisie en een uitvoeringsagenda aangeboden worden voor besluitvorming. *Stimuleren van cultuurparticipatie* Het maatschappelijk cultuurfonds ondersteunde in 2023 tien projecten waarmee de maatschappelijke impact van cultuur en cultuuraanbieders versterkt is. Voor de brede SPUK-regeling 2023-2026 wordt, naast de brede regeling combinatie functionarissen (de cultuurcoaches bij Connect), ingezet op het versterken van cultuurparticipatie voor mensen met een afstand tot deelname, waar het kan gebiedsgericht. Met de vier culturele subsidiepartners wordt onderzocht hoe aanbod ontwikkelt en/of verduurzaamd kan worden. De cultuurcoaches ondersteunen aanbieders en verenigingen die dat nodig hebben (vraaggericht). Naast de bestaande minimaregelingen is in 2023 het Jeugd en Volwassenfonds Cultuur & Sport gestart om toegankelijkheid tot deelname aan cultuur en sport in de vrije tijd te stimuleren. Er is ingezet op een netwerk van intermediairs die namens inwoners een aanvraag kunnen doen bij de fondsen. *Stimuleren van deelname aan cultuureducatie* De kennismaking met cultuur op school is in 2023 ondersteund vanuit de beleidsinzet op cultuureducatie. De cultuurcoaches, ondergebracht bij Connect, verbinden en ondersteunen scholen en cultuuraanbieders. Het aantal keer dat leerlingen in het primair onderwijs deelnemen aan cultuur is in schooljaar 2022-2023: 19.382 (cumulatief). Leerlingen doen meerdere keren per jaar aan cultuurdeelname (het aantal leerlingen in het PO is 6.723 (CBS ‘21-’22). Alle PO scholen doen mee. Er zijn 27 opgeleide Interne Cultuur Coördinatoren actief op 24 scholen. Dit aantal groeit. 31 scholen doen mee aan het landelijke ondersteuningsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK). 40 lokale cultuuraanbieders doen mee, en 7 cultuuraanbieders van buiten de gemeente. De herijking van het convenant cultuureducatie gemeente Barneveld is lopend en wordt begeleid door Cultuur Oost. ***Sportinfrastructuur behouden en versterken waar mogelijk*** Vanuit het Rijk is besloten om de inzet op het Sport- en beweegakkoord voort te zetten. Daarom is het voor de periode 2023-2026 een nieuwe regeling Sportakkoord beschikbaar, als onderdeel van de Brede SPUK-Regeling voor sport, bewegen cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en sociale basis. Voorwaarde hiervoor is een herijking van het lokale sport- en beweegakkoord. *Sport- en Beweegakkoord II* In het najaar van 2023 is Sport- en Beweegakkoord II vastgesteld. Samen met sportaanbieders en maatschappelijke partners zijn er nieuwe ambities opgesteld voor de periode 2023-2026. Dat betekent dat we met de inzet van de buurtsportcoaches werken aan de volgende ambities: • Vitale sportaanbieders: We zetten in op het versterken van sportverenigingen, door onder andere het aanbieden van trainingen en het begeleiden van bestuurders door Stichting Connect. • Sociaal veilige sport: We ondersteunen verenigingen in het werken aan de basiseisen voor een veilig sportklimaat (vertrouwenscontactpersoon, VOG, huishoudelijk reglement en deskundige/bewuste trainers). • Ruimte voor sport en bewegen: We ontwikkelen nieuwe programma's of activiteiten die ervoor zorgen dat inwoners blijvend en herhaaldelijk bewegen in de openbare ruimte. • Vaardig in bewegen: Via de MQ-scan worden de beweegvaardigheden van kinderen in kaart gebracht. Daarnaast zetten we de lijn door waarin kinderen op vroege leeftijd via school kennismaken met divers sport- en beweegaanbod. • Inclusie en diversiteit: We zetten in op het fysiek, sociaal en financieel toegankelijk maken van sport en bewegen, onder andere door de uitvoer van het Sport & Cultuurfonds voor jeugd en volwassenen. Naast de ambities in het Sport- en Beweegakkoord II is er ook aandacht voor het versterken van de samenwerking tussen sport en bewegen en andere sectoren zoals zorg (o.a. valpreventie), welzijn en onderwijs. *Maatschappelijk Sportfonds* Vanuit het maatschappelijk sportfonds zijn dit jaar diverse activiteiten ondersteund. Alle activiteiten droegen bij aan de sport- en beweegstimulering van inwoners (o.a. door laagdrempelig kennismaken met nieuwe sporten of het organiseren van bewegen in de openbare ruimte). Verder is gestart aan de evaluatie van het maatschappelijk sportfonds. Brede SPUK-Regeling voor sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis: Met de Brede SPUK-Regeling legden we de verbinding tussen ons beleid rondom sport, bewegen en cultuurparticipatie met onze inzet op het gebied van gezondheidsbevordering en de sociale basis. ***Verzelfstandiging Be Active & Creative***

	In 2023 is de verzelfstandiging van Be Active & Creative vastgesteld. Vanaf 1 september zijn zij doorgegaan als zelfstandige stichting; Stichting Connect. Stichting Connect voert werkzaamheden uit op het gebied van jongerenwerk, sport, cultuur en gezondheidsbevordering. Deze stichting heeft voor 2023 en 2024 de opdracht gekregen om een visie te ontwikkelen en vanuit deze visie bij te dragen aan de gemeentelijke doelen op het gebied van o.a. cultuur en sportstimulering. Binnen het team van Stichting Connect wordt uitvoering gegeven aan de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen. Vanuit deze regeling zijn o.a. buurtsportcoaches en cultuurcoaches werkzaam. Met deze regeling zorgden we ervoor dat meer kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen meedoen aan sport, bewegen en cultuur.

123 Volksgezondheid en preventie

Speerpunt Veilig en gezond opgroeien en samenleven

Doel	Meer veiligheid, gezondheid en welzijn voor jong en oud.
Verantwoording	***Aanpak procesregie zorg & veiligheid*** In 2023 kunnen we door capaciteitsuitbreiding op verschillende plaatsen en in meerdere vormen overleg voeren, waarin complexe zorg- en veiligheidsproblematiek aan de orde komt. De (acute) zorg voor personen met onbegrepen gedrag en de structuur rondom procesregie worden steeds complexer, waardoor het soms lastig is vanuit alle ketenpartners om grip te krijgen op de problemen. In 2023 hebben we 118 casussen besproken in het lokaal multi-disciplinair overleg, 10 casussen in het Zorg- en Veiligheidshuis, procesregie gevoerd op 3 teruggekeerde plegers van ernstige delicten, nazorg georganiseerd voor 14 ex-gedetineerden en daarnaast 5 tijdelijke huisverboden, 2 crisismaatregelen en 1 in bewaring stelling opgelegd. ***Aanpak ondermijning*** In 2023 hebben we door capaciteitsuitbreiding de ondermijningsaanpak verder vorm kunnen geven. We hebben het afgelopen jaar steeds meer zicht gekregen op signalen van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit. In 2023 zijn we in de voorbereiding naar het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027 bezig geweest om binnen de aanpak van ondermijnende criminaliteit accent te leggen op een aantal thema’s (productie en handel in drugs, mensenhandel/uitbuiting en zorgfraude) en in een bepaald gebied (buitengebied) en hier strategische doelen op geformuleerd. We hebben in totaal 64 casussen besproken in het lokaal casusoverleg, 1 casus aangemeld bij het RIEC, 45 meldingen van Meld Misdaad Anoniem ontvangen en opgepakt, 5 integrale controles georganiseerd, 3 panden gesloten, 3 keer drugsafval aangetroffen en 13 keer de bevoegdheid van de burgemeester gebruikt om drugshandel aan te pakken op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening door middel van een Last onder dwangsom (Lod). Ter vergelijking met vorige jaren is de laatste een forse toename geweest: in 2021 hebben 1 Lod opgelegd en in 2022 zijn dit er 3 geweest. ***Veiligheidsdag*** In 2023 is middels een incidentele beleidstoevoeging op 24 juni een veiligheidsdag georganiseerd, samen met politie, brandweer, geneeskundige hulpverlening, defensie en andere (veiligheids)partners voor alle inwoners van de gemeente Barneveld en omstreken. Deze veiligheidsdag is georganiseerd bij de Midden Nederland Hallen waar circa 10.000 bezoekers aanwezig waren. ***Aanpak gezonde leefstijl en middelengebruik*** Gezonde leefstijlakkoord: In 2023 is er gewerkt aan de uitvoering van het Gezonde Leefstijl Akkoord. Het Gezonde Leefstijl Akkoord is een akkoord van diverse maatschappelijke organisaties. De gemeente is één van de partners en neemt deel aan de kerngroep. Vanaf februari 2023 is er een coördinator voor dit akkoord aangesteld, werkzaam bij Stichting Connect. Binnen het Gezonde Leefstijl Akkoord is er gewerkt aan de thema's roken, gezond eten, sport en bewegen en tegengaan van problematisch alcoholgebruik. Zo werd er ingezet op bewustwording rondom deze thema's (o.a. Stoptober, Dry January). Daarnaast was er aandacht voor de rookvrije leefomgeving (o.a. door stimuleren van rookvrije plekken, begeleiden van organisaties die rookvrij willen worden). Ook worden scholen geïnspireerd om te werken aan deze thema's (o.a. door de gezonde school aanpak of via preventielessen). Verder werden sportverenigingen ondersteund om aan de slag te gaan met gezondheidsbevordering (o.a. gezonde sportkantine, rookvrij sportterrein, cursus veilig alcohol schenken). Naast de inhoudelijke thema's is er gewerkt aan het uitbreiden van het netwerk van het Gezonde Leefstijl Akkoord via diverse netwerkbijeenkomsten. *Aanpak middelengebruik* Voor de preventie van middelengebruik is een integraal plan van aanpak ontwikkeld. In April 2023 heeft de raad unaniem ingestemd met voorstel '2715 Integraal plan middelengebruik’ De bijhorende aanpak ‘opgroeien in een kansrijke omgeving (OKO) heeft d.m.v. een participatietraject de naam WISE meegekregen. Onder deze naam wordt de aanpak in Barneveld bekend gemaakt. Door het opbouwen van een netwerk is gewerkt aan lokaal draagvlak. In oktober van '23 is de jeugdgezondheidsmonitor uitgevoerd onder tweede en vierde klas leerlingen van het voortgezet onderwijs. Het streven om minimaal 80% van de inwonende jongeren deel te laten nemen is gehaald. De data die hieruit voortkomt wordt gebruikt om in samenspraak met de betrokken maatschappelijke partners speerpunten te bepalen. In november is de aanpak publiekelijk gelanceerd middels een startbijeenkomst. ***Lokale ontwikkel- en werkagenda met scholen*** *Programmagroep Jeugd* De programmagroep Jeugd is onderdeel van het Platform Jeugd. In de programmagroep Jeugd zijn partners uit de kinderopvang, onderwijs en het preventieve veld jeugd vertegenwoordigd. Er zijn in het bestuurlijk overleg van het Platform Jeugd een vijftal doelstellingen bepaald en de programmagroep Jeugd heeft deze

doorvertaald naar vier actielijnen. Een deel van de actielijnen zijn verbonden aan de bestaande beleidsuitvoering. Voor het versterken van mentale weerbaarheid zal in 2024 een werkgroep concrete plannen uitwerken. Voor het voorkomen en bestrijden van armoede is er een onderzoek uitgevoerd en is er een plan om in 2024/2025 te werken aan bewustwording en signalering van armoede onder jongeren binnen het onderwijs en preventieve veld.

Versterken Preventieve Veld Jeugd
De transformatie van de jeugdhulp door meer inzet van preventie is een belangrijk onderwerp. Hiervoor wordt ingezet op het versterken van de preventieve partners Jeugd. In 2023 hebben de preventieve partners Jeugd gewerkt aan een gezamenlijke visie- en positioneringsdocument. Hierin is beschreven wat de visie op preventie voor jeugd is en wat de rollen van de verschillende preventieve partners Jeugd zijn. Hierbij is nogmaals de coördinerende rol van het CJG in het preventieve veld bevestigd. Ook zijn er indicatoren ontwikkeld om te meten hoe de inzet van preventie werkt. Naast de visie en positionering zijn er ook een aantal leertafels georganiseerd om professionals te laten reflecteren op samenwerking in casuïstiek.

Jeugdhulp en jeugdbescherming

Proeftuin Jeugdbescherming
In 2023 zijn 26 gezinnen vanuit Barneveld aangemeld bij de proeftuin. Een jaar na de invoering van de proeftuin is het aantal OT'sen afgenomen met 25% en deze daling lijkt door te zetten. Werken in de proeftuin blijft een uitdaging: het vraagt veel van medewerkers om langer met gezinnen te werken en niet meer op te (kunnen) schalen. Ook is er behoefte bij medewerkers aan een handelingskader in deze nieuwe situatie.

Autonome stijging jeugdhulp 2023
Vanaf maart 2023 hebben we een stijging gezien van de jeugdhulpkosten. De groei in 2023 is ongeveer 23% geweest. Deze is onderverdeeld in een loon- en prijscomponent van 5% en een zuivere toename van de kosten van zorg van 18%. We zien een kleine afname in het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdhulp (-4%) maar een sterke stijging in kosten per jeugdhulptraject. Dit houdt in dat een kind langer en/of intensiever jeugdhulp krijgt. Met name begeleiding, behandeling en de landelijk georganiseerde jeugdhulp zijn sterk in kosten toegenomen. De kosten op veiligheid zijn afgenomen. Door middel van diverse projecten proberen we de groei in kosten van jeugdhulp te beperken. Zo zet de Buurtgerichte aanpak Rootselaar-West de eerste stappen om scholen en organisaties gerichter te laten samenwerken in de wijk, is er een kleinschalig initiatief als alternatief voor de residentiële jeugdhulp en jeugdzorgplus in de FoodValley opgestart en proberen we door middel van de inzet van Module X doorplaatsing vanuit pleegzorg te voorkomen.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)
Middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs, door het college vastgesteld in oktober 2022, worden ingezet om achterstanden bij leerlingen als gevolg van corona weg te werken. Deze middelen kunnen tot en met schooljaar 2024-2025 ingezet worden. Inmiddels zijn aan vijftien scholen voor zowel primair als voortgezet onderwijs subsidies verstrekt waarmee projecten opgezet worden om achterstanden weg te werken. Deze activiteiten zijn met name gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, en dragen bijvoorbeeld bij aan een goede in- en doorstroom in het onderwijs. Ingediende projectplannen gaan na een positief advies van de programmagroep van het Platform Jeugd Barneveld van start.

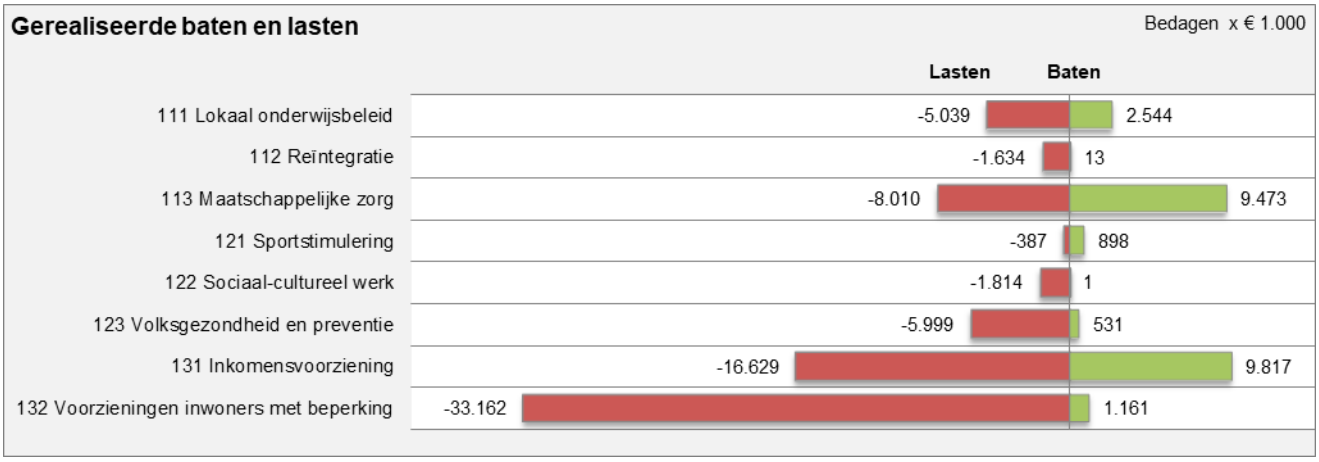
Extra inzet ouderenwerk
Met extra incidentele middelen heeft Welzijn Barneveld een extra ouderenwerker ingezet. Deze ouderenwerker is onder meer ingezet voor de implementatie van de interventie Welzijn op recept. Welzijn op Recept is een alternatief voor mensen met psychosociale klachten. In plaats van het 'traditionele pilletje' voor te schrijven, verwijzen huisartsen of andere professionals deze patiënten door naar een welzijnscoach. In 2023 werden 271 trajecten afgerond.

Dierenwelzijn
De gemeente heeft een wettelijke taak om zorg te dragen voor het ophalen, vervoeren en opvangen van vermiste en gevonden zwerfdieren. Middels een uitbreiding van het budget in 2023 voor ondersteuning voor het opvangen van dieren in het dierenasiel, de dierenambulance, het vogelopvangcentrum, de kinderboerderij in de Glind en de dierenarts zijn deze taken en kosten gedekt.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	**- 7.005**	**- 11.020**	**- 4.239**	**- 2.653**	**1.586 V**
111 Lokaal onderwijsbeleid	- 2.926	- 2.934	- 3.289	- 2.495	794 V
112 Reïntegratie	- 1.390	- 1.675	- 1.679	- 1.621	58 V
113 Maatschappelijke zorg	- 2.690	- 6.411	729	1.462	733 V
1.2 Sociale en vitale samenleving	**- 6.851**	**- 7.141**	**- 7.982**	**- 6.771**	**1.211 V**
121 Sportstimulering	- 195	- 134	365	511	146 V
122 Sociaal-cultureel werk	- 1.697	- 1.640	- 2.031	- 1.813	218 V
123 Volksgezondheid en preventie	- 4.960	- 5.366	- 6.316	- 5.469	847 V
1.3 Gemeentelijk vangnet	**- 30.985**	**- 31.087**	**- 36.724**	**- 38.814**	**- 2.090 N**
131 Inkomensvoorziening	- 6.068	- 3.776	- 5.720	- 6.813	- 1.093 N
132 Voorzieningen inwoners met beperking	- 24.917	- 27.311	- 31.004	- 32.001	- 997 N
Saldo van baten en lasten	**- 44.841**	**- 49.247**	**- 48.944**	**- 48.237**	**707 V**
Resultaat	**- 44.841**	**- 49.247**	**- 48.944**	**- 48.237**	**707 V**



Wat hebben we bereikt?

Doelstelling
De gemeente Barneveld is gericht op een krachtige en florerende economie met een breed ontwikkelde arbeidsmarkt. Hiervoor zijn in de gemeente voldoende bouwstenen om een sterke basis te ontwikkelen met als sterke sectoren Agro-food, logisitiek, industrie en recreatie en toerisme.
De gemeente heeft zich in 2023 daarom het volgende ten doel gesteld:

- Aantrekkelijk ondernemersklimaat;
- Aantrekkelijk vestigingslocatie voor ondernemers;
- Brede en evenwichtige bedrijvigheid en werkgelegenheid;
- Uitbreiding en revitalisering van de werklocaties/bedrijventerreinen;
- Aantrekkelijke centrumgebieden;
- Een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid;
- Slimme, gezonde en schone mobiliteit;
- Betere profilering van de gemeente Barneveld in de regio om de regionale en lokale doelen te bereiken.

Wat is er bereikt in 2023?
Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

- In samenspraak met ondernemers is gewerkt aan een Economische visie voor de gemeente Barneveld.
- Er is een Human Capital initiatief uit Barneveld gestart getrokken door vertegenwoordigers vanuit het bedrijfsleven, overheid en onderwijs.
- Er is gewerkt aan een lokaal energienet voor bedrijven om slim om te gaan met het energie op het elektranet (de Barneveldse Energiemaatschappij).
- Er is uitvoering gegeven aan de regionale Human Capital Agenda in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven.
- Er zijn veel contacten met het bedrijfsleven geweest door zowel het accountmanagement als op bestuurlijk niveau. Hier kwamen allerhande zaken en initiatieven aan bod zoals energieproblematiek, krapte op de arbeidsmarkt, uitbreidingsvraagstukken en verhuisvraagstukken.

Brede en evenwichtige bedrijvigheid en werkgelegenheid;

- Een spreiding van werkgelegenheid over de verschillende sectoren is gezond. Hierin is het volgende bereikt;
- Nog beter inzicht in de economische ontwikkeling door de Economische Monitor Barneveld;
- Hulp aan hard getroffen sectoren middels de Coronadesk;
- Human Capital Agenda opgeleverd in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven.
- Uitbreiding en revitalisering van bedrijventerreinen;

Punt van aandacht voor de gemeente is de vraag naar nieuwe bedrijventerreinen. Als gemeente ontvangen we geregeld verzoeken voor nieuwe kavels voor bedrijven. Vanuit de gemeente is niets beschikbaar, wat tot krapte op de markt leidt. Dit is een blijvend punt van aandacht en hier wordt aan gewerkt in samenspraak met regio Foodvalley en de provinie Gelderland.

Een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid
Voor het jaar 2023 is opnieuw een GVVP-maatregelenpakket opgesteld. Deze is begin 2023 vastgesteld door het college en samen met de Verkeersveiligheidsmonitor 2022 ter kennisgeving naar de raad gestuurd. Inmiddels heeft het college ook het GVVP-maatregelenpakket voor 2024 vastgesteld en ter kennisgeving naar de raad gestuurd. Zoals gebruikelijk geven wij in het GVVP-maatregelenpakket 2024 een overzicht van de stand van zaken van de projecten die in 2023 of eerder zijn gestart en nog niet zijn afgerond. Om die reden beperken wij ons in deze jaarverslaggeving tot een aantal ontwikkelingen op hoofdlijnen en enkele ontwikkelingen die meer buiten het GVVP-maatregelenpakket om hebben plaatsgevonden.

(Boven)regionale bereikbaarheid
Wij hebben de bereikbaarheid van Barneveld en de omliggende regio's zeer nadrukkelijk benoemd in het proces rond de zoeklocaties in het kader van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. Ook hebben wij het belang van de bereikbaarheid van Barneveld benoemd in het proces rond het opstellen van het regioarrangement in het kader van het NOVEX-gebied Arnhem-Nijmegen-Regio Foodvalley.

Knooppunt Hoevelaken en aansluiting A1-A30 Barneveld
Nadat het voornemen van het Rijk bekend werd om diverse infrastructuurprojecten te pauzeren, hebben wij ons in eerste instantie ervoor hard gemaakt dat de totale aanpak van de A1-A30 toch door zou gaan. Nadat bleek dat het project definitief door het kabinet gepauzeerd zou worden, hebben wij ons ingezet voor een tijdelijke maatregel in de verbindingsboog tussen de A1 Amersfoort en de A30 Ede om de verkeersveiligheid daar te vergroten. Met als resultaat een afspraak met het Rijk dat het Rijk eind 2023/begin 2024 een onderzoek gaat uitvoeren naar verbetermogelijkheden.

Verbod doorgaand vrachtverkeer Garderen
In Garderen is een verbod voor (doorgaand) vrachtverkeer ingesteld. Dit na jaren lang aandringen van Plaatselijk Belang Garderen, na het uitvoeren van diverse onderzoeken en in

goed overleg met de provincie Gelderland. Daarmee is een bekend knelpunt, onder andere genoemd in het coalitieakkoord, aangepakt.

Openbaar Vervoer
Wij hebben via de regionale kanalen onze input gegeven ten behoeve van de nieuwe dienstregelingen. Deze input bestaat uit het doorgeven van beoogde ontwikkelingen en uit het aandragen van verbetersuggesties.

Parkeren
Wij hebben een nieuw parkeersysteem op het Gowthorpeplein ingevoerd. Dit ging aanvankelijk gepaard met storingen maar deze zijn na enige tijd verholpen. Daarnaast hebben wij besloten een extra betaalautomaat te plaatsen om het gebruiksgemak te vergroten en de kans op storingen te verkleinen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Knooppunt Hoevelaken en aansluiting A1-A30 Barneveld
In 2023 besloot het kabinet om zeventien grote infraprojecten te pauzeren. Waaronder de projecten A1-A28 Knooppunt Hoevelaken en aansluiting A1-A30 Barneveld. Door stikstofproblematiek, stijgende prijzen in de bouw en krapte op de arbeidsmarkt kunnen die wegen voorlopig niet worden aangepakt. Daarnaast is er een tekort aan middelen en capaciteit voor (groot) onderhoud aan bestaande infrastructuur. Het grootste deel van de gereserveerde budgetten is overgeheveld van aanleg naar instandhouding. Het restbudget van elk van de projecten kan mogelijk worden ingezet voor zogenaamde no-regretmaatregelen. Dit zijn maatregelen die zonder het pauzeren van de projecten ook zouden zijn getroffen maar die nu eerder worden uitgevoerd om de druk op het hoofdwegennet en onderliggend wegennet te verlichten en/of om versneld duurzame vormen van mobiliteit te bewerkstellingen. Hierbij valt te denken aan het realiseren of versterken van fietsverbindingen of maatregelen om deelmobiliteit te stimuleren. Wij hebben binnen de regio's Amersfoort en Foodvalley opgetrokken met andere overheden om te komen tot de afspraken met het Rijk.

2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

211 Promotie economie

Speerpunt Dorpspromotie en evenementenstimulering

Doel	Zorg dragen dat de gemeente Barneveld een aantrekkelijke gemeente is om te wonen, werken en recreëren. Dit op de juiste wijze uitdragen via promotie en evenementen.
Verantwoording	Dorpspromotie vindt plaats via twee sporen: **Promotie en informatieverstrekking door de Stichting Visit Regio Barneveld** 2023 was het tweede jaar waarin de stichting via een inkooprelatie activiteiten verricht voor de gemeente Barneveld. De activiteiten zijn gericht op de promotie en informatieverstrekking van de gemeente Barneveld als toeristische- en recreatieve bestemming. Naast de gebruikelijke activiteiten van de stichting, zoals het runnen van de Toeristische Informatiepunten, het organiseren van de opening en sluiting van het toeristisch seizoen en het ontwikkelen van recreatieve en toeristische producten, lag in 2023 de focus op: - Het verbeteren van de website www.visitregiobarneveld.nl. De website is inhoudelijk completer gemaakt, de digitale toegankelijkheid is vergroot, de website is meertalig gemaakt en er is een samenwerking aangegaan met de Barneveldse Krant, zodat bezoekers van de website doorgelinkt worden naar een actuele evenementenkalender. - Op verzoek van de gemeenteraad is eind 2023 een start gemaakt met het aanpassen van de governance van het bestuur van de stichting, waarbij een scheiding aangebracht wordt tussen de functies van projectleider en voorzitter. **Stimuleren van evenementen** 2023 stond in het teken van een verdere versterking van het aantal kwalitatieve evenementen. De banden met de bestaande organisatoren zijn verder aangehaald. Voor het dorp Voorthuizen is in 2023 een pilot gedaan met het afsluiten van de Hoofdstraat gedurende evenementen. Dit heeft gezorgd voor meer ruimte en meer veiligheid voor de aanwezigen. Met de afdeling Vergunningen zijn twee avonden georganiseerd om organisatoren van evenementen te informeren over nieuwe zaken en om de banden verder aan te halen.

Speerpunt Innovatiebevordering

Doel	Innovatie binnen de diverse geledingen van het Barneveldse bedrijfsleven ondersteunen door de verbinding te maken tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid.

Verantwoording	In 2023 is in samenspraak met het bedrijfsleven en BTO gestart met een onderzoek hoe het succes van BTO verder uitgebreid kan worden en door kan ontwikkelen naar een techniekhuis op een nieuwe locatie. Een verdere samenwerking en eventuele kansen voor een samenwerking met het Food Production Cluster is hier in meegenomen. In samenwerking met regio Foodvalley is in 2023 verder uitvoering gegeven aan de Human Capital Agenda van regio Foodvalley. Concreet is hier samenwerkt aan het vormgeven van een academie die zich richt op Energietransitie waarbij getracht wordt de arbeidsmarkt goed aan te laten sluiten op de behoefte in het bedrijfsleven. Hierbij wordt ook samengewerkt met BTO. Het concept van de BEM, Barneveldse Energie Maatschappiij is in 2023 verder ontwikkeld. Er is een eerste groep van 23 grootgebruikers nader geanalyseerd en de netwerktypologie (wie zit op welke midden spanning station) is in kaart gebracht. De volgende stap zou een samenwerking, uitwisseling van stroom kunnen zijn geweest echter Tennet heeft zeer recent aangegeven dat zij niet meer mee willen werken aan dergelijke nieuwe concepten omdat dit de balans in het net, dat nu tegen de grenzen aanloopt, te veel zal verstoren. Meer doen met de stroom die je krijgt blijft een pnt van aandacht. In 2023 is gestart met de ontwikkeling van een economische visie voor de gemeente Barneveld om heldere koers te ontwikkelen in het economische domein. Om een gedragen visie te ontwikkelen is er sterk ingezet op participatie met het bedrijfsleven. Hiervoor zijn verschillende interviews en sessies georganiseerd om voldoende input op te halen om te verwerken in de concept-versie van de visie die beoogd is Q2 2024 vast te stellen.

Speerpunt Recreatie en toerisme

Doel	Het verbeteren van het concept voor het vermarkten, verknopen en verbinden van het toeristisch product Barneveld, om meer toeristische overnachtingen te realiseren. En het realiseren van een divers en kwalitatief goed aanbod van vakantieparken, dat een sterke schakel vormt in het gehele toeristische recreatieve aanbod van de Veluwe.
Verantwoording	In 2023 zijn we verder gegaan met de uitvoering van gemeentelijke 'Uitvoeringsplan Recreatie en Toerisme 2030'. Naast het voortzetten van de lopende zaken, is in 2023 specifiek ingezet op de volgende activiteiten: • Binnen de samenwerking Veluwe-op-1 lag de focus op het spreiden van bezoekersstromen over de Veluwe, waardoor drukke gebieden ontlast worden. In dit kader is de gemeente het gesprek met Leisurelands gestart over de mogelijkheid om een ontvangstlocatie op Zeumeren te realiseren. • Met het oog op spreiden van bezoekers is een inventarisatie uitgevoerd naar het reeds aanwezige toeristisch en recreatief aanbod aan de Zuidwestkant van onze gemeente en de mogelijkheden voor het verder toeristisch en recreatief ontwikkelen van dit gebied, bijvoorbeeld via arrangementen. • In Veluweverband is gewerkt aan een pilot voor de invoering van Veluwebrede vrijwillige vignetten voor mountainbikeroutes en het ruiter- en mennetwerk. • Samen met Visit Regio Barneveld is gestart met een inventarisatie van mogelijkheden om met de recreatieondernemers in te spelen op de musical 40-45 en het stimuleren van kansen hierbij voor de promotie van dag- en/of verblijfsrecreatie en arrangementen. • Samen met het Routebureau Veluwe zijn we verder gegaan met het aanleggen van wandelrondjes rondom de gemeentelijke kernen. We zijn nu concreet met de rondjes rondom Garderen en Stroe bezig en de westkant van Barneveld. • We zijn verder gegaan met de acties uit het Uitvoeringsprogramma Visie Verblijfrecreatie. Zo is er een gemeentelijke parkeerregisseur aangesteld, een nieuwsbrief voor ondernemers ontwikkeld, wordt er gewerkt aan een handreiking '1 park - 1 plan' voor ondernemers en is er een start gemaakt met het interne kernteam vakantieparken. • We zijn met de revitalisering bezig van diverse vakantieparken met behulp van de 1 park, 1 plan aanpak.

2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden

222 Grondexploitatie bedrijventerreinen

Speerpunt Bedrijventerreinen

Doel	Het scheppen van ruimte voor de vestiging van bedrijven binnen de gemeente Barneveld.

Verantwoording	In 2022 is het RPW en de Visie Werklocaties in samenwerking met regio Foodvalley geactualiseerd. Omdat de gemeente signalen ontving dat er behoefte was aan uitbreiding van bedrijventerrein in Kootwijkerbroek heeft de gemeente in 2023 een behoefteonderzoek in Kootwijkerbroek laten uitvoeren om de behoefte te toetsen. In 2023 is verder gewerkt aan de planvoorbereiding voor het woonwerklandschap. Dit heeft geresulteerd in een stedenbouwkundig ontwerp voor het gemeentelijk deel, waaronder ca. 16 woonwerkkavels, huisvesting voor arbeidsmigranten en reguliere woningbouw. Daarnaast zijn plannen van aangrenzende grondeigenaren beoordeeld, die ook voorzien in een aantal bedrijfskavels en reguliere woningbouw in het totale gebied van het woonwerklandschap. Voor de Tolnegenweg in Stroe zijn we afgelopen jaar verder gegaan met het vervolg op de planologische procedure en het definitief maken van het stedenbouwkundig plan naar aanleiding van alle wensen vanuit omgeving. Verder lopen er nog gesprekken met omgeving over grondverwerving. Dit laatste moet in alle zorgvuldigheid gebeuren en duurt daarom vaak ook wat langer. De vergunning rondom stikstof is verleend. Dit zorgt er voor dat we dit jaar de voorbereiding kunnen afronden en in 2025 tot uitgifte over willen gaan.

2.3 Een goede bereikbaarheid

231 Verkeer

Speerpunt Interne bereikbaarheid

Doel	Uitvoering geven aan de kernopgaven van het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) en aan ontwikkelingen op het gebied van vervoerswijzen en onze samenleving.
Verantwoording	Hieronder benoemen wij enkele resultaten op hoofdlijnen vanuit het GVVP-maatregelenpakket. In het GVVP-maatregelenpakket 2024 is een meer uitgebreide opsomming gegeven. Daarnaast zijn hieronder een aantal resultaten weergegeven die buiten het GVVP-maatregelenpakket vielen, zoals strategische inbreng in diverse gremia en bij diverse ontwikkelingen. *Interne bereikbaarheid* • Wij hebben voor verschillende fietsoversteken onderzoek uitgevoerd naar verbeteringen. • Wij hebben een verbod ingesteld voor doorgaand vrachtverkeer door Garderen. • Wij hebben een start gemaakt met de vervanging van de bruggen Lunterseweg en Stoutenburgerweg. • Wij hebben de planvorming voor de herinrichting van de Churchillstraat afgerond en een start gemaakt met de uitvoering. • Wij hebben een voorlopig ontwerp gemaakt ten behoeve van de herinrichting van de Hoevelakenseweg en deze ter inzage gelegd. *Verkeersveiligheid* • Wij hebben het centrum van Barneveld beter toegankelijk gemaakt door het aanbrengen van geleidelijnen. • Wij zijn bezig geweest met de planvorming en realisatie van schoolzones. • Wij hebben binnen dorpen en wijken wensen van inwoners kunnen honoreren door middel van het treffen van verkeersmaatregelen. • In Garderen is een verbod voor (doorgaand) vrachtverkeer ingesteld. *Parkeren* • Wij hebben een nieuw parkeersysteem op het Gowthorpeplein ingevoerd. *Duurzaam en slim* • We hebben gewerkt aan het up-to-date houden van de Data Top 15. • We hebben onderzocht hoe we binnen Regio Foodvalley verder kunnen samenwerken op het gebied van data (binnen het platform 'Verkeersdesk'). • Vanuit Regio Foodvalley is de opdracht gegund voor het ontwikkelen van een regionaal verkeersmodel. • Vanuit Regio Foodvalley is de werkgeversbenadering gecontinueerd waarbij werkgevers hulp wordt geboden voor het verduurzamen van de zakelijke mobiliteit.

Externe bereikbaarheid

Speerpunt Externe bereikbaarheid

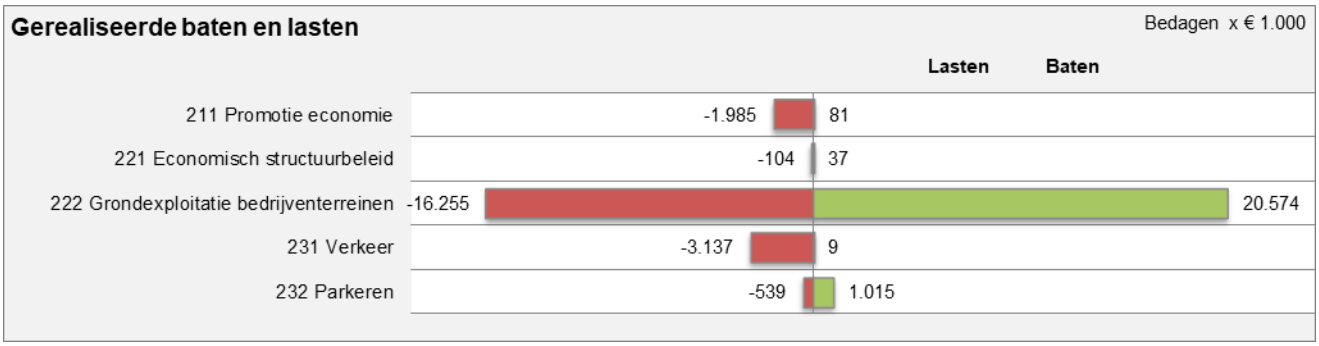
Doel	De bereikbaarheid en verkeersveiligheid van de gemeente Barneveld (en regio) waarborgen door middel van een robuust en veilig wegen- en OV-netwerk met toekomstwaarde en voldoende restcapaciteit voor nu en in de toekomst.

Verantwoording	Hieronder benoemen wij enkele resultaten op hoofdlijnen vanuit het GVVP-maatregelenpakket. In het GVVP-maatregelenpakket 2024 is een meer uitgebreide opsomming gegeven. Daarnaast zijn hieronder een aantal resultaten weergegeven die buiten het GVVP-maatregelenpakket vielen, zoals strategische inbreng in diverse gremia en bij diverse ontwikkelingen. *Externe bereikbaarheid* • Wij hebben ons hard gemaakt voor de totale aanpak van de A1-A30 en - nadat bleek dat het project toch echt door het kabinet gepauzeerd zou worden - voor een tijdelijke maatregel in de verbindingsboog tussen de A1 Amersfoort en de A30 Ede om de verkeersveiligheid daar te vergroten. We zijn in onderhandeling met het Rijk. • Wij hebben de bereikbaarheid van Barneveld en de omliggende regio's zeer nadrukkelijk benoemd in het proces rond de zoeklocaties in het kader van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. • Wij hebben het belang van de bereikbaarheid van Barneveld benoemd in het proces rond het opstellen van het regioarrangement in het kader van het NOVEX-gebied Arnhem-Nijmegen-Regio Foodvalley. • Wij hebben afstemming gezocht met Rijkswaterstaat en het ministerie van IenW om te komen tot de aanpak van de aansluiting A30 Barneveld-Noord. *Openbaar Vervoer* • Wij hebben enkele bushaltes aangelegd en enkele bushaltes beter toegankelijk gemaakt door het aanbrengen van geleidelijnen. • Wij hebben bij station Barneveld-Noord een rolstoeltoegankelijke halte voor treinvervangend vervoer (TVV) gerealiseerd. • Wij hebben onze input gegeven ten behoeve van de nieuwe dienstregelingen.

Wat heeft het gekost?2

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	**- 782**	**- 1.608**	**- 2.242**	**- 1.904**	**338 V**
211 Promotie economie	- 782	- 1.608	- 2.242	- 1.904	338 V
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	**- 10.035**	**- 47**	**- 206**	**4.252**	**4.459 V**
221 Economisch structuurbeleid	- 341	- 47	- 206	- 67	140 V
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	- 9.694	-	-	4.319	4.319 V
2.3 Bereikbaarheid	**5.870**	**- 2.720**	**- 3.615**	**- 2.652**	**963 V**
231 Verkeer	5.404	- 3.055	- 3.916	- 3.128	788 V
232 Parkeren	467	336	301	475	175 V
Saldo van baten en lasten	**- 4.947**	**- 4.374**	**- 6.063**	**- 304**	**5.759 V**
Mutatie reserves					
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	**7.335**	**-**	**-**	**- 3.432**	**- 3.432 N**
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	7.335	-	-	- 3.432	- 3.432 N
Mutatie reserves	**7.335**	**-**	**-**	**- 3.432**	**- 3.432 N**
Resultaat	**2.388**	**- 4.374**	**- 6.063**	**- 3.736**	**2.327 V**



3. Woon- en Leefomgeving

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

De groei van de gemeente moet verdeeld worden over de verschillende kernen waarbij er een divers woningaanbod is. Voorzieningen en infrastructuur groeien gelijk mee.
Voor het landelijk gebied willen wij de leefbaarheid en agrarische ondernemingsmogelijkheden versterken. Dit moet leiden tot een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving voor mens, natuur en dier.

Daarom is er in 2023 ingezet op:

- Energiebesparing en aanwending alternatieve energie-opwek;.
- Klimaatadaptatie bij (nieuw)bouw;
- Voorzieningen voor onderwijshuisvesting
- Nieuwbouw, uitbreiden en verplaatsen van sportvoorzieningen
- Goed onderhouden wegen, doelmatige afvalinzameling en passende begraafplaatsen;
- Vergroening en biodiversiteit;
- Transitie waardevol landelijk gebied;
- Gereed zijn voor de introductie van de Omgevingswet en het verder voorbereiden van de omgevingsvisie

Wat is er bereikt in 2023?

Onderstaande is in 2023 onder andere bereikt:

- Actualisatie huisvestingsverordening en voorkeurslocatie AZC;
- Oplevering van 607 woningen;
- Doelmatigheidsonderzoek naar huishoudelijk restafval is uitgevoerd;
- Uitvoering van klimaatadaptatieve acties en opstellen klimaatadaptatieplan;
- De voorbereiding op de Omgevingswet is afgerond;
- Voorkeursscenario's voor de Omgevingsvisie zijn voorgelegd aan de samenleving
- Bij verschillende scholen zijn de voorbereidingen getroffen voor nieuwbouw /uitbreiding of heeft plaatsgevonden;
- Ruimtelijke opgaven met betrekking tot verstedelijking zijn met de verschillende regionale partners uitgewerkt en ingediend;
- Geplande onderhoud van wegen is uitgevoerd;
- Verschillende (sport)accommodaties zijn aangepast/geoptimaliseerd;
- Circa 925 energiebesparingsgesprekken met inwoners en circa 100 leningen verstrekt. Meer details zijn te lezen in de voortgangsrapportage van het programma Duurzaamheid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor bovenstaande resultaten is veel werk verzet. Zowel reguliere werkzaamheden als de in de volgende paragrafen uitgewerkte speerpunten.

3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)

311 Volkshuisvesting

Speerpunt Visie op en groei van Barneveld

Doel	1. De Woonvisie biedt een integrerend kader van beleidsdoelen van de gemeente op het terrein van wonen voor de periode 2021-2025, met een doorkijk naar 2040. Het is een uitwerking van de hoofdlijnennotitie (en van de nog vast te stellen Omgevingsvisie) op het thema Wonen. 2. Vanuit de Woonvisie voldoen aan de woningbouwopgave: gemiddeld 600 woningen per jaar (waarvan 500 volgens het reguliere programma (duur/middelduur/goedkope) en 100 goedkope) in 2023 t/m 2026. 3. De groei van Barneveld en de regio qua wonen en werken in goede banen leiden. Daarbij de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de groene kwaliteiten behouden en versterken. 4. Invoering Omgevingswet op basis van de vastgestelde uitgangspunten van het Koersdocument: optimale dienstverlening, invoering van de nieuwe instrument zoals Omgevingsvisie, Omgevingsprogramma en Omgevingsplan.

Verantwoording	1 en 2. • In 2023 zijn er 607 nieuwbouwwoningen opgeleverd en is met de realisatie van 64% betaalbare woningbouw in belangrijke mate voldaan aan de Woondeal. Grotere aantallen zijn in Bloemendal, Woudse Erven, 't Voorthuis, Kromme Akker Zuid en 't Poortje en de Kwekerij gerealiseerd. • In 2023 zijn 133 voor ouderen geschikte woningen gerealiseerd (waaronder nultredenwoningen en zorggeschikte woningen), ruim 19% van alle opleveringen in 2023 en 16% van de totale opgave t/m 2030. Ook op dit onderdeel is dus naar behoren gepresteerd. • De Huisvestingsverordening is in 2023 in regionaal verband geactualiseerd. • Er zijn 39 startersleningen verstrekt, mede door de verruiming van de grens van de aanschafwaarde en het aanbod van nieuwbouwwoningen in deze prijsklassen. Doordat de 2 voorgaande jaren minder leningen zijn verstrekt, was het verdedigbaar om meer dan de gemiddeld 30 leningen per jaar te verstrekken. • We vangen nog steeds ruim 300 Oekraïners op, op een 5-tal gemeentelijke opvanglocaties. • In 2023 hadden we te maken met de huisvesting van 164 statushouders: een verdubbeling ten opzichte van 2022. Op 5 personen na (die in januari 2024 zijn gehuisvest) is deze taakstelling gerealiseerd. Met dank aan met name Woningstichting Barneveld en Vluchtelingenwerk. • De (pilot) huisvesting arbeidsmigranten heeft in 2023 nog niet tot realisatie van enkele grotere nieuwbouwlocaties geleid. Wel zijn er initiatieven in behandeling genomen. • In 2023 is de voorkeurslocatie voor het AZC bepaald, aan de Nijkerkerweg in Barneveld, ten noorden van de wijk Bloemendal. Op deze locatie wordt in afstemming met COA gewerkt aan de realisatie van de opvang van maximaal 300 personen. 3. • In 2023 zijn de afspraken omtrent het grootschalig woninggebouwgebied Foodvalley (NOVEV GWG Foodvalley) verder uitgewerkt in twee SPUK's. Via de SPUK Gebiedsbudget is € 3.630.000 uitgekeerd aan de regio Foodvalley voor de gebiedsmaatregel uitkoop milieuhinderlijke bedrijven voor Barneveld Noord. De regeling voor de SPUK Mobiliteitspakketten is gepubliceerd. Vanuit deze SPUK is €17.545.000 toebedacht aan de locatie Barneveld Noord voor twee mobiliteitsmaatregelen, te weten realisatie gebiedsontsluitingsweg Bloemendal (o.a. verbeteren aansluiting afslag 5 A30) en aanleg snelfietspad naar station Barneveld Noord. Voor de locatie Barneveld Noord is en wordt bezien hoe het aantal woningen kan worden opgehoogd richting het met Rijk afgesproken aantal van 1820 woningen. • De provincie Gelderland heeft eind 2023 het Ruimtelijk voorstel ingediend bij het Rijk. Onderdeel van dit Ruimtelijk voorstel is het regioarrangement dat gezamenlijk met de Regio Foodvalley is opgesteld. Voor de regio Foodvalley en de regio Arnhem Nijmegen is ook een zogeheten Novex-ontwikkelperspectief opgesteld. Beide documenten zijn op elkaar afgestemd. 4. • In 2023 werd de laatste hand gelegd aan de voorbereidingen voor de invoering van de Omgevingswet. Na vele keren uitstel, werd de inwerkingtreding definitief vastgesteld op 1 januari 2024. Centraal stonden testen, oefenen en opleiden. Voor het opleiden van de medewerkers werd een onder meer digitaal opleidingspakket aangeschaft. Daarnaast waren er incidenteel cursussen op maat. Verder werden samenwerkingsafspraken gemaakt met ketenpartners in de regio. • Vorderingen werden gemaakt met het opstellen van de omgevingsvisie. De eind 2022 vastgestelde toekomstscenario's werden tussen februari en april 2023 voorgelegd aan de samenleving. Ook werd een omgevingseffectrapportage op de beide toekomstscenario's opgesteld. Vervolgens is gewerkt aan een voorkeursscenario. Het concept daarvan is op 2 november 2023 in een extra commissievergadering besproken. Door ontwikkelingen rond het opgave "waardevol landelijk gebied" kon het voorkeursscenario niet in 2023 worden vastgesteld.

3.2 Aantrekkelijke leefomgeving

326 Milieu & ruimtelijke ordening

Speerpunt Klimaat en energietransitie

Doel	1. CO2- en energieneutraliteit in 2050. 2. Barneveld is in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht. 3. Het verhogen van de biodiversiteit, zodat er een aantrekkelijke en gezonde en groene leefomgeving blijft bestaan voor mens, flora en fauna.

Verantwoording	1. • De isolatie - en bespaar aanpak liep gedurende heel 2023. In de praktijk zijn dit alle acties van de gemeente die gericht zijn op de isolatie van woningen, zodat het energieverbruik én de energierekening daalt. Dan gaat het onder andere om de inzet van energiecoaches, collectieve inkoopacties en informatievoorziening via het Energieloket. • Stimuleren van lokale opwek is in uitvoering. Haalbaarheidsstudie energiehub Harselaar is afgerond en EnergieWEB is gestart. • Haalbaarheidsonderzoeken naar warmtenetten en geothermie zijn afgerond. • Het verduurzamen van de eigen organisatie is een lopend traject. • De Regionale Energie Strategie is in uitvoering. • Inzicht verkrijgen in duurzaarmheidsoplossing monomestvergisting. Dit is in uitvoering. Op dit moment wordt onderzocht wat de mogelijkheden voor monovergisting zijn in de Glind. Dit gebeurt in opdracht van de gemeente in samenwerking met aantal agrariërs binnen de Proeftuin Aardgasvrije Wijken. • Het Actieplan Circulaire Economie is vastgesteld door college en gedeeld met de raad, in dit plan is de integrale en breedgedragen actiegerichte aanpak Circulaire Economie vastgelegd. 2. • De werkgroep klimaatadaptatie is gestart met het opstellen van een klimaatadaptatieplan. Onder het inwonerspanel en via een open link is een enquête uitgezet om inzicht te krijgen in de beleving van klimaatadaptatie en de bereidheid om maatregelen te nemen. Een eerste raadsconsultatie vond plaats op de Duurzaamheidsavond. • Klimaatadaptatie is als uitgangspunt bij de voorbereidingen van nieuwe woonwijken, bedrijventerreinen en plannen meegenomen. Met ontwikkelaars zijn afspraken gemaakt over klimaatadaptieve maatregelen op particulier terrein (b.v. waterberging en een regenton). • Met diverse activiteiten (Groene Markt, infohoek Intratuin, infoavond hoveniers, communicatie subsidieregeling, afkoppelen particulier terrein bij projecten) hebben we de klimaatopgave onder de aandacht gebracht van bewoners. • Het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW) voor Voorthuizen en Harselaar is afgerond. Het SSW Barneveld is verder ontwikkeld. De waterafvoer van de vijver Kromme Akker is gewijzigd en het afkoppelen van de Roelenengweg is in voorbereiding. • Eind 2023 kregen we van ca. 100 bewoners meldingen over grondwateroverlast in de kruipruimten. In 2023 is ontzettend veel neerslag gevallen waardoor de grondwaterstand een zeer hoog niveau bereikte. De meldingen kwamen vooral uit de wijken Bloemendal, Holzenbosch en een deel van Woudse Erven. We onderzoeken of er naast de hoeveelheid neerslag nog andere factoren een rol hebben gespeeld en treffen zo nodig maatregelen. 3. • De inzet op uitvoering van het Biodiversiteitsplan is doorlopend in uitvoering. • In 2023 is gestart met het proces om het Bomenplan op te stellen. • De Weidevogelwerkgroep blijft steeds actief in de gemeente Barneveld, de vrijwilligers werken elk jaar mee aan het registreren van weidevogels in de gemeente. Hierdoor ontstaat een beter beeld van het aantal en de soorten weidevogels die aanwezig zijn. • De aanleg van geveltuintjes is in 2023 verder uitgevoerd. Er zijn nieuwe geveltuintjes ontwikkeld en er is een plan gemaakt voor het vergroenen van het Dijkje met gevelgroen. • De vergroening van Barneveld centrum is zo goed als afgerond. Er zijn totaal 24 bomen geplant in het centrum.

Speerpunt Toekomst van het buitengebied

Doel	Een sociaal-economisch vitaal en duurzaam landelijk gebied, met een gezonde, circulaire voedselproductie in een aantrekkelijke leefomgeving.

Verantwoording	*1. Regionaal Perspectief Landelijk Gebied (RPLG) regio Foodvalley* Met de andere Foodvalley gemeenten hebben we gezamenlijk een Groeidocument gemaakt om de koers voor het RPLG te formuleren. De gemeenteraad heeft over dit document Wensen en Bedenkingen meegegeven. Er zijn in 2023 vele gesprekken met stakeholders geweest om het RPLG uit te werken en uiteindelijk is een eindconcept in december voor een laatste feedbackronde naar alle stakeholders gegaan. Dat gaat om vele partners, zoals LTO Gelderse Vallei, individuele agrariërs, Natuur en Milieu Gelderland en Utrecht, provincie Gelderland, Waterschap Vallei en Veluwe, Stichting Landschapsbeheer Gelderland, onderwijs- en kennisinstellingen en private partners zoals Rabobank en agrarisch adviseurs. De inhoudelijke koers, inzichten en acties van het RPLG zijn betrokken bij het werken aan het thema landelijk gebied voor onze Omgevingsvisie en bij het ontwikkelen van het programma Waardevol Landelijk Gebied. *2. Programma Waardevol Landelijk Gebied Barneveld* We zijn gestart met het opzetten van een programma om in lijn met het RPLG en met de ontwikkeling van de Omgevingsvisie de komende jaren gestructureerd te werken aan het realiseren van alle opgaven voor het Landelijk Gebied. *3. Actualisatie van het regionale en gemeentelijke functieveranderingsbeleid* • Met de gemeenten in de regio's Foodvalley en Amersfoort is de actualisatie van het instrumentarium voor het functieveranderingsbeleid uitgewerkt. Eind 2023 was er een conceptvoorstel. • Voor de inhoudelijk actualisatie van het gemeentelijk beleid is een toetsingskader ontwikkeld. In het kader van het ontwikkelen van de Omgevingsvisie is gewerkt aan een voorkeursscenario voor het landelijk gebied, rekening houdend met de koers van het RPLG. *Faciliteren beëindigingsregelingen landelijke aanpak stikstof* Notie: In het speerpunt Landelijk Gebied in de programmabegroting is niet ingegaan op het mogelijk in werking treden van een landelijke beëindigingsregeling veehouderij (Lbv). Die is op 1 juli 2023 in werking getreden, waarbij heel kort daarvoor bleek dat vrijwel alle agrarische bedrijven in de gemeente Barneveld daarvoor in aanmerking komen. Dat waren veel meer bedrijven dan verwacht. Dit is mede aanleiding voor het ontwikkelen van het hierboven genoemde Streefbeeld en toetsingskader. Het anticiperen op deze beëindigingsregeling heeft daarnaast in 2023 forse extra inzet gevergd. Onder meer in de afstemming over de aanpak van de uitvoering met andere overheden en in de tweede helft van 2023 voor het begeleiden van initiatieven van agrariërs die overwegen van die regeling gebruik te maken. *4. Begeleiden en starten Gebiedsprocessen* • De pilot van het gebiedsproces Veenhuizerveld, in de gemeenten Barneveld, Nijkerk en Putten, onder regie van de provincie Gelderland, is in 2023 vrijwel afgerond. Er is een concept Gebiedsplan opgesteld en een leerpunten-document. Als gemeente zijn wij hier 'aan de zijlijn' bij betrokken. • We hebben in 2023 actief bijgedragen het gebiedsproces 'GEUS' (Garderen-Elspeet-Uddel, Speuld), wat het grondgebied van 4 gemeenten betreft (naast Barneveld zijn dat Apeldoorn, Ermelo en Nunspeet). In 2023 zijn verschillende werkgroepen van start gegaan. Het resultaat van de werkgroepen zal worden samengebracht in het gebiedsplan, dat in het najaar van 2024 wordt verwacht. • Met de gemeente Ede als penvoerder is een plan van aanpak opgesteld voor een zogeheten préverkenning voor gebiedsprocessen in het agrarisch gebied te westen van de Veluwe en ten oosten van Barneveld (en Lunteren/Ede). De provincie Gelderland heeft daarvoor eind 2023 een subsidie beschikbaar gesteld. *5. Schone Lucht Akkoord* • In opdracht van Regio Foodvalley is een pilot uitgevoerd voor het opstellen van bedrijfsplannen voor emissiereductie, waarbij de focus lag op fijnstof. Dit is een uitwerking van het plan van de pluimveesector. In 2023 is dit succesvol afgerond met een eindrapport waaruit blijkt dat de ontwikkelde methode goed werkt en schaalbaar is naar alle pluimveebedrijven en naar alle emissies. • Daarnaast is in regioverband een project gestart met subsidieverlening aan particulieren voor het verwijderen of onklaar maken van rookkanalen voor houtstook. Dit is gecombineerd met voorlichting over schoner stoken. *6. Actualisatie van het Geurbeleid* De actualisatie van het Geurbeleid wordt uitgewerkt in het kader van de Omgevingsvisie, In 2023 is door de Omgevingsdienst Vallei en Veluwe gewerkt aan een actuele geurkaart. Deze geurkaart is de basis voor het herijken van ons geurbeleid, dat al stamt uit 2008 *Overige resultaten* Binnen de Regiodeal Foodvalley zijn in 2023 een groot aantal pilots voortgezet m.b.t. emissiereductie, circulair veevoer en mestaanwending. Daarnaast is met het omvangrijke meetnetwerk in de regio een heel jaar data verzameld en geanalyseerd. Over diverse onderdelen zijn zogeheten 'white papers' en videoberichten verschenen die de resultaten beschrijven. Zie daarvoor www.boeraanhetroer.nl.

3.3 Adequate voorzieningen

336 Overige accommodaties

Speerpunt Leefbare dorpen en wijken

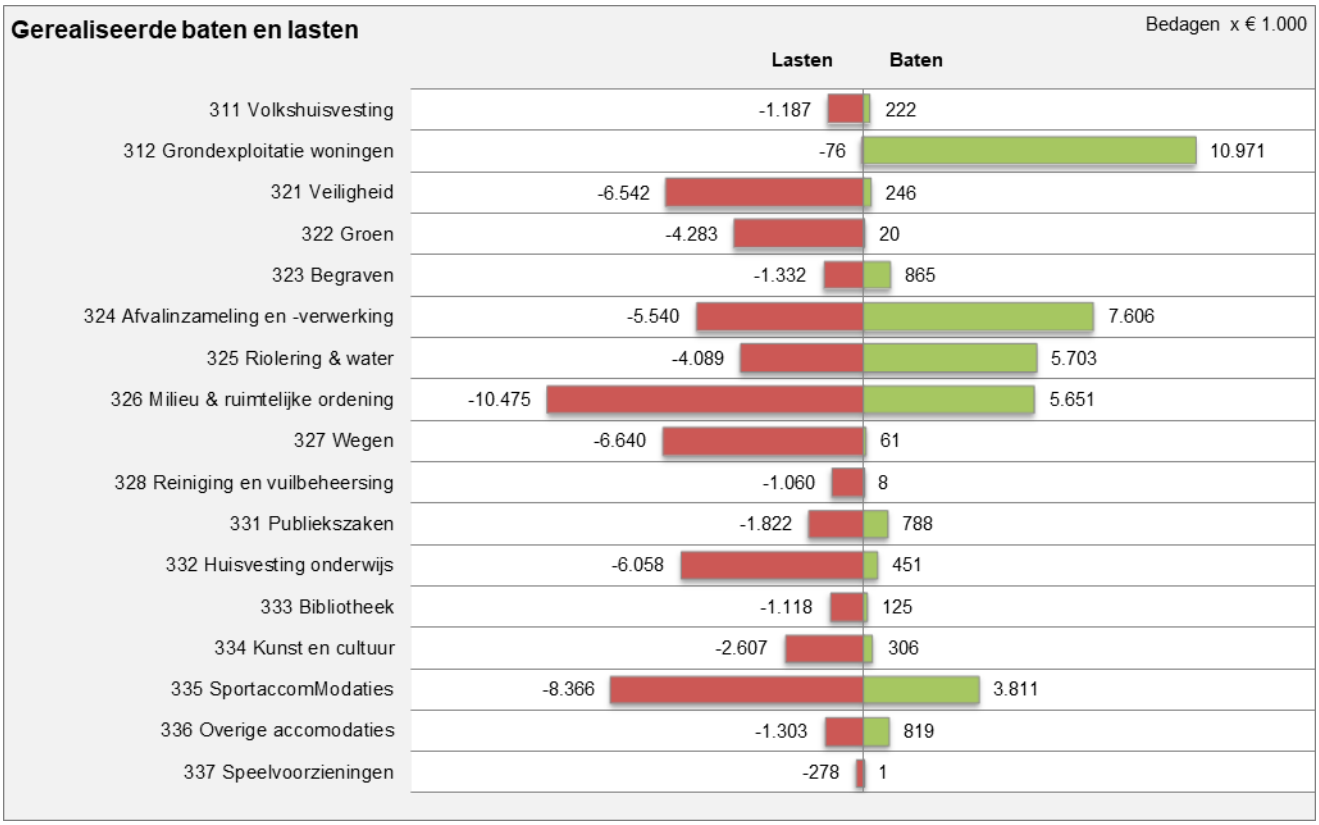
Doel	1. Investeren in sociale cohesie door revitalisering van het voorzieningenniveau. 2. Investeren in sociale cohesie en bevorderen van beweging door bij te dragen aan eigentijdse, betaalbare en adequate sportvoorzieningen. 3. Investeren in voldoende en adequate huisvesting voor het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. 4. Op peil houden van de kwaliteit van de wegen ten behoeve van veilig en comfortabel gebruik. 5. Gebiedsgerichte en programmatische aanpak (verkeer, ruimte en economie) van het centrumgebied van de kern Voorthuizen. 6. Doelmatigere afvalinzameling. 7. Verkeersveilige, klimaatadaptieve en aantrekkelijke inrichting van de bestaande openbare ruimte.

Verantwoording	1.Investeren in voorzieningenniveau • De aanpassing en uitbreiding rouwcentrum De Plantage is gereed. • Vervanging van twee openbare toiletten is gereed. • In 2023 is gestart met de vervangende bouw voor Bronveld en Hulp aan Elkaar. 2. Eigentijdse, betaalbare en adequate sportvoorzieningen • Sportpark Norschoten - Uitbreiding velden sportpark. De voorbereidingen zijn in 2023 vrijwel afgerond. • Sportpark Overbeek - Plan bouw sporthal. In het kader van het voorzien in de behoefte aan twee nieuwe schoolgebouwen voor de scholen ’t Anker en De Zaaier in Zwartebroek en Terschuur is het plan opgesteld om te komen tot de bouw van een sporthal. Scholen en verenigingen kunnen hiervan gebruik maken. Aan dit project is tevens een herschikking verbonden van voetbalveld 2, de korfbalvelden, parkeerplaats en speelvoorziening op sportpark Overbeek. We zijn in overleg met de verenigingen. Besluitvorming moet nog plaatsvinden. • Sportvoorziening fietscross en mountainbike Hanzeweg. Het bestemmingsplan is onherroepelijk. • Verplaatsing Oranjevereniging Voorthuizen, permanente uitbreiding sportpark Roelenengweg. De Oranjevereniging Voorthuizen (OVV) heeft de wens om aan de Oude Zeumerseweg haar activiteiten voort te zetten. We zijn in overleg met de vereniging om tot een haalbaar plan te komen op die locatie. Tegelijkertijd zijn we met ’t Grieze Veen bezig om een ontwerp voor de nieuwe skeelerbaan uit te werken, die ook op deze locatie een plek zal krijgen. Met de ontwikkelaar zijn we in gesprek om de locatie die achterblijft om te vormen naar woningbouw. Ook dit proces loopt waarbij de sloop van het Trefpunt wordt voorbereid.Vertrek van de Oranjevereniging vanaf de huidige locatie aan de Roelenengweg biedt voor voetbalvereniging VVOP de mogelijkheid voor permanente beschikbaarheid van training- en wedstrijdcapaciteit (door grondverwerving gemeente). 3. Huisvestingsactiviteiten onderwijs Visie en programmering huisvesting onderwijs • Update Masterplan is uitgesteld naar 2024 onder andere in verband met onderzoek doelmatigheid onderwijshuisvesting. • Aanpassing/actualisatie huisvestingsverordening onderwijs op basis van Masterplan uitgesteld naar 2024/2025. • Opstellen Programma huisvesting onderwijs 2024. De ingediende aanvragen zijn beoordeeld en ter vaststelling op het Programma 2024 opgenomen. Uitvoering Programma huisvesting onderwijs 2023. Gestart is met de volgende voorzieningen: • Sloop, tijdelijke huisvesting en vervangende nieuwbouw De Bron; • Voorbereidingen uitbreiding De Vlindertuin; • Voorbereidingen vervangende nieuwbouw basisscholen Het Anker/De Zaaier; • Voorbereiding uitbreiding J.H. Donnerschool. 4. Op peil houden kwaliteit wegen: • Het onderhoud aan de gemeentelijke wegen is gerealiseerd conform het Uitvoeringsplan onderhoud wegen 2023. Zie voor een verdere toelichting 3.2 Wegen onder paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen. • Op een aantal wegen (rotonde Bouwheerstraat, Hessenweg, Bosweg) hebben investeringen plaatsgevonden m.b.t. beheer wegen. Dit conform het Uitvoeringsplan investeringen 2023. • In de tweede tussenrapportage 2023 is aangeven voor welke onderhoudslocaties en investeringen (o.a. Ringlaan, fietspaden Apeldoornsestraat) de realisatie op een later moment plaatsvindt. 5. Centrumgebied van de kern Voorthuizen. In 2023 zijn onder andere de volgende onderzoeken opgestart en uitgevoerd: • Parkeeronderzoek centrum Voorthuizen; • Pilot uitbreiding blauwe zone; • Onderzoek naar (vracht)verkeer centrum Voorthuizen. 6. Doelmatige Afvalinzameling In het najaar van 2023 heeft het doelmatigheidsonderzoek naar de afvalinzameling plaats gevonden. Dit onderzoek is uitgevoerd onder leiding van concern control. 7. Verkeersveilige, klimaatadaptieve en aantrekkelijke inrichting van de bestaande openbare ruimte. • Het MIP is opgesteld en hierin zijn keuzes gemaakt hoe te komen tot een verkeersveilige, duurzame en aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte. • De uitvoering van de integrale aanpak van de Churchillstraat is in 2023 gestart.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	**- 5.899**	**- 419**	**- 1.061**	**9.930**	**10.991 V**
311 Volkshuisvesting	- 971	- 419	- 2.267	- 965	1.302 V
312 Grondexploitatie woningen	- 4.928	-	1.206	10.895	9.689 V
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	**- 19.212**	**- 19.166**	**- 22.064**	**- 19.799**	**2.265 V**
321 Veiligheid	- 5.210	- 5.698	- 6.238	- 6.295	- 57 N
322 Groen	- 3.664	- 3.523	- 4.344	- 4.263	80 V
323 Begraven	- 282	82	- 253	- 466	- 214 N
324 Afvalinzameling en -verwerking	1.609	1.820	2.012	2.067	54 V
325 Riolering & water	1.262	1.339	1.314	1.614	300 V
326 Milieu & ruimtelijke ordening	- 4.783	- 5.918	- 6.967	- 4.823	2.144 V
327 Wegen	- 7.131	- 6.348	- 6.511	- 6.579	- 68 N
328 Reiniging en vuilbeheersing	- 1.013	- 921	- 1.077	- 1.052	25 V
3.3 Adequate voorzieningen	**- 14.174**	**- 14.651**	**- 16.270**	**- 15.252**	**1.018 V**
331 Publiekszaken	- 242	- 458	- 699	- 1.035	- 336 N
332 Huisvesting onderwijs	- 5.910	- 5.851	- 6.003	- 5.607	396 V
333 Bibliotheek	- 1.023	- 1.033	- 988	- 993	- 5 N
334 Kunst en cultuur	- 2.095	- 2.141	- 2.260	- 2.301	- 41 N
335 SportaccomModaties	- 4.506	- 4.814	- 5.561	- 4.556	1.005 V
336 Overige accomodaties	- 78	- 39	- 439	- 483	- 45 N
337 Speelvoorzieningen	- 320	- 316	- 320	- 277	43 V
Saldo van baten en lasten	**- 39.285**	**- 34.236**	**- 39.395**	**- 25.121**	**14.274 V**
Mutatie reserves					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	**-**	**-**	**-**	**- 4.513**	**- 4.513 N**
312 Grondexploitatie woningen	-	-	-	- 4.513	- 4.513 N
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**- 4.513**	**- 4.513 N**
Resultaat	**- 39.285**	**- 34.236**	**- 39.395**	**- 29.634**	**9.761 V**



Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

De gemeente Barneveld heeft te maken met een schaalsprong. Zo groeit de gemeente op termijn uit van 62.000 naar ca. 80.000 -85.000 inwoners. Tegelijkertijd manifesteren zich binnen de gemeentegrenzen de grote complexe maatschappelijke opgaven, zoals verstedelijking, transitie landelijke gebied, verduurzaming en het bieden van bestaanszekerheid. We hebben daarbij “groeien in verbinding centraal gesteld. Om verder te kunnen komen als gemeente is samenwerken en verbinden het sleutelwoord. Samen met inwoners, onze partners binnen en buiten de gemeentegrenzen om vanuit goed bestuur en met draagvlak te komen oplossingen die passen bij de specifiek lokale behoeften en de gemeenschap als geheel versterken. Daarvoor zetten we in op:

- een slagvaardig en nabij bestuur, dat luistert, zegt en doet;
- een gemeente die in dienstverlening en samenwerking transparant, betrouwbaar en toegankelijk is;
- een toekomstbestendige organisatie, die tijdig inspeelt op de dynamiek van de snelle groei in combinatie met nieuwe wet- en regelgeving en maatschappelijke opgaven.

Wat hebben we bereikt in 2023

- Slagvaardig en nabij bestuur

Het afgelopen jaar hebben we de doorontwikkeling centraal gesteld. In voorgaande jaren zijn de aanzetten gemaakt voor participatie met onze inwoners, organisaties en ondernemers, is het gebiedsgericht werken richting wijken en dorpen geïntroduceerd en hebben we ons in eerste aanleg opnieuw gepositioneerd in de regio. Die aanzetten hebben we verder uitgebouwd. Zo is het participatiebeleid stevig uitgewerkt binnen onze organisatie en ook naar buiten. Instrumenten ontwikkeld die helpend zijn bij de samenwerking en de goede interactie met de samenleving. De tijd van alleen luisteren alleen richting wijken en dorpen hebben we nu doorgetrokken naar het samen met hen opstellen van gezamenlijke gebiedsagenda’s. Er is meer wisselwerking ontstaan over en weer. Wel zijn nadere afspraken gewenst rondom de samenwerking en het nakomen en regelen van verwachtingen. Daarvoor hebben we binnen onze organisatie afspraken gemaakt om de inbreng van buiten beter naar binnen te kunnen brengen en ook vice versa. Er is een plan van aanpak(voorheen dorpenbeleid) voorbereid op basis waarvan we begin 2024 met dorpen en wijken in gesprek gaan over wat zij specifiek nodig hebben en over hoe zij zich gerepresenteerd willen zien in het gemeentelijk beleid en wat zij zelf kunnen doen.

- Dienstverlening, communicatie en samenwerking die transparant, betrouwbaar en toegankelijk is.

We hebben verder stappen gezet om als gemeente via een veelheid aan contactkanalen gemakkelijk toegankelijk te zijn. Ook heel nabij. Meer digitaal waar het kan, en het faciliteren van persoonlijk contact waar het moet. De doorontwikkeling zit in het verder op orde brengen van de digitale processen,die voor iedereen goed en makkelijk toegankelijk zijn. Via tijdige informatieverstrekking aan onze inwoners in begrijpelijke taal. Door het optimaliseren van het interne informatiezaaksysteem, waardoor wij inwoners sneller en eenduidig en antwoord hebben kunnen geven waardoor zij minder het “van het kastje naar de muur” -gevoel beleefden. Net zoals bij het gebiedsgericht werken: slagvaardig, dichtbij en bereikbaar.

- Toekomstgerichte organisatie:

Om de gewenste doorontwikkeling goed door te kunnen zetten, hebben we in 2023 volop geïnvesteerd in onze eigen organisatie onder de naam “Barneveld groeit”. Klaar voor de toekomst. Allereerst door ervoor te zorgen dat onze interne bedrijfsprocessen blijvend op orde zijn en op tijd meegroeien met de nieuwe ontwikkelingen en behoeften. Met betrekking tot onze financiële huishouding, en ICT-systemen. Vervolgens hebben we ingezoomd wat de gemeente en de organisatie daarbinnen specifiek te doen heeft als het gaat om de grote maatschappelijke ontwikkelingen. Daarvoor hebben we afgelopen jaar de vor de gemeente Barneveld specifieke bestuurlijke opgaven vastgesteld. Onze strategische doelen. Dat overzicht heeft focus gegeven en geholpen bij de vraag waar zetten we onze inspanningen in en hoe doen we dat dan en wanneer. Vanuit het overzicht van de opgaven hebben we ordening aangebracht en bepaald hoe wij deze opgaven het best op programmatische wijze kunnen uitwerken. Zo is in 2023 een aantal programma’s concreet van start gegaan dan wel verder uitgebouwd. Te denken valt aan de opgaven met betrekking tot waardevol landelijk gebied, bestaanszekerheid, woningbouwopgave, verduurzaming, dienstverlening en toekomstgerichte organisatie. De schaalsprong van Barneveld vraagt om dit soort andere werkwijzen. Met elkaar de complexiteit ontrafelen en vervolgens te handelen. Daar hebben we onze werkwijze op aangepast. Met de nadruk op een integrale programmatische aanpak. Integraal wil vooral ook zeggen "in verbinding zijn". Verbinding tussen de gemeentelijke vakdisciplines onderling, maar vooral ook met de lokale samenleving, met andere overheden en bepaalde voor onze opgaven relevante netwerken. Wat dat laatste betreft hebben we verder vorm geven van onze public affairs en lobby richting andere overheden en partners centraal gesteld. Zo is onder aanvoering van onze gemeente in regioverband een intensieve lobby geweest richting de minister als het gaat om de uitgestelde vernieuwing aansluiting A1/A30 en zijn er in ieder geval basisafspraken gemaakt in het kader van veiligheid.

Verder hebben we ons als zelfbewuste partner laten zien via lobbybrieven richting provincie en Tweede Kamer in het kader van gehouden verkiezingen is. In 2023 zijn we ook gestart met het binnen onze organisatie en bestuur nog beter borgen van de public affairs gericht op het tijdig beïnvloeden van beleid met betrekking tot onze hoofdopgaven als gemeente Barneveld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De verantwoording op resultaten en inspanningen treft u specifiek aan bij de hiernavolgende speerpunten van dit programma. Er is in 2023 veel inzet gedaan gericht op een toekomstgerichte eigentijdse organisatie, dienstverlening vanuit het perspectief van onze inwoners en een goed bestuur, dat in zijn handelen voortdurend "groeien in verbinding" centraal stelt en daarnaar handelt. Een gemeente die klaar is om de grote opgaven doelgericht en integraal op te pakken en dat vooral ook in externe verbinding en met draagvlak weet vorm te geven. Daarvoor is in 2023 veel voorbereidend organisatorisch (denk)werk gedaan om zo de toekomstgerichte organisatie in 2024 verder uit de steigers te laten komen.

4.1 Bestuur

411 Raad

Speerpunt Samenwerken in netwerken

Doel	Het komen tot een passende vorm van samenwerking tussen gemeenten, inwoners, ondernemers en partners bij maatschappelijke vraagstukken.
	Algemeen: In 2023 hebben we de samenwerking met inwoners, organisaties en ondernemers geïntensiveerd. Door gebruik te maken van en aan te sluiten bij ideeën en initiatieven vanuit de samenleving. Daarbij lag het accent op het verder introduceren van gebiedsgericht werken over de gehele gemeente, het voorbereiden van een samenwerkingsaanpak met dorpen en wijken (voorheen Dorpenbeleid genoemd). Als overall ondersteuning van de samenwerking stond tevens ook de verdere introductie en uitrol van de eerder vastgestelde participatieaanpak centraal. Participatie, gebiedsgerichtwerken en specifiek beleid voor dorpen en wijken zijn alle drie met elkaar verbonden als drie aspecten van het centrale thema Samenwerken in Netwerken. Exclusief overheidsoptreden is al lang niet meer vanzelfsprekend. Steeds vaker ligt het initiatief bij de samenleving en is het de uitdaging om als gemeente daar goed op aan te sluiten. Het is tegelijk ook wederkerig, Via participatie en gebiedsgerichtwerken is in 2023 ook voortdurend door de gemeente de samenwerking gezocht en vormgeven. Gebiedsgericht werken: - Borging werkwijze: • In 2023 hebben nadrukkelijk geïnvesteerd in het goed onder de aandacht brengen van het gebiedsgericht samenwerken in de dorpen en wijken (leefwereld). De gebiedsregisseurs zijn hierin de trekkende kracht samen met verenigingen voor plaatselijk belang en wijkplatforms. Met als doel om behoeften en initiatieven verder te brengen en te verbinden met de besluitvormingsprocessen binnen gemeentelijke organisatie en bestuur (systeemwereld). Verbinden is het trefwoord. We hebben ervoor gezorgd dat de gebiedsgerichte benadering en de positie van de gebiedsregisseurs een beter zijn aangesloten en geborgd binnen de gemeentelijke werkwijzen. • Als onderdeel daarvan is er gewerkt aan het maken van afspraken met dorpen en wijken en met de gemeentelijke organisatie over hoe we de plannen en visies vanuit wijken en dorpen om kunnen zetten in gezamenlijke gebiedsagenda's. • Er is een intern stappenschema opgesteld voor het proces om te komen van een Dorpsplan (van het dorp) tot een gezamenlijk gedragen Gebiedsagenda per dorpskern van de gemeente. • Op 12 april 2023 heeft op initiatief van de raad ook een zogenaamd raadstafelgesprek plaatsgevonden gebiedsgericht werken en hoe werken we samen. Ook daar is het belang van goede borging en communicatie over verwachtingen uitgesproken. We hebben wij waar nodig bijgestuurd en geïntensiveerd. Aan het einde van het jaar hebben we samen met dorpen en wijken op 30 november 2023 een themabijeenkomst gehouden en hebben we met hen een verdere inventarisatie gedaan van wat nog meer nodig is voor een goede samenwerkingsaanpak. - Zorgen voor gebiedsagenda's voor wijken en dorpen: • Daarnaast zijn onder aanvoering van de gebiedswethouders en gebiedsregisseurs samen met andere betrokken medewerkers samen met de dorpen en wijken aan de slag gegaan om hun eigen plannen en visies te vertalen van gedeelde gebiedsagenda's per dorp dan wel per wijk. Dit proces is gemeentebreed gestart. Het is een intensief proces dat zeker niet overal is afgerond. Integendeel, het is dynamisch en behoeft voortdurend bijsturing en inspelen op nieuwe initiatieven. Kort een stand van zaken: ◦ Barneveld: In het dorp Barneveld is gestart met het ophalen van de speerpunten per wijkplatform. Daarnaast heeft afstemming met Plaatselijk Belang Barneveld plaatsgevonden over het verder optimaliseren van de structuur en samenwerking. Het doel is om in 2024 te starten met het opstellen van een Dorpsagenda. ◦ De Glind: In De Glind is voorgesorteerd op het mogelijk actualiseren van het Dorpsplan in 2024. ◦ Voorthuizen: Het dorpsplan stamt uit 2017 en is nog actueel. Vanuit het dorpsplan zijn

	voldoende aanknopingspunten om een dorpsagenda op te gaan stellen. ◦ Garderen: Vanuit het in 2022 opgestelde dorpsplan zijn, in nauwe samenwerking met de gebiedsregisseur, al processen opgepakt. Waaronder gebiedsproces Geus, Deelvisie Wonen en het vrachtwagenverbod. ◦ Kootwijk: Het oude dorpsplan is geactualiseerd. Het proces tot het komen van een Gebiedsagenda is in november 2023 gestart met de overhandiging van het Dorpsplan aan de gebiedswethouder. ◦ Kootwijkerbroek: Na een intensief proces is het dorpsplan in een afrondende fase. De contouren van het plan zijn in juni 2023 al besproken met een deel van de raad. Het plan vormt de basis voor de nog op te stellen gebiedsagenda ◦ Stroe: In Stroe is een dorpswerkgroep in samenwerking met de gebiedsregisseur actief met de herijking en ontwikkeling van het dorpsplan. Een deel van het participatieproces met het dorp vond op 7 november 2023 plaats waarbij maar liefst ruim 130 inwoners vanuit Stroe hebben meegedacht op een zevental thema's. Op basis hiervan wordt het nieuwe dorpsplan geschreven met daaruit voortvloeiend het opstellen van een gebiedsagenda. ◦ Zwartebroek/Terschuur: De actualisatie van het dorpsplan is afgerond, de eerste contouren met de gebiedswethouder zijn besproken. Bij formele ontvangst van het dorpsplan wordt het proces om te komen tot een gebiedsagenda gestart.
Verantwoording	Dorpenbeleid: • In 2023 is nog niet gekomen tot het formuleren van dorpenbeleid. Meer tijd was nodig voor doordenking over de aanpak, het goed betrekken van de organisatie hierbij in relatie tot capaciteit en de wens om een ander tevens te laten aansluiten bij provinciaal ondersteuningstraject in kader van sterk bestuur. Hierdoor is 2023 vooral een voorbereidingsjaar geweest. We hebben de basis gelegd voor een traject om in 2024 samen met dorpen en wijken te komen tot een gedeelde samenwerkingsaanpak. Mede ook n.a.v. de in 2023 gehouden bijeenkomsten (raadstafel april 2023 en themabijeenkomst november 2023) . Daarbij gaat het over wat we wel en niet van elkaar kunnen en mogen verwachten, hoe we samenwerken en hoe we met name de wensen en behoeften vanuit de dorpen en wijken soepeler, sneller en met vooraf afgesproken resultaat vastleggen en uitvoeren. • Daarvoor hebben wij een plan van aanpak opgesteld, waarbij we niet alleen inzoomen op verbetering van de samenwerking met dorpen en wijken, maar ook een betere en soepelere inpassing van activiteiten in onze eigen besluitvorming. Het gaat om nieuwe werkwijze, die aanpassing vergt bij de gemeente intern en bij wijken en dorpen en vroeg om meer doordenking vooraf en organiseren van draagvlak. Daarbij is steun verkregen van de provincie Gelderland, die graag aansluit om uiteindelijk de in 2024 vast te stellen samenwerkingsaanpak met dorpen en wijken ook om te zetten naar een algemene aanpak voor andere Gelderse gemeenten. De gemeente Barneveld is niet uniek. Veel gemeenten zijn hier mee bezig. Een goede samenwerkingsaanpak bevordert de bestuurskracht van de gemeente: te midden van een schaalsprong voeling en binding houden met gemeenschappen. • Aan de hand van een vernieuwd plan van aanpak gaan we in 2024 na consultatie van uw raad met de uitvoering aan de slag. We spreken voortaan van "Samenwerken met dorpen en wijken " in plaats van dorpenbeleid, omdat dit meer de bedoeling laat zien van het traject en de beweging: geen beleid , maar afspraken over hoe werken we resultaatgericht. Participatie: - Uitvoering participatiebeleid Sinds 1 januari 2023 werken we volgens het nieuwe participatiebeleid. Halverwege het jaar heeft een eerste evaluatie plaatsgevonden. Veel werk is verzet. Wat is er zoal gedaan: • Beleidsmedewerkers en projectleiders hebben een basiscursus participatiebeleid gevolgd en kunnen gebruikmaken van participatieadvies • De participatietrede wordt aan de voorkant van elk proces bewust bepaald aan de hand van de participatiemeter • In elk raads- en collegevoorstel staat een participatieparagraaf met daarin duidelijk de participatietrede vermeld en wat dat betekent over de te nemen stappen. • Handleiding spoor 3 (cocreatie) is gereed. • Op verzoek van initiatiefnemers zijn nog twee folders opgesteld: informatie voor belanghebbenden en over het participatieverslag. • Er hebben veel participatietrajecten plaatsgevonden, zowel kleine als grote trajecten en op alle participatietreden, een aantal daarvan zijn: Omgevingsspel bij de Omgevingsvisie, herinrichting van Pastoriebos en Oldenbarneveldplein en Beleidskader Inclusie. In deze trajecten is samen met inwoners en organisaties het plan ingevuld cq. het beleid opgesteld. Ook het participatieproces over een maatschappelijk ingewikkeld onderwerp als een AZC is, ondanks dat sommige inwoners het oneens zijn met de uitkomst, zorgvuldig en naar tevredenheid uitgevoerd. Bij dit alles constateren we tegelijkertijd dat voor de implementatie en borging in de organisatie wel meer tijd nodig is dan de beoogde 2 jaar om de beoogde nieuwe rollen (o.a. participatiecoaches) in te kunnen passen binnen beschikbare capaciteit - Communicatie met inwoners over participatietrajecten • Via website is hebben we actief gecommuniceerd richting onze inwoners met daarbij aandacht

	voor onder andere de handleiding, inspiratiegids. Ook informatie voor belanghebbenden en over het opstellen van een participatieverslag. • Er een handleiding opgesteld voor inwoners met o.a. informatie over hoe je een inwonersinitiatief start, hoe je anderen betrekt bij je idee, de mogelijkheden voor financiële middelen en het right to challenge/uitdaagrecht. • Ook zijn de brieven die initiatiefnemers ontvangen zijn aangepast. Het KCC kan eenvoudige vragen over participatie afhandelen, ingewikkeldere vragen worden doorgestuurd naar de participatiecoördinator. Ook bij de intake- en omgevingstafel is aandacht voor participatie. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd voor projectontwikkelaars en adviseurs. - Borging participatiebeleid binnen gemeentelijke processen • Om een goede borging te realiseren en te stimuleren is vanaf 2023 participatiecoördinator actief, die tijdelijk ook de rol van participatiecoach heeft ingevuld. Van deze functie is veel gebruik gemaakt onder de noemer coaching on the job. Zo leren de medewerkers het participatiebeleid toe te passen terwijl ze het doen. • Voor het verder borgen van het beleid in de organisatie zijn we vanuit de werkgroep implementatie participatiebeleid in 2023 gestart met het opstellen van een ontwikkelagenda. Uitdaging daarbij is om de financiële en personele capaciteit in evenwicht te laten zijn met de ambities.

Speerpunt Dienstverlening en communicatie

Doel	Betere dienstverlening voor inwoners, bedrijven en instellingen, waarbij zij in het contact met de gemeente ervaren: 'Ik ben blij met Barneveld'.

Verantwoording	Dienstverlening In 2023 is verder gewerkt vanuit de gestelde strategische doelen m.b.t. dienstverlening: 1. Vraag van de burger & ondernemer staat centraal in onze dienstverlening. 2. De dienstverlening is digitaal waar het kan. 3. Persoonlijk contact in onze dienstverlening waar nodig. Voor 2023 zijn daarvoor binnen de begroting een aantal accenten bepaald. Daarvoor is het hiernavolgende gerealiseerd: • In 2023 is de voorbereiding op de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) verder opgepakt. De gemeente Barneveld voldoet aan de zorgplicht per 1 januari 2024 (inmiddels is de inwerkingtreding van de Wmebv uitgesteld tot 1 januari 2025). Voortuitlopend op de inwerkingtreding zijn de mogelijkheden van digitale dienstverlening in 2023 fors uitgebreid, zoals een melding openbare ruimte, vooronderzoek Omgevingsvergunning en bijvoorbeeld het gebruik van whatsapp. • Eind 2023 zijn 128 zaaktypen (producten) geïmplementeerd in het zaaksysteem. Bij 97 zaaktypen kan de aanvrager de status volgen via de persoonlijke internet pagina MijnBarneveld.nl. Zo kan de voortgang bij het aanvragen van vergunningen via Mijn Barneveld.nl gevolgd worden, zoals bij het organiseren van een evenement. Ook de voortgang bij een vooronderzoek bestemmingsplan is te volgen. • In 2023 is werk gemaakt van de Wet open overheid (Woo). Woo-verzoeken worden afgehandeld en er is een Woo-contactfunctionaris aangenomen. Verder is gestart met de voorbereiding om diverse Woo-categorieën actief openbaar te maken. De gemeente Barneveld zal daarvoor in 2024 een eigen publicatieplatform implementeren. De voorbereidingen daarvoor zijn in 2023 gestart. Algemene informatie over gemeenteraad, college en gemeentelijke organisatie wordt behalve via de gemeentelijke website ook via een landelijk platform ontsloten. • Het verbeteren van de digitale toegankelijkheid van de verschillende websites heeft continu aandacht. We geven uitvoering aan de verplichte audits waarbij wij aanbevelingen meenemen in de ontwikkelingen. Bij de aanschaf van nieuwe applicaties nemen we digitale toegankelijkheid mee als eis. • In 2023 zijn 5 onderzoeken uitgezet bij het inwonerspanel, te weten over de Omgevingsvisie, klimaatadaptatie, veiligheid, houtstook en dienstverlening en communicatie. De respondenten van het Inwonerspanel waarderen de dienstverlening van de gemeente met een 7,1. De resultaten zijn zichtbaar op het Inwonerspanel Barneveld (https://panelinwoners.nl/barneveld). De aanbevelingen nemen we mee bij de verdere ontwikkeling van beleid en uitvoer. • Het versterken van de frontoffice is in 2023 verder doorgezet met o.a. de implementatie van een nieuwe telefooncentrale, uitwerking van een meerkanalenstrategie (naast fysiek en telefonisch, ook digitaal via website en whatsapp). Daarnaast is fors geïnvesteerd in kennis, kunde en capaciteit van de frontoffice. • Ter illustratie het kanaal telefonie. Doelstelling is om zo veel mogelijk telefoontjes inhoudelijk direct af te handelen in de frontoffice. Tevens is de ambitie om zo weinig mogelijk telefoontjes door te verbinden en terugbelafspraken te maken: ◦ In 2023 zijn 50% van de telefonische klantcontacten direct afgehandeld; dit is een lichte verbetering t.o.v. 2022. Het streven blijft om in 2024 te groeien naar afhandeling bij het eerste telefonische klantcontact in 60% van de gevallen. ◦ Het aantal telefoontjes dat wordt doorverbonden daalt sinds 2019. In 2023 was dit gedaald tot 27%, hetgeen een positieve ontwikkeling is. ◦ Het aantal telefoontjes waarvoor een terugbelafspraak nodig is, daalt ook sinds 2019. In 2023 was dit gedaald tot 22%. Eveneens een positief dalende trend. Communicatie • Op de gemeentelijke website is de Persoonlijke internetpagina voor inwoners ‘MijnBarneveld’ toegevoegd. • Het verbeteren van de toegankelijkheid is een continu proces, waarin ook in 2023 hard is gewerkt. • Het duidelijk, toegankelijk, transparant én op tijd informeren van omwonenden en belanghebbenden is uitgebreid voor een flink aantal uiteenlopende projecten. Zo is met inwoners bijvoorbeeld rond de invoering van de omgevingswet, de herinrichting Churchillstraat en Oldenbarneveldplein, de energietoeslag, de cultuurvisie, diverse nieuwbouwprojecten en het asielzoekerscentrum uitvoerig en doelgroepgericht gecommuniceerd. De gemeente gebruikte daarvoor verschillende manieren via bewonersbijeenkomsten, publicaties, (nieuws)brieven, website etc.. Waar het kon en/of de behoefte er was, was er uitleg en dialoog over keuzes, achterliggende dilemma's, het hoe en waarom. • De basiselementen voor een vernieuwde huisstijl zijn ontwikkeld en vertaald naar frisse en moderne voorbeeld-toepassingen. Deze worden komend jaar uitgewerkt in bruikbare toepassingen zodat de gemeente goed herkenbaar is. • De gemeente heeft een newsroom opgezet. Met informatie uit de newsroom kan de gemeentelijke organisatie beter en sneller meekrijgen wat er buiten speelt, hierop anticiperen en reageren. Dit is belangrijke informatie voor medewerkers om mee te nemen in lopende en toekomstige processen.

Speerpunt Versterken positie gemeente Barneveld in de regio

Doel	1. Continueren en verstevigen van de samenwerking in de regio's. Met daarbij de eerste focus op de regio Foodvalley. 2. Inzetten op verdere versterking van de identiteit en positie van de gemeente Barneveld. 3. Krachten bundelen en via gerichte public affairs en lobby verschil maken in het belang van de gemeente Barneveld.
Verantwoording	Continueren en verstevigen van de samenwerking in de regio's. • In 2023 nadrukkelijk bepaald dat regio Foodvalley de centrale regio is waarbinnen en van waaruit de gemeente Barneveld samenwerkt richting andere regio's en overheden. Er is uitgesproken om aangesloten te blijven bij de Regio Amersfoort, maar minder intensief en vooral met de insteek om te komen tot de noodzakelijke afstemming. • Binnen regio Foodvalley is er onder andere gewerkt aan gezamenlijke afspraken als het gaat om de woningbouwopgave (heeft geresulteerd in de Woondeal met de minister en als afgeleide daarvan middelen voor een betere ontsluiting om nabij de nieuwe wijk Bloemendaal op A30). Daarnaast de regionale bereikbaarheidsagenda uitgevoerd met accent op aansluiting en doorstroming A1-A30. Ook samen aan de slag met het opstellen van het regionaal perspectief landelijk gebied. Binnen deze regiosamenwerking hebben wij proactief onze verantwoordelijkheid genomen en ook met onze eigen ambtelijke ondersteuning het voortouw genomen. • De eigen ambtelijke contacten op alle niveaus van de organisatie verstevigd met de regio en deelgenomen aan en leiding gegeven aan de programma's die noodzakelijkerwijs regionaal moeten worden opgepakt, zoals bijvoorbeeld het programma vitaal Landelijk gebied. • Ook contacten onderhouden met aangrenzende regio's. Dat is naast de regio Amersfoort ook de regio Utrecht en regio Stedendriehoek. Inzetten op verdere versterking van de identiteit en positie van de gemeente Barneveld • We hebben dit in 2023 specifiek gedaan in het kader van de verkiezingen die dat jaar gehouden werden. Zo is er een brief opgesteld met daarin aandacht voor de specifieke behoeften van de gemeente Barneveld richting de provincie Gelderland in het kader van het opstellen van het nieuwe provinciale coalitieprogramma. Een groot aantal zaken zijn terug te vinden in het in 2023 gesloten coaltitieakkoord. • Ook hebben we dit gedaan richting politieke partijen t.b.v. het opstellen van de verkiezingsprogramma's in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen in najaar 2023. • In regionaal verband hebben we onze eigen specifieke thema's geïntegreerd in een gezamenlijke lobbybrief aan de politieke partijen met daarin onze eigen specifieke in relatie tot een nieuw regeerakkoord. Krachten bundelen en via gerichte public affairs en lobby verschil maken in het belang van de gemeente Barneveld • Op regionaal niveau Foodvalley hebben we de krachten gebundeld door vorming van en deelname aan regionale werkgroep Public Affairs en Lobby. Een samenwerking van PA-functionarissen uit elke gemeente met regionale ondersteuning. Daarbij diverse activiteiten ontplooid, zoals hierboven beschreven, maar ook activiteiten met betrekking tot het bereiken van woondeal en lobby richting Tweede Kamer om vooral het knoop A1/A30 wel aan te pakken en niet te pauzeren. Wat dat laatste betreft is er bereikt dat er in ieder geval een tijdelijke overbruggingsoplossing wordt bestudeerd gericht op bieden van noodzakelijke veiligheid (aanpakken botsbocht). • Aparte vermelding is de inzet met betrekking tot het landelijke uitbreidingsprogramma van Defensie: Ruimte voor defensie. Door intensieve samenwerking en lobby op eigen gemeentelijk niveau, maar ook overgenomen door de regio en provincie zijn de plannen van defensie bijgestuurd en voorzien van alternatief dat meer in belang is van de gemeente Barneveld. Het is een voorbeeld van integrale eigen lobby (vanuit de eigen organisatie en bestuur), die uitgegroeid is tot een substantiële eensgezinde regionale en provinciale lobby. • Tenslotte is door ons - mede aangemoedigd door de raad via een motie - gestart met het verder doorontwikkelen en vooral ook uitbouwen van het in 2020 gestarte Public Affairsbeleid. Daarvoor is een interne evaluatie gestart en gaan we na wat komende jaren nodig is om als organisatie en bestuur nog beter gefocused te kunnen zijn. Om zo met meer intensiteit via gerichte lobbytrajecten de belangen van de gemeente Barneveld op de strategische beslistafels onder te aandacht te brengen en zo effectief invloed uit te kunnen oefenen. De aanpak van het hierboven genoemde defensiedossier is hierbij een inspirerend voorbeeld. Dit alles past bij onze ambitie om een zelfbewuste partner te zijn, die vorm geeft aan de schaalsprong en daarbij tijdig van andere belangrijke partners de steun en bijdragen weet te verwerven. Op regionaal, provinciaal, Rijks- dan wel Europees niveau (deelname Europese programma's). Daarvoor een begin gemaakt met stakeholderanalyse: in welke verbanden en netwerken willen we als gemeente actief onze belangen naar voren brengen, op welke thema'. In het afgelopen jaar hebben we actief meegedaan aan het netwerk van de VNG. Zo vertegenwoordigen wij via onze burgemeester (de inzet) de Gelderse gemeenten in de VNG-commissie die de kabinetsformatie volgt en adviseert richting formerende partijen.

4.2 Interne dienstverlening

422 Ondersteuning organisatie

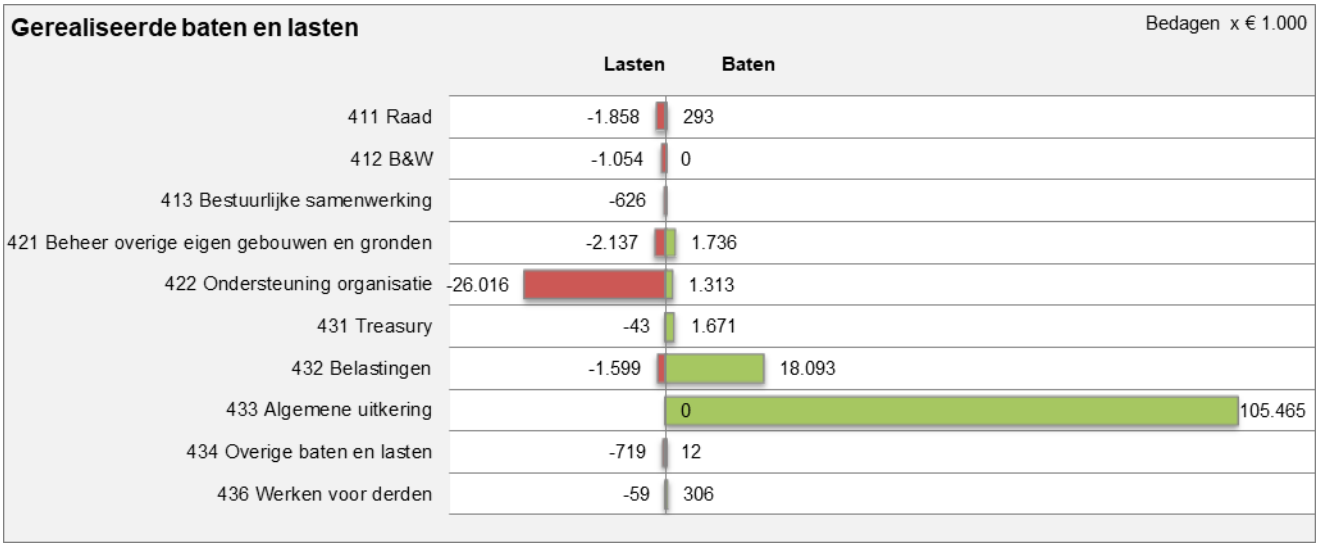
Speerpunt Versterken realisatiekracht middels Barneveld groeit

Doel	We werken aan een toekomstbestendige en robuuste organisatie. De manier waarop we als organisatie (samen)werken sluit aan bij de groei en schaalsprong van de gemeente naar regionale speler, de veranderende rol als netwerkpartner, dienstverlening conform de ambitie 'Blij met Barneveld' en alle andere huidige en toekomstige (verander)opgaven.
Verantwoording	In 2022 is een meerjarige transitie van de organisatie gestart dat wordt ondersteund vanuit het (ontwikkel)programma "Barneveld groeit! Daarvoor is een aantal ontwikkelsporen benoemd, die de transitie ondersteunen. Dat zijn: Spoor: Opgave gericht werken en portfoliomanagement Spoor: Versterken van het strategische vermogen Spoor: Mens in ontwikkeling Spoor: Krachtige interne dienstverlening. 2023 is een jaar geweest van voorbereiden en van goed aan de voorkant doordenken. Wat de organisatie er nodig heeft en verder moet ontwikkelen om daarmee als gemeente als zelfbewuste partner en met uitvoeringskracht de complexe opgaven die op Barneveld af komen aan te pakken. Via de 4 ondersteunende ontwikkelsporen hebben we dit voorbereid. Het voorbereidende "denken" heeft in 2023 plaatsgevonden en heeft de basis gelegd voor het verdere "doen" in 2024. Van richten naar inrichten dus. Zo zijn de opgaven nader bepaald en de daaraan afgeleide programma's, hebben we aangegeven hoe en langs welke weg we ons strategisch vermogen daadwerkelijk kunnen verbeteren en hebben we geïnvesteerd in de verdere ontwikkeling van onze medewerkers om zo de nieuwe uitdagingen mede ondersteund door een versterkte interne dienstverlening goed het hoofd te kunnen bieden. Ontwikkelspoor "Opgavegericht werken en portfoliomanagement" • We hebben nader ingezoomd op de strategische veranderopgaven. Die hebben wij als bestuurlijke opgaven vastgesteld (5 in totaal). Vervolgens hebben wij die verder uitgewerkt naar 10 programma's als middel en werkwijze om binnen de organisatie om zo integraal (lees vakoverstijgend) en resultaatgericht handen en voeten te kunnen geven aan de complexe opgaven waar een groeiende gemeente als Barneveld voor staat. In 2023 hebben wij 6 van de 10 beoogde programma's in gang gezet en de programmatische werkwijze verder geïntroduceerd en uitgebreid binnen de organisatie en tegelijk ook verbonden met helder opdrachtgeverschap van uit bestuur en organisatie. Via de programmatische wijze is de organisatie beter in staat om in samenhang - te kunnen sturen op de beoogde doelen, de te behalen resultaten en het bereiken van gewenste effecten. Daarnaast zijn de drie pilots portfoliomanagement zijn afgerond. De instrumenten uit het portfoliomanagement geven ons inzicht en overzicht in de lopende onderwerpen, helpen ons om tot een afwegingskader te komen en om vervolgens 'ja' of 'nee' te zeggen tegen bepaalde ontwikkelingen c.q. initiatieven. Twee van de pilots zijn structureel gemaakt. Leereffecten en instrumenten uit de pilots worden ingezet bij het inrichten van de programma's. Ontwikkelspoor "Versterken strategisch vermogen" • Om het strategisch vermogen te versterken en goed te borgen binnen de organisatie is ervoor gekozen om te komen tot een apart team Strategie en Regie (als aanjager) in combinatie met het verder uitbouwen en versterken van het bestaande strategische adviesnetwerk binnen de organisatie. Om zo aan de voorkant tijdig en concernbreed de ontwikkelingen en opgaven te kunnen duiden, daarover te adviseren en te integreren in het gemeentelijke besluitvormingsproces. Om eveneens proactief strategisch te kunnen handelen in overleggen met onze partners van lokaal tot nationaal/Europees. De uitvoeringsstappen om te komen tot en team en verdere strategisering en bewustwording van de organisatie zijn genomen. In 2024 moet dit alles definitief zijn gerealiseerd. *Ontwikkelspoor "Mens in ontwikkeling".* • De samenleving verandert en dat stelt andere eisen aan onze mensen en de manier van samenwerken. We willen de organisatie op een goede en gezonde manier mee laten groeien met de ontwikkelingen in de samenleving, wendbaar blijven en leidinggevenden en medewerkers faciliteren in de (gewenste) veranderingen. Dit vraagt om een continue investering in onze mensen. • Vanuit de lijn Mens in Ontwikkeling is in september 2023 gestart met de leergang Barnevelds leiderschap met het CT en alle teamleiders. Tijdens deze leergang is/wordt er gewerkt aan: het doorleven en eigen maken van Barneveld Groeit en wat dit vraagt van het Barnevelds Leiderschap: het leiden van jezelf, je medewerkers en je team, de organisatie en de verandering. De leergang wordt in het tweede kwartaal van 2024 afgerond. Ontwikkelspoor "Versterken interne dienstverlening" • Om de interne dienstverlening te versterken is ervoor gekozen om in de breedte in te zetten op verbetering en ontwikkeling. Door middel van een roadmap "versterken interne dienstverlening" zijn diverse activiteiten opgepakt die bijdragen aan de doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit van de bedrijfsvoering. De verschillende activiteiten dragen bij aan een gedegen basis om de groei van de organisatie verder vorm en inhoud te geven. Er is tevens een start gemaakt om te komen tot een intern dienstverleningsconcept en het versterken van de integrale dienstverlening vanuit bedrijfsvoering. In 2024 wordt hier verder op ingezet.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en interne dienstverlening	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten					
4.1 Bestuur	**- 3.063**	**- 2.816**	**- 3.004**	**- 3.246**	**- 241 N**
411 Raad	- 1.187	- 1.173	- 1.422	- 1.565	- 143 N
412 B&W	- 1.366	- 1.074	- 1.013	- 1.054	- 40 N
413 Bestuurlijke samenwerking	- 510	- 569	- 569	- 626	- 58 N
4.2 Interne dienstverlening	**- 26.467**	**- 29.423**	**- 29.517**	**- 25.105**	**4.412 V**
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	- 702	- 782	- 1.080	- 402	678 V
422 Ondersteuning organisatie	- 25.765	- 28.641	- 28.438	- 24.703	3.734 V
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	**129.186**	**113.893**	**121.172**	**123.127**	**1.954 V**
431 Treasury	3.580	563	698	1.628	930 V
432 Belastingen	18.499	15.371	15.832	16.494	662 V
433 Algemene uitkering	101.066	97.104	103.578	105.465	1.886 V
434 Overige baten en lasten	4.914	- 788	- 95	- 707	- 612 N
436 Werken voor derden	1.127	1.644	1.158	246	- 912 N
Saldo van baten en lasten	**99.656**	**81.654**	**88.651**	**94.776**	**6.126 V**
Mutatie reserves					
4.4 Resultaatbepaling	**- 4.062**	**3.652**	**8.508**	**7.924**	**- 584 N**
441 Mutaties reserves	- 4.062	3.652	8.508	7.924	- 584 N
Mutatie reserves	**- 4.062**	**3.652**	**8.508**	**7.924**	**- 584 N**
Resultaat	**95.594**	**85.306**	**97.159**	**102.700**	**5.541 V**



Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Inleiding

De inkomsten van de gemeente komen uit verschillende bronnen. De hoofdmoot wordt gevormd door de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Ruim 22% van de gemeentelijke inkomsten wordt gegenereerd vanuit het eigen belastinggebied. In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan dit gebied dat wordt gevormd door de belastingen, de leges en de overige heffingen die de gemeente oplegt. Het (meerjaren)beleid ten aanzien van de lokale belastingen is opgenomen in de op 16 december 2014 door de raad vastgestelde Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014.

Er is informatie opgenomen over de volgende zaken:
- het beleid ten aanzien van de lokale belastingen;
- een overzicht van de begrote en de werkelijk ontvangen inkomsten uit belastingen;
- een toelichting op de grootste afwijkingen tussen begrote en werkelijke inkomsten;
- de lokale lastendruk;
- informatie over bezwaar, beroep en kwijtschelding.

De lokale belastingen zijn een belangrijk onderdeel van de “eigen” inkomsten van de gemeente en worden meestal gebruikt als algemeen dekkingsmiddel voor het te voeren beleid.

1.2 Beleid

Algemene uitgangspunten
Het beleid voor de lokale belastingen is vastgelegd in de verschillende verordeningen en in de Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014. Het tarievenbeleid wordt jaarlijks geformuleerd bij de vaststelling van de begrotingsuitgangspunten in de kadernota.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)
Voor de OZB betekent dit, afgezien van de groei, een stijging van de opbrengst met 3,25% inflatie voor eigenaren woningen en voor de eigenaren en gebruikers van niet-woningen. De groei betreft de toename van de waarde en daarmee de opbrengst door nieuwbouw en verbouwing.

Forensenbelasting
Voor de forensenbelasting is eveneens uitgegaan van een verhoging van de tarieven met 3,25%. Daarnaast heeft begin 2023 nog een aanpassing plaatsgevonden in de heffingsmaatstaf waarbij deze is verruimd van € 70.000,- naar € 87.000,-. Deze aanpassing geldt voor de recreatieve objecten die onder de werking van de Wet WOZ vallen en is het gevolg van de hectiek op de onroerend goed markt. Deze verlaging is ingegeven door de enorme waardeontwikkeling van de groep recreatieve objecten van meer dan 20%.

Afvalstoffenheffing
In 2021 is analoog aan de rioolheffing een egalisatievoorziening ingesteld waarin het positieve verschil tussen de toerekenbare kosten afvalstoffeninzameling en de afvalstoffenheffing is gestort. De middelen in de egalisatievoorziening kunnen in de komende jaren aangewend worden om kostenstijgingen te compenseren, waardoor de tarieven niet of minder behoeven te worden verhoogd. Op basis van de destijds actuele kostenonderbouwing bestond er geen aanleiding om een tariefsverhoging door te voeren en is uitgegaan van een gelijke tarieven.

Rioolheffing
In het in mei 2021 vastgestelde GRP is een jaarlijkse stijging van 4% voorzien om kostendekkend te zijn. Dit komt mede door de ambities om de klimaatadaptatie ook vorm te geven. Deze lijn is in 2023 voortgezet.

Grafrechten
Bij de Programmabegroting 2018 is geconstateerd dat de opbrengsten uit de grafrechten niet volledig de kosten dekken, waarbij gesteld is dat de tarieven naar volledige kostendekkendheid moeten groeien. In de notitie 'kostendekkendheid grafrechten' heeft het college aangegeven de komende jaren te kiezen voor een geleidelijke tariefontwikkeling om gefaseerd te groeien naar een kostendekkende situatie. Uit deze notitie blijkt dat een verhoging van de tarieven van de grafrechten met 7% voor een periode van zes jaar (2019-2024) volstaat om tot kostendekkende tarieven te komen. Vanaf de Programmabegroting 2019 werden de tarieven jaarlijks met 7% verhoogd en deze lijn is in 2023 voortgezet.

Tarieven tabel

Tarieven lokale heffingen	2022	2023	Stijging t.o.v. vorig jaar
Onroerende zaakbelastingen			
- eigenaren woningen, in % van de waarde	0,0838	0,0747	-10,9%
- eigenaren niet-woningen, in % van de waarde	0,2003	0,2054	2,5%
- gebruikers niet-woningen, in % van de waarde	0,1580	0,1620	2,5%
Hondenbelastingen			
- voor de 1e hond	€ 52,00	€ 53,70	3,3%
- voor de 2e hond	€ 72,00	€ 74,30	3,2%
- voor elke volgende hond	€ 89,00	€ 91,90	3,3%
- kennels	€ 124,00	€ 128,00	3,2%
Toeristenbelasting			
- tarief per overnachting	€ 1,10	€ 1,14	3,6%
- seizoenplaats	€ 205,70	€ 213,20	3,6%
- jaarplaats	€ 205,90	€ 213,40	3,6%
Forensenbelasting			
- waarde minder dan € 87.000 of panden waarvoor geen waarde is vastgesteld	€ 207,25	€ 214,00	3,3%
- waarde meer dan € 87.000 vermeerderd met 0,83% van het bedrag waarmee de heffingsgrondslag € 87.000 te boven gaat. Met dien verstande dat een maximumbedrag geldt van:	€ 1.018,00	€ 1.050,00	3,1%
- voor woningen/onderkomens waarvoor geen waarde is vastgesteld op grond van de WOZ bedraagt het tarief	€ 207,25	€ 214,00	3,3%
Afvalstoffenheffing			
- éénpersoonhuishoudens	€ 196,80	€ 196,80	0,0%
- meerpersoonshuishoudens	€ 328,00	€ 328,00	0,0%
Rioolheffing:			
- vastrecht tot 350 m^3 afvalwater	€ 193,85	€ 201,60	4,0%

1.3 Tarieven en inkomsten

Vergelijkend overzicht opbrengsten uit belastingen
Binnen het gemeentelijk belastinggebied wordt onderscheid gemaakt in belastingen en rechten. Belastingen zijn bijdragen in de algemene middelen van de gemeente. Tegenover het betalen van belasting staat geen direct aanwijsbare tegenprestatie. Voor de tarieven van de belastingen zijn geen beperkingen opgenomen. Voorbeelden van belastingen zijn: onroerendezaakbelastingen, forensenbelasting, toeristenbelasting en hondenbelasting.

Rechten worden geheven ter dekking van de kosten van dienstverlening door de gemeente. In de wet is bepaald dat de geraamde opbrengst niet hoger mag zijn dan nodig om 100% van de geraamde kosten te dekken. Dit houdt in dat de kostendekkendheid op basis van de begroting wordt beoordeeld. Een beoordeling achteraf is niet in de wet opgenomen. Voorbeelden van rechten zijn de begrafenisrechten, parkeergelden en leges voor verschillende diensten. Een lagere dekking is een beleidsvrijheid van de gemeente. Het overzicht van de belastingen wordt weergegeven in bijgaande tabellen en grafieken.

In onderstaande tabel ziet u tevens de begroting en werkelijke cijfers.

Tabel lokale heffingen

bedragen x € 1.000

Lokale heffingen	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)					
01. Onroerende zaakbelastingen woningen	7.476	7.653	7.836	7.849	13 V
02. Onroerende zaakbelastingen niet-woningen	6.763	6.744	7.173	7.213	40 V
03. Hondenbelasting	197	215	237	213	- 24 N
04. Toeristenbelasting	837	704	764	1.039	274 V
05. Forensenbelasting	1.205	1.226	1.301	1.230	- 71 N
06. Reclamebelasting	119	120	120	121	1 V
07. Precariobelasting	2.969	-	-	-	-
Totaal Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)	**19.566**	**16.662**	**17.431**	**17.665**	**234 V**
Rechten (Tariefsgebonden)					
08. Rioolheffing	5.363	5.629	5.654	5.686	32 V
08. Rioolheffing - kwijtschelding	- 115	- 115	- 115	- 128	- 13 N
09. Afvalstoffenheffing	6.622	6.481	6.631	6.719	88 V
09. Afvalstoffenheffing - kwijtschelding	- 156	- 155	- 155	- 167	- 12 N
10. Begrafenisrechten	725	1.042	898	821	- 76 N
11. Parkeergelden	812	718	718	807	90 V
12. Parkeerboetes	70	103	103	129	26 V
13. Marktgelden	36	36	36	34	- 2 N
14. Leges burgerlijke stand	138	145	145	128	- 18 N
15. Leges dienstverlening	673	856	806	607	- 199 N
16. Leges Wabo vergunningen	2.262	2.266	2.266	3.407	1.141 V
17. Leges bestemmingsplannen	1.015	1.097	1.097	983	- 114 N
18. Overige leges	178	192	192	272	79 V
Totaal Rechten (Tariefsgebonden)	**17.623**	**18.294**	**18.275**	**19.299**	**1.024 V**
Totaal lokale heffingen	**37.189**	**34.956**	**35.706**	**36.964**	**1.258 V**

Toelichting grootste afwijkingen

ad 4) Toeristenbelasting
Er is sprake van een hogere opbrengst Toeristenbelasting door toename van het aantal recreatieve objecten, bestandsoptimalisatie maar ook door toename van het aantal recreatieve overnachtingen.

ad 5) Forensenbelasting
Het nadelig resultaat is het gevolg van de overheveling van de recreatieve objecten naar de toeristenbelasting waarbij sprake is van een verhuurbemiddelingsovereenkomst. Gelet op deze overeenkomst voldoen deze recreatieve objecten namelijk niet aan de uitgangspunten van de forensenbelasting.

ad 9) Afvalstoffenheffing
Het voordelig resultaat ontstaat doordat er meer huisaansluitingen belast zijn met afvalstoffenheffing dan begroot.

ad 10) Begrafenisrechten
Het nadelig resultaat is ontstaan doordat er minder leges zijn opgelegd dan begroot.

ad 11) Parkeerrechten
Een voordeel van € 90.000 heeft betrekking op meer parkeerbewegingen waardoor meer parkeeropbrengsten binnengehaald zijn dan dat er begroot is.

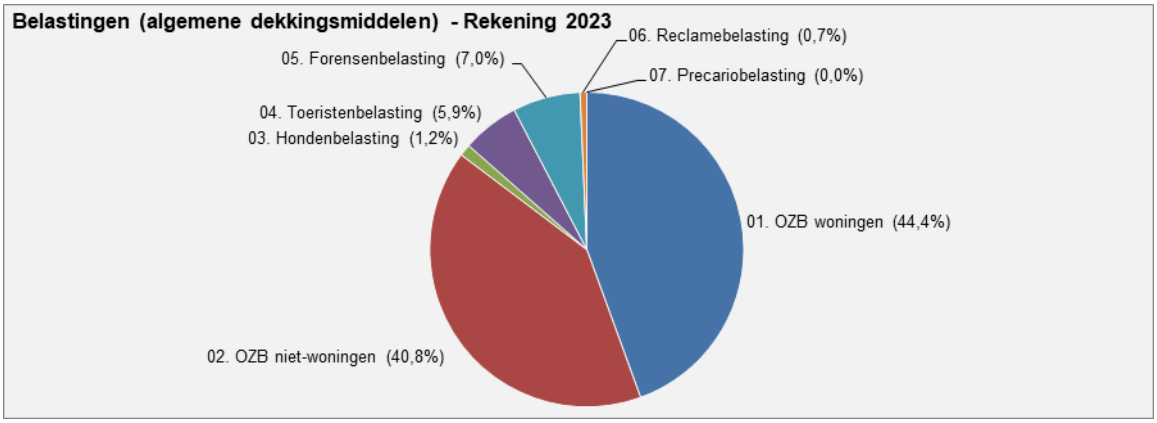
ad 15) Leges dienstverlening
Dit nadeel komt doordat aanzienlijk minder leges zijn ontvangen op paspoorten en ID-kaarten dan begroot.

ad 16) Leges Wabo vergunningen
De werkelijke legesbaten zijn €1.141.000 hoger dan begroot. Dit voordeel ontstaat enerzijds doordat er in 2023 meer vergunningen zijn verleend dat verwacht. Anderzijds zijn er ook relatief veel grote vergunningaanvragen geweest, bijvoorbeeld vanuit woningbouwproject Bloemendal. Vergunningverlening is vraaggestuurd, waardoor dit moeilijk planbaar is daarnaast schuiven fysieke bouwprojecten nogal eens op in de tijd wat ook weer invloed heeft op het moment van vergunningaanvraag en dus de legesbaten.

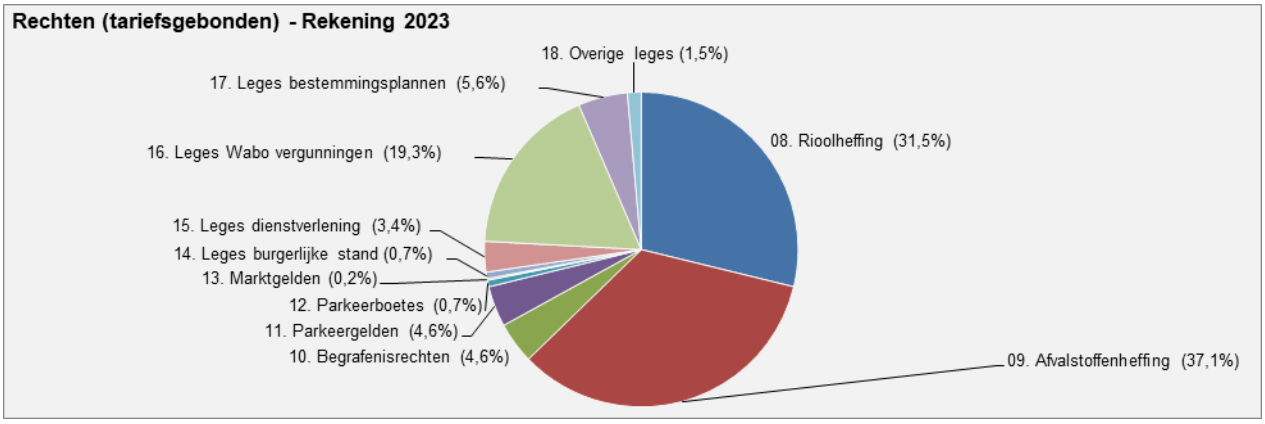
ad 17) Leges bestemmingsplannen
De ontvangen legesbaten bestemmingsplannen zijn 114.000 lager dan begroot. Dit betreft een relatief kleine afwijking van 10% dat ontstaat doordat het aantal aanvragen bestemmingsplanprocedures vraaggestuurd is en derhalve niet goed te voorspellen is.

ad 18) Overige leges
Een voordeel van € 38.000 heeft betrekking op extra leges voor de uitvoering bijzondere wetten. Daarnaast is een voordeel van € 25.000 behaald op de leges voor naturalisaties.En een verzameling van overige leges gaf een voordeel van €16.000.

Grafiek belastingen



Grafiek rechten



1.4 Lokale lastendruk

Om een indruk te hebben wat de “lokale lastendruk” is, wordt berekend wat de huishoudens aan belasting moeten betalen. Daarbij worden de voor huishoudens gebruikelijke heffingen betrokken.

Door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) wordt jaarlijks een atlas van de lokale lasten opgesteld. De bruto woonlasten van meerpersoonshuishoudens lopen, volgens de COELO Atlas voor 2023, uiteen van € 652 tot € 1.874 per jaar. Landelijk gezien bevindt Barneveld zich op plaats 145 van de 349 gemeenten en is Barneveld met € 915 een gemeente met een lastendruk ruim onder het gemiddelde (€ 944). De stijging in 2023 van de lokale lasten in Barneveld is 2,6%.

Het grote verschil tussen de woonlasten in de goedkoopste en de duurste gemeente (€ 1.222) is enigszins misleidend. De frequentieverdeling van de gemeentelijke woonlasten is namelijk zeer vlak. In 65% van de gemeenten liggen de woonlasten tussen de € 800 en de € 1.000. Aan de onderkant en de bovenkant van de verdeling zit een beperkt aantal uitschieters. Hoewel het maximum op € 1.874 ligt komen 38 gemeenten boven de € 1.100 uit.

Het bedrag van de bruto woonlasten is opgebouwd uit de onroerende zaakbelasting, waarbij wordt uitgegaan van de gemiddelde woningwaarde (zowel landelijk als provinciaal als voor Barneveld), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Tabel lokale lastendruk

Lokale lastendruk	2022	2023	Lasten-stijging (%)
Hoogste tarieven			
- Landelijk	1.736	1.874	7,9%
- Gelderland	1.170	1.231	5,2%
Laagste tarieven			
- Landelijk	667	652	-2,2%
- Gelderland	668	652	-2,4%
Gemiddelde tarieven			
- Landelijk	904	944	4,4%
- Gelderland	916	940	2,6%
- Barneveld	892	915	2,6%

Bron: COELO Atlas van de lokale lasten (www.coelo.nl)

1.5 Bezwaar, beroep en kwijtschelding

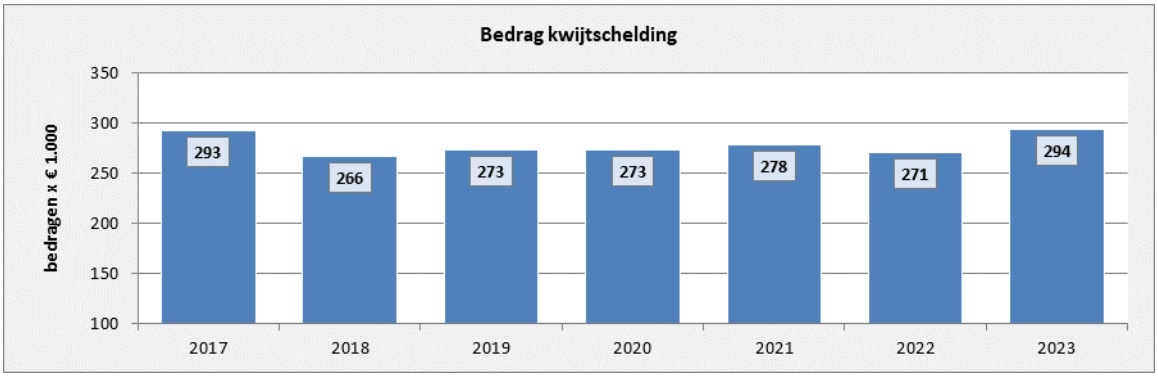
Bezwaar en beroep
Wie het niet eens is met een opgelegde aanslag kan een bezwaarschrift indienen bij de gemeente. Een bezwaarschrift moet worden ingediend binnen 6 weken na het opleggen van de aanslag. Behoudens een deel van de no cure no pay-bezwaren, is voor nagenoeg alle overige bezwaren tegen de bij het reguliere kohier opgelegde aanslagen, voor eind november 2023 uitspraak gedaan. De uitspraken voor het restant van de no cure no pay bezwaren zijn in februari 2024 genomen. Voor degenen die het niet eens zijn met de uitspraak bestaat er de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de rechtbank, hoger beroep bij het gerechtshof en cassatieberoep bij de Hoge Raad**.**

Kwijtschelding
Voor de inwoners van Barneveld zonder vermogen en met een laag inkomen bestaat de mogelijkheid om kwijtschelding te vragen voor de aanslag van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Door gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau (waar gegevens uit de administraties van UWV, RDW en Belastingdienst worden gecombineerd), wordt nagegaan of een eerder verleende kwijtschelding leidt tot een ambtshalve kwijtschelding in het volgende jaar. Betrokkenen hoeven daarvoor dan niet zelf opnieuw een aanvraag in te dienen.
In de begroting 2023 is een gelijkblijvend bedrag geraamd in de omvang van de kwijtschelding (€ 275.000) als in 2022. In werkelijkheid is er 785 keer kwijtschelding gevraagd. 644 aanvragen zijn geheel of gedeeltelijk gehonoreerd en 141 afgewezen. Het totale bedrag aan kwijtschelding is hiermee uitgekomen op ca. € 294.000. In circa 60% van de gehonoreerde aanvragen is automatisch kwijtschelding verleend op grond van de hiervoor aangegeven gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau

Tabel ontwikkeling kwijtschelding

Kwijtscheldingen	Aangevraagd	Afgewezen	Geheel of gedeeltelijk toegewezen	Bedrag kwijtschelding
2017	848	96	752	€ 292.716
2018	830	106	724	€ 266.422
2019	788	139	649	€ 272.832
2020	785	162	649	€ 272.994
2021	761	120	641	€ 278.171
2022	758	137	621	€ 271.130
2023	785	141	644	€ 294.187

Grafiek ontwikkeling kwijtschelding



2.1 Inleiding

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. Hoe hoog het weerstandsvermogen zou moeten zijn, is niet exact aan te geven. De omvang is afhankelijk van de financiële risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden. De mate van flexibiliteit van de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid, al dan niet in combinatie met belastingverhogingen.

Ook de omvang van de vrij aanwendbare reserves is daarbij van belang. Vanuit het provinciaal toezicht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven; wel wordt bewaakt dat de algemene reserve een bepaalde minimum omvang heeft.

Begrippenkader
Onder het weerstandsvermogen wordt een kengetal verstaan, namelijk de verhouding tussen de direct beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken. Onder benodigde weerstandscapaciteit verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

2.2 Beleid

In de Nota risicomanagement & weerstandsvermogen 2020 - 2024 is het beleid vastgesteld ten aanzien van het kwantificeren en kwalificeren van risico's en de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit. Ook is de beoordeling en kwalificatie van de berekende weerstandsratio in bandbreedtes vastgesteld. Het weerstandsvermogen wordt concernbreed twee maal per jaar bepaald, ten tijde van de begroting en de jaarrekening, en in paragraaf 2 opgenomen (programmabegroting en jaarverslaggeving). Risico's en reserves zijn continu aan verandering onderhevig, zo is ook het weerstandsvermogen in deze paragraaf een momentopname. In de paragraaf weerstandsvermogen wordt er daarom gewerkt met streefwaardes en bandbreedtes in plaats van met exacte getallen. De bandbreedtes van het weerstandsvermogen zijn gehandhaafd zoals in onderstaande tabel weergegeven.

Weerstands vermogen	Effect	Maatregel
< 1,0	onder minimale streefwaarde	College neemt maatregelen om binnen twee jaar > 1,0 te komen. Deze zijn gericht op het verlagen van de benodigde weerstandscapaciteit en/of het verhogen van de beschikbare weerstandscapaciteit.
1,0 – 1,2	minimale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
1,2 – 1,6	optimale bandbreedte	n.v.t.
1,6 – 2,0	maximale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
> 2,0	boven maximale streefwaarde	n.v.t.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit geeft de mate aan waarin de gemeente zelf in staat is om niet begrote kosten te dekken door structurele middelen vrij te maken. Hierbij kan gedacht worden aan de mogelijkheden die er zijn tot het verhogen van de inkomsten (bijvoorbeeld via belastingverhoging). Bij de incidentele weerstandscapaciteit gaat het om de aanwezigheid van vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden ingezet. In het kader van het weerstandsvermogen binnen deze paragraaf zullen wij slechts rekening houden met de incidentele weerstandscapaciteit. In onderstaande tabel is een vergelijkend overzicht gegeven van de geprognosticeerde weerstandscapaciteit per begin/einde van het boekjaar

Algemene reserves (1)
Voor de berekening van de weerstandscapaciteit worden alleen de vrij besteedbare reserves meegenomen. Deze vrij besteedbare reserves treffen wij aan bij de groep van algemene reserves. Voor de bestemmingsreserves geldt dat voor wijziging van de bestemming een raadsbesluit nodig is en er dus geen sprake is van een vrij besteedbare reserve. Voorzieningen zijn niet vrij besteedbaar en behoren daarom niet tot de weerstandscapaciteit.

Stille reserves (2)
Stille reserve is het verschil tussen de hogere directe opbrengstwaarden bij verkoop en de boekwaarden van de diverse activa. Hierbij kan worden gedacht aan panden, aandelen en bedrijfsmiddelen. De directe opbrengstwaarde dient bekend te zijn en bovendien moeten de betreffende activa direct verkoopbaar of verhandelbaar zijn. Dit is met de gemeentelijke activa zelden het geval. Mede daarom zijn de stille reserves als een PM-post opgenomen.

bedragen x € 1.000

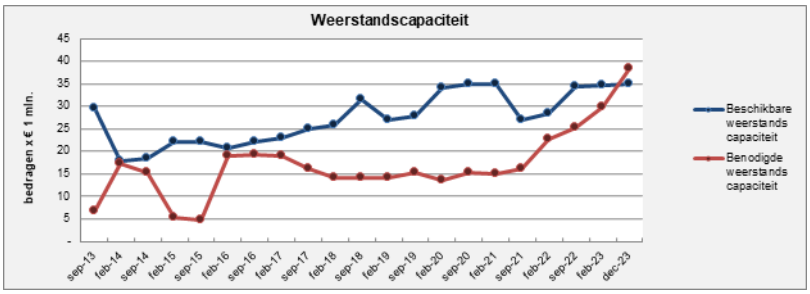
Weerstandscapaciteit	31-dec-2022	31-dec-2023
Beschikbare weerstandscapaciteit		
1. Algemene reserves	34.743	35.049
2. Stille reserves	p.m.	p.m.
Beschikbare weerstandscapaciteit	**34.743**	**35.049**
Benodigde weerstandscapaciteit	**29.900**	**38.400**
Weerstandsfactor	**1,16**	**0,91**

2.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Voor deze jaarrekening 2023 zijn risico’s onlangs geactualiseerd. Waar mogelijk zijn maatregelen getroffen om risico's te beperken. Vervolgens is een risicosimulatie uitgevoerd. Deze simulatie resulteert in een totaal risicobedrag van € 38,4 miljoen. Dit bedrag is daarmee € 8,5 miljoen hoger dan de risico's in de begroting 2024 (29,9 miljoen) en nagenoeg geheel toe te schrijven aan de grondexploitaties. De top 10 is gewijzigd ten opzichte van de vorige meting, de juridische claims zijn nieuw opgenomen als geïnventariseerd risico.
De belangrijkste tien risico's (mix van omvang/geld en kans), in volgorde van grootte van impact zijn:

1. Onvoorziene risico's grondexploitaties (ruim 32 miljoen)
   De onvoorziene risico's grondexploitaties betreffen de onzekerheid over de ingeschatte te maken kosten en te verwachten opbrengsten (prijzen) van lopende grondexploitaties.
2. Juridische claims
   Met juridische claims wordt het risico bedoeld van (potentiële) claims die betrekking hebben op het niet nakomen van contracten. Hiervan is het verloop nog niet bekend.
3. Cyberrisico
   Het cyberrisico is het risico dat de digitale omgeving van de gemeente van buitenaf wordt aangevallen of stagneert.
4. Beperkte netcapaciteit voor nieuwe nutsaansluitingen
   Dit is het risico dat geplande projecten vanwegen netcongestie niet of later doorgang vinden (nieuwbouw, renovatie en/of verduurzaming)
5. Beheerkwaliteit nieuwe wijken blijft achter
   Hiermee wordt het risico bedoeld dat voor nieuwe wijken extra beheerkosten moeten worden gemaakt als gevolg van de opgeleverde kwaliteit van de eerste aanleg.
6. Exploitatie van maatschappelijke partners onder druk door economische ontwikkelingen
   Dit risico is dat door de economische situatie (o.a. inflatie, arbeidsmarkt, CAO stijgingen)maatschappelijke partners niet meer kunnen voldoen aan hun taken met het risico minder toegang voor inwoners.
7. Stagneren uitvoeren taken als gevolg van arbeidsmarkt en transitie organisatie
   Dit is het risico dat de ambtelijke organisatie niet kan voldoen aan haar taken als gevolg van onderbezetting of inefficiëntie.
8. Kosten Jeugdhulp, WMO, Participatiewet nemen toe
   Hiermee wordt het risico bedoeld dat de kosten voor deze regelingen toenemen en niet in verhouding staan met de rijksmiddelen voor de voorzieningen
9. Instroom statushouders
   Hiermee wordt het risico benoemt dat door instroom van statushouders is er meer druk op de woningmarkt komt en er meer gebruik gemaakt wordt van de voorzieningen binnen het Sociaal Domein.
10. Groter beroep op voorzieningen in Sociaal Domein
    Door effecten van economische ontwikkelingen zoals de energiecrisis, hoge inflatie en na-effect corona kan er een groter beroep worden gedaan op de voorzieningen binnen het Sociaal Domein.

De risico’s van verbonden partijen zijn in paragraaf 6 in beeld gebracht.

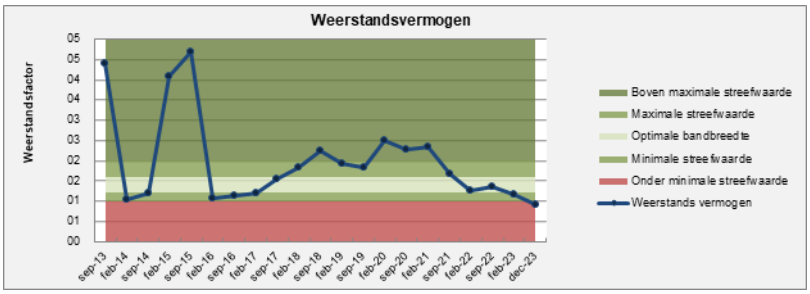


2.5 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen eind 2023, exclusief het resultaat van 2023, ligt met een ratio van 0,91 beneden de bandbreedte van 1,0 - 1,2.

Berekening weerstandsvermogen = 35.049 / 38.400 = 0,91

Omdat het huidige weerstandsvermogen onvoldoende is om te voldoen aan de benodigde weerstandscapaciteit is er bij de de jaarrekening een voorstel opgenomen (resultaatbestemming) om een deel van het resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Na de voorgestelde allocatie van resultaat aan de algemene reserve is het weerstandsvermogen van voldoende omvang zodat de signaalwaarde (ratio) binnen de bandbreedte valt, rekeninghoudend met de potentiële risico's en het verwachte negatieve resultaat zoals opgenomen in de eerste tussenrapportage 2024.



2.6 Financiële kengetallen

Bij het beoordelen van de hoogte en de ontwikkeling van de ratio's moet gekeken worden naar de samenhang tussen ratio's en ontwikkeling ervan in de tijd. De uitkomst van een individuele ratio biedt een beperkt inzicht. In vergelijking met de programmabegroting 2023 en het jaarverslag 2022 is het aantal ratio's beperkt tot de meest belangrijke voor de interne beoordeling van de financiële positie. Deze selectie van ratio's wordt ook door de toezichthouder gebruikt en door het BBV verplicht voorgeschreven. De waarden van de kengetallen zijn ingedeeld in 3 categorieën. Deze categorieën sluiten aan bij de landelijk afgesproken signaleringswaarden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest.

Mede gezien de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt is het goed de financiële kengetallen of ratio’s in beeld te hebben. Deze ratio’s zijn verhoudingsgetallen op basis van de balans- en/of exploitatiecijfers. Samen met het weerstandsvermogen kunnen we een beeld vormen van hoe de gemeente er in financieel opzicht voorstaat.

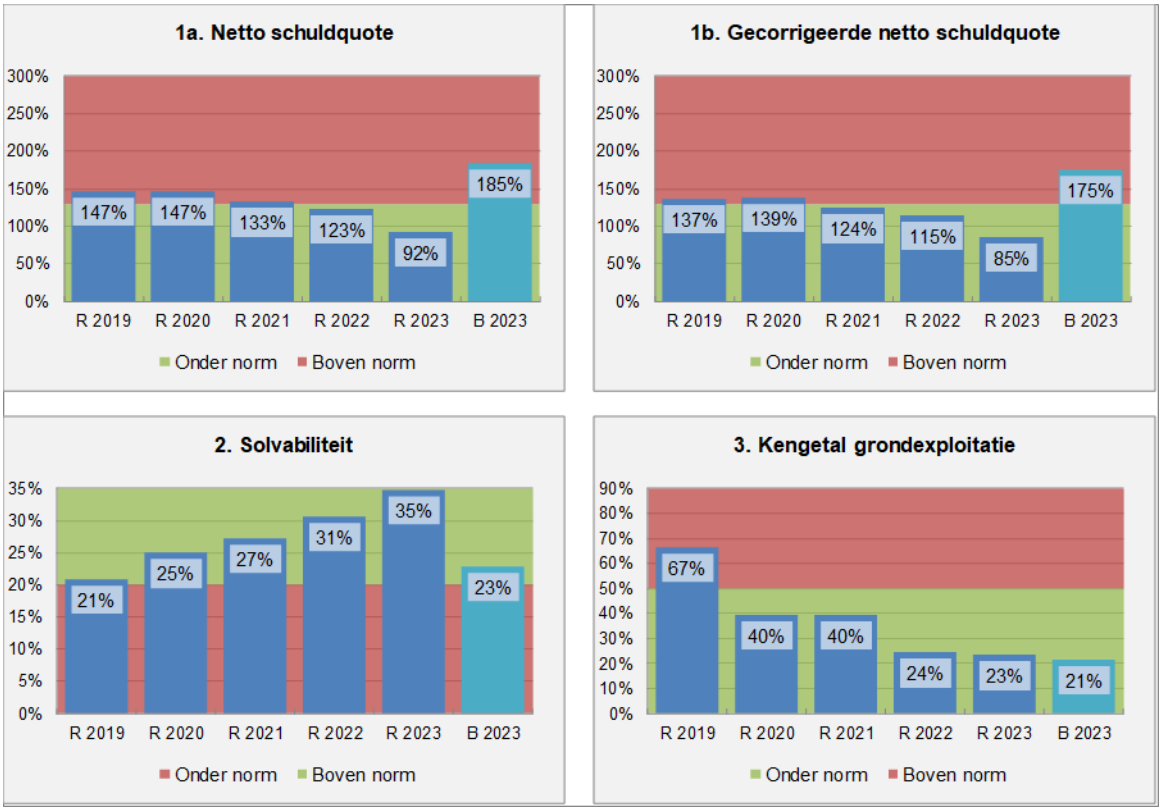
Weerbaarheid: kan de gemeente tegen een stootje?

Netto schuldquote:
Het kengetal netto schuldquote geeft de verhouding weer tussen de schuldenlast en de totale (geraamde) baten van de gemeente en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De signaalwaarden bij dit kengetal zijn 90-130% is oranje (categorie B) en > 130% is rood (categorie C).

Gecorrigeerde netto schuldquote:
De gecorrigeerde netto schuldquote is de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. De signaalwaarden zijn gelijk aan die van de netto schuldquote.

Solvabiliteit:
Dit kengetal geeft het procentuele aandeel van het eigen vermogen op het totaal van het vermogen en geeft aan in hoeverre een organisatie op de lange termijn aan de financiële verplichtingen kan voldoen. De signaalwaarden bij dit kengetal zijn 20-50% is oranje (categorie B) en <20% is rood (categorie C). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Barneveld streeft naar minimaal 30% (eigen vermogen / totale vermogen).

Grondexploitatie:
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten van de gemeente. Dit geeft inzicht in welke mate de grondexploitatie (op termijn) kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. De signaalwaarden bij dit kengetal zijn 20-35% is oranje (categorie B) en >35% is rood (categorie C).



Toelichting ontwikkeling kengetallen Weerbaarheid

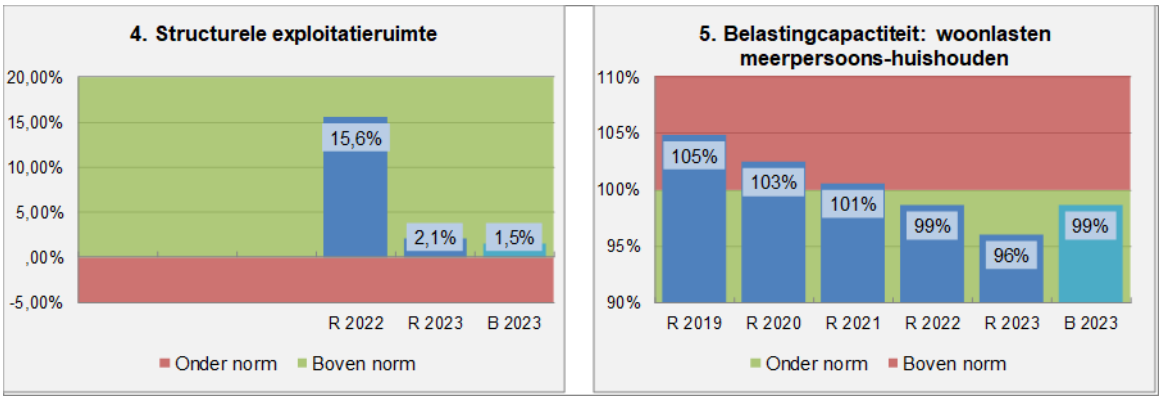
1a Netto schuldquote
De schuldquote is ten opzichte van zowel de begroting 2023 als de realisatie 2022 fors verbeterd en ligt onder de streefwaarde die de VNG hanteert. Dit komt o.a. doordat er in vergelijking met de realisatie 2022 en begroting 2023 sprake is van een hoger saldo aan ontvangen baten (met name incidentele baten vanuit grondexploitaties).

1b Gecorrigeerde netto schuldquote
Dit kengetal geeft het effect aan als alle aan derden verstrekte geldleningen buiten beschouwing worden gelaten. Evenals bij de 'netto schuldquote' ligt de realisatie 2023 onder de streefwaarde die de VNG hanteert en lager dan de realisatie 2022 en begroting 2023 vanwege een hoger saldo aan ontvangen baten.

2. Solvabiliteit
Bij de solvabiliteit is ten opzichte van boekjaar 2022 een verbetering van 4,2% zichtbaar en de waarde (34,8%) ligt ruim boven de minimale streefwaarde van 30%. Dit wordt veroorzaakt doordat het eigen vermogen procentueel gezien een groter onderdeel is van het balanstotaal ten opzichte van 2022 en 2023.

3. Kengetal grondexploitatie
Dit kengetal is te lezen als een verbijzondering van de balansratio '1 Netto schuldquote'. In dit kengetal worden de bouwgronden (in exploitatie + niet in exploitatie) gedeeld door de totale inkomsten van de gemeente. Dit kengetal neemt af met 4,2% omdat in vergelijking met 2022 de totale de totale baten procentueel meer zijn gesten dan de boekwaarde van de bouwgronden. Zie

voor een uitgebreide toelichting omtrent de grondposities ook de paragraaf grondbeleid.



Toelichting ontwikkeling kengetallen Wendbaarheid

Structurele exploitatieruimte:
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze wordt vergeleken met de totale baten voor de mutatie op reserves. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. De signaalwaarden bij dit kengetal zijn 0% is oranje (categorie B) en <0% is rood (categorie C).

Belastingcapaciteit:
Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven. De belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffingen niet kostendekkend behoeven te zijn, maar ook lager mogen worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt). De signaalwaarden bij dit kengetal zijn 95-105% is oranje (categorie B) en >105% is rood (categorie C).

Tabel financiële kengetallen

Kengetallen	Rekening					Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2023
Netto schuldquote	147,1%	147,3%	132,5%	123,1%	91,8%	184,5%
Netto schuldquote gecorr. voor verstrekte leningen	137,0%	138,5%	124,0%	114,5%	85,1%	175,4%
Solvabiliteitsratio	21,0%	25,0%	27,2%	30,6%	34,8%	22,8%
Grondexploitatie	66,5%	39,6%	39,5%	24,4%	23,4%	21,4%
Structurele exploitatieruimte				15,6%	2,1%	1,5%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	104,9%	102,5%	100,6%	98,7%	96,0%	98,7%

4 Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft voor 2023 een uitkomst van 2,1%, dit komt doordat er sprake is van een (grotendeels begroot/verwacht) structureel exploitatieoverschot.

5. Onbenutte belastingcapaciteit
Voor boekjaar 2023 zijn de totale woonlasten van een gemiddeld gezin binnen de gemeente Barneveld 4% lager dan het landelijk gemiddelde. Voor boekjaar 2022 was dit 1,3%, dit betekent dat voor boekjaar 2023 de gemiddelde landelijke woonlasten procentueel harder zijn gestegen dan die van gemeente Barneveld.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een aanzienlijk beslag op de financiële middelen van de gemeente. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën wegen, water & riolering, groen en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties. In de beheerplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad het college om de uitgaven ten laste van de betreffende onderhoudsvoorzieningen te doen. De voorzieningen worden gevuld door jaarlijkse bijdragen en stortingen vanuit de verschillende programma's. Bedragen genoemd in deze paragraaf zijn in duizenden euro’s (x € 1.000).

3.2 Wegen

Doel

Op peil houden van de kwaliteit van de wegen ten behoeve van veilig en comfortabel gebruik.

Beleidskader

Als gemeente hebben we de wettelijke plicht onze wegen op een verantwoorde wijze te beheren en te onderhouden. We hanteren hiervoor een gemiddeld kwaliteitsniveau Basis, zoals in 2016 door de raad is vastgesteld. Aanvullend hierop is in 2022 het Beheerplan wegen 2023-2027 vastgesteld door de raad. Met het beheerplan wordt voldaan aan de aangescherpte regelgeving vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Op basis van de inzichten vanuit het beheerplan zijn aanvullende financiële middelen beschikbaar gesteld. Deze zijn nodig voor het (in de aankomende 4 jaar) behalen van een gemiddeld kwaliteitsniveau Basis.

Op het merendeel van de locaties uit het Uitvoeringsplan onderhoud wegen 2023 is het onderhoud gerealiseerd.

Zoals in de tweede tussenrapportage aangegeven, was realisatie voor een aantal locaties niet haalbaar. Deze worden in 2024 alsnog uitgevoerd. Daarnaast vervalt voor een aantal locaties het voorgenomen onderhoud. In het Uitvoeringsplan onderhoud wegen 2024 volgt voor betreffende locaties een toelichting.

In 2022 is de kostprijs van de aan asfaltonderhoud gerelateerde producten exceptioneel toegenomen. Hierdoor zijn de kosten van het onderhoud gestegen. In 2023 zijn de prijzen gestabiliseerd. Door de financiële reserve in de Voorziening onderhoud wegen hebben we de hogere kostprijzen op kunnen vangen. Jaarlijkse wordt het niveau van de dotatie aan de voorziening wegen beoordeeld. Hieruit bleek dat er bij de Kadernota 2024 geen aanleiding was de jaarlijkse dotatie in de voorziening te herzien.

Status

In het beheerplan wegen is vastgelegd hoe we een gemiddeld kwaliteitsniveau Basis bereiken en wat daarvoor nodig is aan middelen. De locaties waar groot onderhoud of een investering nodig is, zijn opgenomen in een meerjarige planning (programmering). De investeringsopgaven vanuit beheer wegen zijn, evenals alle andere gemeentelijke investeringenopgaven, opgenomen in het MIP. Jaarlijks vindt hierover een integrale afweging plaats. De geplande onderhoudslocaties worden per jaar opgenomen in Uitvoeringsplan onderhoud wegen. Om de kwaliteitsontwikkeling te monitoren vindt eens in de twee jaar vindt een kwaliteitsmeting plaats. In de loop van 2024 volgt de eerstvolgende rapportage van de behaalde resultaten.

Voorziening groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000

Voorziening Groot onderhoud wegen	Saldo 1-1-2023	Stortin-gen	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2023
Voorziening Groot onderhoud wegen	2.791	3.564	- 4.293	2.062

Stortingen groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000

Specificatie storting groot onderhoud wegen	Bedrag
- dotatie vanuit primaire begroting	3.564
Totaal	**3.564**

Onttrekkingen groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking groot onderhoud wegen	Bedrag
Asfalt & Beton - Groot onderhoud	2.717
Groot onderhoud wegen	714
Elementenonderhoud	617
Onderhoud Garderbroekerweg	114
Verhardings- en bodemonderzoek	57
Onderhoud Kerkendelweg	22
Ouwendorperweg	13
Aanleg bermbeton	11
Overig	28
Totaal	**4.293**

3.3 Riolering

Beleidskader

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2026 geeft invulling aan de verplichting vanuit de Wet Milieubeheer om de water- en riooltaken en de bekostiging hiervan vast te leggen. De kern van het GRP is de uitwerking van de gemeentelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Daarnaast is er extra aandacht voor oppervlaktewater, klimaatadaptatie, duurzaamheid en samenwerking. Jaarlijks wordt via het MIP en het bijbehorende uitvoeringsplan een overzicht aan de raad gegeven van de uit te voeren activiteiten en maatregelen.

Financiële consequenties

De exploitatiekosten van het rioolstelsel worden gedekt uit de opbrengst rioolheffing. Deze lasten en opbrengsten zijn verantwoord in het programma 3 Woon en Leefomgeving. Alle kosten aan het rioolstelsel en de aan de grondwaterzorgplicht gerelateerde activa mogen via de rioolheffing worden doorberekend. De exploitatie van het rioolstelsel is binnen de begroting budgettair neutraal. Eventuele saldi die na afsluiting van een boekjaar ontstaan worden via de voorziening riolering verrekend.

bedragen x € 1.000

Voorziening riolering GRP	Saldo 1-1-2023	Stortin-gen	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2023
Voorziening riolering GRP	2.876	9	- 74	2.810

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking/storting voorziening riolering	Begroting 2023	Rekening 2023
Lasten		
Exploitatiekosten	5.064	4.736
Extracomptabele toerekening kosten	879	1.099
Totaal lasten	**5.943**	**5.834**
Baten		
Inkomsten rioolheffing	5.654	5.686
Overige baten	188	74
Totaal baten	**5.842**	**5.760**
Verschil lasten-baten	92	74
Mutatie egalisatievoorziening VGRP	**92**	**74**

3.4 Water

Beleidskader

Het onderdeel water omvat onder meer beheer en onderhoud van afkoppelvoorzieningen (deze voorzieningen zorgen er voor dat regenwater niet in het riool terecht komt maar in de bodem zakt), ecozones, moerassen, sloten, paddenpoelen én oppervlaktewater(bodems). Ook het

onderhoud aan civieltechnische water gerelateerde werken, zoals beekriolen, duikers, beschoeiingen en fonteinen hoort in deze categorie.

De ambitie is:
- het watersysteem op orde brengen en houden;
- met de (water)partners de water gerelateerde opgaven oplossen door zoveel mogelijk voor ruimtelijke oplossingen te kiezen waarbij het water tegelijk een rol kan spelen in het vergroenen en verkoelen van de stad.

Samen met het waterschap wordt gewerkt aan een verdere verduurzaming van de afvalwaterketen. Een reguliere taak is het dagelijks beheer en groot onderhoud van de riolering door vervanging en reparatie.
Binnen het programma worden diverse projecten uitgevoerd. De belangrijkste zijn: maatregelen tegen wateroverlast, waterkwaliteitsmaatregelen, groot onderhoud en verbeteringen in de riolering, beekherstel en diverse afkoppel projecten.

Financiële consequenties

Het beheer van de oppervlaktewater(bodems) wordt nu nog projectgewijs vormgegeven en wordt, na deze inhaalslag, omgevormd tot een systematische aanpak.

3.5 Groen

Beleidskader

Bomen: Het bomenplan is in de opstartfase. Er wordt op dit moment gewerkt aan een plan van aanpak. Het bomen beleidsplan, APV aanpassingen en het uitvoeringsprogramma moeten in december 2025 vastgesteld worden. Het bomenbeheerplan wordt naar verwachting in maart 2026 vastgesteld.

Financiële consequenties

De kosten voor beheer en onderhoud van Groen zijn opgenomen in de exploitatiebegroting. Daarnaast zijn er in het MIP investeringen opgenomen voor de vervanging van Groen.

3.6 Gebouwen

Beleidskader

De werkzaamheden voor uitvoering planmatig onderhoud aan gemeentelijke gebouwen zijn opgenomen in de rapportage planmatig onderhoud 2023-2042. Hierin is inzichtelijk gemaakt welke onderhoudswerkzaamheden noodzakelijk zijn, gekoppeld aan de toekomstvisie voor het gebruik en beheer van de gebouwen. Daarbij is het efficiënt uitbesteden van planmatig onderhoudswerkzaamheden een doorlopend aandachtspunt.

Door maatschappelijke en economische ontwikkelingen wordt er steeds meer gekeken naar de mogelijkheden van duurzame oplossingen binnen het vastgoed. Niet alleen bij nieuwbouw, maar juist bij bestaande bouw worden strengere eisen gesteld. In december 2021 is het verduurzamingsplan vastgesteld door de raad voor 16 panden. Hiervoor wordt nu een duurzaam meer-jarenonderhoudsplan (DMJOP) opgesteld. In de komende jaren zal ook voor het resterende maatschappelijk vastgoed een verduurzamingsplan worden ontwikkeld en vastgesteld. Verder wordt bekeken in hoeverre onderdelen van klimaat adaptief bouwen ingezet kunnen worden bij bestaand en nog te realiseren projecten.

In 2020 is gestart met het verder professionaliseren van de werkprocessen rondom het vastgoed. Het vastgoedbeleid wordt in de komende jaren verder uitgewerkt. In de nota Vastgoedbeleid worden spelregels opgenomen voor het vastgoedbeheer.
De nota Accommodatiebeleid Sport & Cultuur is 20 januari 2022 vastgesteld door de Raad, dit is het afwegingskader van de gemeente voor de Vraag naar huisvesting door maatschappelijke organisaties.

Vastgoedportefeuille

De gemeente Barneveld heeft ongeveer 85 gebouwen in bezit waarop planmatig onderhoud plaats vindt. Dit betreft onder anderen huisvesting van gemeentelijke diensten, kleedruimten op sportcomplexen, opstallen bij begraafplaatsen, monumentale kerktorens, parkeergarage, brandweergarages en het Hulpverleningscentrum. Daarnaast zijn er nog overige eigendommen en woningen.
De objecten worden periodiek geïnspecteerd op de onderhoudsconditie, volgens de NEN 2767. De gemiddelde staat van onderhoud van objecten is ten minste conditiescore 3, wat wil zeggen, sober maar doelmatig. De inspecties hebben in 2022 plaatsgevonden.
Voor een deel van het vastgoed is de exploitatie overgedragen aan exploitanten, dit betreft; binnensportaccommodaties, zwembaden, Veluwehal en een aantal buurthuizen. Binnen de

afspraken (demarcatielijsten) wordt het planmatig onderhoud door de gemeente uitgevoerd.

Beheer en onderhoudsplan

Technisch beheer
Voor veiligheid & gezondheid en het waarde behoud van vastgoed is het van belang vastgoed in goede staat van onderhoud te houden. Technisch onderhoud is dan ook een kerntaak van team Vastgoed. Technisch onderhoud bestaat uit:
Planmatig onderhoud (ook wel 'meerjarig onderhoud'),
Niet planmatig onderhoud (ook wel 'jaarlijks onderhoud'), dit betreft correctief-, preventief- en dagelijks onderhoud
Van beide vormen van onderhoud worden de uitgangspunten toegelicht in het werkdocument Beheerplan Technisch Onderhoud (BPTO). In de nota Vastgoedbeleid en het werkdocument BPTO (in ontwikkeling), zijn de werkprocessen en uitgangspunten opgenomen voor het planmatig onderhoud.

Planmatig onderhoud
Het meer-jarenonderhoudsplan 2023 – 2042, jaarschijf 2023 geeft een overzicht van de geprognotiseerde benodigde financiële middelen voor het uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden. In de rapportage Planmatig onderhoud wordt inzichtelijk gemaakt welke structurele onderhoudswerkzaamheden noodzakelijk zijn, gekoppeld aan de toekomstvisie voor het gebruik en het beheer van de gebouwen. Daarnaast zijn mutaties op het gebouwenbestand en de meest omvangrijke werkzaamheden toegelicht.
De technische conditie is bepalend of werkzaamheden worden uitgevoerd. Het merendeel van de gebouwen heeft een technische staat (conditie) van 2-3. Conditie 1 is nieuwbouwkwaliteit en conditie 6 is sloop. Op basis van de meerjarenbegroting in het onderhoudsplan gebouwen 2023-2042 is de voorziening voldoende op peil om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren. Het beeld is, dat vanaf 2024 de onttrekkingen gaan oplopen.

Financiële consequenties

Jaarlijks wordt de benodigde financiële dekking op de uitvoeringskosten in beeld gebracht. De financiële middelen (dotatiebedrag) worden jaarlijks voor het betreffende begrotingsjaar vastgesteld. De Voorziening Onderhoud Gebouwen voorziet in een dekking van kosten over de eerste 20 jaar. Conform de bepalingen in de Nota reserve en voorzieningen, wordt over de eerste 10 jaar een dekking van 100% aangehouden en voor de volgende jaren een dekking van 75%. Als gevolg van wijzigingen in aantal en omvang gebouwen, bijvoorbeeld nieuwbouw, verbouw, veranderde wetgeving, sloop of afstoten, verschuift ook de opgave van het MJOP. Dit kan een positieve of negatieve invloed hebben op de onderhoudsvoorziening, dit wordt jaarlijks gemonitord.

In 2023 hebben de onderhoudswerkzaamheden conform de planning plaatsgevonden. Een aantal werkzaamheden zijn uitgesteld. De reden van uitstel komt voort uit:
Beleidsmatige beslissingen vanuit accommodatiebeleid, vastgoedbeleid en afwegingen op gebied van verduurzaming. In afwachten van de resultaten van deze beleidsdocumenten zullen onderhoudswerkzaamheden hieraan aangepast, dan wel gecombineerd tot uitvoering komen;
Op basis van inspecties is gebleken dat onderhoudswerkzaamheden uitgesteld kunnen worden.
De totale onttrekking aan de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen is lager dan begroot. In 2023 werd voor de onttrekking € 3.180.000 geraamd. De werkelijke onttrekking is uitgekomen op € 1.039.000.
Het verschil van € 2.141.000 wordt onder meer veroorzaakt door:

- beleidsmatige beslissingen, waardoor werkzaamheden niet uitgevoerd zijn of uitgesteld zijn;
- het doorschuiven van planmatig onderhoud op grond van inspecties en/of rapportages;

bedragen x € 1.000

Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Saldo 1-1-2023	Stortin-gen	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2023
Voorziening Onderhoud gem. gebouwen	4.003	1.573	- 1.039	4.538

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking voorziening gemeentelijke gebouwen	Bedrag
- Begraafplaatsen	76
- Bibliotheek	29
- Binnensportaccomodaties	477
- Brandweerkazernes	15
- Buurthuizen	6
- Gemeentehuis	86
- Gemeentewerf en steunpunten	4
- Hulpverleningscentrum	56
- Kerktorens	64
- Milieustraat	6
- Overige Gebouwen	34
- Sportcomplexen	166
- Transferium	14
- Woningen	5
Totaal	**1.039**

4.1 Inleiding

Onder financiering wordt het aantrekken van geldleningen verstaan. Om te kunnen investeren of om de exploitatie te kunnen dekken, wordt vreemd geld aangetrokken. Als de inkomsten van de gemeente (vanuit de algemene uitkering en de belastingen) niet gelijk lopen met de uitgaven, wordt bijvoorbeeld zogenaamd kort vreemd geld in de vorm
van een kasgeldlening aangetrokken, dit zijn geldleningen met een looptijd korter dan een jaar.

Conform het treasurystatuut worden in deze paragraaf het beleid, de kansen en risico's rond financiering uiteengezet.

4.2 Beleid

Een algemeen uitgangspunt voor de treasury is om het renterisico te beheersen en de rentekosten zo laag mogelijk te houden. Uiteraard passend binnen de kaders zoals opgenomen in het 'Treasurystatuut 2018', die weer gebaseerd zijn op onder andere de Wet Fido.

Bij het aantrekken of uitzetten van geld is het van belang dat slechts beperkt risico wordt genomen bij het oversluiten (consolideren) van kasgeldleningen. Daarom worden vaste geldleningen voor (grote) investeringen aangetrokken op momenten dat de rente gunstig is en wordt het tijdelijk overschot aan liquide middelen zo beperkt mogelijk gehouden. Binnen Gemeente Barneveld is er een treasuryklankbordgroep welke als doel heeft de activiteit treasury te evalueren en doorontwikkelen. Voor het liquiditeitsbeheer zijn afspraken met de bank gemaakt voor het dagelijkse afromen van overbodige saldi op de rekeningen-courant bij de bank.

Aangezien de financiering van de gemeenten in zijn totaliteit wordt beheerd, werken wij met een product 'treasury' waarin de kosten en opbrengsten begroot worden. Op basis van de totale leningenportefeuille wordt vervolgens gerekend met een gemiddeld rentepercentage. Na verrekening van aan de grondexploitatie door te belasten rente en van derden ontvangen rente ontstaat de aan de taakvelden toe te rekenen rentekosten. Als dit totaal bedrag wordt afgezet tegen de totale materiële vaste activa ontstaat de omslagrente. Het BBV schrijft voor om deze rentekosten aan de taakvelden toe te rekenen.

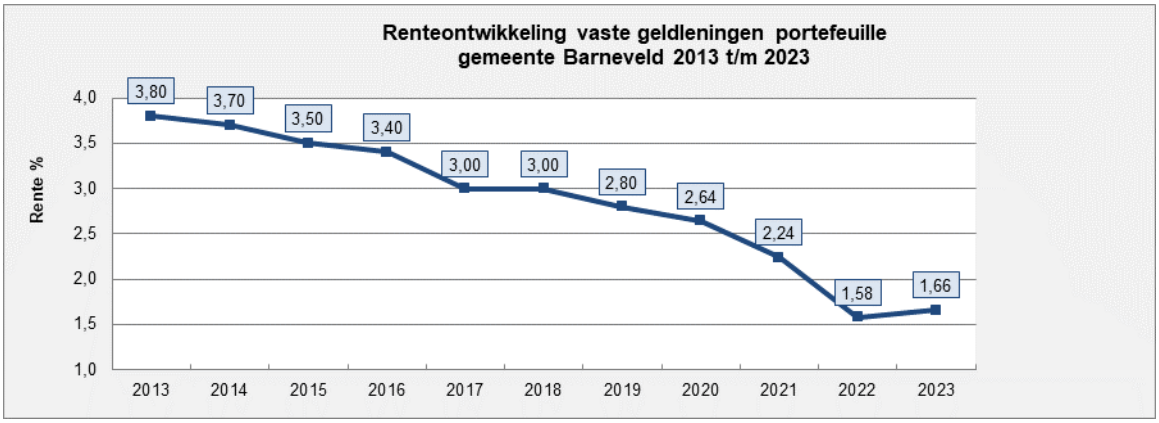
4.3 Financiële aspecten

Renteontwikkeling
In de grafiek van de renteontwikkeling van de geldleningen over 2013 t/m 2023 is te zien dat de rente tot en met 2021 daalde en vanaf maart 2022 vrij snel stijgt. Ook kruipen de rentes meer naar elkaar toe en is er minder verschil tussen de verschillende looptijden. Verder is de korte termijn rente (6 maanden Euribor) vanaf mei 2023 hoger dan de lange termijn rentes.

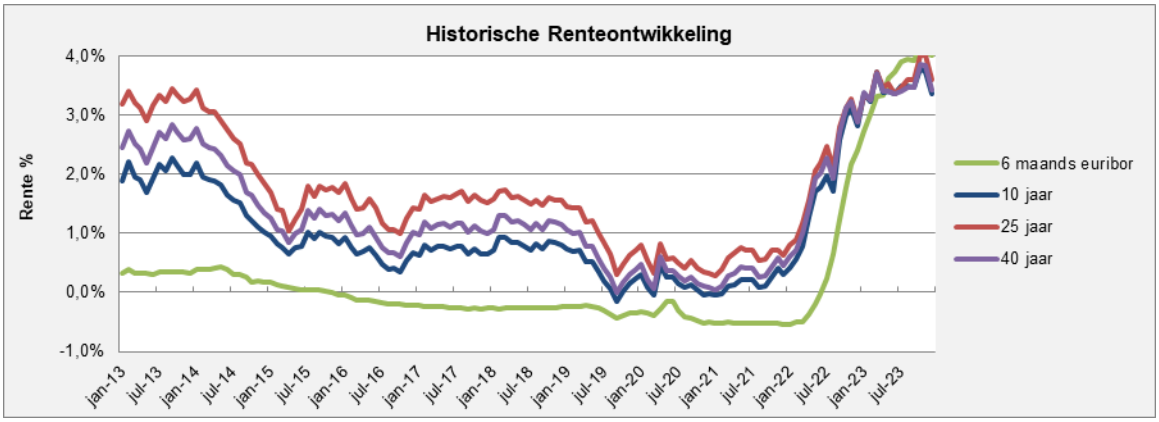
Treasuryresultaat
Op het beleidsproduct Treasury vindt u de financiële resultaten van onze rente. Zowel de rentekosten als de opbrengsten worden daar verantwoord. Aan de kostenkant worden de rentekosten over onze opgenomen (geld)leningen hier verantwoord. De renteopbrengsten worden gevormd door de ontvangen rente op uitstaande leningen en de rente die we ten laste brengen van de grondexploitaties. Daarnaast wordt binnen het beleidsproduct Treasury ontvangen dividend verantwoord.

Het gemiddeld gewogen rentepercentage van de langlopende leningen bedroeg over het jaar 2023 1,66% (2022 was 1,58%). In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het gemiddelde gewogen rentepercentage van de opgenomen langlopende leningen weergegeven.

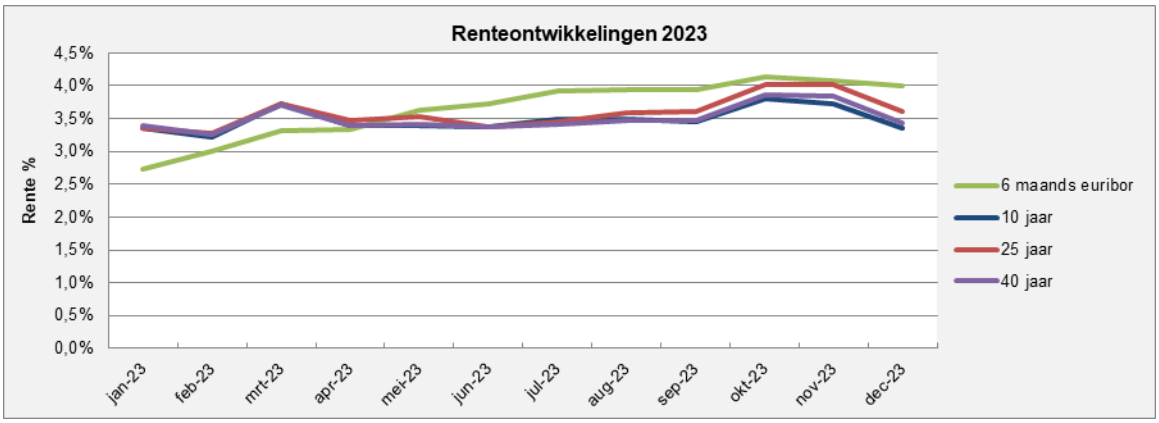
Rente ontwikkeling leningportefeuille



Renteontwikkeling meerjarig



Renteontwikkeling lopend jaar



Schatkistbankieren

Sinds enkele jaren is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Het woord ‘overtollig’ verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor het uitvoeren van de publieke taak. Alle deelnemers aan het schatkistbankieren hebben een privaatrechtelijke rekening-courantovereenkomst met de Staat der Nederlanden. De rekening-courant bij de schatkist is gekoppeld aan de BNG-bankrekening van de gemeente Barneveld. Via die bankrekening worden middelen naar de schatkist geboekt en weer teruggehaald. Dagelijks wordt het saldo boven de € 350.000 op de BNG-bankrekening automatisch afgeroomd naar de schatkist. Het terug overboeken moet handmatig plaatsvinden. Over het algemeen heeft Barneveld een financieringsbehoefte en is er geen sprake van een structureel financieringsoverschot. Sporadisch is er sprake van een tijdelijk financierings- c.q. liquiditeitsoverschot.

Door de invoering van het schatkistbankieren dienen gemeenten in de toelichting op de balans te rapporteren over het drempelbedrag (maximum bedrag wat de gemeente aan liquiditeiten in eigen beheer mag aanhouden) en per kwartaal het bedrag aan liquiditeiten die buiten de schatkist zijn aangehouden. Het drempelbedrag is 2% van het begrotingstotaal. Zoals in de tabel af te lezen is, blijven de aangehouden liquide middelen buiten de schatkist per kwartaal gemiddeld onder het drempelbedrag. Hiermee geeft de gemeente uitvoering aan de wet betreffende het schatkistbankieren.

Tabel schatkistbankieren

bedragen x € 1.000

Schatkistbankieren		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middele					
(1a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.300	26.211	19.489	26.928
(1b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(1) = (1a) / (1b)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**203**	**288**	**212**	**293**
Drempelbedrag					
(2a)	Begrotingstotaal verslagjaar	165.294	165.294	165.294	165.294
(2b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	165.294	165.294	165.294	165.294
(2c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(2) = nieuwe berekening	**Drempelbedrag vanaf 1 juli 2021**	**3.306**	**3.306**	**3.306**	**3.306**
(3a) = (2) > (1)	**Ruimte onder het drempelbedrag**	**3.103**	**3.018**	**3.094**	**3.013**
(3b) = (1) > (2)	**Overschrijding van het drempelbedrag**				

Ontwikkeling financieringsbehoefte

In de begroting 2023 is rekening gehouden met een langlopende financieringsbehoefte van € 30 miljoen. Voor de langlopende leningen was uitgegaan van een aflossingsbedrag van totaal € 27,3 miljoen.
In de realisatie van 2023 is er één langlopende lening van € 15 miljoen afgesloten en is er in totaal € 27,3 miljoen afgelost. De nieuw aangetrokken langlopende geldlening heeft een looptijd van 25 jaar en een rentepercentage van afgerond 3,45%.

Financieringsbehoefte

bedragen x € 1.000

Financieringsbehoefte	Rekening 2023
Stand van de opgenomen leningen per 1 jan.	201.485
Aflossingen in de loop van het jaar	- 27.330
Aangetrokken nieuwe leningen	15.000
Stand van de opgenomen leningen per 31 dec.	**189.156**

4.4 Risicobeheer

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). Renterisico's kunnen ook met behulp van derivaten afgedekt worden, de gemeente Barneveld maakt hier geen gebruik van. Daarnaast kan nog sprake zijn van een kredietrisico van aan derden verstrekte leningen.

Renterisiconorm
Op grond van de Wet Fido is voor gemeenten de zogenaamde renterisiconorm ingesteld. Doel hiervan is, dat gemeenten hun leningenportefeuille zodanig spreiden, dat de renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid ingeval van herfinanciering en renteherziening van geldleningen. De renterisiconorm geeft een aanwijzing voor de gevoeligheid van de gemeente voor veranderingen in de rente.
De renterisiconorm wordt afgezet tegen de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen. De renterisiconorm bedroeg in 2023 € 33,1 miljoen en moet afgezet worden tegen onze aflossingen van € 27,3 miljoen, dit betekent dat Gemeente Barneveld in 2023 onder de norm gebleven.

Kasgeldlimiet
Om het risico van kortlopende financiering te beperken is in de Wet Fido de kasgeldlimiet vastgesteld. De kasgeldlimiet is een vastgesteld percentage berekend over de lastenkant van de begroting. Zodra de kortlopende (vlottende) financiering (rekening-courant en kasgeldleningen) boven dit bedrag uitkomt dient de gemeente over te gaan tot consolidatie. De kortlopende (vlottende) schuld kan dan omgezet worden in een langlopende geldlening (zodat de rente komt 'vast te staan').

De netto vlottende schuld is jaareinde € 12,3 miljoen en is dus per 31 december 2023 lager dan de toegestane kasgeldlimiet van € 14,1 miljoen, Gemeente Barneveld is dus onder de norm gebleven.

Renterisiconorm

bedragen x € 1.000

Renterisico	Jaar 2023	Jaar 2022
Renterisico op vaste schulden		
Renteherziening o/g	-	-
Renteherziening u/g	-	-
Netto saldo herziening	**-**	**-**
Aflossingen	27.330	25.496
Renterisico vaste schulden	**27.330**	**25.496**
Toegestane renterisiconorm		
Omvang begroting (=grondslag)	165.294	149.781
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20%	20%
Minimumbedrag (wettelijk bepaald)	2.500	2.500
Toegestane renterisiconorm	**33.059**	**29.956**
Toets renterisiconorm		
Onderschrijding	**5.729**	**4.460**
Overschrijding		

Tabel Kasgeldlimiet

bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet	Rekening 2023	Rekening 2022
Netto vlottende schuld		
Omvang vlottende schulden		
- Bankschulden	- 9	-
- Kasgeldleningen (looptijd < 1 jaar)	12.000	12.000
Omvang vlottende schulden	**11.991**	**12.000**
Omvang vlottende middelen		
- Liquide middelen	- 293	347
- Overige uitstaande gelden (looptijd < 1 jaar)	-	-
Omvang vlottende middelen	**- 293**	**347**
Netto vlottende schuld	**12.284**	**11.653**
Toegestane kasgeldlimiet		
Omvang begroting (=grondslag)	165.294	149.781
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	**14.050**	**12.731**
Toets kasgeldlimiet		
Onderschrijding	**1.766**	**1.078**
Overschrijding		

Verstrekte leningen

bedragen x € 1.000

Verstrekte leningen	Rekening 2023
Stand van de verstrekte leningen per 1 jan.	14.423
Nieuw verstrekte leningen	383
Aflossingen in de loop van het jaar	- 602
Stand van de verstrekte leningen per 31 dec.	**14.204**

4.5 Garantieverplichtingen

De gemeente verstrekt in beginsel geen garanties, tenzij de gemeenteraad besluit om hiervan af te wijken. Dit kan zij doen om een publiek doel te dienen, waarbij aan randvoorwaarden wordt voldaan. De mogelijkheden om deze garanties af te geven, bepaald in wet Fido en het treasurystatuut 2018, zijn beperkt. In 2010 is in de nota ‘Garantstellingen’ uitgewerkt welke beleidsregels hierbij gehanteerd worden.

Ontwikkeling garantstellingen
Begin 2023 stond de gemeente Barneveld garant voor een bedrag van € 92,4 miljoen. Dit bedrag is gedurende het jaar 2023 gestegen naar € 96 miljoen. De stijging wordt gedreven door een netto stijging bij de achtervangpositie van de gemeente in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw
De achtervangpositie van de gemeente in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw vormt, samen met het aandeel van het Rijk, de derde zekerheid in de achtervangstructuur. De zekerstellingen zijn namelijk als volgt georganiseerd: de eerste zekerheid zijn de financiële middelen van de woningbouwcorporatie zelf. De tweede zekerheid bestaat uit de borgstellingreserve van het

waarborgfonds. En als derde en laatste staan dus de overheden garant.

Verloop garantstellingen

Garantstellingen	Aantal gegarandeerde leningen	Totaal bedrag van de leningen	Waarvan gegarandeerd door de gemeente
2016	11	€ 151 mln	€ 74 mln
2017	11	€ 144 mln	€ 72 mln
2018	10	€ 141 mln	€ 70 mln
2019	10	€ 150 mln	€ 81 mln
2020	7	€ 133 mln	€ 76 mln
2021	9	€ 180 mln	€ 76 mln

5.1 Inleiding

Inleiding
In de huidige Nota Grondbeleid zijn de kaders gesteld waarbinnen de gemeente werkt. Actief en behoedzaam zijn daarin de kernbegrippen. Dat betekent dat de gemeente enerzijds zelf ontwikkelt maar ook ruimte biedt aan zelfrealisatie door derden en deze faciliteert. Om sturing te kunnen geven aan de gewenste invulling van projecten en waar mogelijk te kunnen delen in de winsten van ontwikkelingen, blijven eigen grondposities voor de gemeente van belang. De baten en lasten van de gemeentelijke grondexploitaties, worden verantwoord onder programma 2 en 3 (respectievelijk Bedrijvigheid en Bereikbaarheid en Woon- en leefomgeving). Een nadere toelichting is opgenomen in de actuele Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG 31 december 2023). Een grondexploitatie wijkt qua systematiek duidelijk af van de overige producten in het ‘gemeentelijke huishoudboekje’. Toekomstige lasten en baten op het project worden meegenomen in een saldo op eindwaarde. De baten en lasten worden geactiveerd en in de balans opgenomen onder ‘voorraden’.

De afgelopen jaren zijn diverse projecten waar de gemeente zelf gronden in eigendom heeft verder ontwikkeld en in uitvoering genomen. Woningbouwlocatie Bloemendal neemt hierbij een prominente plaats in.

Ontwikkelingen / toekomstperspectief
Na de bijzondere ontwikkelingen in 2022 (onder andere energiecrisis, oorlog in Oekraïne, forse prijsstijgingen, omslag woningmarkt) was er in 2023 nog steeds onzekerheid hoe één en ander zich blijft ontwikkelen en hoe zich dit vertaalt in prijsstijgingen (of prijsdalingen) in de woningmarkt en in de grond- weg- en waterbouw. Ook de rente is de afgelopen jaren in stappen verhoogd, met als gevolg dat zowel de financiering voor de realisatie van woningen (kapitaalmarktrente) als de betaalbaarheid van koopwoningen (hypotheekrente) onder druk zijn komen te staan.

De Europese Centrale Bank verwacht echter dat de inflatie, gekeken naar de Eurozone, de komende tijd weer zal gaan dalen. De inflatie is echter nog niet op het ECB-streefpercentage van 2%.

Daartegenover staat dat de krapte op de woningmarkt onverminderd groot is. Dit, in combinatie met een aanzienlijke stijging van de lonen en een stabiliserende hypotheekrente, heeft ertoe geleid dat na een korte periode van daling, de transactieprijzen op de woningmarkt weer (voorzichtig) zijn gaan stijgen. Dit wordt versterkt door het tekort aan (betaalbare) woningen, waardoor concurrentie tussen kopers optreedt.

De wereld van gebiedsontwikkeling is al jaren flink in beweging: het stikstofdossier blijft een onzekere factor in combinatie met het ontwikkelen van projecten. Afgelopen jaren is wel duidelijk geworden dat ook de aanlegfase stikstofruimte vereist. De ontwikkelingen op het stikstofdossier worden nauwgezet gevolgd.

Ook de aanwezigheid van geitenhouderij(en) in de nabijheid van te ontwikkelen woningbouwlocaties zorgt voor onzekerheid in projecten. En daarbij is het probleem van netcongestie gekomen, waardoor de realisatie van toekomstige projecten flinke vertraging kan gaan oplopen. Middels de taskforce netcongestie wordt de impact zo veel als mogelijk in beeld gebracht en gaan we ook capaciteit inzetten om dit risico daar waar het mogelijk is te beheersen. De invloed hiervan op de resultaten is op dit moment nog niet in cijfers uit te drukken.

Voorstel af te sluiten projecten
In Barneveld wordt aan verschillende ruimtelijke projecten gewerkt. In 2023 zijn drie projecten (vrijwel) afgerond: de werken en werkzaamheden hebben plaatsgevonden of zijn opgenomen als een nog te betalen verplichting en alle gronden zijn verkocht. Bij de jaarrekening 2023 wordt aan de gemeenteraad voorgesteld om de volgende projecten af te sluiten:

- Harselaar-Centraal
- Tolnegenweg Oost
- Schoolterrein Hessenweg

Verliesvoorziening
Het actieve maar behoedzame grondbeleid van de afgelopen jaren heeft de gemeente mogelijkheden verschaft om actief sturing te geven op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Echter brengt niet elk project een positief resultaat met zich mee. Een ontwikkeling kan om diverse redenen een negatief resultaat kennen, waaronder het behalen van andere (maatschappelijke) doelstellingen, het ondervinden van tegenvallers zoals de kosten voor een bodemsanering of een historische boekwaarde die hoog is als gevolg van (dure) verwervingen, planwijzigingen of tegenvallers in het project. Indien een project verlieslatend is dient hiervoor een verliesvoorziening getroffen te worden. De verliesvoorziening zal bij het afsluiten van een project met een negatief resultaat vrijvallen ter dekking van het tekort. Bijstelling van de verliesvoorziening vindt éénmaal per jaar plaats in de P&C cyclus middels de actualisatie van de grondexploitaties in het MPG bij de jaarrekening. Indien er tussentijds aanleiding is om de verliesvoorziening bij te stellen zal hiervoor separate besluitvorming gevraagd worden.

Het saldo van de verliesvoorziening per 1 januari 2023 bedroeg € 28,3 miljoen. We sluiten twee verlieslatende grondexploitaties (Harselaar-Centraal en Tolnegenweg Oost) af waar een verliesvoorziening van € 16,3 miljoen voor was gevormd. Dit bedrag wordt aangewend ter dekking van de negatieve resultaten en onttrokken aan de verliesvoorziening. Tevens zijn door de actualisatie van de grondexploitaties de resultaten gemuteerd en kan de verliesvoorziening voor de doorlopende grondexploitaties per saldo worden verlaagd met € 3,1 miljoen. Hierdoor bedraagt het saldo van de verliesvoorziening per 1 januari 2024 € 8,9 miljoen. Een toelichting op de mutaties van de verliesvoorziening wordt in het MPG gegeven.

5.2 Beleid

Grondbeleid gemeente Barneveld
Voor alle projecten waar de jaarverslaggeving melding van maakt, voert de gemeente - zoals gezegd - een actief grondbeleid. In die gevallen is immers sprake van een door de gemeente te ontwikkelen eigen grondpositie. Een actief grondbeleid betekent kort gezegd, dat de gemeente de benodigde gronden verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. In dit beleid zijn een actief grondaankoopbeleid, het vestigen van het voorkeursrecht en het zo nodig toepassen van de onteigening de uitvoeringsinstrumenten.

Het concept faseren en doseren van woningbouwontwikkelingen wordt voortgezet. We onderzoeken of het aanbod voldoende aansluit bij de behoefte, waarbij we ook rekening houden met woningtrends. De resultaten worden meegenomen in de nieuwe Woonvisie Barneveld en door vertaald naar de prestatieafspraken met Woningstichting Barneveld. In de komende periode zetten wij ook in op de huisvesting van kwetsbare groepen, starters en senioren met een accent op sociale huur en middeldure huur. We betrekken hierbij ook de demografische ontwikkelingen (ontwikkelingen van de bevolking, zoals het aantal inwoners, leeftijd en inkomen), inclusief de (toekomstige) vraag naar mantelzorgwoningen in en buiten de bebouwde kom. Jongeren en ouderen willen graag in de eigen gemeente kunnen blijven wonen; we bouwen primair om te voorzien in de eigen woningbehoefte. Dit voorjaar zetten we een woonwens-onderzoek in onze gemeente uit, om zo ook weer een actueel beeld te hebben van de woningbehoefte in onze gemeente. De resultaten zijn in kwartaal 2 van 2024 beschikbaar. Daarnaast richten we ons als het om bedrijventerreinen gaat, gelet op de blijvende dynamiek en de vraag van de markt, op een versnelde ontwikkeling van de bedrijventerreinen Harselaar-Zuid Fase 1b en 2 (Barneveld), Verbindingsweg (woon-werk kavels te Voorthuizen) en Tolnegenweg West (Stroe). Bovenstaande houdt tevens een samenwerking met marktpartijen in, daar waar dat gewenst c.q. noodzakelijk is. Randvoorwaarde bij dit beleid is dat terughoudend wordt aangekocht in gebieden waarvoor nog geen bestemmingsplanprocedure is gestart, tenzij sprake is van een strategische noodzaak. Deze noodzaak dient achteraf expliciet aan de raad te worden verantwoord. Een actief grondbeleid maakt sturing door de gemeentelijke overheid op realisatie, de categorisering van woningen en de wijze van exploiteren van terreinen en gebouwen eenvoudiger.

Bij een passief (= faciliterend) grondbeleid laat de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling over aan de markt. Voor ontwikkellocaties waar de gemeente niet alle gronden in eigendom heeft, zoals Harselaar-Zuid, Thorbeckelaan-Noord, Bloemendal, Holzenbosch II, Verbindingsweg en Oostbroek is het van belang dat deze grote gebieden integraal worden ontwikkeld teneinde een goede ruimtelijke ordening te borgen. Per ontwikkelingslocatie is een masterplan (structuurvisie) opgesteld waarin de functies, het voorgenomen programma en hoofdstructuur van wegen, groen en water zijn vastgelegd. Deze planfiguren hebben betrekking op het gehele, in de structuurvisie aangewezen, gebied. Aanvragen van derden worden hierop getoetst. De hoofdstructuur betreft bovenwijkse voorzieningen die door de gemeente worden voorgefinancierd. Deze kosten, en andere kosten die de gemeente maakt, zullen worden verhaald op de betrokken ontwikkelaars van de deellocaties (en dus ook deels ten laste van de gemeente voor haar aandeel van de gronden). In de onlangs geactualiseerde Nota Bovenwijkse Investeringen (NBI) 2024 wordt hier uitgebreid op ingegaan.

Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG)
Sinds 2015 wordt jaarlijks een Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) opgesteld. Deze wordt tegelijk met de jaarverslaggeving aan de raad aangeboden. In de jaarrekening, onder de toelichting op de voorraden, vindt u het jaarlijks overzicht grondexploitaties. Deze sluit aan op het MPG. In het MPG vindt u een uitgebreid overzicht van alle grondexploitaties, inclusief visualisaties, risico’s en een korte beschrijving van de projecten. In de jaarverslaggeving worden tevens de mutaties verwerkt vanuit het MPG zoals resultaatneming bij afsluiten van complexen, (terugdraaien van) tussentijdse winstnemingen en bijstellen van verliesvoorzieningen. Het MPG wordt als basis genomen voor deze mutaties. Op deze wijze sluiten jaarverslaggeving en MPG naadloos op elkaar aan.

Kaderstelling / beslispunten
Het grondbeleid is uitgewerkt in de Nota Grondbeleid. Dit beleid is door de raad op 14 december 2016 vastgesteld. De gemeente voert een actief maar behoedzaam grondbeleid.
Samenvattend zijn in de Nota Grondbeleid twee beslispunten opgenomen die jaarlijks door de raad worden geactualiseerd en het college machtigen tot uitgaven:

1. Voorbereidingskredieten (Kaders Procesgang grondexploitaties 2016). Het college is door de raad gemandateerd (besluit Programmabegroting 2024) om in het jaar 2024 voorbereidingskredieten in te stellen tot een maximum van € 500.000 per complex. Het gaat hierbij om complexen die op de nominatie staan om binnen korte tijd in exploitatie te worden genomen.
2. Strategische grondaankopen (Grondbeleid 2016). Het college is door de raad gemachtigd

(besluit Programmabegroting 2024) om in het jaar 2024 grond aan te kopen tot een bedrag van maximaal € 5 miljoen ten behoeve van strategische verwervingen buiten de in de Structuurvisie aangewezen zoekgebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen.

Overigens is het college, op grond van de Gemeentewet (artikel 160), bevoegd tot het plegen van aankopen binnen de in de Structuurvisie aangewezen zoekgebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen.

5.3 Financiële aspecten

Jaarlijks worden bij het opmaken van de jaarrekening en de Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) de definitieve resultaten vanuit de grondexploitatie opgemaakt, verwerkt en vastgesteld.

Resultaten actualisatie
In de onderstaande tabel zijn de resultaten van de geactualiseerde grondexploitaties op eindwaarde weergegeven. In de tabel zijn ook de bij de jaarrekening 2023 af te sluiten projecten opgenomen.

bedragen x € 1.000

Resultaat op eindwaarde	Resultaat op eindwaarde	Richting	Eindwaarde datum
Bedrijventerrein			
Thorbeckelaan Zuid	-1.324	Negatief	31-12-2026
Harselaar - Centraal	-15.572	Negatief	31-12-2023
Harselaar-Zuid Fase 1A	709	Positief	31-12-2024
Thorbeckelaan Noord	-964	Negatief	31-12-2027
Tolnegenweg Oost	-683	Negatief	31-12-2023
Harselaar-Zuid Fase 1B en 2	7.831	Positief	31-12-2031
Tolnegenweg West	2.072	Positief	31-12-2028
Woningbouw			
Schoolterrein Hessenweg	48	Positief	31-12-2023
Holzenbosch I	1.286	Positief	31-12-2025
Holzenbosch II	1.412	Positief	31-12-2028
Bloemendal	5.937	Negatief	31-12-2032
Verbindingsweg	-5.468	Negatief	31-12-2027
Oostbroek	1.136	Positief	31-12-2028
De Eendracht	-1.183	Positief	31-12-2029
Totaal	**- 4.763**		

Strikt formeel is het niet juist om de resultaten op de verschillende eindjaren te salderen. Echter geeft dit globaal inzicht in de ontwikkeling van de grondexploitaties op hoofdlijnen. Het geprognosticeerd resultaat van alle projecten gesaldeerd bedraagt € 4,8 miljoen negatief.

Rekenparameters
Bij de actualisatie van de grondexploitaties zijn de gehanteerde parameters op basis van marktontwikkelingen herzien waarbij als belangrijke bron de ‘Outlook grondexploitaties 2024’ van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling is gebruikt. In deze jaarlijkse publicatie worden op basis van onderzoek en diverse bronnen gefundeerde inschattingen gemaakt van de parameters voor grondexploitaties. De aanpassingen zijn nader toegelicht in de ‘Memo Parameters Grondexploitaties MPG 31-12-2023’ zoals vastgesteld door het College van B&W op 27 februari 2024. De belangrijkste wijzigingen zijn een verlaging van de langjarige indexering van kosten en het doorvoeren van een opbrengstenstijging voor de korte termijn (in plaats van geen opbrengstenstijging).

Het uitgangspunt blijft te allen tijde dat de gronden marktconform worden verkocht. Als gevolg van de marktontwikkelingen en de daarmee aangepaste parameters verbeteren de resultaten van de meeste grondexploitaties.

Zoals in de inleiding benoemd is de onzekerheid op de woningmarkt en van de economie nog steeds groot. In de risicoparagraaf is derhalve rekening gehouden met een risico op onder andere de indexatie van de grondopbrengsten.

Resultaten jaarrekening 2023 in vergelijking met jaarrekening 2022
In de onderstaande tabel zijn de resultaten van deze jaarrekening (2023) vergeleken met de resultaten uit vorige jaarrekening (2022). De eindwaarden van de projecten (op verschillende eindwaardedata) zijn bij elkaar opgeteld. Om de resultaten vergelijkbaar te maken met de vorige jaarrekening is de in 2023 genomen (tussentijdse) winst bij het resultaat op eindwaarde opgeteld. Ten opzichte van het geprognosticeerd resultaat van alle projecten bij de vorige jaarrekening (2022) is het geprognosticeerd resultaat toegenomen met € 16,2 miljoen (inclusief de winstneming in 2023).

Op hoofdlijnen zijn de verschillen met een effect van meer dan € 0,1 miljoen (verschil tussen resultaat op eindwaarde van de jaarrekening 2023 minus de jaarrekening 2022) ontstaan door:

1. Thorbeckelaan Zuid (afname € 204.000):
Oorzaken van de afname zijn extra saneringskosten (€ 61.000) en indexatie / vertraging (€ 132.000).

2. Harselaar-Zuid Fase 1a (afname € 1,5 miljoen):
Grootste verschil betreft de tussentijdse winstneming van € 1,2 miljoen. Tevens hogere plankosten (€ 0,3 miljoen) door vertraging van 1 jaar. En de herijking van de bijdragen bovenwijks hebben per saldo een nadelig effect van € 65.000. Tenslotte zijn er extra renteopbrengsten van € 141.000 ontvangen die een positief effect op het resultaat hebben.

3. Thorbeckelaan Noord (afname € 153.000):
De afname van het resultaat is tweeledig. De herijking van de bijdragen bovenwijks hebben een nadelig effect van afgerond € 0,1 miljoen. Het resterende deel van het nadelig verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de toegepaste parameters voor de indexatie.

4. Harselaar-Zuid Fase 1b en 2 (toename € 2,0 miljoen):
De toename heeft bij dit project voornamelijk twee oorzaken. Aan de kostenkant zijn de bijdragen bovenwijks flink gestegen door een grondige actualisatie (nadelig effect van € 7,1 miljoen). Dat komt mede omdat deze gebaseerd is op de opbrengstpotentie en de opbrengsten zijn met € 8,6 miljoen gestegen vanwege verhoging van de m2-prijs voor grondopbrengsten met € 100 per m2. De overige toename ziet op indexatie.

5. Holzenbosch I (afname € 536.000):
De afname van het resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende factoren: de plankosten zijn verhoogd i.v.m. vertraging (€ 81.000), de bijdrage bovenwijks is verhoogd i.v.m. de actualisatie van het NBI (€ 66.000) en de tussentijdse winstneming (€ 381.000).

6. Holzenbosch II (toename € 1,2 miljoen):
De toename van het resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door de aanpassing van het programma aan de opbrengstenkant. Vorig jaar is nog een normatieve uitwerking gebruikt, maar op basis van actuele inzichten is een programma van 109 woningen en een school doorgerekend (t.o.v. 83 woningen vorig jaar). Dit betekent een verbetering van het resultaat met € 1,6 miljoen. Aan de kostenkant is ook gerekend met een aangepast programma waardoor de kosten met € 0,4 miljoen toenamen (incl. indexatie).

7. Bloemendal (toename € 11,4 miljoen):
Bij dit project zijn door forse aanpassingen van het programma, alsmede een verhoging van de indicatieve VON-prijzen de grondopbrengsten met € 22,6 miljoen gestegen. De grondopbrengsten zijn als gevolg van de grondquote systematiek immers direct gerelateerd aan de VON-prijzen. Aan de kostenkant zijn de plankosten (€ 2,5 miljoen) en grondaankopen/milieukosten (€ 3,3 miljoen) gestegen op basis van nieuwe inzichten. Tevens zijn de kosten voor bouw- en woonrijpmaken gestegen i.v.m. stijging kosten materiaal/arbeid (€ 3,7 miljoen) en is er een tussentijdse winstneming gedaan ten laste van het resultaat (€ 0,8 miljoen). En tenslotte is de bijdrage bovenwijks verhoogd i.v.m. de actualisatie van de Nota Bovenwijkse Investeringen (NBI) (€ 1,0 miljoen).

8. Verbindingsweg (afname € 902.000):
Het nadelige effect wordt in hoofdzaak veroorzaakt door nieuwe hogere ramingen voor het bouw- en woonrijpmaken op basis van nieuwe inzichten m.b.t. het openbare gebied (€ 3,0 miljoen) en herijking van de bijdragen bovenwijks (nadelig effect € 175.000). Het resterende nadelig effect betreft de indexatie (€ 0,2 miljoen). Vanwege de aanpassing van het programma (gedeeltelijke verschuiving tussen bedrijven en woningbouw) zijn de grondopbrengsten gestegen (positief effect: € 2,6 miljoen).

9. Oostbroek (toename € 999.000):
Dit wordt grotendeels door een drietal effecten veroorzaakt. Ten eerste zijn de opbrengsten gestegen op basis van actuele inzichten (positief effect: € 1,4 miljoen). Ten tweede geeft de herijking van de bijdragen bovenwijks een nadelig effect van € 0,3 miljoen en als laatste is er een tussentijdse winstneming gedaan van € 0,4 miljoen.

10. De Eendracht (afname € 1,2 miljoen):
Dit project is nieuw. De grondexploitatie is eind 2023 geopend met een heel beperkt positief resultaat. De afname is met name het gevolg van het bijstellen van de raming voor het bouw- en woonrijp maken als gevolg van nieuwe kengetallen.

11. Tolnegenweg-West (toename € 2,1 miljoen):
Dit project is nieuw. De grondexploitatie is eind 2023 geopend en voor eerst opgenomen in dit overzicht. De toename ziet op het volledige positieve resultaat op eindwaarde van dit project.

Per saldo neemt het totaal resultaat op eindwaarde (op verschillende eindwaarde data) af van € 18,1 miljoen negatief naar € 4,8 miljoen negatief. Per saldo een positief verschil van € 13,3 miljoen. Daar komt bij dat er voor € 2,9 miljoen tussentijdse winsten worden genomen, wat een ‘negatief’ effect heeft voor de grondexploitaties (winstneming is een last voor de grondexploitatie). Dit is al verwerkt in de € 13,3 miljoen. Vandaar dat het totale positieve verschil (gecorrigeerd met winstneming) € 16,2 miljoen bedraagt.

bedragen x € 1.000

Verschil resultaat op eindwaarde	Resultaat op eindwaarde jaarrekening 2022	Resultaat op eindwaarde jaarrekening 2023	Verschil (nieuw minus oud)	Winstneming 2023	Verschil gecorr. met winstneming 2023
Bedrijventerrein					
Thorbeckelaan Zuid	-1.120	-1.324	-204	-	-204
Harselaar - Centraal	-15.546	-15.572	-26	-	-26
Harselaar-Zuid Fase 1A	2.180	709	-1.471	1.249	-222
Thorbeckelaan Noord	-811	-964	-153	-	-153
Tolnegenweg Oost	-704	-683	21	-	21
Harselaar-Zuid Fase 1B en 2	5.791	7.831	2.040	-	2.040
Tolnegenweg West	-	2.072	2.072		2.072
			-		-
Woningbouw			-		-
Schoolterrein Hessenweg	79	48	-31	-	-31
Holzenbosch I	1.823	1.286	-537	381	-156
Holzenbosch II	179	1.412	1.233	-	1.233
Bloemendal	-5.509	5.937	11.446	822	12.268
Verbindingsweg	-4.566	-5.468	-902	-	-902
Oostbroek	137	1.136	999	426	1.425
De Eendracht	-	-1.183	-1.183	-	-1.183
Totaal	**- 18.067**	**- 4.763**	**13.304**	**2.878**	**16.182**

Af te sluiten grondexploitaties

Het resultaat van de (onderstaande) drie af te sluiten projecten is, afgerond, € 16,2 miljoen negatief. De raad wordt met de jaarverslaggeving gevraagd deze drie projecten af te sluiten. In de toelichtende MPG 31 december 2023 wordt nog eenmaal beknopt verslag gedaan over deze projecten. Voor de projecten Harselaar-Centraal en Tolnegenweg Oost (beide onderdeel van programma 2) was bij de jaarrekening 2022 een verliesvoorziening getroffen van € 16.250.578. Het gezamenlijke negatieve resultaat op eindwaarde van deze twee projecten is € 16.254.947. Na het inzetten van de bestaande verliesvoorziening voor deze twee projecten resteert per saldo € 4.369 dat meegenomen wordt bij de mutatie van de verliesvoorziening. Het (resterende) positieve eindresultaat van Schoolterrein Hessenweg (onderdeel van programma 3) van € 48.319 valt ten gunste van het jaarrekeningresultaat (in eerdere jaren is er al € 658.647 tussentijdse winst genomen).

bedragen x € 1.000

Resultaat afgesloten projecten	Resultaat op eindwaarde	Richting	Actie
Bedrijventerreinen			
Harselaar- Centraal	-15.572	Negatief	Inzetten verliesvoorziening
Tolnegenweg Oost	-683	Negatief	Inzetten verliesvoorziening
Woningbouw			
Schoolterrein Hessenweg	48	Positief	vrijvallen resultaat
Totaal	**- 16.207**		

Boekwaarde ontwikkeling

In 2023 is geïnvesteerd in verschillende projecten. Als gebruikelijk lopen de lasten vooruit op de baten, waarmee de stand van de boekwaarde naar verloop van tijd zou moeten verbeteren. Richting het einde van het project wordt vaak nog geïnvesteerd in het woonrijp maken en de afronding van het project waardoor tegen het einde van looptijd van een project in sommige gevallen de boekwaarde wat negatiever kan worden.

In onderstaande tabel zijn per project de boekwaarden per 31-12-2022 opgenomen en de boekwaardemutatie die plaats heeft gevonden in 2023. Ook is de huidige stand per project van de boekwaarde op 31-12-2023 opgenomen.

Te zien is dat het totaal geïnvesteerd vermogen toeneemt met bijna € 5,4 miljoen naar een totaal geïnvesteerd vermogen van afgerond € 74,9 miljoen. Dit komt met name doordat er twee nieuwe projecten zijn bijgekomen in 2023 (De Eendracht en Tolnegenweg-West) met een boekwaarde (per saldo meer lasten dan baten) van € 9,2 miljoen. Daarnaast is er sprake van een stijging van de boekwaarde bij Harselaar-Zuid Fase 1A (€ 1,9 miljoen). Bij met name de projecten Thorbeckelaan-Zuid en Oostbroek zijn er per saldo meer baten gerealiseerd dan lasten (nl. € 7,2 miljoen) wat juist een verlagend effect heeft op de totale boekwaarde.

bedragen x € 1.000

Boekwaarde	Boekwaarde stand per 31-12-2022	Mutatie boekwaarde 2023	Boekwaarde stand per 31-12-2023
Bedrijventerrein			
Thorbeckelaan Zuid	-7.100	2.839	-4.261
Harselaar - Centraal	-14.727	-845	-15.572
Harselaar-Zuid Fase 1A	980	-1.897	-917
Tolnegenweg Oost	-521	-162	-683
Thorbeckelaan Noord	-1.326	-32	-1.358
Harselaar-Zuid Fase 1B en 2	-6.226	-366	-6.592
Tolnegenweg West	-	-1.554	-1.554
Woningbouw			
Schoolterrein Hessenweg	-447	495	48
Holzenbosch I	-591	-387	-978
Holzenbosch II	-2.525	-83	-2.608
Bloemendal	-25.668	129	-25.539
Verbindingsweg	-5.804	-230	-6.034
Oostbroek	-5.593	4.331	-1.262
De Eendracht	-	-7.626	-7.626
Totaal	**- 69.548**	**- 5.388**	**- 74.936**

Tussentijdse winstneming grondexploitaties
Voor projecten met een positief saldo op eindwaarde geldt dat er mogelijk sprake is van een tussentijdse winstneming. De tussentijdse winstneming vindt jaarlijks plaats en de hoogte ervan wordt berekend na de actualisatie van de grondexploitatie. De tussentijdse winstneming is al in de boekwaarde ontwikkeling meegenomen.

De berekeningsmethode voor de tussentijdse winst is door de Commissie BBV omschreven. De methode staat bekend als de ‘percentage of completion’ (POC)-methode. Het voortgangspercentage is derhalve maatgevend voor de hoogte van de tussentijdse winst. De tussentijdse winst wordt berekend door: gerealiseerde kosten/totale kosten te vermenigvuldigen met gerealiseerde opbrengsten/totale opbrengsten en deze fractie (%) te vermenigvuldigen met de geprognosticeerde eindwaarde (resultaat).

De methodiek is enkel van toepassing op winstgevende projecten. Volgens de BBV voldoet deze methode aan het ‘voorzichtigheidsprincipe’. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat als de prognose van het eindresultaat van het project alsnog weer verslechtert er mogelijk winst teruggeboekt dient te worden. Gezien de winst vrijvalt aan het jaarrekeningresultaat kan dit betekenen dat er in plaats van een winstneming ook sprake kan zijn van het terugdraaien van een winstneming ten laste van het jaarrekeningresultaat.

Dit jaar bedraagt het saldo van de tussentijdse winstneming op projecten € 2,9 miljoen. In de onderstaande tabel is de winstneming per project opgenomen. De winstneming wordt als een boekwaarde kosten in de grondexploitaties verwerkt waardoor het resultaat op eindwaarde afneemt met het bedrag aan winstneming en de geprognosticeerde rente over de winstneming tot en met het eindjaar. Bij terugdraaien van de winstneming daalt de boekwaarde en het totale kostenniveau.

Tot en met 1 januari 2023 is op de openstaande grondexploitaties totaal € 19,4 miljoen aan winst genomen. Met de tussentijdse winstneming van 2023 (€ 2,9 miljoen) bedraagt de totaal genomen winst per 1 januari 2024 € 22,3 miljoen.

bedragen x € 1.000

Winstneming	Winstneming stand per 31-12-2022	Winstneming 2023	Richting	Winstneming stand per 31-12-2023
Bedrijventerrein				
Harselaar-Zuid Fase 1A	12.116	1.249	Winstneming	13.365
Harselaar-Zuid Fase 1B en 2	10	-	-	10
Woningbouw				
Schoolterrein Hessenweg	659	-	Afsluiten grex	659
Holzenbosch I	6.635	381	Winstneming	7.016
Bloemendal	-	822	Winstneming	822
Oostbroek	1	426	Winstneming	427
Totaal	**19.421**	**2.878**		**22.299**

Verliesvoorziening ten behoeve van de verlieslatende projecten
Bij de jaarrekening 2022 is een verliesvoorziening vastgesteld van afgerond € 28,3 miljoen. De verliesvoorziening dient ter afdekking van de grondexploitaties met een negatief resultaat. De verliesvoorziening is opgenomen op eindwaarde. In de onderstaande tabel zijn de verlieslatende grondexploitaties opgenomen.

bedragen x € 1.000

Verlieslatende projecten	Resultaat op eindwaarde	Eindwaarde datum
Bedrijventerrein		
Thorbeckelaan Zuid	-1.324	31-12-2026
Harselaar - Centraal	-15.572	31-12-2023
Thorbeckelaan Noord	-964	31-12-2027
Tolnegenweg Oost	-683	31-12-2023
Woningbouw		
De Eendracht	-1.183	31-12-2029
Verbindingsweg	-5.468	31-12-2027
Totaal	**- 25.194**	

De grondexploitaties zijn geactualiseerd waardoor de resultaten gewijzigd zijn. De resultaten op eindwaarde zijn verderop opgenomen onder “Toekomstresultaat”. Op basis van de bijgestelde resultaten dient de verliesvoorziening bijgesteld te worden, waardoor deze verlaagd kan worden met in totaal € 3,1 miljoen. Dit is voor de afsluiting van de grondexploitaties Harselaar-Centraal en Tolnegenweg Oost, maar inclusief de wijzigingen die ontstaan door het geactualiseerd resultaat van beide grondexploitaties.

Aan de gemeenteraad wordt, zoals eerder benoemd, gevraagd om bij de jaarrekening de grondexploitaties Harselaar-Centraal en Tolnegenweg Oost af te sluiten, waarbij de, voor die twee projecten, gevormde verliesvoorziening zal worden ingezet om het resterend negatief resultaat af te dekken. Hiermee wordt de verliesvoorziening verlaagd met € 16,3 miljoen. Dit resulteert per saldo in een verlaging van de totale verliesvoorziening met € 19,3 miljoen in 2023.

In de volgende tabel zijn de benodigde verliesvoorzieningen bij de jaarrekening 2023 per project opgenomen.

bedragen x € 1.000

Ontwikkeling verliesvoorziening	Stand 31-12-2022	Mutatie 2023	Stand 31-12-2023
Verliesvoorziening o.b.v. resultaat grondexploitaties			
Bedrijventerrein			
Thorbeckelaan Zuid	1.120	205	1.325
Harselaar - Centraal	15.546	-	15.546
Thorbeckelaan Noord	811	153	964
Tolnegenweg Oost	704	-	704
			-
Woningbouw			-
Bloemendal	5.509	-5.509	-
Verbindingsweg	4.566	901	5.467
De Eendracht	-	1.183	1.183
Subtotaal verliesvoorziening o.b.v. mutatie resultaat grondexploitaties	**28.256**	**- 3.067**	**25.189**
Afsluiten projecten			
Harselaar- Centraal			-15.546
Tolnegenweg Oost			-704
Verliesvoorziening jaarrekening 2023			**8.939**

De benodigde verliesvoorziening per 31-12-2023 bedraagt € 8,9 miljoen. De afname van de verliesvoorziening wordt vooral veroorzaakt door de vrijval van de verliesvoorziening in verband met het afsluiten van de twee verlieslatende grondexploitaties Harselaar-Centraal en Tolnegenweg Oost per 31-12-2023. Daarnaast was het geprognosticeerde resultaat van het project Bloemendal bij de jaarrekening 2022 nog negatief. Bij de actualisatie 2023 is het resultaat op eindwaarde van Bloemendal aanzienlijk verbeterd (€5,9 miljoen positief), waardoor de eerder gevormde verliesvoorziening voor dit project vervalt.

In de onderstaande tabel is een totaalsaldo van de resultaten van de grondexploitaties opgenomen op basis van de hierboven gepresenteerde deelresultaten. Het resultaat van de grondexploitaties in de jaarrekening 2023 bedraagt afgerond € 6,0 miljoen positief.

bedragen x € 1.000

Resultaat grondexploitaties	Resultaat 2022
A. Resultaat afgesloten projecten	-16.207
B. Tijdelijk afgesloten projecten	n.v.t.
C. Tussentijdse winstneming	2.878
D. Mutatie verliesvoorziening	19.317
Totaal	**5.988**

5.4 Risicomanagement

Risicomanagement

Risico’s en beheersmaatregelen

In de loop der jaren heeft de gemeente door het ingezette grondbeleid een grondportefeuille van substantiële omvang verkregen. De risico's die gepaard gaan met het bezit van gronden en de ontwikkeling daarvan worden door de gemeente onderkend.

Risico's
De belangrijkste risico's, in algemene zin, die kunnen worden onderscheiden zijn:
- Renteschommelingen (het risico is: stijgingen) op de leenportefeuille;
- Afname marktbehoefte. Dit komt tot uitdrukking door kostenverhogingen verband houdend met plan- en programma aanpassingen, lagere opbrengsten en/of verlate opbrengsten.
- Toename kosten door tegenvallende resultaten bij de uitvoering van werken en werkzaamheden. Dit kan betrekking hebben op een aanbesteding en/of de omvang van een bodemsanering (grond, grondwater, asbest).
- Aanwezigheid van belemmerende milieucirkels en/of richtlijnen door bestaande en/of veranderende wet- en regelgeving. Het ontwikkelpotentieel komt hiermee onder druk te staan (deel gebied zit op slot)
- De aanwezigheid van derden die niet geïnteresseerd zijn in de beoogde gebiedsontwikkeling. Dit kan resulteren in oplopende (rente)kosten op de gemeentelijke grondpositie en verlate opbrengsten. Door de verschuiving van een actieve naar een faciliterende grondpolitiek wordt dit risico belangrijker.

Beheersmaatregelen
Om genoemde risico's te beperken zijn diverse beheersmaatregelen getroffen:
- Het actieve grondbeleid is in de praktijk van vandaag vervangen door een behoedzame houding ten aanzien van de verwerving van gronden. De gemeente zal hiertoe vaker dan voorheen samenwerken met andere actoren en proberen overeenkomsten te sluiten met belanghebbenden. De behoedzame houding komt tot uitdrukking in de boekwaarden van de grondportefeuille. Deze neemt sinds 2009 substantieel af. Het totaal van de opbrengsten (voornamelijk verkopen) overstijgt het totaal van de kosten (waaronder de kosten voor grondverwerving). De blootstelling van de gemeente aan de risico's die kleven aan grondbezit neemt navenant af.
- De gemeente volgt de rente ontwikkelingen op de voet teneinde voor de gehele leenportefeuille een aantrekkelijke meerjarige rente te realiseren.
- Rondom het ontwikkelen van de gemeentelijke grondposities is een projectorganisatie ingericht. Hiermee kan effectief en efficiënt gehandeld worden.
- Grondeigenaren worden in een vroeg stadium benaderd om deel te nemen aan een ontwikkeling.
- Marktpartijen worden in een vroeg stadium benaderd om deel te nemen aan een ontwikkeling.
- Specialisten van de gemeente houden zich bezig met het monitoren van de behoefte voor woningbouw en bedrijventerreinen.
- Specialisten van de gemeente onderzoeken omgevingsaspecten (geluid, geur, verkeer, archeologie, flora en fauna, bodemkwaliteit, etc.) in relatie tot de beoogde planologische regeling.

Ondanks de geïmplementeerde beheersmaatregelen is dit geen garantie dat genoemde risico's niet optreden. Hetgeen in het recente verleden voor specifieke gevallen tot uitdrukking is gekomen. Om de financiële gevolgen hiervan af te dekken maakt de gemeente gebruik van verliesvoorzieningen en vrije reserves. Deze houden verband met voorzienbare respectievelijk onvoorziene risico's. Deze worden hieronder nader toegelicht.

Voorzienbare risico's
De voorzienbare risico's zijn meegenomen bij het actualiseren van de grondexploitaties. Het gaat daarbij om voorzienbare tegen- en meevallers met betrekking tot kosten en opbrengsten en de fasering hiervan in de tijd. De meest recente inzichten met betrekking tot planologie en planvorming (voorbereidingsprocedure en omgevingsaspecten) spelen hierbij ook een rol. De omvang van de voorzienbare risico's worden in overleg met de projectleider en de overige betrokken interne vakdisciplines bepaald en verwerkt in de grondexploitatie. Het saldo op eindwaarde van een specifiek project kan hierdoor positief of negatief wijzigen. Een verdienlocatie kan overgaan in een verlieslocatie (of andersom). Voor zover sprake is van een verlieslocatie (en een bijbehorend voorzienbaar tekort) wordt, conform de systematiek uit het 'Besluit begroting en verantwoording' (BBV), een verliesvoorziening getroffen. Deze verliesvoorziening wordt eenmaal per jaar, met de jaarrekening, aangepast aan de geactualiseerde eindwaarde. De verliesvoorziening dient ter dekking van het tekort op het moment dat het project wordt afgesloten.

Onvoorziene risico's
Naast de beschreven voorzienbare risico's zijn er ook onvoorziene risico's (onbenoemde en onbekende risico's). Bij het bepalen van het saldo van een grondexploitatie is hier nog geen rekening mee gehouden. Om de onvoorziene risico's af te dekken maakt de gemeente gebruik van haar reserves, hetgeen onderdeel is van het beleid.

De onvoorziene risico's van de (gehele) grondportefeuille zijn geïntegreerd bij het bepalen van het risicoprofiel voor het totaal van activiteiten van de gemeente. Hierbij wordt tweemaal per jaar een risico-inventarisatie uitgevoerd. Het benodigd weerstandsvermogen wordt bepaald en afgezet tegen het beschikbare weerstandsvermogen. Bij het bepalen van het beschikbare weerstandsvermogen wordt gekeken naar de aanwezigheid van vrij besteedbare middelen om financiële tegenvallers, die niet zijn begroot, op te vangen. Deze werkwijze is inmiddels enige jaren operationeel. Jaarlijks wordt hierover gerapporteerd in de programmabegroting en jaarverslaggeving. Geschetst beleid is vastgelegd in de 'Nota Risicomanagement en

weerstandsvermogen’ (raadsbesluit 16-3, d.d. 27 januari 2016). Recent is de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen voor het afdekken van de onvoorziene risico’s die gemoeid zijn met de grondportefeuille via de IFLO methode geactualiseerd. Bij deze actualisatie wordt rekening gehouden met de balanswaarde, nog te maken kosten van alle grondexploitaties en grondprijsdalingen (10% wordt meegenomen voor het benodigde weerstandsvermogen). Tevens wordt rekening gehouden met lagere opbrengststijgingen. Hiervan wordt de helft (50%) meegenomen in de calculatie voor het benodigde weerstandsvermogen.

5.5 Toekomstresultaat

In de loop van 2024 kunnen naar verwachting de volgende projecten worden afgesloten:

- Harselaar-Zuid Fase 1A

In de onderstaande tabel zijn de resultaten van de in 2024 geprognosticeerde af te sluiten grondexploitaties op eindwaarde 31 december 2024 opgenomen.

bedragen x € 1.000

Prognose in 2024 af te sluiten grondexploitaties	Resultaat op eindwaarde	Richting	Eindwaarde datum
Bedrijventerrein			
Harselaar-Zuid Fase 1A	709	Positief	31-12-2024
Totaal	**709**		

Deze grondexploitatie zal zoals nu verwacht bij de jaarrekening van 2024 worden afgesloten of zoveel eerder als mogelijk. Door aanpassingen op het project en mee- of tegenvallers kan het resultaat van de grondexploitatie anders uitvallen dan nu berekend.

6.1 Inleiding

De paragraaf Verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in derde rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én waarmee financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen dienen een publiek belang. De raad ziet erop toe dat de verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen in de programma's. De functie van de paragraaf Verbonden partijen is dat inzicht te bieden.

Definities
Als er sprake is van financiële risico's, dan worden deze in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

- Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.
- Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Als geen sprake is van bestuurlijke zeggenschap, worden eventuele risico's in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.
- Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Als de financiële relatie uitsluitend bestaat uit inkomens- en/of vermogensoverdrachten (subsidies), is geen sprake van een financieel belang. Deze relaties worden niet in deze paragraaf beschreven. Als daartoe vanuit de kaderstellende rol aanleiding is, worden deze relaties direct bij de programma's beschreven.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:

1. Publiekrechtelijk: de gemeenschappelijke regeling. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;
2. Privaatrechtelijk: rechtspersoon, zoals een vennootschap (BV, NV of CV), stichting en vereniging.

6.2 Beleid

De gemeente wil de beoogde doelen, zoals geformuleerd in Kadernota en Programmabegroting, optimaal realiseren. In de meeste gevallen betekent dit dat de gemeente zelfstandig taken en resultaten kan realiseren. In een aantal gevallen is samenwerking met derden zinvol. De gemeente kan een relatie met een verbonden partij aangaan, indien de voordelen van de samenwerking opwegen tegen de nadelen. Mogelijke voor- en nadelen van verbonden partijen staan beschreven in de nota 'Verbonden Partijen' (2018).

De visie en kaders van verbonden partijen moeten geen harnas zijn, maar een werkbaar en helder instrument. De afweging van voor- en nadelen is tenslotte slechts beperkt in cijfers uit te drukken. De beoordeling en weging van factoren is iets dat bij elke verbonden partij opnieuw zorgvuldig dient te gebeuren. Voor het aangaan van een verbonden partij zijn kaders in de nota 'Verbonden Partijen' geformuleerd.

6.3 Lijst verbonden partijen

De verbonden partijen zijn onder te verdelen in gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen en coöperaties, stichtingen en verenigingen en overige verbonden partijen. Daarnaast worden de verbonden partijen ingedeeld naar zeggenschap, beleidsintensiteit en financieel belang/risico/kans.

Inzicht in verbonden partijen
Om het college en de raad te ondersteunen bij de besturing, rangschikken we onze verbonden partijen bij elke programmabegroting en jaarverslaggeving naar de volgende 3 relevante criteria:

- zeggenschap – de mate waarin de gemeente Barneveld een reële of verwaarloosbare invloed heeft op de verbonden partij (het gaat hierbij niet zozeer om een hard percentage)
- beleidsintensiteit – de mate waarin sprake is van veel en/of veranderende beleidskaders;
- financieel belang/risico/kans – de mate waarin de gemeente Barneveld financieel belang heeft, risico loopt of kansen heeft.

Op basis van deze criteria zijn alle verbonden partijen gerangschikt naar een vak in de tabel. De mate van aandacht kan per vak verschillen. Als het gaat om financiële risico's, is zicht op het huishoudboekje belangrijk. Bij een hoge beleidsintensiteit willen we ook invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening.

Reële zeggenschap	Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
Financieel belang/risico/kans: Laag	Coöperatie Parkeerservice UA Regio de Vallei OMVV Centrumregeling Meten en Monitoren Afvalwaterketen en Grondwater Vallei en Veluwe	Regio Foodvalley
Financieel belang/risico/kans: Hoog	GBO Muziektheather Barneveld OddV PPS de Burgt	VGGM
Verwaarloosbare zeggenschap	**Beleidsintensiteit: Laag**	**Beleidsintensiteit: Hoog**
Financieel belang/risico/kans: Laag	Alliander BNG Bank Leisurelands Valleihopper Veluws Bosbrand Comité	
Financieel belang/risico/kans: Hoog	SVn	

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Realisatie van bovengemeentelijke en/of specialistische taken zoals opgedragen in de Wet Veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid en zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling en/of overdrachtsovereenkomst.
Resultaten 2023	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) heeft in 2023 uitvoering gegeven aan de taken die volgens de Wet Veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid via de Gemeenschappelijke Regeling en de overdrachtsovereenkomst Brandweer aan haar zijn opgedragen. Uitgebreide rapportage hierover vindt plaats in het jaarverslag VGGM 2023 die wordt vastgesteld in het Algemeen Bestuur van VGGM. In het periodiek overleg brandweer wordt aan de burgemeester gerapporteerd over specifieke zaken voor de gemeente Barneveld. In het overleg met de wethouder Volksgezondheid komen de onderwerpen in de publieke gezondheid en op het gebied van Veilig Thuis (huiselijk geweld en kindermishandeling) ter sprake.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	Op basis van de concept jaarstukken 2023 van de VGGM zijn de volgende financiële cijfers bekend: Eigen vermogen 2023: Algemene reserve € 1,4 miljoen. Bestemde reserves € 6,1 miljoen. Vreemd vermogen 2023: Leningen € 15,3 miljoen. Voorzieningen € 5,0 miljoen. Resultaat 2023: € 1,7 miljoen.
Risico's en weerstandsvermogen	Niet van toepassing.
Programma	1. Participatie en ondersteuning 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	1.2 Sociale en vitale samenleving 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	3.2.1. Wet Veiligheidsregio's en Besluit Veiligheidsregio's.
Beslissingsbevoegd orgaan	College van B&W (gemeenteraad kan zienswijze indienen)
Overgedragen bevoegdheden	Niet van toepassing.
Juridische vorm	Door het college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (de medewerkers die de JGZ 0-4 jaar uitvoeren). Veilig Thuis is ondergebracht in een stichting.
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouders openbare orde & veiligheid en volksgezondheid zitten in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling en het stichtingsbestuur.
Financieel belang	Bijdrage 2023: € 4.214.000 (Brandweer) en € 2.478.000 (Volksgezondheid/GGD en JGZ), totaal € 6.692.000.
Contracteinde	Onze relatie is verplicht op grond van de wet. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat colleges van ten minste tweederde van de deelnemende gemeenten tot opheffing hebben besloten.

Valleihopper

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	De Valleihopper verzorgt het vraagafhankelijk Wmo-vervoer voor de inwoners van de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen, wanneer regulier openbaar vervoer niet mogelijk is vanwege lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen. Het vervoer wordt verzorgd in opdracht van de deelnemende gemeenten en de provincie Gelderland. De organisatie is ondergebracht in de Bedrijfsvoeringsorganisatie Valleihopper (BVO).
Resultaten 2023	De gemeente Baneveld heeft 200.166 kilometers Wmo gedeclareerd in 2023.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	De BVO heeft geen eigen vermogen en ook geen vreemd vermogen. BVO Valleihopper heeft geen winstoogmerk. Alle kosten worden ieder jaar gedekt door de bijdragen van de deelnemende gemeenten.
Risico's en weerstandsvermogen	Niet van toepassing.
Programma	1. Participatie en ondersteuning
Doelstelling(en)	Verzorgen van vraagafhankelijk Wmo-vervoer.
Indicator(en)	Niet van toepassing.
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Niet van toepassing.
Juridische vorm	Een door het college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging vanuit college door portefeuillehouder Wmo in het bestuur van BVO Valleihopper
Financieel belang	Bijdrage 2023: € 364.016.
Contracteinde	Het samenwerkingsverband is aangegaan voor onbepaalde tijd. In de gemeenschappelijke regeling is voorzien in de mogelijkheid van uittreding.

Leisurelands

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het op een maatschappelijk en economisch verantwoorde wijze aanbieden van een recreatief aanbod dat past bij de eisen en wensen van de recreant. Daarvoor zal het bestaande productaanbod kwantitatief en kwalitatief verder worden verbreed.
Resultaten 2023	Gewerkt wordt aan de verbetering en exploitatie van de verschillende terreinen. De recreatiebranche is de afgelopen jaren in beweging. De consument wordt veeleisender en investeringen in de sector staan onder druk. Recreatieterrein Zeumeren is de komende jaren een proeftuin voor Leisurelands als het gaat om de toepassing van alternatieve energie (zonnepanelen en biovergassingsinstallatie) op recreatieterreinen. Tevens zet Leisurelands in op een kwalitatieve verbetering van het recreatiegebied.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	Het jaarverslag 2023 van Leisurelands is nog niet vastgesteld.
Risico's en weerstandsvermogen	Niet van toepassing.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid.
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat.
Indicator(en)	Niet van toepassing.
Beslissingsbevoegd orgaan	Gemeenteraad.
Juridische vorm	Besloten Vennootschap.
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder toerisme (economie) is gemandateerd om in de aandeelhoudersvergaderingen namens de gemeente Barneveld het woord te voeren en stemrecht uit te brengen op de door de gemeente Barneveld gehouden aandelen in het kapitaal van Leisurelands.
Financieel belang	Leisurelands beheert 19 recreatiegebieden in Gelderland (en één in Limburg), waaronder Zeumeren. De gemeente Barneveld is samen met nog 22 andere gemeenten aandeelhouder van Leisurelands. De gemeente Barneveld heeft op basis van haar inwoneraantal 4,6% van de aandelen in bezit. De gemeente Barneveld verstrekt aan Leisurelands geen subsidie en Leisurelands keert geen dividend uit over de aandelen.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecialiseerde contractduur. Eind 2021 is de bestaande aandeelhoudersovereenkomst verlengd voor de periode van 2022-2026. In de overeenkomst is vastgelegd dat de aandelen niet niet vrij verhandelbaar zijn. Deze aandelen kunnen alleen aan medeaandeelhouders te koop worden aangeboden.

Regio de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Regio de Vallei is een regionaal samenwerkingsverband tussen de gemeente Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen.Binnen Regio De Vallei vinden twee activiteiten plaats, namelijk contracthouderschap voor het aanlevercontract van huishoudelijk restafval en beleidsafstemming en gezamenlijke inkoop op hte gebied van GFT, PMD en huishoudelijk restafval.
Resultaten 2023	Regio de Vallei heeft met de ARN een aanlevercontract voor onbepaalde tijd. Tot en met 2022 leverden de regiogemeenten het huishoudelijk GFT+e aan bij Twence voor verwerking naar compost en groen gas. Vanaf 2023 wordt dit verwerkt bij de ARN. Begin 2023 heeft Regio De Vallei het contract met de ARN opgezegd, dit betekent dat het contract per 31 maart 2025 zal worden beëindigd. In 2024 zal het aanbestedingstraject voor een nieuwe partij doorlopen worden.

Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	Het jaarverslag 2023 van Regio de Vallei is nog niet vastgesteld.
Risico's en weerstandsvermogen	De werkzaamheden van deze gemeenschappelijke regeling zijn beperkt. De reserve is voldoende om eventuele risico's op te vangen.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	Niet van toepassing.
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Vaststelling bijdrage deelnemende gemeenten
Juridische vorm	Door de raad ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging door portefeuillehouder Groen en Openbare Ruimte in bestuur Regio De Vallei.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage in 2023 aan Regio De Vallei betreft € 9.795.
Contracteinde	In de GR is voorzien in de mogelijkheid van uittreding. Daartoe moet het college een uittredingsplan opstellen en de regio moet worden gecompenseerd voor het nadeel dat de andere deelnemende gemeente lijden door het uittreden van een lid. De raad moet het uittredingsplan goedkeuren.

Omgevingsdienst de Vallei (OddV)

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	De Omgevingsdienst de Vallei (OddV) voert voor de gemeente de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht uit met als doel een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.
Resultaten 2023	De OddV heeft overeenkomstig het Uitvoeringsprogramma 2023 de haar opgedragen taken voor de gemeente uitgevoerd.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	De OddV kent in 2023 een voordelig resultaat van € 520.000. De totale omzet in 2023 bedraagt € 17.172.000. Per 31 december 2023 was de boekwaarde van het eigen vermogen € 1.026.000. Het vreemd vermogen is eind 2023 uitgekomen op € 2.812.000. Het financieel resultaat over 2023 bedraagt na resultaatbestemming voor Barneveld € 84.000 nadelig.
Risico's en weerstandsvermogen	Bij de oprichting van de OddV is gekozen om geen weerstandsvermogen op te nemen bij de inbreng door de latende organisaties, maar te bepalen dat de OddV zelf weerstandsvermogen opbouwt. Onvoorziene tegenvallers komen hiermee (conform de afgesproken verdeelsleutel) ten laste van de opdrachtgevers. Het totale weerstandsvermogen bedraagt op 31 december 2023 € 506.000.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	College van B&W
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur door portefeuillehouder handhaving.
Financieel belang	De bijdrage voor 2023 bedraagt: € 4.659.000
Contracteinde	In de Gemeenschappelijke Regeling OddV (GR) is opgenomen dat uittreding onder voorwaarden mogelijk is na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer.

Centrumregeling Meten en Monitoren Afvalwaterketen en Grondwater Vallei en Veluwe

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	De doelstellingen zijn als volgt verwoord: 1. Het regulier aan gemeenten en waterschap verschaffen van op meet- en monitoringsgegevens gebaseerde informatie over en inzicht in hoe de gemeentelijke rioolstelsels, het systeem van de afvalwaterketen als geheel, het stedelijk oppervlaktewatersysteem en het grondwater functioneren. 2. Het in opdracht van een deelnemende gemeente of van het waterschap op basis van de verzamelde data uitbrengen van advies met betrekking tot de afvalwaterketen, het stedelijk oppervlaktewatersysteem en het grondwater. 3. Door de taken van gemeenten en waterschap te bundelen wordt de kwaliteit geborgd, wordt er bespaard op kosten en wordt de kwetsbaarheid bij de partners ten aanzien van de personele inzet verminderd. Ook wordt door deze aanpak de innovatie in de uitvoering van het beheer en onderhoud bevorderd. 4. Deze centrumregeling is gericht op meten, monitoren en daaraan verbonden advisering zoals omschreven in artikel 4 ten behoeve van de deelnemende gemeenten en het waterschap. 5. De samenwerking wordt zodanig ingericht dat zij garant staat voor continuïteit en duurzaamheid van de informatievoorziening met betrekking tot het functioneren van de gemeentelijke rioolstelsels, het systeem van de afvalwaterketen als geheel, het stedelijk oppervlaktewatersysteem en het grondwater. 6. De deelnemende gemeenten en het waterschap behouden hun eigen bestuurlijke structuur, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, gericht op een goede invulling van hun zorgplicht met betrekking tot de inzameling en afvoer van afvalwater, het transport en de verwerking van afvalwater, het stedelijk oppervlaktewaterbeheer en het grondwaterbeheer.

Resultaten 2023	Waterschap Vallei en Veluwe heeft over 2022 een negatief resultaat behaald van € 1,2 miljoen. Dit bedrag is de mutatie in het eigen vermogen. De financiële gegevens over 2023 zijn nog niet bekend.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	De financiële gegevens over 2023 zijn nog niet bekend. Het resultaat in 2022: € 28.486.000.
Risico's en weerstandsvermogen	De financiële gegevens over 2023 zijn nog niet bekend. In 2022 kwam het weerstandsvermogen voor het zuiveringsbeheer komt onder de norm als gevolg van incidentele tegenvallers (afboeking van de gemaakte kosten voor de pilot Waterfabriek Wilp). Bij de beoordeling van de financiële positie is ook de schuldquote van belang. Deze bedraagt per ultimo 2022 161% en valt daarmee binnen de norm van 195% zoals in 2019 vastgesteld door het algemeen bestuur.
Programma	Programma 3 Woon- en Leefomgeving.
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving - onderdeel riolering & water.
Indicator(en)	Niet van toepassing.
Beslissingsbevoegd orgaan	College.
Overgedragen bevoegdheden	Niet van toepassing.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling.
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder water en klimaat vertegenwoordigt gemeente.
Financieel belang	Niet van toepassing.
Contracteinde	31 december 2025 met een stilzwijgende verlenging met een periode van 5 jaar.

Regio FoodValley

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	In Regio Foodvalley werken ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden samen aan een gezonde en duurzame regio. Regio Foodvalley wil vanuit haar DNA bijdragen aan welzijn en gezondheid voor al haar inwoners en bedrijven. In regio Foodvalley werken we samen aan brede welvaart om een circulaire, gezonde regio te zijn waar mensen graag wonen, werken en ondernemen.
Resultaten 2023	In 2023 is in regio Foodvalley verder gewerkt aan de uitvoering van de huidige Strategische Agenda. Daarnaast is gestart met de eerste fase van het opstellen van een nieuwe Strategische Agenda voor de periode 2025-2030. Ook zijn er in de regio afspraken gemaakt tijdens het jaarlijkse Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	Eigen vermogen van de regio Foodvalley bedraagt €4,1 miljoen per 31 december 2023. Het vreemd vermogen bedraagt €21.7 miljoen. Dit betreft voornamelijk ontvangen voorschotbedragen van het Rijk. Het jaarrekeningresultaat 2023 was €272.000 voordelig en is toegevoegd aan de algemene reserve van de Regio FV.
Risico's en weerstandsvermogen	De begroting van de regio is sluitend. Omdat de financiering van projecten en investeringen veelal buiten de regiobegroting om plaatsvindt zijn de risico's beperkt.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.1 Bestuur
Indicator(en)	Niet van toepassing.
Beslissingsbevoegd orgaan	College.
Overgedragen bevoegdheden	Niet van toepassing.
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigd in het bestuur door portefeuillehouder regionale samenwerking.
Financieel belang	Gemeentelijke bijdrage 2023: € 643.302
Contracteinde	Het samenwerkingsverband is aangegaan voor onbepaalde tijd. In de in 2023 geactualiseerde GR is voorzien in de mogelijkheid van uittreding. Daartoe moet het college een uittredingsplan opstellen en de regio moet worden gecompenseerd voor het nadeel dat de andere deelnemende gemeenten lijden door het uittreden van een lid. De raad moet het uittredingsplan goedkeuren.

Vennootschappen en coöperaties

Coöperatie Parkeerservice UA

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ondersteuning bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid, zonder winstoogmerk; De deelnemende gemeenten (leden) zorgen samen voor inkoopkracht, schaalvoordeel en bundeling van kennis.
Resultaten 2023	De cijfers 2023 waren op het moment van schrijven nog niet bekend.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	Het eigen Vermogen 2022 bedroeg € 2,0 miljoen (2021: € 2,2 miljoen) en het vreemd vermogen € 5,5 miljoen (2021: € 3,6 miljoen). Het resultaat 2022 bedroeg circa € 191.000 (2021: € 233.000). De cijfers 2023 waren op het moment van schrijven niet beschikbaar.
Risico's en weerstandsvermogen	Uitgangspunt is om kostendekkend te opereren. De overeenkomst is vanaf 2021 een 1-jarige overeenkomst geworden met automatische verlenging
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (inclusief goede bereikbaarheid) en bieden van parkeergelegenheid.
Indicator(en)	Niet van toepassing.

Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Niet van toepassing.
Juridische vorm	Coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid Deelname als lid van de coöperatief (alleen gemeenten kunnen lid worden)
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder verkeer en vervoer vertegenwoordigt gemeente in de Algemene Ledenvergadering.
Financieel belang	De bijdrage in 2023 bedroeg € 916.000 (voorcalculatie, door afsluiten raamcontract onderhoud slagboomterreinen en nacalculatie geleverde diensten) en is conform opdracht gefactureerd. De parkeeropbrengsten bedroegen in 2023 € 906.000 (2022: € 852.000).
Contracteinde	Het lidmaatschap van de coöperatie liep tot 31-12-2023 en wordt jaarlijks stilzwijgend verlengd met één jaar. Er geldt een opzegtermijn van één jaar. Uittreding is mogelijk, er is dan sprake van een nader te berekenen vergoeding van de beheerskosten voor ParkeerService.

Ontwikkelingsmaatschappij Vitale vakantieparken (OMVV)

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het hoofddoel van deze samenwerking is het verbeteren van de kwaliteit van de vakantieparken en hiermee bij te dragen aan een sterkere positie van de Veluwe als toeristisch-recreatieve bestemming. De OMVV is een financieel instrument wat een bijdrage levert aan de lokale doelstellingen en doelstellingen binnen het Programma Vitale Vakantieparken (waarbinnen Barneveld participeert). De OMVV als instrument zorgt voor meer grip op de vastgoedontwikkelingen op vakantieparken en zo gewenste ontwikkelingen te ondersteunen of ongewenste ontwikkelingen te voorkomen.
Resultaten 2023	De OMVV heeft in Barneveld één vakantiepark verder kunnen helpen door middel van het verstrekken van een lening. Daarnaast zijn oriënterende gesprekken opgestart voor mogelijke bijdrage bij nog 1 vakantiepark. Daarnaast is in 2023 gestart met het evalueren van de OMVV en het toewerken naar een nieuw financieel construct. Dit zal naar verwachting in 2024 worden afgerond.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	Het eigen vermogen van het OMVV bedraagt € 6,963 miljoen. Het (kort) vreemd vermogen is €36.000 (jaarrekening 2022). Het jaarrekeningresultaat bedroeg in 2022 €310.000 negatief. De jaarrekening 2023 is nog niet vastgesteld.
Risico's en weerstandsvermogen	Aan financiering van parken voor uitvoering van plannen of ingrijpen van parken zitten risico's verbonden. De risico's zijn evenwel beperkt, mede ook gelet de beperkte financiële inbreng van Barneveld.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid en 3. Woon- en leefomgeving.
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat.
Indicator(en)	Niet van toepassing.
Beslissingsbevoegd orgaan	Er is een directeur, een raad van commissarissen en een aandeelhoudersvergadering met getrapte bevoegdheden. De gemeente is aandeelhouder.
Overgedragen bevoegdheden	Niet van toepassing.
Juridische vorm	Besloten vennootschap.
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder financiën is gemandateerd om de gemeente in de aandeelhoudersvergadering te vertegenwoordigen.
Financieel belang	€ 2.959 aan aandelen.
Contracteinde	Er is geen contracteinde vastgesteld.

Gemeente Barneveld Ontwikkeling (GBO)

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Participeren in gebiedsontwikkelingen
Resultaten 2023	De voorovereenkomst is op 27 oktober 2020 tot stand gekomen. In 2021 is aan de voorovereenkomst en daarop aansluitende allonge gedeeltelijke uitvoering gegeven door de ontvangst van een eerste geldsom.
Voor 2023 eigen & vreemd vermogen en financiële resultaten	Voor 2023 zijn, behoudens de afrekening Vennootschapsbelasting, geen bijzondere mutaties in exploitatie vooozien. De jaarcijfers 2021 zijn nog niet definitief vastgesteld in afwachting van een definitieve afrekening van de Vennootschapsbelasting over voorgaande jaren.
Risico’s en weerstandsvermogen	GBO is 100% “dochter” van de gemeente en dient slechts als hulpstructuur tot participatie. Voor de financiële risico's heeft de gemeente een voorziening getroffen welke jaarlijks muteert op basis van de resultaten van GBO BV.
Programma	2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	Ontwikkelen woonwijk De Burgt.
Indicator(en)	Niet van toepassing.
Beslissingsbevoegd orgaan	De aandeelhoudersrechten binnen GBO worden uitgeoefend door vertegenwoordigers van de gemeente Barneveld.
Overgedragen bevoegdheden	Niet van toepassing. Het betreft een participatie in een privaatrechtelijke context.
Juridische vorm	Besloten vennootschap waarbij alle aandelen berusten bij de gemeente.
Bestuurlijk belang	GBO B.V. valt onder de portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening. Het bestuur van de B.V. wordt gevormd door twee wethouders aangevuld met de directeur Ruimtelijke Ordening.

Financieel belang	De gemeente heeft een geldlening van € 0,4 miljoen uitstaan op GBO BV. Daarnaast heeft de gemeente kosten middels een rekening-courantverhouding met GBO BV voorgeschoten. Deze vordering op GBO BV is momenteel € 2,1 miljoen. Hierover wordt rente in rekening gebracht aan GBO BV. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 90.000; hiervan is € 18.151 geplaatst en vol gestort. Voor de financiële resultaten wordt binnen de gemeente een voorziening aangehouden die jaarlijks muteert met het vaststellen van de jaarrekening van GBO BV.
Contracteinde	Na afronding van woonwijk De Burgt

PPS De Burgt

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ontwikkeling van nieuwbouwwijk De Burgt
Resultaten 2023	De voorbereidingen voor ontvlechting van de CV/BV structuur zijn opgestart.
Voor 2023 eigen & vreemd vermogen en financiële resultaten	In het kader van de Burgt zijn afspraken in een voorovereenkomst gedefinieerd, die door de raad bekrachtigd zijn.
Risico’s en weerstandsvermogen	De risico's worden beperkt ingeschat als gevolg van afspraken rondom de Burgt die door de raad bekrachtigd zijn.
Programma	3. Woon- en Leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Indicator(en)	3.1.1. Toename woningen in goedkope / middeldure / dure sector, % goedkope nieuwe woningenen % senioren voor senioren 3.1.2. Toename woningvoorraad
Beslissingsbevoegd orgaan	Vaststelling bestemmingsplan; raad Zeggenschap in rechtspersonen; college via GBO BV
Overgedragen bevoegdheden	Niet van toepassing.
Juridische vorm	Besloten vennootschap / commanditaire vennootschap
Bestuurlijk belang	GBO B.V. is namens de gemeente betrokken bij deze publiek- en privaatrechtelijke samenwerking. Het bestuur van de B.V. wordt gevormd door twee wethouders aangevuld met de directeur Ruimtelijke Ordening. Zie ook GBO B.V.
Financieel belang	De gemeente heeft geen direct financieel belang. Het financiële belang- deelnemingen en verstrekte leningen - loopt via GBO BV. De financiële resultaten vertalen zich jaarlijks in de jaarrekening van GBO BV.
Contracteinde	Na afronding van woonwijk De Burgt of bij ontvlechting CV de Burgt.

Muziektheater Barneveld

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het beschikbaar stellen van de accommodatie voor culturele voorstellingen en evenementen.
Resultaten 2023	Resultaat 2023 is -/- € 98.306.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	Per 31 december 2023 is het eigen vermogen € 4,76 miljoen en het vreemd vermogen € 0,21 miljoen.
Risico's en weerstandsvermogen	MTB BV heeft één huurder, te weten Schaffelaartheater BV. De exploitatie is afhankelijk van de financiële positie van de huurder. Daarnaast draagt het MTB zorg voor het VVE-onderhoud van de gebouwonderdelen Harmonie (zelf eigenaar) en Muziekschool (eigenaar is gemeente), naast die van het theaterdeel.
Programma	3. Leefbaarheid
Doelstelling(en)	3.3 Adequate voorzieningen
Indicator(en)	Niet van toepassing.
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Het onderhoud van het vastgoed en de doorbetaling van subsidies aan Schaffelaartheater BV is overgedragen aan MTB BV.
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Bestuurlijk belang	College van B&W is samen met Stichting Fonds 1845 eigenaar van het theatergebouw. Beiden maken deel uit van de Algemene vergadering van aandeelhouders MTB BV. De portefeuillehouder cultuur vertegenwoordigt de gemeente.
Financieel belang	Deelneming in geplaatst maatschappelijk kapitaal van € 6,1 miljoen. Het aandeel van de gemeente is 78,25% (circa € 4,8 miljoen). De exploitatie van het theater is in handen van Schaffelaartheater BV.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecialiseerde contractduur. het aandelenkapitaal zou vervreemd kunnen worden. In dat geval dienen de aandelen eerst aan de medeaandeelhouders te worden aangeboden.

BNG Bank

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Lage tarieven, laagdrempelige toegang tot de geld- en kapitaalmarkt, dividend en overige bancaire faciliteiten

Resultaten 2023	Nettowinst na belastingen 2023: € 254 miljoen.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	Eigen vermogen ultimo 2023: € 4,7 miljard De solvabiliteitsratio's ultimo 2023: Common Equity Tier 1-ratio is 43% en een Tier 1-ratio van 46%.
Risico's en weerstandsvermogen	BNG Bank voldoet aan de Europese minimumeis ten aanzien van de zogenoemde leverage ratio van 3%. Deze ratio is in 2023 13%.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.3 Algemene dekkingsmiddelen
Indicator(en)	Niet van toepassing.
Beslissingsbevoegd orgaan	College.
Overgedragen bevoegdheden	Niet van toepassing.
Juridische vorm	Naamloze vennootschap.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigd in het bestuur door portefeuillehouder financiën.
Financieel belang	24.570 aandelen van totaal 55.690.720 aandelen, in casu 0,04%. Het in 2023 ontvangen dividend over het jaar 2022 bedraagt ruim € 61.000
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Onder voorwaarden zou het aandeelbezit vervreemd kunnen worden.

Alliander

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor een betrouwbaar en bestendig netwerk ten behoeve van transport energie
Resultaten 2023	Bedrijfsresultaat na belastingen 2023: € 267 miljoen
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	Het eigen vermogen in 2023 is € 4.749 miljoen
Risico's en weerstandsvermogen	Alliander is een financieel solide onderneming. Enkele kengetallen: - solvabiliteit bedraagt per 31 december 2023: 46,1% - netto schuldquote per 31 december 2023 46,9%
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	Niet van toepassing.
Indicator(en)	Niet van toepassing.
Beslissingsbevoegd orgaan	Raad.
Overgedragen bevoegdheden	College treedt namens raad op bij aandeelhoudersvergaderingen.
Juridische vorm	Naamloze vennootschap.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigd in het bestuur door portefeuillehouder financiën.
Financieel belang	Het in 2023 aan ons uitgekeerde dividend over 2022 bedraagt netto € 284.000.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Onder voorwaarden zou het aandelen bezit vervreemd kunnen worden.

Stichtingen en verenigingen

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	In het belang van de volkshuisvesting en de gebouwde omgeving in brede zin is er een samenwerkingsverband met SVn. Dit heeft onder andere te maken met het mogelijk maken van het aankopen van een eerste koopwoning voor starters op onze woningmarkt en het ondersteunen bij de verduurzaming van woningen. Deze doelstellingen wordt nagestreefd door het verstrekken van leningen. Gemeente heeft via SVn lopen: - Garantstelling Woningstichting Barneveld; - VROM Starterslening; - Duurzaamheidslening; - Toekomstbestendig Wonen Lening
Resultaten 2023	In 2023 zijn er 40 startersleningen en 104 Toekomst Bestendig Wonen Leningen (TBWL) verstrekt.
Voor 2023 eigen & vreemd vermogen en financiële resultaten	Het eigen vermogen van de SVN bedraagt € 62,9 miljoen. Het (kort) vreemd vermogen is €1,8 miljoen (jaarrekening 2022). Het jaarrekeningresultaat bedroeg in 2022 €2,3 miljoen. De jaarrekening 2023 is nog niet vastgesteld.
Risico’s en weerstandsvermogen	Startersleningen worden met NHG-garantie afgesloten, evenals de 1e hypotheek. Bij verstrekking van een starterslening wordt het inkomen getoetst. Maximale lening € 30.000 per woning. Toekomst Bestendig Wonen Lening voor 50% door provincie Gelderland meebetaald: gemiddelde lening bedraagt ca € 8.000, waarvan € 4.000 door gemeente Barneveld en de andere € 4.000 door de provincie Gelderland.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Indicator(en)	3.1.1. Toename woningen in goedkope sector, % goedkope nieuwe woningen
Beslissingsbevoegd orgaan	Gemeenteraad
Overgedragen bevoegdheden	Toetsing financiële gegevens bij aanvragen om starterslening Uitkeren van door gemeente toegewezen starterslening
Juridische vorm	Stichting
Bestuurlijk belang	Lidmaatschap gemeente. Vertegenwoordiging door portefeuillehouder ruimtelijke ontwikkeling.

Financieel belang	Het saldo van de uitstaande leningen (uitgaven minus inkomsten) was per 31 december 2023 € 6,141 miljoen voor 538 starters- en 326 duurzaamheidsleningen en 393 Toekomst Bestendig Wonen Leningen (TBWL).
Contracteinde	De overeenkomst is voor onbepaalde tijd. De opzegtermijn is 1 jaar, tenzij anders wordt overeengekomen.

Veluws Bosbrand Comité

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het voorkomen, beperken en bestrijden van bos- en natuurbranden op de Veluwe. Het verrichten van alle verdere werkzaamheden, die met het vorenstaande verband houden.
Resultaten 2023	De doelstellingen worden verwezenlijkt door het organiseren en coördineren van een systeem van detectie van bos- en natuurbranden. Wanneer op basis van meetwaarden een verhoogd risico op natuurbrand is geconstateerd, worden er luchtverkenningen uitgevoerd om bos- en natuurbranden in een zo vroeg mogelijk stadium te ontdekken.
Voor 2023 eigen en vreemd vermogen en financiële resultaten	Niet van toepassing.
Risico's en weerstandsvermogen	Niet van toepassing.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	3.2.1. Richtlijn operationele prestaties brandweer
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Niet van toepassing.
Juridische vorm	Stichtingsvorm vanuit overheidsbelang.
Bestuurlijk belang	Aansluiting via kanalen Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM).
Financieel belang	De bijdrage in de exploitatielasten voor Veluws Bosbrand Comité is structureel opgenomen in de bijdrage van VGGM. Hiervoor wordt sinds de regionalisering geen specifieke rekening meer gestuurd aan de gemeenten.
Contracteinde	Er is geen contracteinde vastgesteld.

Overige verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die behoren tot de overige verbonden partijen.

7.1. Inleiding

De bedrijfsvoeringsteams ondersteunen en adviseren de organisatie bij het bereiken van de organisatiedoelen. Het doel is de opgaven waar de gemeente voor staat integraal te benaderen en ook de benodigde ondersteuning hierop in te richten. De omschakeling naar de nieuwe manier van werken en organiseren, die onderdeel is van Barneveld groeit!, wordt verder vormgegeven in de ontwikkellijn krachtige bedrijfsvoering. Het (interne) dienstverleningsconcept is opgesteld en geeft verder richting geven aan de organisatie. Verder wordt vanaf heden, conform wet en regelgeving, de rechtmatigheidtoelichting opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

In deze paragraaf gaan we kort in op de volgende aspecten:
- Organisatieontwikkeling;
- Basis op orde;
- Digitalisering en informatievoorziening;
- Financiële strategie en in control zijn;
- Rechtmatigheidstoelichting;
- Wet open overheid (Woo);
- Overhead berekening.

7.2. Organisatieontwikkeling

Leren & ontwikkelen
De samenleving verandert en dat stelt andere eisen aan onze mensen en de manier van samenwerken. We willen de organisatie op een goede en gezonde manier mee laten groeien met de ontwikkelingen in de samenleving, wendbaar blijven en leidinggevenden en medewerkers faciliteren in de (gewenste) veranderingen. Dit vraagt om een continue investering in onze mensen. In 2023 hebben we een inventarisatie gemaakt op het thema leren & ontwikkelen en is een start gemaakt met het versterken van de Barneveld Academy. In september 2023 is gestart met de leergang Barnevelds leiderschap met het CT en alle teamleiders. Tijdens deze leergang is er gewerkt aan: het doorleven en eigen maken van Barneveld Groeit en wat dit vraagt van het Barnevelds Leiderschap: het leiden van jezelf, je medewerkers en je team, de organisatie en de verandering.

Strategische Personeelsplanning
Barneveld groeit! En als organisatie willen we daarin meegroeien. We werken aan een organisatie die toekomstbestendig, gezond en goed uitgerust is om de gevraagde dienstverlening te kunnen leveren en de opgaven uit het coalitieakkoord te realiseren. Dit vraagt om een effectieve inzet van voldoende middelen en mensen met de juiste vaardigheden en competenties, nu en in de toekomst. In 2023 is er een plan van aanpak opgesteld om volgend jaar met alle teams met Strategische Personeelsplanning (SPP) aan de slag te gaan. Het doel van SPP is dat het ons gaat helpen om de in- en externe ontwikkelingen en daaraan gerelateerd de personele uitdagingen -zowel kwantitatief als kwalitatief- nu en in de toekomst in kaart te brengen om zo (tijdig) passende “maatregelen” te kunnen nemen.

Duurzame inzetbaarheid
We willen de organisatie op een goede en gezonde manier mee laten groeien en ontwikkelen met de ontwikkelingen in de samenleving. Ook streven we naar een organisatie waarin medewerkers met plezier kunnen werken en de beste resultaten voor onze inwoners bereiken. Om hieraan invulling te geven, heeft de organisatie gezonde, gelukkige en bekwame medewerkers nodig. Door te investeren in de duurzame inzetbaarheid van medewerkers draagt de organisatie bij aan:
- bevorderen van gezond, veilig en vitaal werken;
- bevorderen van goed werkgeverschap en opdrachtgeverschap;
- stimuleren van een leven lang ontwikkelen en de arbeidsmobiliteit van medewerkers;
- bevorderen van bewustwording en van de eigen regie van medewerkers op hun loopbaan.

Met het ontwikkelen en implementeren van de vitaliteitskalender, week van de vitaliteit en verzuim- en inzetbaarheidstrainingen voor leidinggevenden is een eerste stap naar het versterken van de inzetbaarheid van onze medewerkers gemaakt, voor nu en in de toekomst!

Werving & selectie
In 2023 hadden we 142 vacatures. Van deze vacatures zijn er 120 ingevuld, waarvan 32 intern is doorgestroomd. Aan het einde van jaar waren er 10 vacatures niet ingevuld, voor deze functies moest er worden ingehuurd. In een uitdagende arbeidsmarkt mag een invulpercentage van 92% voor vacatures als een succes worden beschouwd. Dit mooie resultaat hebben we mede behaald dankzij de introductie van 'werf een collega, scoor een bonus'. Dit initiatief heeft geleid tot een aanzienlijke toename van aangedragen kandidaten, waarvan 70% daadwerkelijk op gesprek is geweest en 16 kandidaten zijn aangenomen. We hebben tevens hard gewerkt aan een nieuwe arbeidsmarktcampagne, waarbij collega's zijn geportretteerd en geïnterviewd om het werken bij onze organisatie te belichten aan de hand van persoonlijke verhalen. Deze wervingscampagne is 5 februari 2023 van start gaan.

7.3 Basis op orde

In 2023 zijn er de nodige stappen gezet in het kader van het organisatieontwikkelprogramma 'Barneveld groeit!', dat is opgezet om de taken waar we voor staan, goed op te kunnen pakken en om kwetsbaarheid weg te nemen bij onderdelen van de organisatie. Daarnaast is er een start gemaakt met de analyse van wat nodig is om als organisatie meer strategisch te laten werken en hoe we meer regie (extern) kunnen voeren.

Ten aanzien van informatiehuishouding zijn verdere stappen gezet naar een team DIV 'nieuwe stijl' dat klaar is voor de digitale toekomst, loopt het project om te komen tot een nieuw zaaksysteem. Daarnaast is gewerkt aan de ontwikkeling van de I-visie, een strategisch kader om de juiste stappen te zetten naar een meer digitale toekomst. Deze visie wordt binnenkort vastgesteld en verder geïmplementeerd. Inmiddels wordt ook gewerkt met een 'I-portfolio' waarmee we meer grip krijgen op onze informatiehuishouding en applicaties.

Ten aanzien van (strategische) communicatie is invulling gegeven aan een nieuwe strategische communicatievisie. Is de zogenaamde 'newsroom'' ingericht, waarmee we nog beter vinger aan de pols kunnen houden wat er buiten speelt en we dit intern op de juiste plek aan de orde kunnen stellen. Tot slot is gewerkt aan een nieuwe huisstijl, welke in 2024 fasegewijs op de gemeentelijke uitingen toegepast zal worden.

7.4 Digitalisering & informatievoorziening

De kwartiermaker Chief Information Officer (CIO) is gestart met het formuleren van de nieuwe visie op informatievoorziening en de daaruit volgende kaders en uitgangspunten. Doelstelling is om deze visie gedurende 2024 vast te stellen en verder uit te werken in de besturing van de informatievoorziening (de I-Governance: structuur, processen, verantwoordelijkheden). Het I-portfoliomanagement is als pilot afgerond en is inmiddels een structureel proces. Het geeft inzicht en overzicht in de (deel)projecten en helpt om te kiezen en prioriteren op basis van ambities, randvoorwaarden, het beschikbare budget en de (adoptie)capaciteit.

Team I&A heeft het WiFi-netwerk op de alle gemeentelijke locaties vernieuwd en is gestart met de voorbereiding van de migratie van de basis-ICT-infrastructuur naar de Microsoft Azure Cloud. Deze infrastructuur biedt een toekomstvast, robuust, flexibel en schaalbaar platform voor onze informatievoorzienings-toepassingen. Digitaal samenwerken in de Microsoft-omgeving is gemeengoed geworden. Het ondersteunt de collega’s merkbaar in het werken op wisselende tijden, op verschillende plekken en in wisselende samenstellingen. Het informatiebeheer en de verbinding met de inrichting van het zaaksysteem zijn daarbij nog achtergebleven. Het datateam hanteert inmiddels een gestandaardiseerde aanpak, waardoor het makkelijk toegankelijk en herkenbaar is voor de gehele organisatie. Er zijn op aanvraag separate informatieproducten en dashboards gerealiseerd, ook ter ondersteuning van de bouwteams van de verschillende programma’s. Enige tientallen collega’s zijn met trainingen en workshops meer databewust en datavaardig geworden.

7.5 Financieel beleid en in control zijn

In 2023 is verder gewerkt aan het versterken van het financieel beleid en control van de organisatie. In de verdere ontwikkelingen van de bedrijfsvoering zijn een aantal stappen gezet (onder andere binnen het programma Barneveld Groeit! bij de pijler versterken interne dienstverlening). We werken aan het verder in control komen van de organisatie door het verbeteren vn verschillende financiële processen en systemen. Hiermee brengen we de verantwoordelijkheden en bevoegdheden in lijn met het groeiplan. Gewerkt is aan het verder uitwerken van concernsturing en het integraal leidinggeven door teamleiders. We zetten daarnaast in op de verbetering van de informatievoorziening voor de raad, het college en de organisatie. Een pilot om meet interne stuurinformatie beschikbaar te stellen is succesvol doorlopen en wordt in de eerste helft van 2024 verder geïmplementeerd. Het proces ten aanzien van tussenrapportages is geëvalueerd en waar nodig aangescherpt. Het uitvoeringsplan MIP is verder doorontwikkeld en opgenomen in de volgende begroting.

7.6 Rechtmatigheidstoelichting

Rechtmatigheid
In de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening, licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties financieel rechtmatig zijn. Alle geconstateerde onrechtmatigheden zijn in deze paragraaf toegelicht.

Begrotingscriterium
Nieuw in de rechtmatigheidsverantwoording is dat alle begrotingsafwijkingen als onrechtmatig worden aangemerkt. Het financieel handelen dat ten grondslag ligt aan de baten en lasten moet plaatsvinden binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting. Uitgangspunt is het niveau waarop de raad de (investerings)budgetten in de begroting geautoriseerd heeft. In de begroting

van gemeente Barneveld zijn dit de programmaonderdelen en de investeringskredieten.

Het merendeel van de geconstateerde begrotingsonrechtmatigheid betreft afwijkingen die zijn aangemerkt als acceptabele begrotingsafwijkingen, waaronder de grondexploitaties. Binnen de gemeente Barneveld worden de grondexploitaties jaarlijks geactualiseerd via de meerjarenprognose grondexploitaties (MPG). Het MPG wordt jaarlijks tegelijk met de jaarrekening ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Dit betekent dat deze afwijkingen passen binnen de afspraken die zijn gemaakt met de raad in de financiële verordening. Het gedeelte van de begrotingsonrechtmatigheid dat niet is aangemerkt als acceptabel heeft te maken met een lastenoverschrijding op programmaniveau en een drietal overschrijdingen op investeringskredieten. Op programma 1. Participatie en ondersteuning is er sprake van een niet geautoriseerde lastenoverschrijding. Ten aanzien van lastenoverschrijding op de investeringskredieten ligt de oorzaak van deze afwijkingen met name in onvoorziene kostenstijgingen. In de paragraaf begrotingsrechtmatigheid is een aanvullende toelichting opgenomen op de afwijkingen.

Begrotingsafwijkingen komen jaarlijks terug en kunnen door de gemeente niet altijd worden beïnvloed. Open-einde regelingen, late betalingen door het Rijk, onvoorziene kostenstijgingen of het treffen van noodzakelijke voorzieningen, leiden bijna onherroepelijk tot begrotingsonrechtmatigheid. Dit alles neemt niet weg dat wij aanleiding zien om na te gaan hoe we het proces van begroten kunnen verbeteren om hier beter grip op te kunnen krijgen.

Voorwaarden criterium
Het voorwaardencriterium gaat over het naleven van de eisen bij het financieel handelen. De eisen zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, waaronder de Europese aanbestedingsregelgeving. Het gaat om zaken als de juiste doelgroep, termijn en grondslag, het voldoen aan administratieve bepalingen en normbedragen.

Inkopen
Ten aanzien van inkoop zijn voor het jaar 2023 onrechtmatige inkopen geïdentificeerd voor een bedrag van € 849.609,- in verband met niet naleven van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Deze onrechtmatige inkopen hebben voor een bedrag van € 393.916,- betrekking op uitgaven voor softwareapplicaties binnen het IT-raamwerk van de organisatie. De aard van deze uitgaven brengt met zich mee dat de aanbesteding van deze applicaties complexiteiten met zich meebrengt, omdat de gehele operationele organisatie afhankelijk is van deze applicaties. Gemeente Barneveld is zich terdege bewust van de onrechtmatige inkopen van deze applicaties en heeft inmiddels een aanbestedingsplan opgesteld om verschillende softwareapplicaties de komende jaren aan te besteden. Het aanbestedingsplan is echter een meerjarenplan, waardoor deze onrechtmatigheden niet op korte termijn kunnen worden weggenomen. Het proces van aanbesteding voor deze software applicaties dient zorgvuldig te worden doorlopen om te voldoen aan de wettelijke vereisten en om ervoor te zorgen dat de geselecteerde softwareapplicaties naadloos kunnen worden geïntegreerd in de IT-omgeving van Gemeente Barneveld. De verwachting is dat deze onrechtmatigheden de komende 4 jaar geleidelijk worden weggenomen. Het resterende bedrag van € 455.693,- heeft betrekking op onrechtmatige inkopen op het gebied van buitendiensten. In verband met capaciteitsproblemen heeft de aanbesteding hiervan op zich laten wachten. De organisatie is zich ervan bewust dat deze onrechtmatigheden opgelost moeten worden. Hiervoor zal een plan van aanpak opgesteld worden.
De organisatie is voornemens om preventief te sturen op de inkopen om te waarborgen dat de organisatie structureel rechtmatig inkoopt. Hiervoor is het van belang dat de inkopen actief gemonitord worden op zowel teamniveau als voor de organisatie als geheel. Potentiële bedreigingen voor de rechtmatigheid van inkopen kunnen hiermee tijdig worden geadresseerd. De verwachting is dat dit traject de komende 4 jaar plaatsvindt.

Subsidies
Ten aanzien van de subsidies is een onrechtmatigheid geconstateerd van € 677.890,-. Deze onrechtmatigheid heeft betrekking op twee verleende subsidies, waarvan is vastgesteld dat deze niet volledig voldeden aan de subsidievoorwaarden behorend bij de toegekende subsidie. Desalniettemin zijn deze subsidies terecht verstrekt en is er geen sprake van misbruik en oneigenlijk gebruik. Inmiddels is het interne beheersingsproces voor de vaststelling van subsidies aangescherpt en is de verwachting dat deze onrechtmatigheden niet meer zullen voorkomen.

Naleving Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO)
De Wet FIDO bepaalt dat het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties alleen mag voor de publieke taak. Enige uitzondering hierop is het uitzetten van overtollige middelen. Deze uitzettingen dienen dan een prudent karakter te hebben en niet gericht te zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Daarnaast bepaalt de Wet FIDO dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt (bepaald in de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden) en dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente de renterisiconorm (bepaald in dezelfde uitvoeringsregeling), niet overschrijdt. Wij hebben de bepalingen in de Wet FIDO nageleefd en hiermee rechtmatig gehandeld, zowel financieel als niet financieel.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Bij fraude door een persoon of organisatie wordt bewust misbruik gemaakt van vertrouwen om een voordeel te behalen. Fraude is een verzamelnaam voor meerdere gerelateerde begrippen zoals niet-integer gedrag (integriteit), misbruik- en oneigenlijk gebruik, corruptie en criminaliteit. Het voorkomen van fraude en misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik is daarom binnen de organisatie een belangrijk aandachtspunt. Op dit moment heeft de gemeente nog geen centraal fraude en M&O beleid vastgesteld. Echter in de werkprocessen van de organisatie zijn tal van

maatregelen genomen om het risico op fraude en onrechtmatig handelen zoveel mogelijk te reduceren. Te denken valt hierbij aan functiescheiding, toepassen van ‘meer ogen – principe’ en ICT- maatregelen op het gebied van identificatie en authenticatie. Daarnaast is in de organisatie ook aandacht voor de meer culturele en gedragskant van fraude en onrechtmatigheden. Voorbeelden hiervan zijn trainingen op het gebied van morele dilemma’s en beleid om een veilig werkklimaat te waarborgen. Naast preventieve maatregelen voert de gemeente ook diverse verbijzonderde controles uit. Voor transactiestromen waarbij dergelijke risico's aanwezig zijn, wordt daarom beoordeeld of er indicaties zijn dat er sprake is van fraude.

In 2023 zijn geen gevallen van interne fraude binnen de organisatie geconstateerd

7.7 Wet open Overheid

In 2023 is gewerkt aan de Wet open overheid (Woo). De Woo-verzoeken worden afgehandeld, hiervoor is een Woo-contactfunctionaris aangenomen. Verdere implementatie van de Woo wordt georganiseerd binnen het Programma Dienstverlening, in samenwerking met de lijnorganisatie. Er is gestart met de voorbereiding om diverse Woo-categorieën actief openbaar te maken. De gemeente Barneveld zal in de toekomst een eigen publicatieplatform implementeren, de voorbereidingen daarvoor zijn in 2023 gestart. Algemene informatie over de gemeenteraad, het college en de gemeentelijke organisatie worden zowel via de gemeentelijke website als via een landelijk platform ontsloten.

7.8 Overhead berekening

In onderstaande tabel is er sprake van een verschil binnen de organisatiekosten en de toerekening van de overhead. Dit bestaat uit € 422.000 aan budgetoverhevelingen van I&A gerelateerde projecten en ondergebrachte projecten bij de directie voor een bedrag van € 416.000. Binnen I&A zijn er dit jaar minder projecten gestart, dit heeft een doorwerking binnen de kosten onderhoud software, inhuur en afschrijvingen. Dit zorgt voor een voordeel van € 870.000. Het voordeel bij de directie heeft betrekking op een aantal posten die niet gebruikt zijn voor incidentele kosten, dit zorgt voor een voordeel van €726.000. Daarnaast is er voordeel van € 438.000, omdat er dit jaar minder besteed aan I&A-projecten. De doorbelaste kosten naar grondexploitaties heeft gezorgd voor een nadeel van € 341.000. Daarbij was er een nadeel van € 629.000 in verband met de doorbelaste kosten naar investeringsprojecten. De overige afwijkingen zijn relatief gering en zorgen voor een nadeel van € 53.000. Per saldo resulteert dit in een voordeel van € 1.849.000 op de toerekening van de overhead.

bedragen x € 1.000

Overhead	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	Rekening 2022
Organisatiekosten					
Directie, management (inclusief ondersteuning)	- 11.945	- 8.007	- 6.935	1.073 V	- 10.324
Personeel & Organisatie	- 2.223	- 2.330	- 2.302	28 V	- 1.622
Informatie & Automatisering	- 7.714	- 6.725	- 5.451	1.275 V	- 4.941
Financieel economische dienstverlening	- 1.886	- 2.078	- 2.579	- 501 N	- 2.239
Huisvesting	- 1.244	- 1.270	- 1.011	259 V	- 1.417
Facilitaire diensten	- 1.740	- 1.892	- 2.136	- 244 N	- 2.051
Overige organisatiekosten	- 1.653	- 3.953	- 2.870	1.083 V	- 2.334
Totaal Organisatiekosten	**- 28.405**	**- 26.255**	**- 23.282**	**2.973 V**	**- 24.929**
Toerekening overhead					
Doorbelaste kosten naar grondexploitaties	855	679	329	- 349 N	437
Doorbelaste kosten naar investeringsprojecten	656	410	- 226	- 636 N	465
Totaal Toerekening overhead	**1.511**	**1.089**	**103**	**- 986 N**	**902**
Totaal overheadkosten	**- 26.894**	**- 25.167**	**- 23.179**	**1.987 V**	**- 24.027**
Begrotingstotaal	165.294	194.867	210.919		185.217
Overhead in % van het begrotingstotaal	**16%**	**12,9%**	**11,0%**		**13,0%**
Totale salariskosten begroting (excl. taakveld overhead)	- 28.294	- 31.545	- 29.586		- 24.582
Overhead in % van totale salariskosten (excl. taakveld	**95,1%**	**79,8%**	**78,3%**		**97,7%**

Jaarrekening

Overzicht baten en lasten

Toelichting baten en lasten

Conform de BBV (art. 24) is het verplicht een overzicht van de baten en lasten op te nemen in de jaarrekening. Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening bevat onder andere per programma of per programmaonderdeel de gerealiseerde baten en lasten en het saldo daarvan. Daarnaast bevat het een overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, de gerealiseerde kosten van de overhead en het bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting. Voor een toelichting op de belangrijkste (incidentele en structurele) afwijkingen wordt verwezen naar het hoofdstuk Financieel Resultaat en de bijlage 3 overzicht programma's en producten en bijlage 8 incidentele baten en lasten.

Begrotingsrechtmatigheid

In het kader van begrotingsrechtmatigheid dient conform de BBV voorschriften aangegeven worden in hoeverre afwijkingen te opzichte van de begroting rechtmatig zijn. In onderstaande tabel zijn de begrotingsafwijkingen (x € 1.000) opgenomen per programma met vermelding van afwijkingen die op basis van de rechtmatigheidsverantwoording zijn aangemerkt als onrechtmatig.

Binnen programma 1 is sprake van een overschrijding van het begrote lastenniveau. Deze lastenoverschrijding is aangemerkt als onrechtmatig en valt binnen beleidsproduct '132 Voorzieningen inwoners met een beperking'. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar dit beleidsproduct in bijlage 3.

Programma 2 kent ook een overschrijding van het begrote lastenniveau. Deze overschrijding valt binnen beleidsproduct '222 Grondexploitatie bedrijventerreinen' en wordt veroorzaakt door de resultaten binnen grondexploitaties bedrijventerreinen. Binnen de gemeente Barneveld worden de grondexploitaties jaarlijks geactualiseerd via de meerjarenprognose grondexploitaties (MPG). Het MPG wordt jaarlijks tegelijk met de jaarrekening ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Derhalve worden de resultaten van de grondexploitaties niet opgenomen in de primitieve begroting en worden de resultaten over grondexploitaties pas rond jaareinde bepaald. Daar de actualisatie van de grondexploitaties via de meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) worden vastgesteld door de gemeenteraad, is deze lastenoverschrijding acceptabel. Deze lastenoverschrijding valt binnen het bestaande beleid van de gemeenteraad.

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Programma's	**- 86.977**	**- 90.587**	**- 98.822**	**- 76.138**	**22.683 V**
1. Participatie en ondersteuning	- 44.841	- 49.247	- 48.944	- 48.237	707 V
Lasten	*- 63.507*	*- 60.000*	*- 72.249*	*- 72.675*	*- 426 N*
Baten	*18.666*	*10.752*	*23.305*	*24.438*	*1.133 V*
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	- 4.947	- 4.374	- 6.063	- 304	5.759 V
Lasten	*1.599*	*- 5.298*	*- 6.973*	*- 22.020*	*- 15.047 N*
Baten	*- 6.546*	*924*	*910*	*21.716*	*20.806 V*
3. Woon- en leefomgeving	- 39.285	- 34.236	- 39.395	- 25.121	14.274 V
Lasten	*- 64.102*	*- 58.105*	*- 65.666*	*- 62.775*	*2.891 V*
Baten	*24.817*	*23.869*	*26.271*	*37.654*	*11.383 V*
4. Bestuur en interne dienstverlening	2.096	- 2.729	- 4.419	- 2.476	1.943 V
Lasten	*- 8.935*	*- 6.629*	*- 9.701*	*- 7.552*	*2.149 V*
Baten	*11.031*	*3.900*	*5.281*	*5.076*	*- 205 N*
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	**97.559**	**84.383**	**93.070**	**97.252**	**4.182 V**
Algemene dekkingsmiddelen	121.376	111.377	118.337	121.581	3.244 V
Lasten	*1.489*	*- 1.631*	*- 1.602*	*- 1.345*	*256 V*
Baten	*119.887*	*113.008*	*119.939*	*122.926*	*2.988 V*
Overhead	- 24.027	- 26.894	- 25.167	- 23.179	1.987 V
Lasten	*- 25.115*	*- 27.323*	*- 25.663*	*- 24.065*	*1.598 V*
Baten	*1.088*	*429*	*497*	*886*	*389 V*
Vennootschapsbelasting	211	-	-	- 1.149	- 1.149 N
Lasten	*211*	*-*	*-*	*- 1.149*	*- 1.149 N*
Onvoorzien	-	- 100	- 100	-	100 V
Lasten	*-*	*- 100*	*- 100*	*-*	*100 V*
Saldo van baten en lasten	**10.582**	**- 6.204**	**- 5.751**	**21.114**	**26.866 V**
Mutatie reserves					
Mutatie reserves	**3.274**	**3.652**	**8.508**	**- 21**	**- 8.530 N**
Mutatie reserves	3.274	3.652	8.508	- 21	- 8.530 N
Toevoegingen	*- 26.856*	*- 6.209*	*- 12.914*	*- 19.338*	*- 6.424 N*
Onttrekkingen	*30.130*	*9.861*	*21.422*	*19.316*	*- 2.106 N*
Mutatie reserves	**3.274**	**3.652**	**8.508**	**- 21**	**- 8.530 N**
Gerealiseerd resultaat	**13.856**	**- 2.551**	**2.757**	**21.093**	**18.336 V**

Balans en toelichting

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor waardering

Activa algemeen
De jaarrekening is opgesteld op basis van de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten.

Activaposten (bezittingen) worden in beginsel gewaardeerd op basis van de vervaardigingsprijs (grondexploitaties) of verkrijgingsprijs (overig). Als de marktwaarde van een materieel actief blijvend lager is dan de boekwaarde, wordt het actief tot deze waarde afgewaardeerd. Voor verwachte verliezen bij grondexploitaties of het risico van oninbare vorderingen worden voorzieningen getroffen.

Immateriële vaste activa
Onder immateriële vaste activa worden opgenomen:
- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling.
De afschrijvingstermijn op de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio, is maximaal gelijk aan de looptijd van de lening. De afschrijvingstermijn van kosten onderzoek en ontwikkeling bedraagt ten hoogste vijf jaar.

Materiële vaste activa
Onderscheid wordt gemaakt in investeringen met economisch respectievelijk maatschappelijk nut. Investeringen met economisch nut dragen bij aan de mogelijkheid om middelen te verwerven (bijvoorbeeld door de kosten ervan in tarieven te verwerken).
Tijdens de vervaardiging van een actief wordt rente toegerekend voor de benodigde financiering. Bij activering worden eventuele bijdragen van derden in mindering gebracht.

De materiële vaste activa worden afgeschreven overeenkomstig de bij de financiële verordening behorende tabel afschrijvingstermijnen. Afschrijving vindt plaats tegen een percentage van de aanschaffingswaarde, gebaseerd op de gemiddelde levensduur van de activa. Een aantal activa kennen een annuïtaire afschrijving. Afwijking van deze tabel is slechts mogelijk bij raadsbesluit. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen, tenzij zij behoren tot een groep van activa. Kosten voor onderzoek en

ontwikkeling worden niet geactiveerd tenzij deze binnen afzienbare tijd gevolgd worden door een investering in materiële vaste activa. De kosten komen in dat geval ten laste van de investering en worden in maximaal vijf jaar lineair afgeschreven. In de andere gevallen worden de kosten in het betreffende jaar in één keer afgeboekt.

Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht. Bij investeringen wordt begonnen met afschrijven in het jaar na ingebruikname van het activum.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele aflossingen. Deelnemingen worden in afwijking hiervan gewaardeerd tegen marktwaarde indien deze waarde lager is dan de verkrijgingsprijs. De bijdrage aan activa in eigendom van derden wordt gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage, verminderd met afschrijvingen. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar worden opgenomen onder de vlottende activa. Uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van langer dan een jaar worden gedurende de gehele looptijd onder de financiële vaste activa opgenomen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen verrekend.

Voorraden
Onder de voorraden vallen de grondexploitaties. Het onderhanden werk van de grondexploitaties wordt gewaardeerd tegen het saldo van de gerealiseerde kosten en opbrengsten. Dit gaat zowel om de directie kosten voor het verwerven, slopen en bouw- en woonrijp maken als ook de rente- en plankosten. Een eventuele voorziening voor verwachte verliezen wordt hierop in mindering gebracht. Vanaf 2016 is het verplicht om de POC-methode (percentage of completion) te hanteren om tussentijdse winstnemingen te bepalen. De gemeente Barneveld hanteert deze methode, in afwijking van de methode zoals die is vastgesteld in de nota 'Grondbeleid'.

Passiva
Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het onverdeeld resultaat over het boekjaar.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:
• Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten.
• Op balansdatum bestaande risico’s voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.
• Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
• de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b van het BBV.

Langlopende schulden
Deze schulden hebben een looptijd van meer dan 1 jaar en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo
Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, beschermd wonen of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door deze systematiek te kiezen voor het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, bepaalt de wetgever in feite, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten (opbrengsten) en lasten (kosten) worden gerangschikt conform de begroting en toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Uitzonderingen zijn dividenden en bepaalde personele lasten. Dividendopbrengsten uit deelnemingen worden geschat op basis van ervaringscijfers. Als het uiteindelijke dividend hiervan afwijkt wordt dit verantwoord in het jaar waarin het dividend wordt ontvangen.

Rente
Er wordt rente toegerekend aan vaste activa en aan BIE's.

Afschrijvingen
De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur en starten 1 januari volgend op het jaar van ingebruikname. Deze werkwijze hanteren wij vanaf begrotingsjaar 2013. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Grondslagen rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

− De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

− De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:

- Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 8 februari 2023 door de raad is vastgesteld;

- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.

- Voor het M&O criterium heeft er toetsing plaatsgevonden op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingen) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

− De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 1 % van de lasten inclusief dotaties aan de reserve (zijnde € 2.109.190,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;

- Een rapporteringstolerantie van € 2.109.190,-is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Balansratio's

In de jaarverslaggeving is een aantal kengetallen opgenomen ter beoordeling van onze schuldpositie. Deze zijn conform de BBV-regelgeving opgenomen in paragraaf 2. Een aantal van deze kengetallen heeft een direct verband met de balans van de gemeente.

Balans

bedragen x € 1.000

Activa	31-12-2022	31-12-2023	Passiva	31-12-2022	31-12-2023
Vaste activa			**Vaste passiva**		
Immateriële vaste activa	819	1.080	Eigen vermogen		
Materiële vaste activa	279.343	277.742	Reserves	100.060	113.938
Financiële vaste activa	14.511	14.290	Onverdeeld resultaat	13.856	21.093
			Vreemd vermogen		
			Voorzieningen	14.104	12.712
			Langlopende schulden	202.175	189.779
Totaal vaste activa	**294.673**	**293.112**	**Totaal vaste passiva**	**330.195**	**337.522**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Voorraden	41.293	49.791			
Vorderingen	12.414	27.383	Kortlopende schulden	22.690	24.238
Liquide middelen	347	9	Liquide middelen	-	293
Overlopende activa	23.059	17.661	Overlopende passiva	18.902	25.903
Totaal vlottende activa	**77.113**	**94.844**	**Totaal vlottende passiva**	**41.591**	**50.434**
Totaal activa	**371.787**	**387.956**	**Totaal passiva**	**371.787**	**387.956**
Recht verliescompensatie Vpb	-	-	Gewaarborgde leningen	92.431	95.962

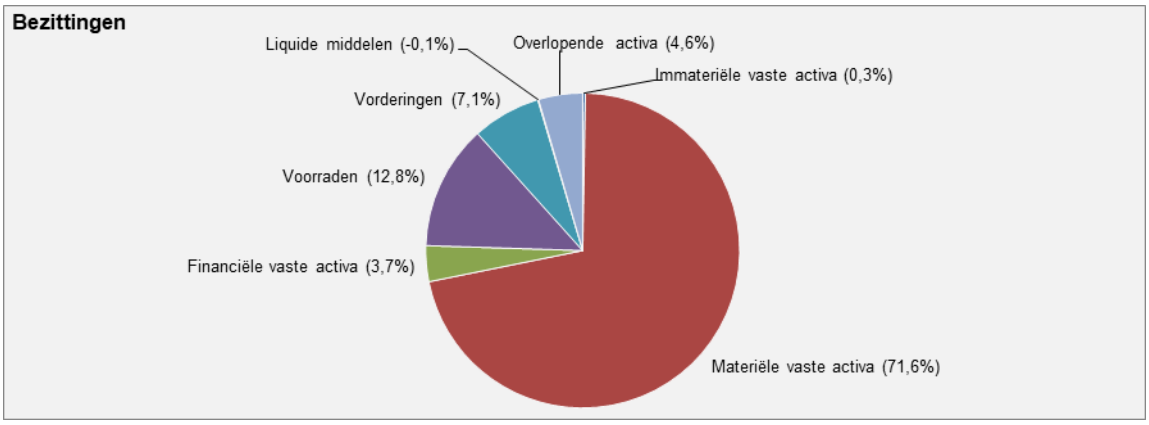
In bovenstaande balans wordt een verkorte omschrijving gebruikt voor de diverse posten. De terminologie volgens BBV is als volgt:

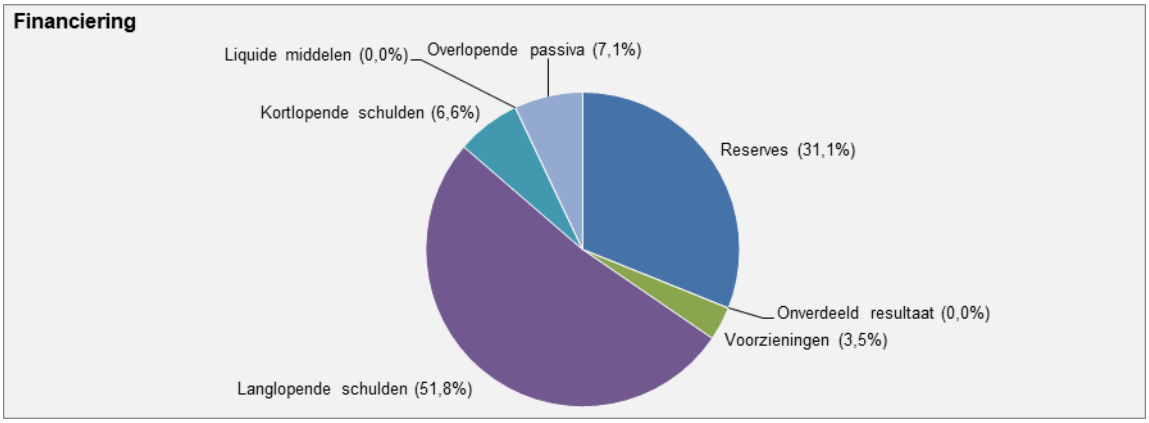
Balanspresentatie:	Terminologie BBV:
- Vorderingen (activa)	- Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
- Langlopende schulden (passiva)	- Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
- Kortlopende schulden (passiva)	- Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
- Liquide middelen (passiva)	- Banksaldi (deze zijn onderdeel van de netto-vlottende schulden)

Bezittingen en financiering

Bezittingen
Op de activazijde van de balans staan de bezittingen van de gemeente benoemd, uitgedrukt in geld. Onderstaande grafiek geeft een beeld van de omvang van deze diverse bezittingen.

Financiering
De passivazijde van de balans geeft weer hoe de bezittingen zijn gefinancierd. Uit onderstaande grafiek is helder te zien dat dit voor circa 52% wordt gedaan met langlopende schulden.





Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa
Onder de immateriële vaste activa zijn met name kosten geactiveerd die gemaakt worden voor onderzoek en ontwikkeling. Voorbereidingskosten voor grondexploitaties worden ook opgenomen onder deze post voor maximaal 5 jaar.

Materiële vaste activa
De toename van de materiële vaste activa bestaat uit diverse gedane investeringen in 2023. Onderstaand is een tabel opgenomen van de investeringen waar in 2023 meer dan € 1,0 miljoen aan is besteed.

Financiële vaste activa
In onderstaand overzicht lichten wij de financiële vaste activa toe van de gemeente. Het gaat om de versterkte en (lang) lopende leningen van 2023. In onderstaand overzicht ziet u de mutaties per soort activa.

bedragen x € 1.000

Vaste activa	Boek-waarde 1-1-2023	Vermeer-deringen	Bijdrage derden	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2023
Immateriële activa	819	552	-	- 230	- 61	-	1.080
Materiële activa	279.343	21.719	224	- 12.169	- 10.689	- 687	277.742
Financiële activa	14.511	383	-	- 277	- 327	-	14.290
Totaal	**294.673**	**22.654**	**224**	**- 12.676**	**- 11.076**	**- 687**	**293.112**

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2023	Vermeer-deringen	Bijdrage derden	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2023
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	819	552	-	- 230	- 61	-	1.080
Totaal	**819**	**552**	**-**	**- 230**	**- 61**	**-**	**1.080**

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2023	Vermeer-deringen	Bijdrage derden	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2023
Maatschappelijk nut							
Gronden en terreinen	11	-	-	-	-	-	11
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	24.348	3.001	32	- 21	- 426	- 687	26.246
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-	-	-
Vervoermiddelen	24	-	-	-	- 8	-	16
Machines, apparaten en installaties	117	288	-	-	- 11	-	395
Overige	7.759	366		- 81	- 1.062	-	6.982
Totaal Maatschappelijk nut	**32.261**	**3.654**	**32**	**- 102**	**- 1.507**	**- 687**	**33.651**
Economisch nut							
Gronden en terreinen	40.845	2.902	-	- 8.421	-	-	35.326
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	13.052	2.597	51	- 108	- 758	-	14.834
Woonruimten	1.604	-	-	-	- 36	-	1.569
Bedrijfsgebouwen	135.508	7.696		-	- 4.604	-	138.600
Vervoermiddelen	3.150	913	-	-	- 537	-	3.526
Machines, apparaten en installaties	7.192	381		- 461	- 647	-	6.465
Gronden in erfpacht	10.588	2.798	-	- 2.927	-	-	10.460
Overige	6.733	679	-	- 8	- 1.177	-	6.227
Totaal Economisch nut	**218.674**	**17.966**	**51**	**- 11.925**	**- 7.759**	**-**	**217.006**
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken							
Gronden en terreinen	226	-	-	-	-	-	226
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	25.669	40	-	-	- 1.141	-	24.569
Bedrijfsgebouwen	479	-	142	- 142	- 37	-	443
Vervoermiddelen	239	-	-	-	- 55	-	184
Machines, apparaten en installaties	1.886	-	-	-	- 157	-	1.729
Overige	812	58	-	-	- 32	-	838
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	**29.312**	**99**	**142**	**- 142**	**- 1.422**	**-**	**27.989**
Voorzieningen							
Voorzieningen gronden en terreinen	- 816	-	-	-	-	-	- 816
Voorzieningen woonruimten	- 87	-	-	-	-	-	- 87
Totaal Voorzieningen	**- 903**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**- 903**
Totaal	**279.343**	**21.719**	**224**	**- 12.169**	**- 10.689**	**- 687**	**277.742**

Omdat er door het jaar heen geen mutaties hebben plaatsgevonden voor bovenstaande betreffende voorzieningen zijn de bedragen hetzelfde gebleven in 2023. Beginstand 2023 is € 816.000 voor ‘voorzieningen gronden en terreinen’ en € 87.000 voor ‘voorzieningen woonruimten’.

bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2023	Vermeer-deringen	Bijdrage derden	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekking deelnemingen	87	-	-	-	-	-	87
Leningen aan deelnemingen	2.897	-	-	-	-	-	2.897
Overige langlopende leningen	11.526	383	-	- 277	- 327	-	11.306
Totaal	**14.511**	**383**	**-**	**- 277**	**- 327**	**-**	**14.290**

bedragen x € 1.000

Belangrijkste investeringen (groter dan € 1.000.000)	investeringen 2023
Belangrijkste investeringen	
Bedrijfsgebouwen	**4.732**
OHP20 - Meerwaarde voorbereidingskrediet	4.732
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	**1.207**
Hoofdstructuur Holzenbosch II en III	1.207
Gronden in erfpacht	**2.798**
Belangrijkste investeringen	**8.736**
Overige investeringen	**10.663**
Totaal	**19.399**

Vlottende activa

Voorraden

Voor wat betreft de voorraden gronden wordt in het schema hieronder met name de mutatie getoond op balansniveau. De bedragen onder vermeerderingen betreffen veelal kosten voor aankoop, bouw- en woonrijp maken van gronden. Onder de verminderingen zijn de verkopen en erfpachten opgenomen alsmede grondmutaties tussen complexen onderling. Bij de resultaatnemingen gaat het om verlies- en winstnemingen in het boekjaar. Voor een nadere toelichting op de resultaten van de grondexploitaties wordt verwezen naar paragraaf 5 Grondbeleid.

Voor te verwachten verliezen op grondexploitaties is een verliesvoorziening getroffen. In bijlage 2 is een verloopoverzicht opgenomen van deze voorziening, gespecificeerd naar complex.

Tabel voorraadontwikkeling

bedragen x € 1.000

Voorraden	Boek-waarde 1-1-2023	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Resultaat-nemingen	Boek-waarde 31-12-2023
Voorraden bouwgrond					
Voorraden: Bouwgrond in exploitatie	69.549	24.695	- 22.185	- 13.329	58.730
Totaal voorraden bouwgrond	**69.549**	**24.695**	**- 22.185**	**- 13.329**	**58.730**
Voorziening bouwgrond					
Voorziening bouwgrond in exploitatie	- 28.256	-	19.317	-	- 8.939
Totaal voorziening bouwgrond	**- 28.256**	**-**	**19.317**	**-**	**- 8.939**
Totaal	**41.293**	**24.695**	**- 2.869**	**- 13.329**	**49.791**

Bouwgronden in exploitatie (BIE)

Onderstaand vindt een nadere uitsplitsing plaats van voorraden bouwgronden in exploitatie (BIE).

In de kolom ‘Resultaatneming t/m 2022’ zijn de resultaten weergegeven die reeds verwerkt zijn in de boekwaarden. Dit betreffen onder andere reeds geboekte afwaarderingen als ook voorlopige winstnemingen die in voorgaande jaren al in het resultaat verwerkt zijn.

De boekwaarden van de grondvoorraden worden weergegeven per begin- en per einde van het boekjaar. Deze boekwaarde is het saldo van de kosten minus de opbrengsten die we in de betreffende grondcomplexen hebben gerealiseerd. Daar waar een complex een negatieve boekwaarde laat zien, hebben we reeds meer inkomsten gerealiseerd dan uitgaven.
De kolom vermeerdering geeft het bedrag aan dat we in het afgelopen jaar hebben uitgegeven per complex. De kolom Vermindering geeft het bedrag weer van de inkomsten van het afgelopen jaar.

In de kolom 'Resultaatneming 2023' staan de resultaten van de drie in 2023 afgesloten projecten vermeld, alsook de tussentijdse winstnemingen van vier projecten.

Bij de volgende projecten is een tussentijdse winst in 2023 genomen:
Harselaar Zuid Fase 1A
Holzenbosch I
Bloemendal
Oostbroek

Afgesloten zijn de projecten:
Harselaar Centraal
Tolnegenweg Oost
Schoolterrein Hessenweg

In de kolommen ‘nog te maken kosten’ en ‘nog te ontvangen opbrengsten’ ziet u per complex

wat we nog verwachten aan uitgaven en inkomsten. Deze totale bedragen zijn opgebouwd uit de achterliggende details uit de grondexploitaties. In de MPG (Meerjaren Prognose Grondexploitaties) zijn de details per complex inzichtelijk, per kosten- en opbrengstsoort. Onderstaande tabel bevat parameters die zijn gebruikt bij de actualisatie van de grondexploitaties:

Parameters grondexploitatie	2023	2024	2025 2026	2027 e.v.
Renteprognose	1,19%	1,63%	1,63%	1,63%
Disconteringsvoet	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Kostenstijging	4,00%	4,00%	3,00%	2,00%
Opbrengstenstijging				
- Commerciële woningbouw	0,00%	0,50%	1,00%	2,00%
- Sociale woningbouw	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
- Bedrijventerreinen, kantoorlocaties en detailhandel	0,00%	0,00%	0,50%	2,00%
- Maatschappelijke functies	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
- Interne leveringen	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
- Subsidies en bijdragen	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
- Gecontracteerde afspraken	cf. contract	cf. contract	cf. contract	cf. contract

bedragen x € 1.000

Voorraad bouwgrond in exploitatie	Resultaatneming t/m 2022	Boekwaarde begin djr	Vermeerdering	Vermindering	Resultaatneming in 2023	Boekwaarde einde djr	Restant uitgeefbare grond	BW per restant uitgeefbare m2	Nog te maken kosten	Nog te ontvangen opbrengsten	Verwacht eindresultaat eindwaarde	Getroffen voorziening	Verwacht jaar van afronding
Bedrijventerrein													
Thorbeckelaan Zuid	-	7.100	179	- 3.019	-	4.260	2,18 ha	195	1.104	- 4.040	1.324	1.324	2026
Harselaar Centraal	-	14.727	985	- 140	- 15.572	-	-	-	-	-	--		2023
Harselaar Zuid fase 1a	12.116	- 980	3.179	- 2.531	1.249	917	-	-	654	- 2.280	- 709	-	2024
Thorbeckelaan Noord	-	1.326	32	-	-	1.358	0,81 ha	168	1.879	- 2.274	963	964	2027
Herontwikkeling Tolnegenweg	-	521	275	- 113	- 683	-	-	-	-	-	--		2023
Harselaar Zuid fase 1b + 2	10	6.226	420	- 54	-	6.592	8,81 ha	75	17.740	- 32.163	- 7.831	-	2031
Tolnegenweg West	-	-	1.561	- 6	-	1.555	2,33 ha	67	4.074	- 7.700	- 2.071		2028
Totaal Bedrijventerrein	**12.126**	**28.920**	**6.631**	**- 5.863**	**- 15.006**	**14.682**	**14,13 ha**	**104**	**25.451**	**- 48.457**	**- 8.324**	**2.288**	
Woningbouw													
Schoolterrein Hessenweg (Meerwaarde)	659	447	6	- 501	48	-	-	-	-	-	-	-	2023
Holzenbosch I	6.635	591	758	- 751	380	978	1,11 ha	88	780	- 3.044	- 1.286	-	2025
Holzenbosch II	-	2.525	85	- 3	-	2.607	1,89 ha	138	5.187	- 9.206	- 1.412	-	2028
Bloemendal	-	25.668	7.881	- 8.832	822	25.539	17,41 ha	147	70.031	- 101.507	- 5.937	-	2032
Verbindingsweg	-	5.805	230	-	-	6.035	1,59 ha	380	6.367	- 6.933	5.469	5.468	2027
Oostbroek fase 1 en 2	1	5.592	1.478	- 6.236	426	1.260	1,68 ha	75	5.283	- 7.679	- 1.136	-	2028
De Eendracht	-	-	7.626	-	-	7.626	3,03 ha	252	8.829	- 15.271	1.184	1.184	2029
Totaal Woningbouw	**7.295**	**40.628**	**18.064**	**- 16.323**	**1.676**	**44.045**	**26,71 ha**	**165**	**96.477**	**- 143.640**	**- 3.118**	**6.652**	
Totaal voorraad bouwgrond in exploitatie	**19.421**	**69.548**	**24.695**	**- 22.186**	**- 13.330**	**58.727**	**40,84 ha**	**144**	**121.928**	**- 192.097**	**- 11.442**	**8.940**	

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa

Vorderingen
De vorderingen zijn t.o.v. vorig jaar per saldo met ruim € 15 miljoen toegenomen.

Het saldo **schatkistbankieren**, waardoor bedragen op de bankrekeningen van de gemeente boven het drempelbedrag automatisch worden afgeroomd naar de schatkist, is in 2023 toegenomen tot ca. € 20,9 miljoen. Zie ook paragraaf 4 – Financiering.

De **rekening courant verhoudingen overige niet financiële instellingen** heeft betrekking op GBO BV en is in 2023 niet gewijzigd.

De **vorderingen op openbare lichamen** (debiteuren overheid) zijn afgenomen met ca. € 1 miljoen.

De **overige vorderingen** zijn in 2023 toegenomen met € 0,6 miljoen. Deze toename wordt bijna in zijn geheel veroorzaakt door de toename van de debiteuren algemeen. Wel is de voorziening voor dubieuze debiteuren is in 2023 verder afgenomen met € 0,04 miljoen doordat in 2023 enkele bedragen zijn binnengekomen die niet voorzien waren. Door middel van een risico-inschatting van de openstaande vorderingen de hoogte van der voorziening berekend en daarmee de jaarlijkse dotatie of vrijval. De voorziening is een totaalpost voor debiteuren algemeen, debiteuren overheid en debiteuren belastingen.
De vorderingen zijn t.o.v. vorig jaar per saldo met ruim € 15 miljoen toegenomen.

Liquide middelen
De liquide middelen vertonen een stand van € 0,9 miljoen. Zie ook paragraaf 4 – Financiering.

Overlopende activa

De grootste post betreft de **nog te verrekenen BTW/BCF gelden.** Deze is in 2023 afgenomen met € 0,85 miljoen. De aangifte voor het BTW compensatiefonds (BCF) wordt éénmaal per jaar ingediend, na afloop van het boekjaar. De beschikkingen van de BCF-aangiften worden altijd in juni door de Belastingdienst verzonden waarna uitbetaling volgt. Per kwartaal worden voorschotten door de Belastingdienst uitgekeerd.

De **nog te ontvangen bedragen** laten een afname zien van ca. € 7,9 miljoen. Deze afname wordt veroorzaakt doordat de vorig jaar opgenomen nog te ontvangen vergoeding voor opvang Oekraïners ad 5,3 miljoen inmiddels is ontvangen, net als de declaratie van kosten bij het COA voor de Crisis Noodopvang Asielzoekers in 2022 ter hoogte van € 1,1 miljoen.

De **overige overlopende activa** laten een toename zien van € 3 miljoen. Deze worden met name veroorzaakt enkele kostenfacturen die betrekking hebben op 2024 al in 2023 zijn ontvangen.

De **nog te ontvangen vennootschapbelasting** bedraag € 0,4 miljoen.

bedragen x € 1.000

Vorderingen	31-dec-2022	31-dec-2023
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	5.527	20.881
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	2.132	2.132
Vorderingen op openbare lichamen	1.951	950
Overige vorderingen	2.804	3.420
Totaal	**12.414**	**27.383**

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31-dec-2022	31-dec-2023
Bank Nederlandse gemeenten	347	9
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist	-	-
Totaal	**347**	**9**

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	31-dec-2022	31-dec-2023
Nog te verrekenen BTW / BCF	10.798	9.918
Nog te ontvangen bedragen	10.407	2.484
Overige overlopende activa	1.854	4.816
Nog te ontvangen vennootschapsbelasting	-	443
Totaal	**23.059**	**17.661**

Passiva

Eigen vermogen

Reserves

In bijgaand overzicht vindt u het verloopoverzicht van de reserves over het afgelopen boekjaar. Reserves kunnen op verschillende manieren worden aangesproken. In het overzicht ziet u de stortingen en onttrekkingen ten laste en ten gunste van de exploitatie. De onttrekkingen uit de reserves zijn steeds gebaseerd op expliciet vastgesteld beleid, dan wel op separate raadsbesluiten. Dit geldt evenzo voor de toevoegingen aan de reserves.

Doel reserves
In de nota Reserves en Voorzieningen 2018 is de volgende toelichting per reserve opgenomen:

- Reserve Algemene reserve: De algemene reserve dient als weerstandsvermogen voor het opvangen van risico’s waarvoor geen bestemmingsreserve of voorziening is gevormd.
- Bestemmingsreserve Reserve flying bikes: er is in 2021 een bestemmingsreserve ingesteld waaruit de toekomstige lasten worden gedekt van de betreffende investering inzake Flying bikes. In de reserve is 1,82 mln gestort. Hiervoor is een onttrekking gedaan aan de algemene reserve. Hiermee is uitvoering gegeven aan het raadsbesluit flying bikes 7 juli 2021.
- Reserve Armoede Impuls (nieuw): Deze reserve is bij raadsbesluit van 9 november 2022 ingesteld om daarmee het eventueel resterende budget voor de armoede impuls te behouden en in een volgend boekjaar te besteden.
- Reserve Verkeersmaatregelen: Deze reserve voorziet onder andere in de behoefte om eenmalige studie- en onderzoekskosten te dekken ten aanzien van verkeersmaatregelen (waaronder parkeren).
- Reserve Bovenformatieven: Deze reserve is voor het betalen van de salarissen van medewerkers die boven de reguliere formatie staan (bijv. door arbeidsconflict, re-integratie, verschuiving van de functie).
- Reserve Bovenwijks: De bijdragen (baten) voor bovenwijkse investeringen worden administratief in een bestemmingsreserve geboekt en na verloop van tijd verrekend met de

boekwaarden van de betreffende investeringen.

- Reserve Co-financiering Food Valley: De reserve is ingesteld met als doel om financiering beschikbaar te hebben voor de projecten waaraan de gemeente Barneveld deelneemt in regio FoodValley verband en waarbij de provincie Gelderland als cofinancier optreedt. Deze projecten maken deel uit van het vastgesteld Uitvoeringsprogramma van de Regio FoodValley.
- Reserve Ontw. platteland: In dit fonds storten initiatiefnemers van niet-agrarische nieuwbouw in het buitengebied een (verevenings)bijdrage. Dat gebeurt op basis van een door de raad vastgestelde regeling. Dezelfde regeling bepaalt dat deze gelden kunnen en moeten worden besteed aan projecten t.b.v. de ontwikkeling van het platteland in brede zin, zoals (verduurzaming van) de landbouw, recreatie, natuur en landschap, milieu en water. Omdat volgens de BBV-voorschriften de voorziening het karakter had van een reserve, is het eindsaldo overgebracht naar deze reserve. Doelstelling van de reserve blijft hetzelfde.
- Reserve Sociaal Domein: De reserve is ingesteld met als doel om de invoering en transformatie van de drie decentralisaties te faciliteren en zo nodig en zo mogelijk ter afdekking van risico's van drie decentralisaties.
- Res. Egalisatiefonds rente doorb. Grondexploitaties: Opvangen financiële effect van wijziging (lagere) rentetoerekening aan de grondexploitaties. Deze wijziging is het gevolg van gewijzigde BBV-voorschriften. Deze reserve is ultimo 2022 leeg en zal worden opgeheven.
- Reserve Stamkapitaal: Betreft de reserve waar de ontvangen inkomsten van de verkochte aandelen NUON worden vastgehouden als stamkapitaal.
- Reserve Kapitaallasten: Reserve wordt aangewend als dekking van het afschrijvingsdeel van de investering.

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 1-1-2023	Stortin-gen	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2023
P111 Algemene reserve				
Reserve Algemene reserve	34.743	16.693	- 16.388	35.049
P111 Algemene reserve	**34.743**	**16.693**	**- 16.388**	**35.049**
P112 Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)				
Bestemmingsreserve Flying Bikes	1.802	-	-	1.802
Reserve Armoede Impuls	1.490	-	- 1.490	-
Reserve Bovenformatieven	590	-	- 462	127
Reserve bovenwijks	10.439	7.945	-	18.384
Reserve Co-financiering Food Valley	50	-	-	50
Reserve onderhoud schoolgebouwen	- 0	-	-	- 0
Reserve Ontw platteland	970	-	- 33	938
Reserve opvang en ondersteuning nieuwkomers in brede zi	-	8.555	-	8.555
Reserve Rondweg Voorthuizen	241	-	- 241	-
Reserve Sociaal Domein	745	-	- 135	611
Reserve Verkeersmaatregelen	1.035	-	- 60	975
Uitvoering TOZO	116	-	- 53	63
P112 Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)	**17.479**	**16.500**	**- 2.474**	**31.505**
P112 Bestemmings reserve (inkomensfunctie)				
Res. Egalisatiefonds rente doorb. Grondexploitaties	0	-	-	0
Reserve Stamkapitaal	34.755	-	-	34.755
P112 Bestemmings reserve (inkomensfunctie)	**34.755**	**-**	**-**	**34.755**
P112 Bestemmings reserve (lasten activa)				
Reserve Kapitaallasten	13.083	-	- 454	12.629
P112 Bestemmings reserve (lasten activa)	**13.083**	**-**	**- 454**	**12.629**
P114 Resultaat rekening				
Saldo van de Rekening	13.856	-	- 13.856	-
P114 Resultaat rekening	**13.856**	**-**	**- 13.856**	**-**
Totaal	**113.916**	**33.194**	**- 33.172**	**113.938**

bedragen x € 1.000

Structurele toevoegingen en onttrekkingen	Rekening 2023
Structurele toevoegingen	
Reserve Bovenformatieven	- 375
Totaal Structurele toevoegingen	**- 375**
Structurele onttrekkingen	
Reserve Egalisatiefonds rente doorb. grondexploitaties	206
Reserve Kapitaallasten	808
Totaal Structurele onttrekkingen	**1.014**
Totaal	**639**

Onverdeeld resultaat

Onder het eigen vermogen wordt naast de reserves het resultaat van het boekjaar opgenomen. De voorgestelde resultaatbestemming is nog niet verwerkt in de reserves.

bedragen x € 1.000

Onverdeeld resultaat	31-dec-2022	31-dec-2023

Resultaat boekjaar	13.856	21.093
Totaal	**13.856**	**21.093**

Vreemd vermogen

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen worden onderverdeeld in een drietal soorten. De eerste soort voorzieningen is bedoeld voor de egalisatie van lasten. Deze worden gebruikt ter regulering van jaarlijks schommelende lasten. Aan deze voorzieningen liggen beheersplannen ten grondslag. Periodiek worden deze plannen herzien en door de raad vastgesteld.

De tweede soort voorzieningen wordt opgenomen op basis van reëel in te schatten risico's. Hieronder treft u bijvoorbeeld de voorziening pensioenen wethouders aan.

De laatste soort voorzieningen is bedoeld voor "Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting". Op basis van art. 44 lid 2 BBV moeten in dit type voorzieningen middelen aangehouden worden, verkregen van derden en/of door heffingen, die specifiek besteed moeten worden, maar in enig jaar niet tot besteding komen. Voorbeelden hiervan zijn de opbrengsten afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Doel voorzieningen
De in deze jaarrekening opgenomen voorzieningen hebben het volgende doel.

- Voorziening De Burgt: Deze voorziening dient ter afdekking van risico's van de grondexploitatie van De Burgt. De omvang ervan kan bepaald worden aan de hand van de negatieve eigen vermogenspositie van de Gemeente Barneveld Ontwikkeling BV, waar de gemeente 100% aandeelhouder van is.
- Voorziening Liquidatie Permar: Voor de afwikkelingskosten van de liquidatie van onze gemeenschappelijke regeling waarin de gemeente participeert.
- Voorziening Pensioenen B&W: Het doel is op elk moment te kunnen voldoen aan de verplichting tot het uitbetalen van toekomstige aanspraken van collegeleden op ouderdomspensioen. Voor 2020 lag dit tijdstip bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Binnen de nu geldende wet APPA bestaat voor wethouders ook het recht op pensioenoverdracht na afloop van de wethouders- en/of wachtgeldperiode. Het is mogelijk dat in de toekomst een externe (landelijke) pensioenregeling voor wethouders wordt voorgesteld, in welk geval alle pensioenverplichtingen ineens afgekocht moeten worden. Verder worden jaarlijks de pensioenbetalingen van voormalig bestuurders aan de voorziening onttrokken.
- Voorziening Verlofsparen (nieuw met ingang van boekjaar 2022). Het is verplicht om een voorziening te vormen voor het vanaf 2022 ingevoerde verlofsparen. Het aantal gespaarde verlofuren wordt tegen een gemiddeld uurtarief voorzien.
- Voorziening Wachtgeld gewezen Wethouders (nieuw met ingang van boekjaar 2022). Er is een berekening gemaakt van de theoretische wachtgeldkosten voor de gewezen wethouders tot aan het einde van het recht op wachtgeld. De werkelijke wachtgeldkosten zullen ten laste van de voorziening worden gebracht in het jaar waarop deze betrekking hebben. De werkelijke lasten kunnen lager uitvallen als betrokkenen voor het einde van de wachtgeld looptijd weer inkomsten uit werk genieten.
- Voorziening WAO (Arbeidsongeschiktheid): Indien een medewerker (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt wordt of re-integreert komen de kosten ten laste van deze voorziening. In deze voorziening wordt jaarlijks een vast bedrag gestort, conform begroting. De onttrekkingen worden gevormd door de uitkeringen die de gemeente in het kader van het eigenrisicodragerschap moet doen. Jaarlijks wordt, bij het opmaken van de begroting, beoordeeld of de vaste storting voldoende is om tot een adequate voorzieningenstand te komen.

- Voorziening Riolering GRP: Deze voorziening dient ter egalisatie van de opbrengst ten opzichte van de geraamde kosten. Basis hierbij is het GRP.
- Voorziening Onderhoud wegen: Deze voorziening heeft als doelstelling de egalisatie van de onderhoudskosten van de openbare wegen. Basis hierbij is het beheerplan.
- Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen: Deze voorziening dient ter egalisatie van de kosten ten behoeve van het planmatig meerjarenonderhoud gebouwen. Basis hierbij is het beheerplan.

- Voorziening Afvalstoffenheffing (nieuw sinds boekjaar 2021): Conform de landelijke verslagevingsrichtlijnen (art 44 lid 2 BBV) moeten voordelen van de afvalstoffenheffing in een egalisatievoorziening worden gestort. Met deze voorziening kunnen we net als bij de voorziening riolering de jaarlijkse incidentele effecten op de tarieven egaliseren.

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 1-1-2023	Stortingen	Vrijval	Aanwendingen	Saldo 31-12-2023
P12 (97) Voorz (verplichting risicos)					
Voorziening De Burgt	1.206	-	- 1.206	-	-
Voorziening liquidatie Permar	31	-	-	-	31
Voorziening pensioenen B&W	303	93	-	-	396
Voorziening Verlofsparen	9	35	-	-	44

Voorziening Wachtgeld gewezen Wethouders	429	- 299	-	-	131
Voorziening WAO	80	120	-	- 104	97
Totaal P12 (97) Voorz (verplichting risicos)	**2.060**	**- 51**	**- 1.206**	**- 104**	**699**
P12 (98) Voorz (egalisatie lasten)					
Voorziening Groot onderhoud wegen	2.791	3.564	-	- 4.293	2.062
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	4.003	1.573	-	- 1.039	4.538
Totaal P12 (98) Voorz (egalisatie lasten)	**6.794**	**5.137**	**-**	**- 5.332**	**6.599**
P12 (99) Voorz (gelden derden spec bestem.)					
Voorziening Afvalstoffenheffing	2.374	335	- 106	-	2.603
Voorziening riolering GRP	2.876	9	- 74	-	2.810
Totaal P12 (99) Voorz (gelden derden spec bestem.)	**5.250**	**344**	**- 180**	**-**	**5.413**
Totaal	**14.104**	**5.430**	**- 1.386**	**- 5.436**	**12.712**

Langlopende schulden

De langlopende schulden bestaan uit twee onderdelen. Een deel betreft de leningen die bij de BNG en NWB zijn opgenomen. Een ander deel betreft de schuld vanuit spaarhypotheken. Daarin zien we een daling qua schuld. Op basis van het BBV dient de rentelast voor het begrotingsjaar van alle vaste schulden vermeld te worden, deze is afgerond € 3,2 miljoen. Voor het totale financieringsbeleid wordt verwezen naar paragraaf 4 van deze jaarverslaggeving.

bedragen x € 1.000

Langlopende schulden	31-dec-2022	Opname	Aflossing	31-dec-2023
Opgenomen langlopende leningen	481.737	15.000	-	496.737
Aflossing Onderhandse leningen	- 280.252	-	27.330	- 307.582
Spaarsaldo hypotheken	689	- 66	-	624
Totaal	**202.175**	**14.934**	**27.330**	**189.779**

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

In de nog te betalen bedragen zijn kosten opgenomen waar we nog facturen voor verwachten. Dit zijn reguliere bedragen die jaargrensoverschrijdend zijn.
In paragraaf 4 vindt u nadere informatie rond ons treasurybeleid en wordt dieper ingegaan op onze financieringsstrategie.

bedragen x € 1.000

Kortlopende schulden	31-dec-2022	31-dec-2023
Crediteuren	7.394	10.533
Kasgeldleningen	12.000	12.000
Nog te betalen bedragen	1.527	9
Waarborgsommen	1.769	1.695
Totaal	**22.690**	**24.238**

Liquide middelen

In 2022 was er per saldo sprake van een positief saldo liquide middelen. Ultimo 2023 is er sprake van een negatief saldo liquide middelen. Zie voor een nadere toelichting op de financiering paragraaf 4 - financiering.

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31-dec-2022	31-dec-2023
Bank Nederlandse gemeenten	-	293
Totaal	**-**	**293**

Overlopende passiva

Het grootste onderdeel van de overlopende passiva betreffen de nog te betalen kosten. Facturen die in het volgende boekjaar binnenkomen (en daar dus ook geboekt worden), maar waarvan de kosten in het huidige boekjaar vallen, worden systematisch bijgehouden om vervolgens transitorisch teruggeboekt te worden in het juiste boekjaar. Daarnaast is de nog te betalen loonbelasting hierin opgenomen; dit betreft de aangifte over de maand december.

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	31-dec-2022	31-dec-2023
Nog te betalen grondtransacties	100	100

Nog te betalen loonbelasting	197	2.769
Nog te betalen Rijk	25	-
Nog te betalen Overige Overheden	133	40
Nog te betalen WWB/WMO/IOAZ gelden	853	662
Nog te betalen Overig	5.520	5.616
Vooruit ontvangen bedragen van het Rijk (SPUK)	8.466	10.102
Vooruit ontvangen bedragen overige overheden (SPUK)	364	497
Vooruitontv. Bedr. Derden Faclilitair Grondbeleid	2.070	4.527
Overige vooruit ontvangen bedragen	969	1.107
Overige overlopende passiva	206	483
Totaal	**18.902**	**25.903**

Specificatie SPUK-regelingen

Hieronder is een specificatie opgenomen van de lopende SPUK regelingen (cf. BBV artikel 52a). Deze bedragen zijn de nadere uiteenzetting van de vooruitontvangen bedragen Rijk en overheden.

bedrag x €1000

Vooruitontvangen bijdragen van de overheid SPUK-regelingen	31-12-2022	Ontvangen bedragen in 2023	Vrijgevallen bedragen of terugbetaling	31-12-2023
A12 SPUK Naleving controle CTB 2021	48	-	48	-
A16 Bekostigingsreg. opv ontheemden Oekraïne	-	9.350	9.350	-
B2 SPUK Gem. Hulp gedupeerden Toeslagenaff.	19	111	130	-
C32 SPUK ventilatie scholen	-	-	-	-
C55 Aanpak Energie Armoede	632	264	119	777
C62 Kwijtschelding gem. belastingen gedup. Toeslagenaff.	- 2	-	- 2	-
C72 SPUK Proeftuin aardgasvrije wijken 3e rde	1.905	-	44	1.861
C92 Informatiepunten DIgitale Overheid	-	59	59	-
C105 SPUK Startbouwimpuls	-	267	-	267
D8 Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022	844	1.678	1.547	975
D14 SPUK Inhalen COVID Onderwijsvertraging	987	445	392	1.040
D19 SPUK OHV Oekrainse leerlingen	41	115	208	- 52
D22 Voorschoolse Educatie	-	49	49	-
E3 Subsidie Sanering Verkeerslawaai	487	-	149	338
E44B Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027	117	-	-	117
F28 Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid	-	1.021	203	818
G2 BUIG	350	9.371	9.454	267
G3 Bijstandsverlening zelfstandigen	-	5	5	-
G4 TOZO	107	-	107	-
G10 SPUK Wet Inburgering 2021 (SZW)	376	490	261	605
G12 Kwijtschelden pub. schulden kinderopvang toeslagenaff.	-	-	-	-
G13 SPUK Onderwijsroute	51	21	10	62
H4 SPUK Stimulering Sport	1.680	1.533	1.067	2.146
H8 Sportakkoord 2020-2022	57	-	57	-
H12 Preventieakkoord	-	30	30	-
H16 SPUK IJsbanen en Zwembaden	-	-	-	-
H25 SPUK tegemoetkomin verhuurders sportacc.	- 1	-	-	- 1
H30 Brede SPUK	-	955	841	114
H35B Integraal Zorgakkoord (IZA)	-	470	470	-
Overig	746	-	-	746
Totaal	**8.444**	**26.234**	**24.598**	**10.080**

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen worden meerjarige financiële verplichtingen opgenomen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden. Deze bestaan onder andere uit de volgende onderdelen:

1. Niet opgenomen verlofuren medewerkers (€ 2.725.635,00);
2. Per 31 december 2023 is onder meer sprake van de volgende meerjarige inkoopverplichtingen (met de hoogste contractwaarden; > € 200.000):

Crediteur	Contract onderwerp	Startdatum	Eerste einddatum	einddatum Incl. verleningsopties
Afvalverwerking Vink B.V.	Overslag en transport huishoudelijk restafval en GFT	4-1-2016	31-12-2021	31-12-2023
Medipoint	Levering WMO hulpmiddelen	1-4-2019	31-3-2023	31-3-2026
39 raamcontracten met verschillende	Raamcontracten WMO Vangnetvoorzieningen	1-4-2019	31-12-2021	31-12-2024
Optisport Exploitaties B.V.	Exploitatie sporthallen	1-1-2015	31-12-2029	31-12-2044

Gewaarborgde leningen

De gemeente Barneveld staat garant voor een aantal leningen, zie ook paragraaf 4.5. De gemeente verstrekt in beginsel geen garanties en leningen aan derden, tenzij de gemeenteraad besluit om hiervan af te wijken. Dit kan zij doen om een publiek doel te dienen, waarbij aan randvoorwaarden wordt voldaan. De mogelijkheden om deze garanties af te geven, bepaald in

wet Fido en het treasurystatuut, zijn beperkt. In 2010 is in de nota ‘Garantstellingen’ uitgewerkt welke beleidsregels hierbij gehanteerd worden. Begin 2023 stond de gemeente Barneveld garant voor een bedrag van € 92,4 miljoen. Dit bedrag is gedurende het jaar 2023 gestegen naar € 96 miljoen. De stijging is veroorzaakt door een netto stijging bij de achtervangpositie van de gemeente in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde leningen	Oorspr. Lening	Percentage borg	Restant geldlening 1-1-2023	Restant geldlening 31-12-2023
Verzorgingsinstellingen	9.650	100%	8.009	7.553
Woningcorporaties	nnb	38%	183.645	191.234
Sportverenigingen	742	71%	582	503
Overig	15.000	100%	15.000	15.000
Totaal	**25.392**		**207.236**	**214.291**

Gebeurtenissen na balansdatum

De voortgang van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne en andere mondiale omstandigheden geeft onzekerheid over bijvoorbeeld opvang ontheemden en de ontwikkeling van de inflatie. Hoe groot de financiële impact op de begroting van 2024 en volgende jaren zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico’s voortdurend.

Wet normering topinkomens (WNT)

In het kader van de wet normering topinkomens (WNT) is de gemeente verplicht de salariskosten van topfunctionarissen in de jaarverslaggeving expliciet te vermelden. In de wet worden voor gemeenten de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionaris. De WNT-norm is opgebouwd uit de volgende componenten te weten:

1. Beloning (zoals regulier bruto salaris, eindejaarsuitkering, vaste bruto componenten) en Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen (zoals belaste reiskostenvergoedingen)
2. Beloningen betaalbaar op termijn (zoals de werkgeversbijdrage voor pensioen, arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, betalingen bij arbeidsongeschiktheid);

Het totale normbedrag is voor 2023 vastgesteld op € 223.000 (2022 was € 216.000).

Wet normering topinkomens (WNT) - 2023	Gemeente secretaris	Griffier
Aantal fte (1 fte = 36 uur per week)	1	1
Naam functionaris	W. Wieringa	I. Bakker
Datum in dienst	1-1-2021	1-2-2018
Datum uit dienst		1-8-2023
Dienstbetrekking	ja	ja
1. Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 125.520	€ 60.247
2. Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.766	€ 10.228
Totaal	**€ 147.286**	**€ 70.475**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 129.518
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt

Wet normering topinkomens (WNT) - 2022 (vorig jaar)	Gemeente secretaris	Griffier
Aantal fte (1 fte = 36 uur per week)	1	1
Naam functionaris	W. Wieringa	I. Bakker
Datum in dienst	1-1-2021	1-2-2018
Datum uit dienst		
Dienstbetrekking	ja	ja
1. Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 124.549	€ 103.497
2. Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.032	€ 18.212
Totaal	**€ 146.581**	**€ 121.709**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

De bezoldiging voor de functionaris zonder dienstbetrekking is, conform de norm, gebleven onder het individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum.

Wet normering topinkomens (WNT) - 2023	Griffier
Kalenderjaar	2023
Naam functionaris	M. Bongers
Datum in dienst	1-9-2023
Datum uit dienst	31-12-2023
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	4
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	537,5
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 118.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 113.950
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 69.875
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 69.875
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt
Bezoldiging	**€ 69.875**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 8 februari 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.109.190,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding
Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	€ 15.473.000,-
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 326.198,-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0,-
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	€ 0,-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	*€ 15.799.198,-*
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de paragraaf begrotingsrechtmatigheid is een aanvullende toelichting opgenomen.	€ (15.081.000),-
5.Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	*€ 718.198,-*
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed: • IT • Buiten diensten Subsidies waarvan de subsidievoorwaarden niet zijn nageleefd bij vaststelling:	 € 393.916,- € 455.693,- € 677.890,-
Totaal Voorwaardencriterium	*€ 1.527.499.-*
M&O criterium	
Geen bevindingen	€ 0,-
Totaal van onrechtmatigheden	**€ 2.245.697**

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen

Bijlage 1. Accountantsverklaring

Het accountantsverslag is nog niet beschikbaar en volgt nog.

Bijlage 2. Verloop voorziening grondexploitaties

Verloopoverzicht voorzieningen grondexploitaties

bedragen x € 1.000

Voorziening grondexploitaties	31-dec-2022	Mutatie 2023	31-dec-2023
Bedrijventerreinen			
Thorbeckelaan Zuid	1.120	205	1.325
Harselaar Centraal	15.546	-15.546	0
Thorbeckelaan Noord	811	153	964
Herontwikkeling Tolnegenweg	704	-704	0
Totaal Bedrijventerreinen	**18.181**	**-15.892**	**2.289**
Woningbouw			
Bloemendal	5.509	-5.509	0
Verbindingsweg	4.566	901	5.467
De Eendracht	0	1.183	1.183
Totaal Woningbouw	**10.075**	**-3.425**	**6.650**
Totaal voorziening	**28.256**	**-19.317**	**8.939**

Bijlage 3. Overzicht programma's en producten

Programma 1

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	- 16.131	- 12.535	- 16.466	- 14.683	1.783 V
111 Lokaal onderwijsbeleid	*- 4.353*	*- 4.429*	*- 6.131*	*- 5.039*	*1.092 V*
112 Reïntegratie	*- 1.390*	*- 1.695*	*- 1.699*	*- 1.634*	*65 V*
113 Maatschappelijke zorg	*- 10.388*	*- 6.411*	*- 8.636*	*- 8.010*	*625 V*
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 7.015	- 7.173	- 8.578	- 8.200	378 V
121 Sportstimulering	*- 322*	*- 134*	*- 195*	*- 387*	*- 192 N*
122 Sociaal-cultureel werk	*- 1.731*	*- 1.643*	*- 2.033*	*- 1.814*	*219 V*
123 Volksgezondheid en preventie	*- 4.962*	*- 5.396*	*- 6.350*	*- 5.999*	*350 V*
1.3 Gemeentelijk vangnet	- 40.361	- 40.291	- 47.205	- 49.791	- 2.586 N
131 Inkomensvoorziening	*- 14.349*	*- 11.801*	*- 15.169*	*- 16.629*	*- 1.460 N*
132 Voorzieningen inwoners met beperking	*- 26.012*	*- 28.490*	*- 32.036*	*- 33.162*	*- 1.126 N*
Totaal Lasten	**- 63.507**	**- 60.000**	**- 72.249**	**- 72.675**	**- 426 N**
Baten					
1.1 Zelfredzame inwoners	9.126	1.515	12.227	12.030	- 197 N
111 Lokaal onderwijsbeleid	*1.428*	*1.495*	*2.842*	*2.544*	*- 298 N*
112 Reïntegratie	*-*	*20*	*20*	*13*	*- 7 N*
113 Maatschappelijke zorg	*7.698*	*-*	*9.365*	*9.473*	*108 V*
1.2 Sociale en vitale samenleving	164	33	596	1.430	834 V
121 Sportstimulering	*128*	*-*	*560*	*898*	*338 V*
122 Sociaal-cultureel werk	*34*	*3*	*3*	*1*	*- 1 N*
123 Volksgezondheid en preventie	*2*	*30*	*34*	*531*	*497 V*
1.3 Gemeentelijk vangnet	9.376	9.204	10.481	10.978	496 V
131 Inkomensvoorziening	*8.281*	*8.025*	*9.449*	*9.817*	*368 V*
132 Voorzieningen inwoners met beperking	*1.095*	*1.179*	*1.032*	*1.161*	*129 V*
Totaal Baten	**18.666**	**10.752**	**23.305**	**24.438**	**1.133 V**
Saldo van baten en lasten	**- 44.841**	**- 49.247**	**- 48.944**	**- 48.237**	**707 V**
Gerealiseerd resultaat	**- 44.841**	**- 49.247**	**- 48.944**	**- 48.237**	**707 V**

Toelichting op de lasten

111 Lokaal onderwijsbeleid
Het per saldo ontstane voordeel van € 1.092.000 is als volgt opgebouwd:

1. Een voordeel van € 515.000 komt door lagere lasten m.b.t. specifieke uitkeringen, waarvan de bestedingen over meerdere jaren verdeeld mogen worden (zie ook baten). Dit betreft m.n. de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid, waarvan de looptijd van 2023 tot en met 2026 loopt en de specifieke uitkering Inhalen COVID Onderwijsvertraging, waarvan de looptijd tot en met halverwege 2025 loopt.
2. Een voordeel van € 322.000 komt door minder geboekte lasten op het gemeentelijk inburgeringsbudget. Dit voordeel lijkt deels (€ 162.000) structureel te zijn. Door de verhoging van de specifieke uitkering Wet Inburgering 2021, kunnen lasten die eerst uit het gemeentelijke budget gedekt werden, nu namelijk uit deze specifieke uitkering gedekt worden.
3. Een voordeel van € 257.000 komt door lagere arbeidskosten. Dit komt met name door niet ingezette vacature-ruimte.
4. Een nadeel van € 119.000 komt door hogere lasten m.b.t. leerlingenvervoer, met name door het vervoer van Oekraïense kinderen.
5. Een voordeel van € 88.000 komt door lagere lasten op het gebied van gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Dit voordeel lijkt structureel te zijn. Dit komt omdat een deel van de begrote kosten ten laste van de ontvangen specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid gebracht kan worden.
6. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 29.000.

112 Re-integratie
Het per saldo ontstane voordeel van € 65.000 is als volgt opgebouwd:

1. Een voordeel van € 87.000 komt doordat minder re-integratie-activiteiten zijn ingezet.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een nadeel van € 22.000.

113 Maatschappelijke zorg
Het per saldo ontstane voordeel van € 625.000 is als volgt opgebouwd:

1. Een voordeel van € 519.000 komt door lagere lasten m.b.t. Opvang Oekraïners. Dit voordeel wordt conform het raadsbesluit bij de tweede tussenrapportage 2023 (nr. 3043) toegevoegd aan de reserve Opvang en ondersteuning nieuwkomers in brede zin.
2. Een voordeel van € 79.000 komt door lagere arbeidskosten. Dit komt met name door niet ingezette vacature-ruimte.
3. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 27.000.

121 Sportstimulering
Het per saldo ontstane nadeel van € 192.000 is als volgt opgebouwd:
1. Hogere lasten van € 180.000 door een specifieke uitkering, de zogenaamde Brede SPUK-regeling voor sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een nadeel van € 12.000.

122 Sociaal-cultureel werk
Het per saldo ontstane voordeel van € 219.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een voordeel van € 236.000 komt door lagere lasten met betrekking tot Be Active & Creative. Conform het raadsbesluit budgetoverhevelingen (nummer 3202) wordt dit budget overgezet naar 2024 om als incidentele subsidie uitbetaald te worden aan Stichting Connect.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een nadeel van € 17.000.

123 Volksgezondheid en preventie
Het per saldo ontstane voordeel van € 350.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een voordeel van € 239.000 heeft betrekking op lagere lasten voor innovatieprojecten. Deze projecten lopen door in 2024 en conform het raadsbesluit budgetoverhevelingen (nummer 3203) wordt dit budget overgezet naar 2024.
2. Een voordeel van € 95.000 heeft betrekking op lagere lasten voor Opgroeien in een kansrijke omgeving. Deze lasten konden uit een specifieke uitkering (Brede SPUK) gedekt worden (zie beleidsproduct 121), waardoor op dit beleidsproduct sprake is van een voordeel. Dit voordeel lijkt structureel te zijn, zolang de Brede SPUK er is.
3. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 16.000.

131 Inkomensvoorziening
Het per saldo ontstane nadeel van € 1.460.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een nadeel van € 1.234.000 heeft betrekking op hogere lasten voor de landelijke energietoeslag. Bij de decembercirculaire 2023 is hiervoor een bedrag ontvangen. Op programma 4 leidt dit tot een voordeel.
2. Een nadeel van € 203.000 komt door hogere lasten op het gebied van bijstand, doordat er meer bijstandsuitkeringen zijn verstrekt dan begroot.
3. Een nadeel van € 199.000 komt door hogere lasten voor de impuls armoedebeleid. Voor de uitbetaling van extra energietoeslag (bovenop de landelijke toeslag) was via het collegebesluit 3062 in totaal € 800.000 beschikbaar gesteld voor 2023/ 2024 (beide jaren € 400.000). Door de snelle uitvoering is in 2023 al € 599.000 uitgegeven van het totale budget van € 800.000, waardoor er nog € 201.000 resteert in 2024.
4. Een voordeel van € 84.000 komt door lagere lasten voor armoedebestrijding. Conform het raadsbesluit Budgetoverhevelingen (nr. 3203) wordt hiervan € 45.000 overgezet naar 2024.

132 Voorzieningen inwoners met beperking
Het per saldo ontstane nadeel van € 1.126.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een nadeel van € 1.003.000 komt door hogere lasten op het gebied van jeugd vangnetvoorzieningen. Hiervan betreft € 100.000 nagekomen kosten tot en met 2022. De overige ruim € 900.000 heeft betrekking op gemaakte kosten in 2023. Er is sprake van minder cliënten, maar de kosten per cliënt zijn toegenomen. Dit nadeel lijkt structureel te zijn.
2. Een nadeel van € 220.000 komt door hogere lasten op het gebied van WMO immateriële maatwerkvoorzieningen. Dit nadeel lijkt structureel te zijn.
3. Een voordeel van € 188.000 komt door een terug te ontvangen bedrag van de Regio Jeugd Foodvalley. Dit bedrag is in de voorgaande jaren overgebleven en in een bestemmingsreserve gestort van de Regio Jeugd Foodvalley. In het Bestuurlijk Overleg is besloten om deze middelen alsnog terug te betalen aan de gemeenten.
4. Een nadeel van € 184.000 komt door hogere arbeidskosten. Dit komt met name door inhuur op het gebied van Wmo en Jeugd vangnetvoorzieningen.
5. Een voordeel van € 157.000 komt door lagere lasten m.b.t. de sociale werkvoorziening, met name door lagere loonkosten. Dit voordeel is structureel, omdat het aantal werknemers binnen de sociale werkvoorziening langzaam terug loopt.
6. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een nadeel van € 64.000.

Toelichting op de baten

111 Lokaal onderwijsbeleid
Het per saldo ontstane nadeel van € 298.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een nadeel van € 400.000 komt door lagere baten met betrekking tot de specifieke uitkeringen, waarvan de uitgaven over meerdere jaren gedaan mogen worden (zie ook lasten). Dit deel van de baten is als vooruit ontvangen subsidie op de balans gezet, waardoor de ontvangst niet in 2023 wordt verantwoord. In de komende jaren zullen deze baten (en lasten) alsnog verantwoord worden.
2. Een voordeel van € 102.000 komt door diverse kleine baten, die hoger uitpakten dan begroot.

113 Maatschappelijke zorg
Het per saldo ontstane voordeel van € 108.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een voordeel van € 81.000 komt door hogere baten m.b.t. de specifieke uitkeringen Gemeentelijke hulp voor gedupeerden toeslagaffaire en Opvang Oekraïners.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 27.000.

121 Sportstimulering
Een voordeel van € 338.000 komt door hogere baten met betrekking tot de Brede SPUK-regeling

voor sport, bewegen, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en de sociale basis.

123 Volksgezondheid
Het per saldo ontstane voordeel van € 497.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een voordeel van € 470.000 heeft betrekking op het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Dit is een specifieke uitkering, welke via de gemeente Ede (als penvoerder) is ontvangen. Omdat deze uitkering pas in november 2023 bekend werd, kon dit niet meer in de begroting worden opgenomen. De lasten die uit deze specifieke uitkering gedekt mogen worden, waren al in de begroting opgenomen waardoor het voordeel op dit beleidsproduct ontstaat.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 27.000.

131 Inkomensvoorziening
Het per saldo ontstane voordeel van € 368.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een voordeel van € 316.000 heeft betrekking op de specifieke uitkering BUIG. De hoogte van deze uitkering werd pas in oktober 2023 duidelijk.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 52.000.

132 Voorzieningen inwoners met beperking
Het per saldo ontstane voordeel van € 129.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een voordeel van € 60.000 komt door diverse kleinere extra baten.
2. Een voordeel van € 39.000 komt door hogere baten m.b.t. detachering medewerkers van de sociale werkvoorziening.
3. Een voordeel van € 30.000 komt door extra ontvangen eigen bijdragen voor de vangnetvoorzieningen.

Programma 2

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 1.113	- 1.608	- 2.242	- 1.985	257 V
211 Promotie economie	*- 1.113*	*- 1.608*	*- 2.242*	*- 1.985*	*257 V*
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 2.190	- 87	- 246	- 16.359	- 16.112 N
221 Economisch structuurbeleid	*- 380*	*- 87*	*- 246*	*- 104*	*143 V*
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	*- 1.810*	*-*	*-*	*- 16.255*	*- 16.255 N*
2.3 Bereikbaarheid	4.902	- 3.603	- 4.485	- 3.676	809 V
231 Verkeer	*5.396*	*- 3.063*	*- 3.910*	*- 3.137*	*773 V*
232 Parkeren	*- 493*	*- 541*	*- 575*	*- 539*	*36 V*
Totaal Lasten	**1.599**	**- 5.298**	**- 6.973**	**- 22.020**	**- 15.047 N**
Baten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	331	-	-	81	81 V
211 Promotie economie	*331*	*-*	*-*	*81*	*81 V*
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 7.845	40	40	20.611	20.571 V
221 Economisch structuurbeleid	*39*	*40*	*40*	*37*	*- 3 N*
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	*- 7.884*	*-*	*-*	*20.574*	*20.574 V*
2.3 Bereikbaarheid	968	884	869	1.023	154 V
231 Verkeer	*8*	*8*	*- 6*	*9*	*15 V*
232 Parkeren	*960*	*876*	*875*	*1.015*	*139 V*
Totaal Baten	**- 6.546**	**924**	**910**	**21.716**	**20.806 V**
Saldo van baten en lasten	**- 4.947**	**- 4.374**	**- 6.063**	**- 304**	**5.759 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen					
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	7.335	-	-	- 3.432	- 3.432 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	*7.335*	*-*	*-*	*- 3.432*	*- 3.432 N*
Totaal Toevoegingen	**7.335**	**-**	**-**	**- 3.432**	**- 3.432 N**
Mutatie reserves	**7.335**	**-**	**-**	**- 3.432**	**- 3.432 N**
Gerealiseerd resultaat	**2.388**	**- 4.374**	**- 6.063**	**- 3.736**	**2.327 V**

Toelichting op de lasten

211 Promotie economie
Het per saldo ontstane voordeel van € 257.000 is als volgt opgebouwd:
1. Er zijn projecten later of nog niet gestart, waaronder wijkaanpak Oldenbarneveld en gebiedsgericht werken. Hierdoor is er een voordeel ontstaan ten opzichte van de begroting van € 250.000.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 7.000.

221 Economisch structuurbeleid
Het per saldo ontstane voordeel van € 143.000 is als volgt opgebouwd:
1. Eind 2023 resteert er € 70.000 van het beschikbare budget voor de bijdragen aan de Regiodeal Foodvalley.
2. Een budgetoverheveling zorgt voor een voordeel van € 61.000, de budgetoverheveling heeft

betrekking op de Regiodeal Foodvalley.
3. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 12.000.

222 Grondexploitatie bedrijventerreinen
De grondexploitaties Harselaar- Centraal en Tolnegenweg-Oost worden in 2023 afgesloten met een verlies van respectievelijk € 15.572.000 en € 683.000. Hier staan in de exploitatie baten tegenover omdat de verliesvoorziening die in de voorgaande jaren voor beide grondexploitaties is getroffen kan vrijvallen. Per saldo is dit dus neutraal. Een nadeel van € 3.432.000 betreft een storting in de reserve bovenwijkse voorzieningen van ontvangen bijdragen van derden in de projecten Harselaar Driehoek en de bijdrage bovenwijkse voorzieningen vanuit Harselaar Zuid 1A. Hier staan de ontvangen bijdragen dus als baten tegenover. Voor een uitgebreide toelichting op de resultaten en voortgang van de grondexploitaties verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid.

231 Verkeer
Het per saldo ontstane voordeel van € 773.000 is als volgt opgebouwd:
1. De opdracht voor transferium uitbreiding (GVVP20) is nog niet uitgevoerd. Dit zorgt voor een voordeel van € 50.000. Het bedrag zal worden overgeheveld naar 2024.
2. Een voordeel van € 40.000 met betrekking tot Duurzaamheid mobiliteitsstudie. Bij nader inzien is geconstateerd dat dit er minder budget benodigd was dan begroot, het project is afgerond in 2023.
3. Voor GVVP kleine verkeersmaatregelen is minder benodigd dan begroot, dit zorgt voor een voordeel van € 168.000. Dit bedrag is onterecht aangevraagd in de 1e tussenrapportage 2023.
4. Een aantal investeringen zijn nog niet afgerond, hierdoor zijn er € 478.000 minder afschrijvingskosten geweest dan begroot. Daarnaast zijn er € 20.000 minder rente uitgaven dan begroot.
5. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 17.000.

Toelichting op de baten

211 Promotie economie
Het per saldo ontstane voordeel van € 81.000 is als volgt opgebouwd:
1. Subsidie voor "eten uit de Streek" ontvangen wat een voordeel van €77.000 oplevert wat niet begroot was.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 4.000.

222 Grondexploitatie bedrijventerreinen
Het nadelig resultaat van de afgesloten grondexploitaties Harselaar-Centraal en Tolnegenweg-Oost wordt opgevangen door de vrijval uit de verliesvoorziening van €16.251.000. Op basis van de actualisatie van de grondexploitaties wordt de verliesvoorziening verhoogd met een bedrag van €205.000 voor Thorbeckelaan-Zuid en € 153.000 voor Thorbeckelaan-Noord. Per saldo heeft een voordeel van € 15.893.000 betrekking op de mutatie verliesvoorziening bedrijventerreinen. Een voordeel van € 3.432.000 betreft de ontvangen bijdragen van derden voor bovenwijkse voorzieningen in de projecten Harselaar Driehoek en Harselaar-Zuid. Deze bijdragen worden toegevoegd aan de reserve bovenwijkse voorzieningen, dus per saldo is dit neutraal. Tot slot leidt een winstneming op het project Harselaar Zuid Fase 1A tot een voordeel van €1.249.000. Voor een uitgebreide toelichting op de resultaten en voortgang van de grondexploitaties verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid.

232 Parkeren
Het per saldo ontstane voordeel van € 139.000 is als volgt opgebouwd:
1. In 2023 zijn er € 90.000 meer parkeeropbrengsten binnengehaald dan dat er begroot is.
2. Als gevolg van meer parkeerbewegingen zijn de boetes € 26.000 hoger uitgevallen.
3. Ook is er € 21.000 meer opbrengsten aan leges binnengehaald dan begroot.
4. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 2.000.

Programma 3

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	- 7.071	- 419	- 2.417	- 1.262	1.155 V
311 Volkshuisvesting	*- 1.151*	*- 419*	*- 2.267*	*- 1.187*	*1.080 V*
312 Grondexploitatie woningen	*- 5.920*	*-*	*- 150*	*- 76*	*74 V*
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 37.298	- 37.541	- 41.577	- 39.960	1.617 V
321 Veiligheid	*- 5.616*	*- 5.849*	*- 6.360*	*- 6.542*	*- 182 N*
322 Groen	*- 3.669*	*- 3.538*	*- 4.359*	*- 4.283*	*76 V*
323 Begraven	*- 1.066*	*- 1.022*	*- 1.212*	*- 1.332*	*- 119 N*
324 Afvalinzameling en -verwerking	*- 5.845*	*- 5.616*	*- 5.847*	*- 5.540*	*307 V*
325 Riolering & water	*- 4.085*	*- 4.218*	*- 4.408*	*- 4.089*	*320 V*
326 Milieu & ruimtelijke ordening	*- 8.725*	*- 9.993*	*- 11.762*	*- 10.475*	*1.287 V*
327 Wegen	*- 7.278*	*- 6.384*	*- 6.547*	*- 6.640*	*- 93 N*
328 Reiniging en vuilbeheersing	*- 1.013*	*- 921*	*- 1.082*	*- 1.060*	*22 V*
3.3 Adequate voorzieningen	- 19.733	- 20.144	- 21.671	- 21.553	118 V
331 Publiekszaken	*- 1.105*	*- 1.488*	*- 1.679*	*- 1.822*	*- 144 N*
332 Huisvesting onderwijs	*- 6.309*	*- 6.102*	*- 6.284*	*- 6.058*	*226 V*
333 Bibliotheek	*- 1.143*	*- 1.152*	*- 1.128*	*- 1.118*	*10 V*
334 Kunst en cultuur	*- 2.368*	*- 2.409*	*- 2.537*	*- 2.607*	*- 70 N*
336 Overige accomodaties	*- 1.069*	*- 1.192*	*- 1.342*	*- 1.303*	*39 V*
337 Speelvoorzieningen	*- 320*	*- 316*	*- 320*	*- 278*	*43 V*
335 SportaccomModaties	*- 7.419*	*- 7.485*	*- 8.380*	*- 8.366*	*14 V*
Totaal Lasten	**- 64.102**	**- 58.105**	**- 65.666**	**- 62.775**	**2.891 V**
Baten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	1.172	-	1.356	11.192	9.836 V
311 Volkshuisvesting	*180*	*-*	*-*	*222*	*222 V*
312 Grondexploitatie woningen	*992*	*-*	*1.356*	*10.971*	*9.614 V*
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	18.086	18.375	19.513	20.161	648 V
321 Veiligheid	*406*	*152*	*122*	*246*	*125 V*
322 Groen	*5*	*15*	*15*	*20*	*5 V*
323 Begraven	*784*	*1.104*	*960*	*865*	*- 94 N*
324 Afvalinzameling en -verwerking	*7.454*	*7.437*	*7.859*	*7.606*	*- 253 N*
325 Riolering & water	*5.347*	*5.558*	*5.722*	*5.703*	*- 19 N*
326 Milieu & ruimtelijke ordening	*3.943*	*4.075*	*4.794*	*5.651*	*857 V*
327 Wegen	*147*	*36*	*36*	*61*	*25 V*
328 Reiniging en vuilbeheersing	*0*	*-*	*5*	*8*	*3 V*
3.3 Adequate voorzieningen	5.559	5.494	5.401	6.301	900 V
331 Publiekszaken	*863*	*1.030*	*980*	*788*	*- 192 N*
332 Huisvesting onderwijs	*399*	*251*	*281*	*451*	*170 V*
333 Bibliotheek	*120*	*120*	*140*	*125*	*- 15 N*
334 Kunst en cultuur	*274*	*268*	*277*	*306*	*29 V*
336 Overige accomodaties	*990*	*1.153*	*904*	*819*	*- 84 N*
337 Speelvoorzieningen	*-*	*-*	*-*	*1*	*1 V*
335 SportaccomModaties	*2.913*	*2.671*	*2.820*	*3.811*	*991 V*
Totaal Baten	**24.817**	**23.869**	**26.271**	**37.654**	**11.383 V**
Saldo van baten en lasten	**- 39.285**	**- 34.236**	**- 39.395**	**- 25.121**	**14.274 V**
Mutatie reserves					
Toevoegingen					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	-	-	-	- 4.513	- 4.513 N
312 Grondexploitatie woningen	*-*	*-*	*-*	*- 4.513*	*- 4.513 N*
Totaal Toevoegingen	**-**	**-**	**-**	**- 4.513**	**- 4.513 N**
Mutatie reserves	**-**	**-**	**-**	**- 4.513**	**- 4.513 N**
Gerealiseerd resultaat	**- 39.285**	**- 34.236**	**- 39.395**	**- 29.634**	**9.761 V**

Toelichting op de lasten

311 Volkshuisvesting
In totaal zijn op dit beleidsproduct afgerond € 1.081.000 minder kosten dan begroot. Hiervoor zijn een aantal oorzaken aan te geven.

1. Het voordeel op het beleidsproduct volkshuisvesting betreft met name de implementatie van de omgevingswet en de ontwikkeling van de omgevingsvisie. Een bedrag van €764.500 wordt overgeheveld naar 2024 om de komende jaren de implementatie van de omgevingswet en de omgevingsvisie verder vorm te geven.
2. Hiernaast is er sprake van € 105.000 aan budgetoverhevelingen naar 2024, hiervan heeft € 80.000 betrekking op het projectbudget landbouwtransitie van de regio Foodvalley en €25.000 heeft betrekking op het functieveranderingsbeleid.
3. Er is sprake van een voordeel van €214.000 doordat de beleidstoevoegingen ten aanzien van de personele inzet voor de landbouwtransitie zijn ingevuld vanuit bestaande formatie en de ontstane vacatureruimte op andere beleidsproducten niet is ingevuld.
4. De uitvoering van het schone lucht akkoord heeft in 2023 niet heeft plaatsgevonden met als gevolg een voordeel van €63.000.
5. De uitvoeringsagenda verblijfsrecreatie is in 2023 pas later gestart i.v.m. werving personele

capaciteit, voordeel van €40.000.
6. Een nadeel van €148.000 betreffen de lasten die zijn gemaakt in het kader van de specifieke uitkering geluidsanering die we ontvangen van het Rijk. Hier staan baten tegenover.
7. Overige samengestelde effecten bedragen €42.500 voordelig.

312 Grondexploitatie woningen
1. Een voordeel van € 75.000 komt door lagere lasten met betrekking tot het AZC. Doordat de arbeidskosten die in dit kader gemaakt zijn al uit de reguliere begroting zijn gedekt, is sprake van dit voordeel.
2. Het nadeel van €4.513.000 betreft de bijdragen ontvangen van derden ten behoeve van bovenwijkse voorzieningen die worden toegevoegd aan de reserve bovenwijkse voorzieningen. Omdat hier dus baten tegenover staan is dit per saldo neutraal.
Voor een uitgebreide toelichting op de resultaten en voortgang van de grondexploitaties verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid.

321 Veiligheid
In totaal is op Veiligheid € 182.000 meer uitgegeven dan begroot. Hiervoor zijn een aantal oorzaken aan te geven.
1. Een nadeel van € 160.000 komt door hogere arbeidskosten; o.a. door de inhuur van een teamleider voor 6 maanden en extra inhuur wegens ziekte.
2. Overige meerdere samengestelde effecten bedragen € 22.000 nadelig.

322 Groen
Het voordeel van € 76.000 ontstaat doordat er minder kosten zijn gemaakt voor het onderhoud van de openbare ruimte en verwerkingskosten á € 272.000. Daarnaast zijn er aanvullende kosten gemaakt voor de inhuur van personeel van € 226.000. Overige voordelen tellen op tot het saldo van € 76.000.

323 Begraven
De volledige overschrijding van € 119.000 is veroorzaakt door onvoorziene herstelwerkzaamheden en asfaltrenovaties op de begraafplaatsen en bijbehorende indexering van de werkzaamheden.

324 Afvalinzameling en -verwerking
Het per saldo ontstane voordeel van € 307.000 is ontstaan door:
1. Minder lasten voor de inzameling van kunststof verpakkingen bedragende € 104.000, minder lasten voor de inzameling van GFT en restafval bedragende € 130.000 en € 40.000 minder aan lasten voor de verwerkingskosten van afval op de milieustraat.
2. Overige meerdere samengestelde effecten bedragen een voordeel van € 33.000.

325 Riolering & water
Het per saldo ontstane voordeel van € 320.000 is als volgt opgebouwd:
1. Er is € 312.000 minder aan afschrijvingslasten gerealiseerd dan begroot;
2. Overige voor- en/of nadelige afwijkingen resulteren per saldo in € 8.000.

326 Milieu en ruimtelijke ordening
Per saldo is een voordeel ontstaan van €1.290.000. dit voordeel bestaat uit diverse voor- en nadelen waarvan de belangrijkste hieronder worden toegelicht.

Milieu:
1. Een voordeel van € 817.000 ontstaat doordat de werkelijke lasten die worden toegerekend aan de specifieke uitkering Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat & Energietransitie (CDOKE) lager zijn dan in de begroting 2023 is opgenomen. Hier staan lagere baten tegenover, dus per saldo neutraal. De uitkering die in 2023 is ontvangen mag in drie jaar worden ingezet dus het restant van de specifieke uitkering blijft op de balans beschikbaar voor komende jaren.
2. Een voordeel van € 128.000 ontstaat doordat loonkosten van oa de programmamanager duurzaamheid in de realisatie zijn toegerekend aan de specifieke uitkering CDOKE.
3. Een nadeel van € 119.000 betreft de realisatie van de lasten met betrekking tot de specifieke uitkering energiearmoede. Hier staan baten tegenover.
4. Voor de lasten die zijn gemaakt ten behoeve van de proeftuin aardgasvrije wijk is sprake van een nadeel van € 44.000. Hier staan baten tegenover.
5. Ten behoeve van onderzoek naar verduurzaming vastgoed is in 2023 € 100.000 beschikbaar gesteld. Dit onderzoek vindt in 2024 plaats waardoor dit budget wordt overgeheveld.
6. Als gevolg van vertraging in het onderzoek naar warmtenetten resteert in 2023 een bedrag van € 57.000.
7. Door beperkte ambtelijke capaciteit is in 2023 slechts beperkt invulling gegeven aan het onderdeel biodiversiteit, waardoor een voordeel van € 91.000 resteert.

Ruimtelijke ordening:
1. De werkelijke lasten ten aanzien van bestemmingsplannen zijn € 152.000 lager dan begroot. Hiervan heeft € 50.000 betrekking op lagere lasten ten aanzien van de personele capaciteit die is ingezet. Daarnaast zijn er voor €66.000 minder schadeloosstellingen uitgekeerd dan begroot. Dit is per saldo neutraal, omdat de gemeente dus ook minder schadeloosstellingen ontvangt om uit te keren. Tot slot is er minder extern advies ingewonnen wat leidt een voordeel van € 25.000 op advieskosten.
2. De voorbereiding voor het Pastoriebos is voor het overgrote deel doorgeschoven naar 2024. Het resterende budget van € 60.000 hiervoor wordt overgeheveld.

3. Ten behoeve van het landbouwnetwerk Regio Foodvalley zijn in 2023 € 73.000 lasten verantwoord die niet waren begroot. Hier staan baten tegenover in de vorm van ontvangen bijdragen.
4. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 121.000.

327 Wegen
Het nadeel aan lasten van € 93.000 ontstaat door:
1. Een overschrijding van € 250.000 voor het onderhoud van wegen.
2. Een voordeel van € 110.000 ten behoeve van kosten aan de openbare verlichting.
3. Een voordeel van € 89.000 ontstaan op het gebied van verkeersmeubilair en belijning en figuratie.
4. Overige marginale afwijkingen resulteren per saldo in een nadelige afwijking van € 42.000.

331 Publiekszaken
In totaal is op Publiekszaken € 144.000 meer uitgegeven dan begroot, dit komt door:
1. Een nadeel van € 160.000 komt door hogere arbeidskosten, dit komt met name door de ongeplande verkiezingen voor de tweede kamer.
2. Overige marginale afwijkingen zorgen per saldo voor een voordeel van € 16.000.

332 Huisvesting onderwijs
Het per saldo ontstane voordeel van € 226.000 is als volgt opgebouwd:
1. Voor het verwijderen noodlokalen zijn in 2023 minder uitgaven geweest dan begroot. Er worden in 2024 nog facturen hiervoor verwacht waardoor het resterend budget van € 114.500 is overgeheveld naar 2024.
2. Voor de sloop en afwaardering van de boekwaarde Fraanjeschool was € 90.000 begroot. Echter er is besloten om deze locatie de komende jaren nog in te zetten als wissellocatie en huisvesting Oekraïense leerlingen. Het begrote bedrag zal ten gunste van het resultaat komen. Zodra er weer sprake is van sloop van dit pand zal er budget hiervoor gevraagd worden.
3. Overige meerdere afwijkingen kennen per saldo een voordeel van € 21.500.

334 Kunst en cultuur
In totaal is op Kunst en cultuur € 69.000 meer uitgegeven dan begroot.
1. Een nadeel komt voor € 61.000 door hogere arbeidskosten voor het gemeentearchief.
2. Overige meerdere afwijkingen kennen per saldo een nadeel van € 8.000.

Toelichting op de baten

311 Volkshuisvesting
Het per saldo ontstane voordeel van € 222.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een voordeel van €148.000 betrekking op de baten specifieke uitkering geluidssanering. Hier staan lasten tegenover.
2. De afrekening van de provinciale subsidie voor het project Circulaire toekomst Vrijkomende Agrarische Bebouwing leidt tot een voordeel van €50.000
3. Overige samengestelde effecten bedragen een voordeel van per saldo € 24.000.

312 Grondexploitatie woningen
De grondexploitatie schoolterrein Hessenweg wordt in 2023 afgesloten met een winst van €48.000.
Een voordeel van €3.424.000 betreft de vrijval vanuit de verliesvoorziening Dit bedrag bestaat voor een groot deel uit een vrijval uit de voorziening voor Bloemendal ad. €5.509.000 omdat de actualisatie van deze grondexploitatie tot een aanzienlijk beter resultaat leidt. Hier staat tegenover dat de verliesvoorziening is aangevuld voor de projecten Verbindingsweg en de Eendracht met respectievelijk €901.000 en €1.183.000.
De actualisatie van de grondexploitaties leidt tot een tussentijdse winstneming voor Bloemendal van €822.000, Oostbroek €426.000 en Holzenbosch I €380.000. De totale winstneming voor woningbouwprojecten bedraagt €1.628.000.
Vanuit Bloemendal is een bijdrage aan bovenwijkse voorzieningen gedaan van €3.553.000. Daarnaast zijn voor diverse projecten RO bijdragen ontvangen van in totaal €960.000. De bijdragen worden toegevoegd aan de reserve bovenwijkse investeringen, dus per saldo is het effect neutraal.
Voor een uitgebreide toelichting op de resultaten en voortgang van de grondexploitaties verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid.

323 Begraven
Het per saldo ontstane nadeel van € 94.000 is als volgt opgebouwd:
1. Door uitbreiding en renovatie van het rouwcentrum op De Plantage in 2023 zijn er een periode geen opbrengsten vanuit verhuur geweest terwijl een bedrag van € 20.000 aan baten begroot was. Daarnaast blijkt dat de ingezette tariefsverhoging niet resulteert in de begrote baten. Ten opzichte van 2022 zijn de baten gestegen maar niet in de mate zoals begroot. In 2024 wordt gewerkt aan een nieuwe legestabel. Beoogd is om deze per 2025 in te laten gaan.

324 Afvalinzameling en -verwerking
De afwijking op de baten van € 253.000 ontstaat door:
1. Er is € 70.000 minder ontvangen voor de inzameling van oud papier.

2. Er is € 45.000 minder ontvangen aan inkomsten voor PMD.
3. Er is € 45.000 minder ontvangen ten behoeve van de aanpak Zwerfafval.
4. Er is € 72.000 minder onttrokken uit de voorziening dan begroot.
5. Overige afwijkingen zijn marginaal.

326 Milieu en ruimtelijke ordening
Per saldo is een voordeel ontstaan van €857.000. dit voordeel bestaat uit diverse voor- en nadelen waarvan de belangrijkste hieronder worden toegelicht.

Milieu:
1. De specifieke uitkering CDOKE is volledig begroot in 2023. Echter doordat slechts voor €203.000 lasten zijn gerealiseerd in 2023 wordt het restant van €817.000 toegevoegd aan de balans als vooruitontvangen bijdrage en blijft dit beschikbaar voor volgende jaren. Dit heeft een nadelig effect op de baten in 2023.
2. Op basis van de gerealiseerde lasten in 2023 wordt een bedrag van €119.000 gerealiseerd als voordeel in de baten met betrekking tot de specifieke uitkering energiearmoede. Het restant van de rijksbijdrage blijft op de balans beschikbaar voor komende jaren. Hetzelfde geldt voor de specifieke uitkering proeftuinen aardasvrije wijken waarvoor een bedrag van €44.000 als voordeel wordt gerealiseerd. De oorspronkelijke businesscase bleek niet rendabel, dus is in 2023 een wijzigingsverzoek ingediend bij het ministerie. Dit wijzigingsverzoek is eind 2023 goedgekeurd.

Ruimtelijke ordening:
1. De werkelijke leges WABO zijn €1.141.000 hoger dan begroot. Dit voordeel ontstaat enerzijds doordat er in 2023 meer vergunningen zijn verleend dat verwacht. Anderzijds zijn er ook relatief veel grote vergunningaanvragen geweest, bijvoorbeeld vanuit woningbouwproject Bloemendal. Vergunningverlening is vraaggestuurd, waardoor dit moeilijk planbaar is daarnaast schuiven fysieke bouwprojecten nogal eens op in de tijd wat ook weer invloed heeft op het moment van vergunningaanvraag en dus de legesbaten.
2. De werkelijk ontvangen legesbaten bestemmingsplannen zijn €114.000 lager dan begroot. Hier staan lagere uitvoeringslasten tegenover. Als gevolg van de ontvangen exploitatiebijdrage plankosten voor De Lanen Oost van €410.000 zijn de overige baten €252.000 hoger dan begroot. Per saldo is het voordeel op de baten bestemmingsplannen in 2023 €140.000.
3. Met betrekking tot het landbouwnetwerk Regio Foodvalley zijn €118.000 aan baten verantwoord in 2023 waar voor een bedrag van €73.000 lasten tegenover staan.
4. Voor het Ontwikkelfonds Platteland is in 2023 €107.000 aan bijdragen van derden ontvangen. Deze bijdragen worden weer ingezet vanuit het fonds en het saldo wordt jaarlijks toegevoegd of onttrokken aan de reserve ontwikkelfonds platteland, dus per saldo is dit neutraal.

331 Publiekszaken
In totaal is op Publiekszaken € 192.000 minder ontvangen dan begroot.

1. Een nadeel van € 199.000 komt doordat er minder leges ontvangen zijn voor paspoorten en ID-kaarten.
2. Overige samengestelde mutaties zorgen voro een voordeel van per saldo € 7.000.

332 Huisvesting onderwijs
Het per saldo ontstane voordeel van € 170.000 is als volgt opgebouwd:
1. In 2023 is er voor SPUK SISA Ontheemden een bijdrage van € 156.000 ontvangen vanuit het rijk.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van €14.000.

335 Sportaccommodaties
Het per saldo ontstane voordeel van € 991.000 is als volgt opgebouwd:

1. Er is in 2023 voor € 752.000 ontvangen vanuit het rijk ten behoeve van Meerkosten Energie Openbare Zwembaden;
2. Er is € 70.000 ontvangen aan verhuur en overige opbrengsten
3. Overige afwijkingen zijn marginaal.

336 Overige accommodaties
Het per saldo ontstane nadeel van € 84.000 is als volgt opgebouwd:
1. De huur door GGD is per mei 2023 opgezegd waardoor er € 47.000 minder huuropbrengsten binnengehaald zijn.
2. Er zijn voor Optisport € 41.000 minder huuropbrengsten binnengehaald dan begroot.
3. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van €4.000.

Programma 4

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en interne dienstverlening	Rekening 2022	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
4.1 Bestuur	- 3.404	- 3.060	- 3.248	- 3.538	- 290 N
411 Raad	*- 1.474*	*- 1.417*	*- 1.666*	*- 1.858*	*- 192 N*
412 B&W	*- 1.420*	*- 1.074*	*- 1.013*	*- 1.054*	*- 40 N*
413 Bestuurlijke samenwerking	*- 510*	*- 569*	*- 569*	*- 626*	*- 58 N*
4.2 Interne dienstverlening	- 29.974	- 31.243	- 32.537	- 28.154	4.383 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	*- 2.722*	*- 1.790*	*- 3.196*	*- 2.137*	*1.059 V*
422 Ondersteuning organisatie	*- 27.252*	*- 29.452*	*- 29.341*	*- 26.016*	*3.325 V*
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	1.027	- 1.380	- 1.281	- 2.419	- 1.139 N
431 Treasury	*2.545*	*- 284*	*- 145*	*- 43*	*102 V*
432 Belastingen	*- 1.373*	*- 1.424*	*- 1.732*	*- 1.599*	*133 V*
433 Algemene uitkering	*-*	*- 233*	*- 57*	*-*	*57 V*
434 Overige baten en lasten	*- 933*	*- 792*	*- 237*	*- 719*	*- 482 N*
436 Werken voor derden	*788*	*1.352*	*890*	*- 59*	*- 949 N*
Totaal Lasten	**- 32.350**	**- 35.683**	**- 37.066**	**- 34.111**	**2.954 V**
Baten					
4.1 Bestuur	341	244	244	293	49 V
411 Raad	*287*	*244*	*244*	*293*	*49 V*
412 B&W	*54*	*-*	*-*	*-*	*-*
4.2 Interne dienstverlening	3.506	1.820	3.019	3.049	29 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	*2.019*	*1.009*	*2.116*	*1.736*	*- 380 N*
422 Ondersteuning organisatie	*1.487*	*811*	*903*	*1.313*	*410 V*
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	128.159	115.273	122.453	125.546	3.093 V
431 Treasury	*1.035*	*846*	*843*	*1.671*	*828 V*
432 Belastingen	*19.872*	*16.795*	*17.564*	*18.093*	*529 V*
433 Algemene uitkering	*101.066*	*97.336*	*103.635*	*105.465*	*1.829 V*
434 Overige baten en lasten	*5.847*	*4*	*142*	*12*	*- 130 N*
436 Werken voor derden	*339*	*292*	*268*	*306*	*37 V*
Totaal Baten	**132.006**	**117.337**	**125.716**	**128.888**	**3.171 V**
Saldo van baten en lasten	**99.656**	**81.654**	**88.651**	**94.776**	**6.126 V**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen					
4.4 Resultaatbepaling	30.130	9.861	21.422	19.316	- 2.106 N
441 Mutaties reserves	*30.130*	*9.861*	*21.422*	*19.316*	*- 2.106 N*
Totaal Onttrekkingen	**30.130**	**9.861**	**21.422**	**19.316**	**- 2.106 N**
Toevoegingen					
4.4 Resultaatbepaling	- 34.191	- 6.209	- 12.914	- 11.392	1.522 V
441 Mutaties reserves	*- 34.191*	*- 6.209*	*- 12.914*	*- 11.392*	*1.522 V*
Totaal Toevoegingen	**- 34.191**	**- 6.209**	**- 12.914**	**- 11.392**	**1.522 V**
Mutatie reserves	**- 4.062**	**3.652**	**8.508**	**7.924**	**- 584 N**
Gerealiseerd resultaat	**95.594**	**85.306**	**97.159**	**102.700**	**5.541 V**

Toelichting op de lasten

411 Raad
Het per saldo ontstane nadeel van € 192.000 is als volgt opgebouwd:

1. De salarislasten zijn hoger dan initieel begroot, dit zorgt voor een nadeel van € 104.000.
2. Hogere lasten van € 30.000 door hogere accountantskosten in verband met nieuwe SiSa regelingen.
3. Tijdelijk inhuren van een griffier en de werving van een vaste plek veroorzaakte een nadeel van € 29.000.
4. Bij de Rekenkamer zijn er een aantal onderzoeken gedaan met betrekking tot ondermijning die bijdragen aan het nadeel van € 35.000.
5. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 6.000.

413 Bestuurlijke samenwerking
Het per saldo ontstane nadeel van €58.000 is als volgt opgebouwd:

1. Niet begrote factuur van €50.000 ontvangen voor bijdrage transparante btw Regio Foodvalley.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een nadeel van € 8.000.

421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden
Het per saldo ontstane voordeel van € 1.059.000 is als volgt opgebouwd:

1. Een voordeel van € 1.115.000 betreft de afwaardering van activa die begroot is ivm verkoop van grond op bedrijventerrein Harselaar die in erfpacht was uitgegeven. In de realisatie is conform BBV bij de verkoop de boekwaarde rechtstreeks in mindering gebracht op de activa. Hier staat tegenover dat de baten van de verkoop die in de exploitatie worden

verantwoord ook lager zijn, dus per saldo neutraal.
2. Kosten GBLT 2023 gaven een nadeel van €62.000
3. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 6.000.

422 Ondersteuning en organisatie
Het per saldo ontstane voordeel van € 3.325.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een voordeel van € 1.488.000 heeft betrekking op de budgetoverheveling van 2023 naar 2024 van diverse projecten.
2. Binnen I&A is er sprake van een onderbesteding, dit zorgt in totaal voor een voordeel van € 1.291.000. Er zijn vacatures niet ingevuld en er zijn personele kosten ten laste gekomen van andere projecten (€ 245.000). Verder is de inrichting van de formatie minder snel ingevuld, dit zorgt ook voor een voordeel van € 250.000 minder kosten waren. Een voordeel van € 248.000 is te verklaren door het later afschrijven van investeringen. Daarnaast is er een voordeel van € 435.000 op het onderhoud van software, er hebben minder vervangingsprojecten plaatsvonden.
3. Binnen de informatievoorzieningsprojecten is sprake van een onderbesteding van € 566.000. Dit voordeel is te verklaren door het minder uitbesteden van taken, allocatie op andere projecten en te weinig beschikbare personele expertise.
4. Binnen het programmateam dienstverlening is er sprake van een voordeel van € 396.000, de projecten vinden verdere doorgang in het komende jaar.
5. Het inhuren van personeel binnen verschillende teams zorgt voor een nadeel van € 1.411.000. Dit komt voor een aanzienlijk gedeelte door openstaande formatieplaatsen die niet tijdig genoeg zijn ingevuld, hierdoor moet tijdelijke capaciteit worden ingehuurd.
6. Het budget voor bovenformatieven en ww-uitkeringen is hoger uitgevallen dan begroot, dit zorgt voor een nadeel van € 258.000.
7. Minder salarislasten dan begroot bij team directie, dit zorgt voor een voordeel van € 726.000.
8. Lagere personele kosten voor publiekszaken en het sociaal domein levert een voordeel op van € 255.000.
9. Het voordeel € 311.000 binnen ruimtelijke ordening is ontstaan omdat de beleidstoevoeging voor extra capaciteit stedenbouw en landschap, door de implementatie van de Omgevingswet, in de praktijk niet is benut. De capaciteit die is ingehuurd wordt doorbelast aan verschillende investeringskredieten en komt niet ten laste van de exploitatie.
10. De WKR eindafrekening 2022 en voorlopig aanslag 2023 zijn hoger dan begrote inschatting en zorgen voor een nadeel van €143.000.
11. De overige afwijkingen zijn per saldo een € 104.000 voordelig.

431 Treasury
Het per saldo ontstane voordeel van € 102.000 komt doordat het rente voordeel tussen 2022 en 2023 positief uitviel.

432 Belastingen
Het per saldo ontstane voordeel van € 133.000 is als volgt opgebouwd:
1. Het voordeel van € 97.000 binnen belastingen is te verklaren door de inhuur van personeel. Dit komt door het niet of later kunnen invullen van een trainee binnen het team belastingen. Een bedrag van € 87.000 zal worden overgeheveld naar 2024.
2. Er is sprake van een voordeel van € 36.000 binnen de gemeentelijke samenwerking BGT-BSLW vanwege het beëindigen van deze samenwerking.

433 Algemene uitkering
In de 1e Tussenrapportage is al een voordeel gemeld vanwege de verwerking van de structurele mutaties uit de decembercirculaire 2022. Het gaat hierbij om de taakmutaties wet goed verhuurderschap en inburgering. In eerste instantie worden deze middelen beschikbaar gehouden voor uitgave in dat jaar. Gebleken is dat deze middelen in 2023 niet meer nodig waren voor de uitvoering van taken, waarmee ze vrij vallen met als gevolg een voordeel van € 57.000.

434 Overige baten en lasten
Het per saldo ontstane nadeel van € 482.000 komt met name door VPB correcties op boekjaar 2023 en voorgaande jaren.

436 Werken voor derden
Het per saldo ontstane nadeel van € 949.000 is als volgt opgebouwd:
1. De doorbelasting van personele lasten en overhead naar de grondexploitaties en investeringsprojecten leidt ten opzichte van de begroting tot een nadeel van € 933.000. Dit nadeel bestaat voor € 629.000 uit de lagere doorbelasting naar investeringen en € 338.000 betreft de grondexploitaties.
2. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een nadeel van € 16.000.

Toelichting op de baten

421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden
Het per saldo ontstane nadeel van €380.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een nadeel van € 545.000 is ontstaan omdat bij de verkoop van grond op bedrijventerrein Harselaar de boekwaarde van € 1.115.000, conform de BBV, rechtstreeks op de activa is geboekt. In de exploitatie wordt het verkoopresultaat als baten verantwoord, in de begroting was alleen het volledige verkoopbedrag opgevoerd. Gezien hier in de begroting ook lasten tegenover zijn begroot, die niet gerealiseerd zijn, is dit per saldo neutraal. De verkoop van gronden die in erfpacht zijn uitgegeven heeft per saldo geleid tot een eenmalig voordeel van € 570.000.

2. In 2023 zijn er € 74.000 meer huurinkomsten binnengehaald dan begroot.
3. Er is voor een bedrag van € 48.000 van de verzekering ontvangen ter compensatie van de loonkosten (voor regresrecht).
4. Doorbelasting van personeel aan derden heeft geleid tot een voordeel van € 47.000.
5. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een nadeel van € 4.000.

422 Ondersteuning organisatie
Het per saldo ontstane voordeel van € 410.000 is als volgt opgebouwd:
1. De ontvangen vergoedingen vanuit het UWV (voor onder andere ziekte en zwangerschap) zorgen voor een voordeel van € 290.000.
2. De Valleihopper draagt bij aan de kosten voor huisvesting en overhead, deze niet geraamde kosten zorgen voor een voordeel van € 60.000.
3. Er is sprake van een voordeel van € 37.000 met betrekking tot het Hulpverleningscentrum aan de Nijkerkerweg. Dit voordeel komt door hogere huurinkomsten en servicekosten.
4. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 23.000.

431 Treasury
Het per saldo ontstane voordeel van € 828.000 is als volgt opgebouwd:
1. De ontvangen rentebaten op onze liquide middelen kennen een voordeel van € 910.000. Op het schatkistbankieren hebben wij over 2023 gemiddeld ruim 3% rente ontvangen.
2. Aan dividend hebben we € 104.000 minder ontvangen dan begroot. De dividenduitkering van Alliander was lager dan de afgelopen jaren.
3. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 22.000.

432 Belastingen
Het per saldo ontstane voordeel van € 529.000 is als volgt opgebouwd:
1. Een voordeel in verband met hogere baten toeristenbelasting van € 274.000, dit komt door de stijging van een aantal (bij de gemeente bekende) recreatieve objecten en het omslaan van forensenbelasting in toeristenbelasting omdat een vakantiepark nu heel het jaar verhuurd kan worden. Hierdoor zijn er minder inkomsten te zien op de forensenbelasting, dit zorgt voor een nadeel van € 71.000.
2. Een voordeel van € 40.000 voor de OZB aanslagen voor woningen en niet-woningen in verband met de groei van de gemeente.
3. Het herinrichten van het invorderingsproces heeft geleid tot een voordeel van € 276.000 aan toenemende opbrengsten aan boetes en dwangsommen.
4. De overige afwijkingen zijn relatief gering en kennen per saldo een voordeel van € 10.000.

433 Algemene uitkering
Het per saldo ontstane voordeel van € 1.829.000 komt met name door ontvangen incidentele inkomsten vanuit het Rijk, in de decembercirculaire 2023 zijn er namelijk extra decentralisatie uitkeringen toegekend. Het gaat hier om de Energietoelage van € 1.498.800 en de invoeringskosten Omgevingswet voor een bedrag van € 396.300. Voor een deel worden deze middelen meegenomen in de budgetoverheveling naar 2024.

434 Overige baten en lasten
Het per saldo ontstane nadeel van € 130.000 komt doordat een begrote doorbelasting niet is gerealiseerd.

441 Mutaties reserves
Het per saldo ontstane nadeel van € 584.000 komt voornamelijk er meer dotaties gemaakt zijn dan begroot ten behoeve van de 'reseve opvang en ondersteuning nieuwkomers in brede zin'.

Bijlage 4. Budgetoverheveling

Bedragen in € 1

Budghetoverhevelingen	Onderbouwing	Over te hevelen bedrag	Werkelijk overge-heveld bedrag	Reserve mutatie	Inciden-teel project	Budget eerder overge-heveld	Toelichting herhaalde overheveling
1. Participatie en ondersteuning							
122 Sociaal-cultureel werk	Er is sprake van vertraging van de werkzaamheden uit 2023, waardoor een deel van de kosten pas in 2024 gefactureerd zal worden door het externe adviesbureau. Het budget voor 2024 is niet voldoende om deze kosten te dekken.	25.000	20.000	Nee	Ja	Nee	
122 Sociaal-cultureel werk	Be Active & Creative is per 1-9 verzelfstandigd. Met ingang van die datum heeft de gemeente een subsidierelatie met St. Connect (de naam van de verzelfstandigde organisatie). Omdat de stichting nog geen eigen bankrekening heeft (proces is wel in gang gezet), worden de gemaakte kosten in de laatste maanden van 2023 uit het resterende budget van Be Active & Creatieve betaald. Het budget wat aan het einde van 2023 resteert, zal als incidentele subsidie aan de stichting worden uitbetaald begin 2024. Dit is in lijn met het collegebesluit van juni 2023 (nr. 2866).	322.000	234.000	Nee	Ja	Nee	
123 Volksgezondheid en preventie	Er is in 2023/2024 €75.000 beschikbaar voor beleidscapaciteit voor de uitvoering van de laatste tranche van het innovatiebudget sociaal domein. Het accounthouderschap van de projecten, de communicatie en evaluatie vraagt personele inzet in 2024 en daarom moet dit budget worden overgeheveld. Met het collegevoorstel 2196 (2022) is besloten om het innovatiebudget te bestemmen voor innovatieve projecten in 2023 en 2024. De precieze verdeling over 2023 en 2024 pakt net even anders uit als destijds ingeschat.	75.000	75.000	Nee	Ja	Nee	
123 Volksgezondheid en preventie	De afronding van dit project was in 2023 voorzien. Echter, het project moest getemporiseerd worden door gebrek aan capaciteit bij de betrokken organisaties en de gemeente. Hierdoor loopt de planning uit en wordt het resterende bedrag alsnog in 2024 uitgegeven.	165.000	163.500	Nee	Ja	Nee	
131 Impuls armoedebeleid	Via de meicirculaire zijn incidentele middelen armoedebestrijding ontvangen, inzetbaar voor meerdere jaren. In 2024 is hiervoor geen budget beschikbaar. Dit budget wordt ingezet voor 2 projecten, waarmee we (in geval van een succes) een basis voor langjarige/langdurige inzetten willen realiseren. Het gaat om 'Speaking Minds' en 'De HUB'. 'Speaking Minds is een project dat zich richt op het betrekken van praktisch opgeleide jongeren bij beleidsvraagstukken. Middels een train-de-trainer concept worden hiervoor lokale trainers opgeleid die de methodiek van Speaking Minds in de klas kunnen toepassen. De uitvoering van Speaking Minds stond gepland voor het schooljaar 2023-2024. Helaas blijkt de invulling van een projectweek in dit schooljaar niet haalbaar. We verwachten dat dit volgend schooljaar zal plaatsvinden.' 'De HUB is een ondersteund programma, om mensen die onder beschermingsbewind staan, te coachen. Via het programma werkt de inwoner onder bewind, aan zijn/haar gedrag en financiële vaardigheden. Het geeft inzicht in waar mensen uitdagingen mee hebben en of het (op termijn) haalbaar is om (gedeeltelijk) zelfstandig de financiën te organiseren. De HUB is gericht op het ontwikkelen van vaardigheden rondom geldzaken, om zelfstandigheid en sociale participatie te vergroten waar dat kan.	45.000	45.000	Nee	Ja	Nee	

Bedragen in € 1

Budghetoverhevelingen	Onderbouwing	Over te hevelen bedrag	Werkelijk overge-heveld bedrag	Reserve mutatie	Inciden-teel project	Budget eerder overge-heveld	Toelichting herhaalde overheveling
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid							
211 Evenementensubsidies	Momenteel is men druk bezig om met de provincie afspraken te maken over een vernieuwd plan van aanpak voor dorpenparticipatie/dorpenbeleid. Als gemeente Barneveld dienen wij €60.000,- te besteden aan de aanpak voor dorpenparticipatie/dopenbeleid (overige €30.000,- komt uit budgetoverheveling gebiedsgericht werken). In dat geval krijgen wij van de provincie €100.000,- aan co-financiering. Voor deze financiële middelen zal er een procesbegeleider moeten worden ingehuurd. Uitvoering zal plaatsvinden in 2024.	60.000	60.000	Nee	Ja	Ja	

221 Regio Deal Foodvalley	Door een weeffout bij de tot standkoming van de Regio Deal is er een financieel gat ontstaan van €361.000,-. De gemeente Veenendaal zou dit bedrag in-kind leveren maar dit blijkt in de praktijk niet te lukken. Om deze reden is in goed onderling overleg besloten een correctie door te voeren en alle regiogemeenten op basis van een verdeelsleutel inwoneraantal een bijdrage te laten leveren om het financiële gat gezamenlijk te dichten, te betalen in 2024. zie B&W besluit van 20 december 2022. Voor Barneveld gaat het om €60.586,-. Dit kan gedekt worden door van het resterende budget Regiodeal Foodvalley dit bedrag over te hevelen.	60.600	60.600	Nee	Ja	Ja	
231 Oplaadpalen elektrisch vervoer	In collegevoorstel 3040 (Transferium-Noord; onderzoek naar de toekomstvisie) is dit budget genoemd als in te zetten voor uitvoeren onderzoek in 2024. Opdracht is verstrekt in 2023, echter is het niet gelukt om dit onderzoek uit te laten voeren. Dit is wel nodig cf. voorstel, waardoor overhevelen. Kosten kunnen niet gedekt worden uit begroting 2024.	50.000	50.000	Nee	Ja	Nee	

Bedragen in € 1

Budghetoverhevelingen	Onderbouwing	Over te hevelen bedrag	Werkelijk overge-heveld bedrag	Reserve mutatie	Inciden-teel project	Budget eerder overge-heveld	Toelichting herhaalde overheveling
3. Woon- en leefomgeving							
311 Volkshuisvesting	Het lokale functieveranderingsbeleid, waarvoor in 2023 een incidentele beleidstoevoeging is opgenomen in de begroting, is bedoeld als aanvulling op regionaal beleid dat in samenwerking met diverse gemeenten en twee provincies wordt opgesteld. Dit regionaal beleid is nog niet gereed, dus kan het opstellen van het lokale beleid pas in 2024 plaatsvinden.	25.000	25.000	Nee	Nee	Nee	
311 Volkshuisvesting	In 2023 is de bijdrage voor het programma landbouwtransitie van de regio Foodvalley structureel verhoogd, waardoor deze bijdrage niet volledig gedekt kan worden vanuit het structureel beschikbaar budget. Vanuit het meerjarig projectbudget dat we al een aantal jaren hebben voor de landbouwtransitie is nog €80.000,- beschikbaar om de bijdrage voor het programma landbouwtransitie in 2024 te kunnen dekken. In de kadernota 2025 kan hier vervolgens een structurele oplossing voor worden gevonden.	80.000	80.000	Nee	Ja	Ja	
311 Volkshuisvesting	Doordat de ingangsdatum van de Omgevingswet meerdere malen is uitgesteld, is het voorbereidings- en implementatietraject anders gelopen dan vooraf gedacht en zijn vooralsnog aanzienlijk minder kosten gemaakt dan eerder geraamd. Nu duidelijk is dat de Omgevingswet per 1 januari in werking treedt, is een raming gemaakt voor de lasten voor de implementatie in de komende jaren. Naast het budget dat in de MJB 2024 -2027 reeds beschibaar is, is op basis van een huidige inschatting nog ruim 1.1 mln. nodig, waarvan €295.000 voor de afronding van de omgevingsvisie. Derhalve wordt voorgesteld de resterende budgetten voor de Omgevingswet, digitalisering Omgevingswet en de omgevingsvisie over te hevelen.	728.000	722.500	Nee	Ja	Ja	
311 Volkshuisvesting	Oorspronkelijk was voorzien dat de Omgevingsvisie in 2023 zou worden vastgesteld. Intussen is duidelijk dat dit niet eerder zal zijn dan eind 2024. Dat betekent een doorlooptijd van een jaar extra. Dat brengt een flink bedrag aan extra kosten met zich mee, Dit temeer omdat besloten is om een extra participatieronde in te lassen in het proces. Bovendien is er een deelvisie Garderen opgesteld, waarvan de kosten ook worden opgenomen in het geheel van de omgevingsvisie. Totale kosten worden ingeschat op €295.000.	42.000	42.000	Nee	Ja	Ja	
322 Vergroening schoolpleinen	Door te natte weersomstandigheden kan er in 2023 eerste ronde niet gemaaid worden. Dit betekent dat er in 2024 een aanvullende zogeheten 0-ronde moet plaatsvinden van circa €50.000,- (inhaalslag).	50.000	-	Nee	Nee	Nee	
322 Vergroening schoolpleinen	De voorbereiding van de aanbesteding is opgepakt in 2023, de daadwerkelijke aanbesteding volgt in 2024. De genoemde kosten zijn initieel bestemd voor het aantrekken van een projectleider, in 2024 willen we dit conform bestuursopdracht omzetten naar een dienst.	92.000	92.000	Nee	Nee	Nee	
322 Vergroening schoolpleinen	De projecten en werkzaamheden voor groeiplaatsverbetering zijn inmiddels in gang gezet. De eerste kosten van €30.000 worden gemaakt in 2023. De overige kosten worden verwacht in Q1 2024.	70.000	70.000	Nee	Nee	Nee	
326 Milieu en ruimtelijke ordening	In de eerste tussenrapportage is €100.000,- beschikbaar gesteld voor onderzoek naar verduurzamen eigen vastgoed tweede fase. Dit betreffen middelen voor het alloceren van bestaand beleid met betrekking tot personele inzet. Het bedrag komt ten laste van de algemene reserve. De offerte aanvraag en opdrachtverlening staat gepland voor eind 2023. De uitvoering van de opdracht volgt eerste helft 2024. De vertraging is ontstaan door beperkte personele inzet.	100.000	100.000	Nee	Ja	Nee	

326	Milieu en ruimtelijke ordening	Ten behoeve van de voorbereiding Pastoriebos is eenmalig €75.000,- toegekend in de begroting 2023. Er is gestart in 2023. Echter is de voorbereiding nog niet afgerond. De werkzaamheden lopen door in 2024.	62.000	60.500	Nee	Nee	Nee	
328	Reiniging en vuilbeheersing	De geschatte kosten voor een borstelronde voor het hele areaal zijn €3200,- per dag. Dit is voor een periode van 38 dagen op basis van 3 borstelcombinaties. Voorheen deed de eigen dienst dit deels. Door gebrek aan personele inzet en materiaal is er voor gekozen om dit in de markt te zetten. Deze nieuwe werkwijze heeft onverhoopt meer tijd gekost dan verwacht. Middelen worden ingezet om achterstand in te halen (incidenteel) en daarna volgt weer standaard onkruidbeheersing. Verwachting start is voorjaar 2024.	120.000	63.500	Nee	Nee	Nee	
332	Huisvesting onderwijs	Kosten met betrekking tot verwijderen van de noodlokalen en herstellen schoolplein. Ook in 2024 worden hiervoor facturen verwacht, die gedekt moeten worden uit dit budget. Voor 2024 is er namelijk geen budget beschikbaar.	126.000	114.500	Nee	Ja	Nee	
335	Sportaccommodaties	In de tweede tussenrapportage 2023 is een bedrag van €46.000,- opgenomen voor de sloop van het clubgebouw (voormalig Spirit) aan de Overhorsterweg in Voorthuizen ten laste van de algemene reserve. De sloop wordt verwacht in het tweede kwartaal van 2024. Derhalve wordt nu voorgesteld dit beschikbare budget over te hevelen.	46.000	46.000	Nee	Nee	Nee	
335	Sportaccommodaties	Ten behoeve van de verplaatsing vereniging Flying Bikes heeft de Raad op 7 juni 2021 besloten tot een eenmalige bijdrage voor de vereniging van €700.000,- ten laste van de algemene reserve. Deze bijdrage wordt in termijnen betaald. De eerste termijn van €150.000,- is in 2023 overgemaakt, het restant wordt overgemaakt op basis van de voortgang van het project dat naar verwachting in 2024 wordt afgerond.	550.000	550.000	Nee	Ja	Ja	
336	Overige accommodaties	In de tweede tussenrapportage 2023 is een bedrag van €65.000,- opgenomen voor het afboeken van de restant boekwaarde van 't Trefpunt ten laste van de algemene reserve. De sloop wordt verwacht in het tweede kwartaal van 2024. Derhalve wordt nu voorgesteld dit beschikbare budget over te hevelen.	65.000	65.000	Nee	Nee	Nee	

Bedragen in € 1

Budghetoverhevelingen	Onderbouwing	Over te hevelen bedrag	Werkelijk overge-heveld bedrag	Reserve mutatie	Inciden-teel project	Budget eerder overge-heveld	Toelichting herhaalde overheveling
4. Bestuur en interne dienstverlening							
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	In 2023 is het niet gelukt om het vastgoedbeleid op te stellen, waardoor dit doorschuift naar 2024. In 2024 wordt er ingehuurd om dit alsnog te realiseren. Opdracht is verstrekt.	50.000	50.000	Nee	Ja	Nee	
422 Ondersteuning organisatie	In 2023 zijn een aantal activiteiten voor het programma Datagedreven Werken nog niet afgerond. De tijdelijke inzet van een data analist en inzet voor het realiseren van een opschaalbare data-omgeving zijn in 2024 cruciaal voor de realisatie van het programma. Bovendien zal geplande, maar in 2023 nog niet volledig inzetbare capaciteit, in 2024 wel volledig ingezet kunnen worden.	87.000	87.000	Nee	Ja	Nee	
422 Ondersteuning organisatie	De uitdagingen op het gebied van informatievoorziening, die in de Barneveldse I-Visie uiteengezet zullen worden, zijn complex en voor niet-ingewijden abstract. Effectieve communicatie speelt een essentiële rol in het vergroten van bewustzijn en het stimuleren van verandering in gedrag, wat cruciaal is voor het bereiken van de doelen van de I-Visie. Het belang van een doeltreffende communicatiestrategie voor verandermanagement in relatie tot informatievoorziening is al vanaf het begin meegenomen in de opdracht aan de CIO. De rol van de CIO is pas in 2023 effectief ingevuld. De behoefte aan deze activiteiten is derhalve nu pas expliciet geworden.	30.000	30.000	Nee	Ja	Nee	
422 Ondersteuning organisatie	Met de beoogde I-projecten is in 2023 minder voortgang geboekt dan gepland. In Q4 2023 is er daarom vooral aandacht geweest voor de voorbereiding om op basis van portfoliomanagement en opdrachtgever- en opdrachtnemerschap te kunnen sturen op het gedosserd starten én afronden van projecten. Dat maakt dat de externe kosten voor applicatieleveranciers en voor inhuur van projectleiding verschuiven naar 2024, bovenop de al geplande kosten.	125.000	125.000	Nee	Ja	Nee	
422 Ondersteuning organisatie	Met de beoogde grote vervangingen en aanbestedingen is in 2023 vooral aandacht geweest voor de voorbereiding. Dit in de vorm van een hanteerbare en beheersbare 'jaarschijf' voor 2024, waarbij op basis van helder opdrachtgever- en opdrachtnemerschap gestuurd kan worden op het daadwerkelijk afronden van de (tussen)stappen. Dat maakt dat de externe kosten voor applicatieleveranciers en voor inhuur van projectleiding verschuiven naar 2024, bovenop de met zekerheid te maken kosten voor de migratie naar de Azure-cloud.	200.000	180.500	Nee	Ja	Ja	

422 Ondersteuning organisatie	Voor de begroting van 2023 is een beleidstoevoeging voor de inzet van trainees meegenomen. Het betreft incidenteel budget voor de duur van 2 jaar. Voor het eerste jaar is €200.000,- beschikbaar en voor het tweede jaar €100.000,-. Hiervan kunnen 2 trainees worden ingezet. Eén trainee is toegewezen aan team Jeugd en Onderwijs en het traineeship is in september 2023 gestart. Er is voor dit team €100.000,- euro beschikbaar gesteld voor het jaar 2023 en €50.000,- voor het jaar 2024. Gelet op de relatief late start van de trainee is een groot deel van het budget 2023 niet opgemaakt en zal dit moeten worden meegenomen naar 2024.	65.000	65.000	Nee	Ja	Nee	
422 Ondersteuning organisatie	Er is in oktober 2023 gestart met het opschonen en herinrichten van de informatiestructuur t.b.v. het ontsluiten van de functionaliteit MijnBarneveld en een restyling van de website. Dit traject wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2024 afgerond. Daarnaast is de herijking van het dienstverleningsconcept gestart, dat vertraging heeft opgelopen door de wisseling van de programmamanager dienstverlening. De eerste activiteiten, zoals het behoefteonderzoek onder gebruikers, zijn al wel uitgevoerd. Alle inspanningen schuiven daardoor iets op; over de jaargrens heen. Kosten zijn bedoeld voor begeleiding op dit traject, onderzoek en vormgeving van het eindproduct. Het traject is volgens verwachting eind april 2024 afgerond.	33.000	33.000	Nee	Ja	Nee	
422 Ondersteuning organisatie	Door onduidelijkheid over de uitvoering heeft dit project vertraging opgelopen. Het budget zal worden gebruikt voor het uitwerken van een huisvestingsvisie. Daadwerkelijke uitvoering zal plaatsvinden in het eerste halfjaar van 2024.	100.000	100.000	Nee	Ja	Nee	
422 Ondersteuning organisatie	De middelen zijn verstrekt, bedoeld en nodig voor de implementatie van de actieve openbaarmaking. Deze implementatie loopt en duurt nog tot en met 2026. De landelijke planning t.a.v. categorieën die openbaar gemaakt moeten worden is uitgesteld. Hierdoor verschuiven een deel van de verwachte werkzaamheden in het kader van actieve openbaarmaking van 2023 naar 2024.	38.000	38.000	Nee	Ja	Ja	
422 Ondersteuning organisatie	Onderdeel van de implementatie Omgevingswet is de digitalisering. Hiervoor blijkt in de praktijk minder budget nodig dan aanvankelijk gedacht. Echter is dit budget binnen de implementatie van de Omgevingswet wel nodig dus wordt voorgesteld het totaal beschikbare budget voor de digitalisering opgevingswet van €330.000 over te hevelen.	330.000	330.000	Nee	Ja	Ja	
422 Ondersteuning organisatie	Project loopt door in 2024; zoals afgesproken met stuurgroep dienstverlening geen nieuw budget aangevraagd voor 2024, maar het huidige opmaken en daarbinnen de extra gevraagde resultaten te realiseren. In de loop van 2023 zijn extra middelen aan dit projectbudget toegevoegd i.v.m. de extra pilot beeldbrieven, bewustwordingscampagne begrijpelijke taal in de organisatie, een audit en afhandeling motie van de raad inzake Heldere Taal. Verplichtingen hiervoor zijn ook al aangegaan.	60.000	60.000	Nee	Ja	Ja	
422 Ondersteuning organisatie	Het project Kern van de Zaak betreft een doorlopend/meerjarig project (financieel niet uitgesplitst over een aantal jaren, waardoor er dus nu ook een budgetoverheveling zal moeten plaatsvinden). In overleg met CT is besloten een aantal inspanningen in 2023 niet uit te voeren om op deze manier de verlenging van project Kern van de zaak te financieren. Het verwachtte restantbudget dient te worden overgeheveld naar 2024.	130.000	123.000	Nee	Ja	Ja	
422 Ondersteuning organisatie	Het project Barneveld Groeit betreft een meerjarig project. Er zijn verschillende verplichtingen aangegaan voor 2024. Het verwachte restantbedrag dient te worden overgeheveld.	120.000	120.000	Nee	Ja	Ja	
422 Ondersteuning organisatie	Het project Barneveld Groeit betreft een meerjarig project. Er zijn verschillende verplichtingen aangegaan voor 2024. Het verwachte restantbedrag dient te worden overgeheveld.	230.000	196.000	Nee	Ja	Ja	
432 Belastingen	Voor de begroting van 2023 is een beleidstoevoeging voor de inzet van trainees meegenomen. Het betreft incidenteel budget voor de duur van 2 jaar. Voor het eerste jaar is €200.000,- beschikbaar en voor het tweede jaar €100.000,- Hiervan kunnen 2 trainees worden ingezet. Eén trainee is toegewezen aan team Belastingen en het traineeship is in oktober 2023 gestart. Er is voor team Belastingen €100.000,- beschikbaar gesteld voor het jaar 2023 en €50.000 voor het jaar 2024. Gelet op de relatief late start van de trainee is een groot deel van het budget 2023 niet opgemaakt en zal dit moeten worden meegenomen naar 2024.	87.000	87.000	Nee	Ja	Nee	
433 Asiel (inburgering)	6 december is de decembercirculaire 2023 verschenen, hierin zijn een aantal decentralisatie uitkeringen opgenomen die betrekking hebben op 2023. Omdat de besteding niet meer (volledig) in 2023 zal plaatsvinden, wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen naar 2024.	35.550	35.550	Nee	Ja	Nee	
433 Asiel (inburgering)		53.268	53.268	Nee	Ja	Nee	
433 Asiel (inburgering)		86.211	86.211	Nee	Ja	Nee	
433 Asiel (inburgering)		250.000	250.000	Nee	Ja	Nee	
		5.068.629	**4.788.629**				

Bijlage 5. Kerngegevens en beleidsindicatoren

bedragen x € 1.000

Kerngegevens	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Raming 2023
1. Participatie en ondersteuning			
Uitkeringsgerechtigden (gemiddeld over het jaar)			
• IOAW	19	15	17
• IOAZ	4	5	10
• Participatiewet	543	559	540
• Beschut werk nieuw	10	9	19
• Loonkostensubsidie	73	79	119
Totaal	**649**	**667**	**705**
Unieke ontvangers vangnetvoorziening Jeugd	1.654	1.586	1.700
Unieke ontvangers vangnetvoorziening WMO	2.809	2.856	2.675
Leerlingen in het voortgezet onderwijs	4.826	4.745	4.950
3. Woon- en leefomgeving			
• Gebruikte hoeveelheid energie (kwh) *	1.800.199	1.800.000	1.826.422
• Oppervlakte - onbebouwd (ha)	17.590	17.590	17.586
• Aantal woonruimten **	23.146	23.379	27.325
• Oppervlakte verharde wegen (miljoen m2)	4,06	4,30	4,00
• Lengte vrij verval riolering (km)	402,3	404,0	405,0
4. Bestuur en interne dienstverlening			
Aantal inwoners	59.992	61.655	61.444
• 0 - 18 jaar	15.313	15.773	13.004
• 19 - 64 jaar	34.691	35.318	38.305
• 65 jaar en ouder	9.988	10.564	10.135

** Verbruik betreft de grootverbruikaansluitingen en er is aangesloten op de gegevens uit de CO2-ladder*
*** aantal woonruimten betreft de optelsom van het aantal woonfuncties, de logiesfunctie, personen in zorginstellingen en het aantal uitwonende studenten*
**** nog niet alle nieuwe kilometers nieuw aangelegd riolering*

Beleidsindicatoren

Gemeenten hanteren voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de programma's en de programmaverantwoording de beleidsindicatoren. Voor nadere informatie over deze indicatoren verwijzen we naar 'www.waarstaatjegemeente.nl'. Dit dashboard is te raadplegen via de link: Dashboard BBV - waarstaatjegemeente.nl.

Bijlage 6. Sisa staat

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	**A16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 9.063.683			€ 0	€ 0	€ 260.361
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*		
			-€ 12.274	€ 35.700	€ 9.347.470	€ 15.921.092		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			0	52	5	6	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*		
			N.V.T.	Nee				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*

			€ 64.480	€ 64.480				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*
			€ 0	€ 19.760	€ 17.340	€ 20.808	€ 8.975	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/26*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/27*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 90.795	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
BZK	**C32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen**	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
			1 SUVIS21-01720369/Koningin Beatrix	€ 0	€ 150.000	Ja		Nee
			2 SUVIS21-00745338/JFC	€ 0	€ 225.733	Ja		Nee
			3 SUVIS21-00745226/Meerwaarde	€ 0	€ 328.492	Ja		Nee
			Kopie Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/07*	Zijn de bestedingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) *Aard controle D2* *Indicator: C32/08*	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/09*			
			SUVIS21-01720369/Koningin Beatrix	Ja	Eindverantwoording door school is nog niet ontvangen			
			SUVIS21-00745338/JFC	Ja	Eindverantwoording door school is nog niet ontvangen			
			SUVIS21-00745226/Meerwaarde	Ja	Eindverantwoording door school is nog niet ontvangen			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**

BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			738	€ 21.259	€ 27.659	44	€ 1.261	€ 1.261
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			738	€ 96.290	€ 197.274			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/en tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			782	782	0	0	782	782
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 0	Ja				
BZK	**C72**	**Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 3e ronde** Gemeenten	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: C72/01*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C72/02*	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk *Aard controle D2* *Indicator: C72/03*	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij-readygemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk *Aard controle D2* *Indicator: C72/04*	Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 06 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C72/05*	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C72/06*
			€ 43.859	€ 67.193	0	0	Nee	De businesscase oorspronkelijke aanvraag was niet rendabel. Eind 2023 is een wijzigingsverzoek goedgekeurd door het ministerie.
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					

			Aard controle n.v.t.						
			Indicator: C72/07						
			Nee						
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen		
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*		
			Indicator: C92/01	*Indicator: C92/02*	*Indicator: C92/03*	*Indicator: C92/04*	*Indicator: C92/05*		
			€ 58.965	€ 0	3	40	3		
BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen	
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	
			Indicator: C94/01	*Indicator: C94/02*	*Indicator: C94/03*	*Indicator: C94/04*	*Indicator: C94/05*	*Indicator: C94/06*	
		1	*LAI23-03536310*	€ 0	0	0	0	€ 0	
		2							
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*			
			Indicator: C94/07	*Indicator: C94/08*	*Indicator: C94/09*	*Indicator: C94/10*			
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
		2							
BZK	**C105**	**Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls**	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T)	
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle D1*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle D1*	*Aard controle R*	
			Indicator: C105/01	*Indicator: C105/02*	*Indicator: C105/03*	*Indicator: C105/04*	*Indicator: C105/05*	*Indicator: C105/06*	
		1	*Project 1 Pastorietuin*	25	Ja	0	Ja	€ 0	
		2							
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle D1*	
			Indicator: C105/07	*Indicator: C105/08*	*Indicator: C105/09*	*Indicator: C105/10*	*Indicator: C105/11*	*Indicator: C105/12*	
		1		€ 0	Ja		21	Ja	
		2							
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*					
			Indicator: C105/13	*Indicator: C105/14*					
		1		Nee					
		2							

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	*Aard controle R Indicator: D8/01*	*Aard controle R Indicator: D8/02*	*Aard controle R Indicator: D8/03*	*Aard controle R Indicator: D8/04*	*Aard controle R Indicator: D8/05*	
			€ 1.107.287	€ 187.185	€ 145.545	€ 11.878	€ 749.094	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
				Bedrag		**Bedrag**		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	*Aard controle R Indicator: D8/07*	*Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08*	*Aard controle R Indicator: D8/09*		
		1						
		2						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	*Aard controle R Indicator: D14/02*	*Aard controle R Indicator: D14/03*	*Aard controle R Indicator: D14/04*	*Aard controle R Indicator: D14/05*	
			€ 391.745	€ 0	€ 0	€ 0	€ 987.049	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	*Aard controle R Indicator: D14/07*	*Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08*	*Aard controle R Indicator: D14/09*		
		1						
		2						
OCW	**D19**	**Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden**	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*			

			Indicator: D19/01	*Indicator: D19/02*	*Indicator: D19/03*	
			€ 208.443	€ 282.259	Ja	
OCW	**D22**	**Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters**	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	
			Indicator: D22/01	*Indicator: D22/02*	*Indicator: D22/03*	
		1	€ 39.026	€ 39.026	Ja	
		2	€ 3.948	€ 3.948	Ja	
		3	€ 6.430	€ 6.430	Ja	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: E3/01	*Indicator: E3/02*	*Indicator: E3/03*	*Indicator: E3/04*	*Indicator: E3/05*	*Indicator: E3/06*
		1	IenW/BSK-2021-221067	€ 148.891	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: E3/07	*Indicator: E3/08*	*Indicator: E3/09*	*Indicator: E3/10*	*Indicator: E3/11*	*Indicator: E3/12*
		1	*IenW/BSK-2021-221067*	€ 148.891	€ 158.791	€ 0	€ 0	Nee
		2						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: E44B/01	*Indicator: E44B/02*	*Indicator: E44B/03*	*Indicator: E44B/04*	*Indicator: E44B/05*	*Indicator: E44B/06*
		1	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	€ 63.326	€ 63.327	€ 126.654	€ 126.654
		2	060307 Gemeente Amersfoort	IENW/BSK-2021/200143	€ 165.732	€ 224.524	€ 331.465	€ 449.048
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			

			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*							
			Indicator: E44B/07	*Indicator: E44B/08*	*Indicator: E44B/09*							
			1 060307 Gemeente Amersfoort	ENW/BSK-2021/200143	Nee							
			2 060307 Gemeente Amersfoort	ENW/BSK-2021/200143	Ja							
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel						
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*						
			Indicator: E44B/10	*Indicator: E44B/11*	*Indicator: E44B/12*	*Indicator: E44B/13*						
			1 060307 Gemeente Amersfoort	ENW/BSK-2021/200143	Barneveld Project 2 Churchillstraat	Nee						
			2 060307 Gemeente Amersfoort	ENW/BSK-2021/200143	Barneveld Project 3 Zwartebroek	Ja						
IenW	**E87B**	**Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Beschikkingsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)				
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*				
			Indicator: E87B/01	*Indicator: E87B/02*	*Indicator: E87B/03*	*Indicator: E87B/04*	*Indicator: E87B/05*	*Indicator: E87B/06*				
			1 030004 Provincie Overijssel	S2023-0000998	0	0	0	0				
			Kopie beschikkingsnaam/nummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)								
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*								
			Indicator: E87B/07	*Indicator: E87B/08*								
			1 S2023-0000998	Nee								
			2									

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: F28/01	*Indicator: F28/02*	*Indicator: F28/03*	*Indicator: F28/04*	*Indicator: F28/05*	*Indicator: F28/06*
			€ 99.396	€ 104.120	€ 0	€ 203.516	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t.					
			Indicator: F28/07					
			Nee					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023**	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) **IOAW**	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) **IOAZ**	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 8.865.311	€ 233.916	€ 218.701	€ 1.842	€ 85.473	€ 1.670
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 164.904	€ 102.697	€ 0	€ 1.058.183	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 4.550	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekkingen (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekkingen Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.*	

				Indicator: G3/07	*Indicator: G3/08*	*Indicator: G3/09*	*Indicator: G3/10*	*Indicator: G3/11*
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**		**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.801	€ 72.712	€ 2.618
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 611	€ 6.594	€ 401
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 7.187	€ 26.467	€ 519
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 578	€ 4.718	€ 648
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 842	€ 2.322	€ 176
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 11.019	€ 112.813	€ 4.362
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6	Totaal	0	0	N.v.t.		
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
					Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/16*	*Aard controle R* *Indicator: G4/17*	*Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	*Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6	Totaal	0	0	0		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*				
			€ 261.127	€ 0	Ja				
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*				
			€ 0	€ 0	Ja				
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	Aard controle n.v.t.		
			Indicator: G13/01	*Indicator: G13/02*	*Indicator: G13/03*	*Indicator: G13/04*	Indicator: G13/05		
			€ 9.532	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 1.533.014	€ 298.363				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken**	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken**	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten**	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H4/03*	*Aard controle R* *Indicator: H4/04*	*Aard controle R* *Indicator: H4/05*	*Aard controle R* *Indicator: H4/06*	*Aard controle R* *Indicator: H4/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	298363	€ 298.363	€ 217.552	€ 80.811	€ 0	
		2						
		100						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd**	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd**	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd**	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd**
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H8/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	*Aard controle R* *Indicator: H8/03*	*Aard controle R* *Indicator: H8/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1042592	€ 56.575	€ 14.496	€ 42.079	€ 14.496	€ 42.079
		2						
			Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H8/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	1042592	Ja				
		2						
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/04*	?	
			€ 30.000	€ 30.000	Ja	Ja		
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
		1	Lokaal Sportakkoord	€ 41.486	€ 33.189	€ 8.297	€ 33.189	Ja
		2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 285.617	€ 285.617	€ 0	€ 285.617	Ja

			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 63.825	€ 51.060	€ 12.765	€ 51.060	Ja
			4	Kansrijke Start	€ 47.869	€ 47.869	€ 0	€ 47.869	Ja
			5	Mentale Gezondheid	€ 22.339	€ 17.871	€ 4.468	€ 17.871	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 55.847	€ 44.678	€ 11.169	€ 44.678	Ja
			7	Valpreventie	€ 164.349	€ 131.480	€ 32.870	€ 131.480	Ja
			8	Leefomgeving	€ 31.913	€ 25.530	€ 6.383	€ 25.530	Ja
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 7.978	€ 7.978	€ 0	€ 7.978	Ja
			10	Versterken sociale basis	€ 116.481	€ 93.185	€ 23.296	€ 93.185	Ja
			11	Mantelzorg	€ 31.913	€ 31.913	€ 0	€ 31.913	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 31.913	€ 25.530	€ 6.383	€ 25.530	Ja
			13	Welzijn op recept	€ 17.552	€ 14.042	€ 3.510	€ 14.042	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 7.978	€ 7.608	€ 0	€ 7.608	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 28.402	€ 21.659	€ 5.680	€ 21.659	Ja

			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H30/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*	
			1 Lokaal Sportakkoord	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja	
			4 Kansrijke Start	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	Ja	
			7 Valpreventie	Ja	
			8 Leefomgeving	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja	
			10 Versterken sociale basis	Ja	
			11 Mantelzorg	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	Ja	
			13 Welzijn op recept	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H30/09*		
			Nee		

VWS	**H31**	**Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen**	Beschikkingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H31/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/02*	*Aard controle R* *Indicator: H31/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/05*	
			560173926	€ 17.916	€ 17.916	Ja		

VWS	**H32**	**Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden**	Beschikkingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen			
				Automatisch berekend	*Automatisch berekend*			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H32/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/03*			
			560165055	€ 734.200	€ 734.200			
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting	

			Aard controle n.v.t. *Indicator: H32/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/05*	*Aard controle R* *Indicator: H32/06*	*Aard controle D1* *Indicator: H32/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/08*	
			1 *De Glind*	€ 2.410	€ 2.410	Nee		
			2 *Oosterbad*	€ 68.169	€ 68.169	Ja		
			3 *Veluwehal*	€ 609.565	€ 609.565	Nee		
			4 *De Heuvelrand*	€ 54.056	€ 54.056	Nee		
VWS	**H35B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H35B/01*	*Aard controle R* *Indicator: H35B/02*				
			060228 Gemeente Ede	€ 469.650				

Bijlage 7. Taakvelden

bedragen x € 1.000

Taakvelden	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	**80.288**	**87.338**	**92.630**	**5.292 V**
0.1 Bestuur	- 2.816	- 4.671	- 4.197	474 V
0.2 Burgerzaken	- 458	- 699	- 1.035	- 336 N
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 782	- 1.009	- 378	631 V
0.4 Overhead	- 26.894	- 25.167	- 23.179	1.987 V
0.5 Treasury	563	698	1.628	930 V
0.61 OZB woningen	7.653	7.836	7.849	13 V
0.62 OZB niet-woningen	6.744	7.173	7.213	40 V
0.63 Parkeerbelasting	871	871	1.007	137 V
0.64 Belastingen overig	- 685	- 947	- 574	374 V
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	97.104	103.578	105.465	1.886 V
0.8 Overige baten en lasten	- 1.010	- 323	- 20	303 V
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	- 1.149	- 1.149 N
1. Veiligheid	**- 6.017**	**- 6.567**	**- 6.609**	**- 42 N**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 3.916	- 4.185	- 4.135	50 V
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 2.101	- 2.382	- 2.475	- 93 N
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	**- 10.829**	**- 12.140**	**- 11.276**	**865 V**
2.1 Verkeer en vervoer	- 10.329	- 11.608	- 10.800	809 V
2.2 Parkeren	- 500	- 532	- 476	56 V
3. Economie	**276**	**- 191**	**267**	**457 V**
3.1 Economische ontwikkeling	-	- 550	- 345	205 V
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 18	- 41	- 33	8 V
3.4 Economische promotie	294	400	645	244 V
4. Onderwijs	**- 8.435**	**- 8.587**	**- 7.832**	**754 V**
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	- 500	- 385	115 V
4.2 Onderwijshuisvesting	- 5.795	- 5.444	- 5.162	283 V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 2.640	- 2.643	- 2.285	357 V
5. Sport, cultuur en recreatie	**- 11.326**	**- 15.242**	**- 14.258**	**985 V**
5.1 Sportbeleid en activering	- 134	- 138	- 150	- 11 N
5.2 Sportaccommodaties	- 4.035	- 7.024	- 6.078	946 V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 1.290	- 1.373	- 1.401	- 28 N
5.4 Musea	- 401	- 411	- 404	7 V
5.5 Cultureel erfgoed	- 450	- 476	- 496	- 20 N
5.6 Media	- 1.033	- 988	- 993	- 5 N
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 3.983	- 4.832	- 4.736	97 V
6. Sociaal domein	**- 44.157**	**- 42.134**	**- 42.376**	**- 243 N**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 10.517	- 2.460	- 1.183	1.277 V
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	- 21	- 32	- 11 N
6.3 Inkomensregelingen	- 4.287	- 6.268	- 7.269	- 1.001 N
6.4 WSW en beschut werk	- 2.617	- 3.146	- 2.981	165 V
6.5 Arbeidsparticipatie	- 2.042	- 2.402	- 1.923	479 V
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 1.880	- 1.854	- 1.910	- 55 N
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	-	- 3.100	- 3.069	31 V
6.71b Begeleiding (WMO)	- 4.709	- 241	- 982	- 740 N
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	- 4.054	- 3.650	404 V
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-	- 3.217	- 3.214	2 V
6.72b Jeugdhulp behandeling	-	- 2.612	- 2.428	184 V
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-	- 2.014	- 1.696	319 V
6.73a Pleegzorg	-	- 757	- 676	81 V
6.73b Gezinsgericht	-	- 1.370	- 1.227	143 V
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	- 1.996	- 1.153	843 V
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	- 18.105	- 4.696	- 6.566	- 1.871 N
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	- 480	- 1.414	- 934 N
6.74c Gesloten plaatsing	-	- 125	- 370	- 244 N
6.81a Beschermd wonen (WMO)	-	-	174	174 V
6.82a Jeugdbescherming	-	- 1.233	- 701	532 V
6.82b Jeugdreclassering	-	- 87	- 107	- 20 N
7. Volksgezondheid en milieu	**- 1.598**	**- 1.683**	**- 385**	**1.298 V**
7.1 Volksgezondheid	- 2.918	- 2.803	- 2.045	758 V
7.2 Riolering	1.339	1.314	1.614	300 V
7.3 Afval	1.820	2.012	2.067	54 V
7.4 Milieubeheer	- 1.921	- 1.954	- 1.554	399 V
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	82	- 253	- 466	- 214 N
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	**4.406**	**- 6.546**	**10.954**	**17.500 V**
8.1 Ruimte en leefomgeving	- 1.318	- 3.965	- 1.628	2.337 V
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	1.206	15.214	14.008 V
8.3 Wonen en bouwen	- 3.088	- 3.787	- 2.632	1.155 V
Saldo van baten en lasten	**- 6.204**	**- 5.751**	**21.114**	**26.866 V**
Mutatie reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	**3.652**	**8.508**	**- 21**	**- 8.530 N**
0.10 Mutaties reserves	3.652	8.508	- 21	- 8.530 N
Mutatie reserves	**3.652**	**8.508**	**- 21**	**- 8.530 N**
Resultaat	**- 2.551**	**2.757**	**21.093**	**18.336 V**

Bijlage 8. Incidentele baten en lasten

bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten			Rekening 2023
	Totaal	Incidenteel	Structureel
Saldo na 2e tussenrapportage	**5.512**	**1.970**	**3.542**
Mutaties nadien:			
Storting in reserve opvang Oekraïners	- 4.625	- 4.625	-
Septembercirculaire 2023	1.833	1.049	784
Subsidie preventieve hulp- en dienstverlening (raad dec. '23)	- 80	-	- 80
Overige wijzigingen	117	-	117
Begrotingssaldo per 31-12-2023	**2.757**	**- 1.606**	**4.363**
Resultaat 2023	**21.093**	**16.687**	**4.406**